

Plats och tid	Sessionssalen, kommunhuset Klippan kl. 17:00-21:45
Beslutande ledamöter	Kerstin Persson (S) (ordförande) Carl-Axel Wilhelmsson (C) (vice ordförande) Johan Pettersson (S) Gun Samuelsson (S) Boris Svensson (S) Kenneth Dådning (M) (2:e vice ordförande) §§73-85, §§87-95 Hans-Bertil Sinclair (M) Robert Larsson (KD) Tommy Cedervall (L) Michael Nemeti (S) ersätter Charlotta Gudmundsson (S) Christer Johansson (C) §86 ersätter Kenneth Dådning (M) (2:e vice ordförande) pga jäv Jörgen Bjerknäs (MP) ersätter Roger Sjunner (MP) Ellinor Varady (M) ersätter Therese Borg (SD) Åsa Edvardsson (SD) ersätter Christian Hendlertz (SD)
Ej tjänstgörande ersättare	Kent Lodesjö (S) §§73-85, §§87-95 Gunilla Svensson (S) Paul Gustafsson (S) Karin Enqvist (V) Christer Johansson (C) §§73-85, §§87-95
Övriga närvarande	Tomas Rikse, kommundirektör Lars-Åke Svensson, kanslichef Jan Tingecz, ekonomichef Eva Larsson, kommunsekreterare Agneta Hugander, socialchef §73 Göran Svensson, konsult §73 Håkan Abrahamsson, tf. fastighetschef §§74-79 Martin Tång, planarkitekt §§80-81 Henrik Ehrenberg, projektledare Sociala investeringar §82
Utses att justera	Robert Larsson
Justeringens plats och tid	Kommunledningsförvaltningen , 2017-05-11 16:00

Sekreterare

 Eva Larsson

Ordförande

 Kerstin Persson

Justerande

 Robert Larsson

ANSLAG/BEVIS   Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ   Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum   2017-05-03

**Datum för anslags
uppsättande**   2017-05-11

**Datum för anslags
nedtagande**   2017-06-02

**Förvaringsplats för
protokollet**   Kommunledningsförvaltningen

Underskrift

.....
Eva Larsson

Innehållsförteckning

- § 73 Slutrapport genomlysning IFO
- § 74 Förbindelsepunkt VA Kungsleden avseende fastigheten Bläsinge
20:43
- § 75 Ombyggnation av fastigheten Bryggeriet 20
- § 76 Ombyggnation Rönngården
- § 77 Utökning av parkeringsplatser vid kommunhuset
- § 78 Utökning av parkeringsplatser för personal vid Ljungbygården
- § 79 Möjlighet till placering av bänkar av modell Klippansoffan på
lämpliga platser i kommunen
- § 80 Samrådsförslag Valhalla 14
- § 81 Samrådsförslag Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 och del av
Klippan 3:117
- § 82 Sociala investeringar
- § 83 Cirkulationsplats på Ladugårdsvägen
- § 84 Fyllnadsval av ledamot i Folkhälsorådet efter Istvan Sarközi (M)
- § 85 Uppföljning av resultat per nämnd samt helårsprognos 2017
- § 86 Årsredovisning 2016 för Söderåsens Miljöförbund
- § 87 Erbjudande om delägarskap i Inera AB
- § 88 Hantering av statsbidrag från Migrationsverket 2017
- § 89 Hemlöshet och anhöriginvandring
- § 90 Medborgardialog och demokratimässa
- § 91 Region Skånes indelning i valkretsar
- § 92 Motion för ett stärkande av varumärket- svar
- § 93 Motion om bibliotek, skola och mötesplats- svar
- § 94 Bidrag till föreningar och organisationer 2017
- § 95 Delegationsärende 2017

§ 73**Slutrapport genomlysning IFO**

KS 2017.0351

Ärendet

Klippans kommun har begärt genomlysning av tre av individ- och familjeomsorgens verksamhetsområde (barn/unga/familj) samt HVB-verksamheter. Uppdraget har utförts under perioden januari till mars 2017.

Göran Svensson informerar Kommunstyrelsen om slutrapport vilken har presenterats för Socialnämnden.

Socialchef Agneta Hugander redogör för den handlingsplan som tagits fram efter att slutrapporten har överlämnats till Socialnämnden.

Beslutsunderlag

Slutrapport 2017-03-22, bilaga Ks § 73/17.

Kommunstyrelsens beslut

Informationen noteras.

GENOMLYSNING AV INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN I
KLIPPANS KOMMUN.

Slutrapport

GÖRAN SVENSSON PLANUM ORGANISATION AB

den 22 mars 2017

Handwritten initials

GENOMLYSNING AV INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN I KLIPPANS KOMMUN.

Slutrapport

GENOMLYSNING AV INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN I KLIPPANS KOMMUN.....	0
1. BAKGRUND.....	2
1.1 UPPDRAGET.....	2
1.2 METOD.....	2
2. SOCIALFÖRVALTNINGEN - NULÄGE.....	3
2.1 ORGANISATION.....	3
2.2 SAMMÄNFATTNING AV INTERVJUER.....	3
2.3 NÅGRA GRUNDDATA OM VERKSAMHETENS UTVECKLING.....	14
3. AKTSTUDIER.....	21
4. ANALYS OCH FÖRSLAG.....	23
4.1 ORGANISATION, LEDNING OCH STYRNING.....	23
4.2 ÖPPENVÅRD.....	26
4.3 ENHETEN FÖR STÖD TILL BARN OCH UNGA.....	27
4.4 ENHETEN FÖR STÖD TILL VUXNA.....	28
4.5 HVB-VERKSAMHETERNA.....	29
5. SLUTSATSER OCH FÖRSLAG.....	31
5.1 INRIKTNINGEN AV FÖRSLAGEN.....	31
5.2 HANDLINGSPLAN.....	31
6. INTERVJUFÖRTECKNING.....	36

1. Bakgrund

1.1 Uppdraget

Klippans kommun önskar genomföra en genomlysning av tre av individ- och familjeomsorgens verksamhetsområden, (i fortsättningen benämnt IFO) barn/unga/familj, vuxna samt Migrationens HVB-verksamheter. Bakgrunden är främst de senaste årens omfattande volym- och kostnadsutveckling och de kraftiga budgetöverskridanden som uppvisats inom IFO-verksamheten. Till uppdraget hör följande grundfrågeställningar:

- Vilka behov har målgrupperna inom IFO idag och hur löser verksamheten dem?
  - Nulägesbeskrivning, målgrupper, ärenden, kostnader, resultat.
  - Arbetsformer och samverkan.
  - Studie av placeringar januari 2017.
  - Öppenvård på hemmaplan.
- Hur är förutsättningarna att bedriva en HVB-verksamhet med hög kvalitet och resurseffektivitet?
- Hur sker uppföljning av verksamhet och ekonomi?

Uppdraget har utförts under perioden januari – mars 2017 av Planum Organisation AB med Göran Svensson som ansvarig konsult.

1.2 Metod

Planum Organisation AB har samlat in och studerat den dokumentation som är relevant för uppdraget, som beslut om organisation, måldokument, utredningar, budget, tertial- och månadsrapporter, verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser, nyckeltal och statistik. Vissa jämförelser har också skett med andra kommuner i nordvästra Skåne.

Konsulten har genomfört intervjuer med förvaltningsledning, verksamhetsledning och övriga medarbetare i de aktuella enheterna inom IFO samt representanter för representanter för förskola, skola och fackliga organisationer. En djupare aktstudie har genomförts för att belysa arbetet med placeringar för barn och unga på institution, konsulentstödda familjehem och familjehem.

Som en del i dialogen med avdelningen har konsulten genomfört ett arbetsseminarium med ledning och medarbetare inom individ- och familjeomsorgens aktuella delar. Vid två tillfällen under uppdragsperioden har avstämning skett med uppdragsgivaren för uppdraget. Uppdragsgivaren har också haft möjlighet att sakgranska rapporten inför slutrapporteringen.

Handwritten initials in blue ink.

2. Socialförvaltningen - nuläge

2.1 Organisation

Socialförvaltningen är indelad i två verksamhetsområden, Äldreomsorg och Individ- och familjeomsorg/funktionshinderverksamheten. Under socialchefen finns i ledningen två avdelningschefer. Individ- och familjeomsorgen/funktionshinderverksamheten är i sin tur indelad i sju enheter med olika funktionsansvar. Det finns en enhetschef som leder arbetet inom respektive enhet. Det är enhetscheferna som har det direkta ekonomi-, personal- och verksamhetsansvaret.

Figur 1: Organisationsplan för avdelningen för individ- och familj och funktionshinder.

Den nu aktuella genomlysningen är avgränsad att gälla verksamheten inom tre grönmärkade enheterna till höger i organisationsplanen.

2.2 Sammanfattning av intervjuer

En viktig del i uppdragets genomförande har varit att göra ett relativt stort antal intervjuer med ledning och medarbetare inom individ- och familjeomsorgen och främst där inom område barn och familj, vuxna och HVB-verksamheterna för ensamkommande flyktingbarn. Dessutom har även representanter för barn- och utbildningsförvaltningen och fackliga organisationer intervjuats.

Den bild av nuläget i verksamheten som framkom i intervjuerna har också redovisats för uppdragsgivaren och vid det arbetsseminarium som genomfördes den 17 februari 2017. Vid arbetsseminariet gjordes en avstämning av den bild som konsulten uppfattat, med ledning och medarbetare i den verksamhet som genomlysningen berör.

OBS! I sammanfattningen nedan anges de intervjuades synpunkter under några samlande rubriker.

Kommunen och målgruppen

Klippans kommun beskrivs under intervjuerna som ett traditionellt bruksamhälle. Kommuninvånarnas utbildningsnivå är låg generellt. Av statistiken framgår att ohälsotalen är höga och alkoholdebuten sker vid unga åldrar. Arbetslöshetstalen är förhållandevis låga. Positivt är också att invånarantalet ökar, också som en effekt av flyktingmottagandet, men det medför att det råder stor brist på bostäder.

Många föräldrar/klienter har arbete, men det finns också en grupp som ligger långt från arbetsmarknaden. Det sociala arvet är tydligt bland IFO:s klienter. Det finns en relativt stor andel med psykiska funktionsnedsättningar och svagbegåvning. Det traditionella A-laget finns i Klippan som i andra kommuner, men också ett antal unga med tungt drogmissbruk. Flyktingmottagandet och den stora inflyttningen av ensamkommande flyktingbarn under hösten 2015 har präglat IFO:s arbete under 2016.

Ledning och styrning

Flera intervjuade beskriver att det nu sker en positiv utveckling inom avdelningen. För inte mer än två år sedan var IFO en organisation i upplösning, utan chefer, nästan alla utredare sa upp sig, hälften av tjänsterna var obesatta och det fanns ca 100 utredningar där utredningstiden överskridits. Det fanns brister i både arbetsmiljö och trivsel. Samarbetet mellan utredare och öppenvård beskrevs som ansträngt. Arbetet har varit inriktat på att få basverksamheten att fungera, att rekrytera och att komma ikapp. Situationen har förbättrats på de flesta punkter även om de inte helt hunnit ikapp.

På ledningssidan har det fortsatt varit en rörlighet även om situation nu har förbättrats. Idag är avdelningschefstjänsten tillfälligt tillsatt, enhetschefer finns och inom utredning barn och unga finns två 1:e socialsekreterare för den dagliga arbetsledningen och ärendehandlingen. Inom vuxensidan saknas det motsvarande ledningsfunktion mellan enhetschef och medarbetare i grupperna. HVB-verksamheten har befunnit sig i ett ledningsmässigt vakuum utan övergripande chefer och utan ramar i någon budget. Enhetscheferna har tillsammans byggt upp verksamheten och försökt lösa de problem som uppstått.

På medarbetarsidan inom IFO är läget bättre idag men på socialsekreterarsidan de har fortfarande inte varit helt fullbemannade. Insatser har genomförts för att underlätta rekrytering och minska rörligheten. Avdelningsledningen har infört ett mentorskap för att säkerställa bra introduktion och lönerna har höjts. De har också tagit fram individuella kompetensutvecklingsplaner för alla medarbetare inom barn och unga. Det finns en tydlig mötesstruktur i de aktuella verksamhetsdelarna. Samtidigt framkommer det under intervjuerna åsikter om att IFO fortfarande är en rörig, otydlig organisation, utan tydliga rutiner som fungerar i praktiken. Det uppges också finnas ett behov av någon som har det administrativa samordningsansvaret inom avdelningen.

Ett positivt värdegrundsarbete har genomförts som skapat en tillit i förvaltningen och ett kommunövergripande arbete beskrivs ha skett där hela målstrukturen från fullmäktige och neråt har setts över. Socialnämndens målsättningar ska nu vara mätbara och antalet mål i verksamhetsplanen har begränsats. I samband med att kommunen fick tillbaka de s.k. AFA-pengarna under 2015 avsattes 2,2 miljoner kr i en social investeringsfond. Det tillskapades också en arbetsgrupp för att lägga förslag till hur medlen från den social investeringsfond skulle användas. Inga beslut är dock fattade, men det finns idéer samlade från arbetsgruppen.

När det gäller nämndövergripande samarbete finns det inte idag något samarbete mellan socialnämnden och barn och utbildningsnämnden. Samarbete finns på tjänstemannanivå och i några gemensamma verksamheter som Familjens hus, Brobyggare, Sågen och Ventilen.

Klippan tillhör Familjen Helsingborg tillsammans med övriga kommuner i nordvästra Skåne. Arbetet inom Familjen Helsingborg beskrivs nu komma att intensifieras på ledningsnivå med en träff i månaden. En handlingsplan för gemensamma insatser håller på att utarbetas och är snart klar. Möjligheter till ytterligare kommunövergripande samarbete har diskuterats i 6K, samarbetet med sex näraliggande kommuner.

Kommunerna är beroende av ett gott samarbete med hälso- och sjukvården både lokalt i Klippan och regionalt i Skåne. Det uppges ha tecknats ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal med skrivningar om lokalt samarbete och mer resurser till utsatta områden som kan skapa möjligheter till ett utvecklat samarbete framöver.

Resultat och uppföljning

Uppföljningen av ekonomi och verksamheter sker månadsvis med respektive enhetschef. Det finns en mall för uppföljning i Stratsys. Uppföljningarna utmynnar i en total prognos och en avrapportering i nämnden. Från 2017 ska uppföljningsarbetet utvecklas ytterligare genom att det finnas en utvecklad månadsrapport från varje enhet plus tertialrapporter. Cheferna inom IFO anser att de har ett bra ekonomistöd från de två ekonomer som följer verksamheten. En ekonomiassistent följer löpande kostnader för placeringar i en excelfil. Systemförvaltaren tar också ut statistik från verksamhetssystemet VIVA och underlag till individstatistiken och presenterar för cheferna.

I socialförvaltningens bokslut för 2016 redovisas ett totalt minus 23,5 mkr trots ett tillskott under året med 6,3 mkr. För IFO redovisas ett underskott på 9,7 mkr för enheten för barn och unga. För vuxenenheten redovisas ett plus 0,1 mkr, men resultatet innehåller ett minus på 1,2 mkr på institutionsplaceringar vuxna. HVB-enheterna har inte haft någon budget. De intervjuade uppger att budgeten för 2017 har ökats för barn och unga, men inte för vuxna. För framtiden framförs en farhåga om att försörjningsstödkostnaderna, som hittills varit förhållandevis låga, kan komma att öka p.g.a. förväntade ökningarna på flyktingsidan. HVB-verksamheterna har som nämnts inte haft någon budget förrän 2017 och det råder fortfarande osäkerhet om utrymmet med de nya statliga schablonerna. Bakåt i tiden har inte återsökning från Migrationsverket fungerat. Det är bättre nu, men det finns stora fordringar och det finns inte tillräcklig kontroll. Funktionen har sårbarhet genom att det bara är en person som hanterar uppgiften.

Upplevelsen från flera intervjuade är ändå att förvaltningen inte har kontroll på ekonomin, d.v.s. vad som lett till kostnader, resultat och nytta av den insats som utförs. Främst fokus uppges ha riktats på medarbetarperspektivet och inte lika mycket på verksamhetens effektivitet. Flera intervjuade, däribland representanterna för socialnämnden, menar att grundbudgeten har varit för låg sedan 2013. Situationen har löst genom att nämnden erhållit ekonomiska tillskott, under 2016 på 7 + 6,3 mkr och nu ytterligare 14 mkr i 2017 års budget. Representanterna för socialnämnden uppger självkritiskt att de främst har riktat sin uppmärksamhet mot verksamheterna inom LSS och Äldreomsorg, inte så mycket IFO. De är nöjda med det underlag de får inför beslut i nämnd och utskott. De förtroendevalda uttrycker att de har stor tillit till chefer och medarbetare.

Angående orsaker till budgetunderskotten uttrycker några intervjuade att det inte har funnits chefer som kunnat genomföra nödvändiga förändringar, men att det idag finns bra chefer som också har en bra dialog med fackliga organisationer. Nämnden upplevs behöva bli bättre på att beskriva situationen och driva frågan om resursbehov uppåt. Några uppger också IFO och LSS är för omfattande för att ligga inom samma avdelning samt att inriktningen och arbetsbördan inom vuxenenheten behöver ses över.

Öppenvård barn och unga

Öppenvården för barn och unga har idag sex medarbetare, tidigare var de sju. Behandlarna arbetar dagtid, men uppger att de ibland ställer upp även kvällstid när arbetet så kräver. De har s.k. "ostyrd" kvällstjänst. Öppenvården har möjlighet att träffa sökande kommuninvånare under fem samtalskontakter som en serviceinsats utan utredning och beslut. Annars arbetar medarbetarna med ärenden på uppdrag med mål från utredarna. Enhetschefen för barn och unga delar ut ärenden till gruppen en gång per vecka. Arbetet utgår från utredarnas vårdplaner, som öppenvården menar inte alltid är tydliga. Det finns många frågor kring uppdragen men det finns en bra dialog med utredarna. Uppstartsmöte med klient, utredare och behandlare ska genomföras, men kommer inte alltid till stånd.

Uppdragen är tidsbegränsade och uppföljningar genomförs, men skulle uppföljningsarbetet skulle kunna utvecklas. Idag är uppdragen fler men bedrivs under kortare tid.

Öppenvården anser att de skulle kunna stötta/komplettera utredarna bättre om de kom in i utredningsskedet. Öppenvården tillfrågas inte heller så ofta inför en eventuell placering. Öppenvården anser också att det skulle kunna gå att arbeta aktivare på hemmaplan under en placering.

Inom öppenvården har de gjort en inventering av vilken kompetens som finns i gruppen och menar att det finns behov av att utveckla kompetens och arbetsmodeller för t.ex. familjesamtal, samspel och anknytning mellan barn och förälder. Gruppen menar att det finns behov av ett team för intensivt arbete med familjer. En resurs som saknas är s.k. hemma-hosare som kan ge ett tätt och nära stöd i hemmen för familjer där föräldraförmågan sviktar. De äldre tonåringarna är också en viktig grupp att nå. Det fältarbete som tidigare fanns har nedprioriterats men är saknat. Det uppges också finnas behov av att öka bemanningen för att kunna arbeta mer med ungdomarna på hemmaplan och därmed kunna minska placeringarna.

Utredarna uttrycker viss osäkerhet om hur och i vilka situationer de kan utnyttja öppenvården. Utredarna har också uppfattningen att det är ont om tid för öppenvården vilket gör att de inte kan lägga ut de uppdrag de skulle behöva. Flera intervjuade menar att öppenvården skulle behöva en egen 1:e socialsekreterare som kan följa gruppens arbete, kan utveckla och avbryta uppdragen när framsteg i ärendet uteblir. Utredarna har en känsla av att öppenvården inte alltid följer vårdplanerna och det brister ibland i rapporteringen av hur respektive ärende utvecklas. Arbetet inom öppenvården beskrivs vara trevligt, familjärt och erfaret, men det finns ett visst ifrågasättande av hur metodiskt och effektivt arbetet är.

Utredning barn och unga

Det finns en mottagning för barn och unga med två erfarna socialsekreterare som tar emot ansökningar och anmälningar och gör förhandsbedömningar. Det kommer in cirka 35 anmälningar i månaden totalt, varav de bedömer att det öppnas utredning i ca en tredjedel av dem. Det kommer många samtal till mottagningen även i pågående utredningar under tiden för förhandsbedömningen. Vissa faderskapsärenden ligger också i mottagningen. Frekvensen av anmälningar från förskolor och skolor varierar mellan enheterna. Flest anmälningar uppges dock komma från Polisen. Mottagningen har en ambition att besöka alla förskolor och skolor för information och en diskussion om samarbete och hur anmälningsplikten kan hanteras. Intresset har hittills varit lågt från de samverkande förskole- och skolenheterna.

Enhetschefen gör prioritering av inkomna ärenden där utredningar ska öppnas. På grund av ärendetryck och att utredargruppen inte varit fulltalig, finns det tidvis några utredningar som inte direkt har kunnat fördelas ut. Utredarna har idag cirka 10 pågående utredningar och cirka 7-16 uppföljningsärenden. Utredningsgruppen håller generellt inte utredningstiderna

på grund av stort inflöde av ärenden, höga dokumentationskrav samt att de har svårigheter att avsluta utredningsarbetet. Utredningsarbetet blir ofta för omfattande. Gruppen menar också att de ofta får utredningsuppdragen för sent, tar många kontakter och att de inte kommer till avslut. Utredningsplaner upprättas inte så ofta. Socialsekreterarna uppger själva att det ibland brister i enhetlighet och att varje utredare i viss mån har arbetat efter eget huvud. De har en pågående diskussion om hur utredningsarbetet ska bedrivas. Under 2016 har vissa rutiner för arbetet tagits fram.

Socialsekreterare har delegation att besluta om personligt stöd, främst genom den egna öppenvården. De beställer, gör vårdplaner, men utan riktig enhetlighet mellan handläggarna. De intervjuade uppger att de ser placeringar som sista åtgärd när annat har prövats utan tillräcklig effekt. Enhetschefen är navet under arbetet inför en ev. placering. Placeringar anses ibland vara nödvändiga då det inte finns alternativ på hemmaplan. En placering kan också behövas för att det ska kunna bedrivas ett arbete med föräldrar under placeringen. De flesta (alla) unga som placeras kommer aldrig tillbaka till Klippan. De blir ofta kvar i något familjehem och återkommer inte till orten. Missbrukande ungdomar faller ibland mellan stolarna, vilket i ett senare skede kan leda till att det blir långa placeringstider.

Beslutanderätten i delegationen från nämnden om placeringar och sociala kontrakt har flyttats från enhetschef till det sociala utskottet. Ordningen medför visst merarbete för utredarna. Kvalitetskontrollen inför placeringar är inte så omfattande. De utnyttjar främst de institutioner som upphandlats i det ramavtal som finns för kommunerna i Skåne och det ses som en viss kvalitetskontroll. Några andra referenstagningar eller kvalitetskontroller sker inte.

Sammantaget uppger utredarna att de känner att verksamheten är på rätt väg, även om det tar tid innan allt kommer att fungera riktigt bra.

Familjehemsgruppen

Familjehemsgruppen består av två socialsekreterare för uppföljning av de placerade barnen och ungdomarna och två socialsekreterare för utredning och rekrytering av familjehem och stöd till familjehemmen. Utredarna inom barn och unga kopplar in familjehemssekreterarna när utredarna ser att det börjar leda mot ett placeringsbehov. Familjehemsgruppen börjar då att söka efter lämpliga familjehem som kan matcha de aktuella behoven. Vid akuta situationer finns ett jourhem till förfogande plus att några av andra familjehemmen kan ställa upp om det behövs. Utredning av nya familjehem sker med enligt Kälvesten-modellen och det sker också en sedvanlig registerkontroll. De har trots det haft många omflyttningar p.g.a. att familjehemmen, även de konsulentstödda, inte hållit måttet.

Det finns enligt de intervjuade idag 42 familjehemsplacerade barn och unga samt 11 som väntar på placering. Klippan har många placeringar och utredarna upplevs använda instrumentet fel. Överväganden sker i enlighet med lagstiftningen var 6:e månad och de har en bra frekvens på uppföljning. Barnsekreterare och familjehemssekreterare försöker åka

tillsammans. De försöker hålla ersättningen till familjehemmen inom SKL:s rekommendationer, men det blir ändå relativt många extra utbetalningar.

Det finns behov av att utveckla ett närmare samarbete mellan familjehemsgruppen och öppenvården. Öppenvården arbetar inte i något ärende med föräldrarna till ett placerat barn eller ungdom, mer än med visst umgängesstöd. Det behövs en kedja av insatser som familjeterapi och hemma-hos. Det uttrycks under intervjuerna att arbetet för återförening med de biologiska föräldrarna, med eller utan stöd av öppenvården, inte är tillräckligt aktivt. Med ett aktivare arbete anses att det borde gå att ta hem några av de placerade barnen eller ungdomarna.

Utredning ensamkommande

Arbetsgruppen för utredning och uppföljning ensamkommande flyktingbarn består fyra socialsekreterare, en familjehemssekreterare och en socialassistent. Den stora tillströmningen av ensamkommande barn kom under hösten 2015, men gruppen har nu inte fått några nya ensamkommande sedan januari 2016. De har därför hunnit ikapp med utredningar och placeringar, men ännu har de inte hunnit följa upp alla placerade ungdomar. Eftersom verksamheten är ny har det hela tiden sedan hösten 2015 dykt upp olika frågeställningar, inte minst olika ekonomifrågor, som gruppen måste söka efter svar på. Det framkommer under intervjuerna önskemål om justeringar av beslutanderätten i delegationen för att uppnå en större självständighet i besluten för utredarna. I förhållande till utredarna för barn och unga upplevs det idag finnas oklarheter i ansvarsfördelningen vad gäller utredning av anknytningsfamiljer till ensamkommande barn.

Gruppen har fått hantera många ansökningar från ungdomar velat flytta från HVB till familjehem. En del problem uppges bero på att de inte har eget rum på HVB-hemmen och att de haft kontakt med andra ensamkommande som har uttryckt sig positivt om sina familjehemsplaceringar. Det finns idag 4-5 ensamkommande som är placerade på konsulentstöda familjehem utanför Klippan. Ersättningen där har omförhandlats och de betalar nu inte för överbyggnaden (konsulentstödet). Det finns också något ensamkommande barn som har placerats på institution.

Det sker träffar varje månad mellan HVB-hemmen, stödboendet, skolan och myndighet ensamkommande. Gruppen påtalar vikten av att tiden på HVB fullt ut används för att stärka ungdomarna och självständigheten, så att de med stigande ålder klarar en utflyttning till egna lägenheter och inte senare hamnar på vuxenheten.

Centralt i kommunen finns det också en integrationshandläggare och en flyktingsamordnare som gruppen samverkar med. Upplevelsen är att det saknas en enhetlig styrning av processen från anvisning till 21 år. Gruppen anser att det från överförmyndarens sida skulle behövas ett arbete med de gode männen, som inte alla har tillräcklig kunskapsnivå för sitt uppdrag.

Medarbetarna utför en stor del av sina samtal med stöd av tolk. Det råder idag stort missnöje med tolkservicen. Den upplevdes tidigare mycket välfungerande, till dess en ny upphandling gjordes av kommunen som försämrade situation.

För framtiden finns nu viss erfarenhet av mottagning och utredningsarbete med gruppen ensamkommande flyktingbarn, men det uppges inte finnas någon direkt beredskap inför en eventuell ny flyktingström. Det kommer framöver sannolikt också att bli mycket arbete med anknytningsärenden till de redan anlända. De intervjuade att de inte känner till att det i kommunen sker något lokalt arbete mot våldsbejakande extremism.

Öppenvård vuxna

Öppenvården för vuxna är främst inriktad på beroende- och missbruk och består av fyra behandlare (3,25 tj.) med olika inriktning (alkohol- och drogterapeut, KBT, transaktionsanalys, samtal) och tre boendestödare i ett BPO-team. Till gruppen hör också en budget- och skuldrådgivare.

På samma sätt som för öppenvården för barn och unga har öppenvården för vuxna möjlighet att ta emot besök direkt från kommuninvånarna och att erbjuda upp till fem oregistrerade samtal. Beställningen från utredarna på vuxengruppen omfattar mål, delmål och omfattning. Det uttrycks under intervjuerna att beställningen i många fall är för detaljerad och inte ger tillräcklig frihet för behandlarna att lägga upp arbetet utifrån sin kompetens och erfarenhet. Öppenvården upprättar en genomförandeplan. Besluten sätts ofta på ett år med uppföljning var tredje månad. Uppföljning sker tillsammans med utredarna.

Gruppen anser att placeringar är nödvändiga, men att de borde kunna bli kortare. Då krävs att det finns tillräckliga resurser för uppföljning och planering för hemgång samt för ett tätare stöd i vardagen. Mycket tid går även för öppenvården åt att lösa bostadsfrågorna. Tidigare har öppenvården erbjudit 12-stegsbehandling men det har nu nedprioriterats. Det finns enligt intervjuerna fortfarande behov och ett alternativ skulle kunna vara att tillsammans med grannkommunerna fortsätta med 12-stegsbehandlingen. Gruppen uppmärksammar också att spelmissbruk bland unga ökar och att det måste finnas metoder att möta det även i Klippan.

Samarbetet med vårdcentralerna i Klippan beskrivs fungera bra. Det är betydligt sämre med stödet och samarbetet på med hälso- och sjukvården på regionnivå. Psykiatrin beskrivs fungera dåligt, är rörig och klienterna klarar inte att besöka den själva utan behöver medverkan av personal från öppenvården. När det ska ske samordnad individuell planering, SIP, för olika klienter, genomförs dessa ofta utan medverkan av läkare eller sjuksköterska med mandat att planera och besluta för Regionens räkning.

Medarbetarna i öppenvården uttrycker att det skulle behövas mer arbete, praktik och sysselsättning för målgruppen. Öppenvården saknar en också träffpunkt vilket fanns tidigare

vid Ängvillan. Positivt är att det i Klippan finns drivande anhörig och frivilliggrupper. Det har tidigare också funnits en anställd anhörigkonsulent men tjänsten finns inte längre.

Målgruppen för boendestödet består av cirka 60-70 % av personer med psykisk ohälsa, cirka 20 % av personer med missbruksproblematik och cirka 10 % personer med funktionsnedsättningar och insatser för LSS. Utöver stöd arbetet i hemmen går i praktiken mycket av medarbetarnas tid åt till stöd vid läkarbesök och andra myndighetskontakter.

Utredning vuxna/missbruk

Gruppen består av tre socialsekreterare som utreder och beslutar i ärenden om missbruk, socialpsykiatriska funktionsnedsättningar, ärenden om våld i nära relation, brottsofferstöd och bostäder med sociala kontrakt. De bedömer att det inkommer ungefär 1-2 anmälningar/vecka. Medarbetarna har ett rullande arbetsschema som består av en vecka mottagningsarbete, två veckor utredningsarbete och en vecka uppföljnings- och omprövningsarbete.

Utredningsgruppen har idag svårt att hinna med utredningsarbetet och det är för få ärenden som avslutas. De använder ASI som utredningsmodell. Det finns nu 10-15 utredningar som inte kunnat fördelas till medarbetarna. Enhetschefen gör prioriteringen och fördelningen av ärendena till gruppen. Socialsekreterarna har cirka 40 ärenden för utredning och uppföljning per handläggare. Någon uppger sig ha närmare 50 ärenden. Det finns idag 10-11 placerade vuxna. Svårigheter att få tag i bostäder gör att placeringarna blir längre än nödvändigt. Resultatet av en institutionsplacering är ofta relativt svagt, men de har nu haft flera bra resultat vid placeringar hos en institution i Ljungby. De flesta placeringar sker på frivillig grund s.k. SoL-placeringar. Det är förhållandevis få ärenden som sker med stöd av tvångslagstiftningen LVM, lagen om vård av missbrukare. Flera av utredningsgruppens klienter har olika former av "samsjuklighet" d.v.s. ofta någon form av missbruk och en socialpsykiatrisk eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Det uppges därför finnas behov av att utveckla former för en närmare samverkan med handläggarna inom LSS-området.

Enligt ett beslut ska bostadsansvaret inom IFO i fortsättningen ligga helt på utredningsgruppen vuxen/missbruk. De hanterar idag ca 40 sociala kontrakt. En konsult gör just nu en bedömning av samtliga av dessa ärenden. Arbetet med lägenheter försvåras av den rådande bostadssituationen i kommunen och det saknas jourlägenheter. Därför blir ofta stugor på campingen det alternativ som finns tillgängligt för att lösa akuta boendebehov. Det har minst 10 personer som idag bor på campingen.

Utredarna uppger att de idag inte använder resurserna inom öppenvården i den utsträckning de kunnat. De skulle önska en mer strukturerad öppenvård och ett boendestöd med bättre resurser samt en träffpunkt för personer med samsjuklighet.

Arbetet i vuxenenheten försvåras mycket av att andra samarbetspartners som t.ex. regionens psykiatri försvunnit från orten och det är svårt att få stöd från enheterna

Ängelholm eller Helsingborg. Tidigare fanns ett kommunövergripande resursteam men det har lagts ner.

Utredning försörjningsstöd

Försörjningsstöd har en mottagning med bemannad med tre socialsekreterare, sedan finns det fyra socialsekreterare för löpande utredningsarbete. Flera av socialsekreterarna har under en period varit sjukskrivna helt eller delvis. Varje socialsekreterare har idag cirka 40-45 ärenden på en heltidstjänst. Totalt handläggs cirka 190 hushåll av gruppen.

Utredningsarbetet sker främst genom telefonkontakter. Antalet personliga besök är få, även om de ökar något.

Det uppges finnas behov av en bättre struktur och en tydligare arbetsprocess inom försörjningsstödarbetet. Verksamheten har tidigare varit utan chef under lång tid och utvecklingsarbetet har blivit eftersatt. Det finns också behov av att uppdatera de rutiner som finns. Idag arbetar socialsekreterarna inte lika, vilket ger en bristande rättssäkerhet för de sökande. Behovet av riktlinjer gäller inte minst inom flyktingområdet med s.k. glappersättningar och olika boendeformer i olika skeden i integrationen. Försörjningsstöd saknar administrativt stöd förutom stöd med akthantering.

Den arbetsmodell som finns i Klippan, som bedöms vara framgångsrik, innebär att alla som har försörjningsstöd och saknar arbete ska ha en arbetsmarknadspolitisk insats. Inom fem dagar ska de kunna skrivas in på Arbetscentrum. Socialsekreterarna träffar samordnarna på Arbetscentrum varannan vecka för uppföljning. Arbetsförmedlingen deltar en gång per månad. Det är samordnarna på Arbetscentrum som i praktiken utför mycket av det förändrings- och motivationsarbete som socialsekreterarna annars utför. En socialsekreterare deltar också i en resurssamverkan med representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och de två vårdcentralerna i Klippan.

HVB-verksamheterna

I Klippan finns två HVB-enheter för ensamkommande flyktingbarn. Från början samarbetade Klippans kommun med Örkelljunga kommun. Tillsammans bemannade de ett HVB-hem i Örkelljunga men i takt med att tillströmningen av ensamkommande flyktingbarn ökade under hösten 2015 så tillskapades två HVB-enheter i Klippan och man gick ur samarbetet med Örkelljunga.

Elfdalens HVB

Elfdalen startade i april 2016 och enheten har 14 platser. De boende omplacerades främst från externa HVB. En enhetschef plus åtta personal arbetar i dygnspass, två och två. Medarbetarna har byggt upp ett kontaktmannaskap till de boende. Tillsammans med de enskilda boende arbetas genomförandeplaner fram. "Hitta rätt" heter ett material som använts som underlag. Husmöte genomförs en gång i veckan med de boende.

Verksamheten upplevs fungera väl och det är lugnt på boendet. De har inte behövt skriva några avvikelserapporter. Några mindre tillbud har förekommit. Två ungdomar har hittills flyttat när de fyllt 18 år utan att ha fått PUT. Två ungdomar till är på gång till träningslägenhet. De boende besöker ofta fritidsgården Sågen i Klippan som ger möjlighet att möta och lära känna andra ungdomar. Medarbetarna vid Elfdalen samarbetar vid behov med Rickmangården.

Rickmangårdens HVB

Rickmangården i Ljungbyhed som startade i november 2015 har 24 platser. En enhetschef plus tolv personal arbetar i dygnspass, två och två. Medarbetarna på Rickmangården har även de ett kontaktmannaskap till de boende. En gång per vecka har medarbetarna husmöte med ungdomarna, alltid med tolk närvarande. Rickmangården saknar eget kök (delvis iordningsställt), vilket försvårar utvecklingen av ungdomarnas självständighet och förberedelse för utflyttning. Ett näraliggande äldreboende levererar färdig mat till de boende.

Ett fåtal boende har hittills flyttat när de fyllt 18 år utan att ha fått PUT. I några fall där det funnits ett vårdbehov har ungdomar flyttat till familjehem. Medarbetarna anser att de i allmänhet har en bra kommunikation med utredarna, men möjligen sämre kring familjehem. Samarbetet med skolan upplevs fungera bra. De boende har fått stöd att hitta fritidsaktiviteter, främst i Klippan. Bristande lokaltrafik gör att enheten organiserat hämtningar kvällstid.

Allmänt

Under första verksamhetsåret har enhetscheferna arbetat mycket med medarbetarna och genomfört kompetensutvecklingsinsatser. De upplever att det är svårt att långsiktigt planera verksamheten, när de inte vet hur framtiden ser ut. Flera medarbetare går nu två dagar utbildning i PTS (posttraumatiskt stress-syndrom). Både chefer och medarbetare har en medvetenhet om att verksamheten sannolikt kommer att förändras eller slås ihop allt eftersom de boendes antal minskar.

Båda medarbetargrupperna vittnar om att situationen för de boende och hur de boende mår i verksamheten påverkas mycket av de olika politiska beslut och signaler som kommer från statlig nivå. De finns en oro för att inte få uppehållstillstånd och att bli sänd tillbaka till det land de flytt ifrån.

Den fortsatta integrationen för de äldre ungdomar som erhållit permanent uppehållstillstånd går genom utflyttning till ett stödboende med 10 ungdomar. Här får de en möjlighet att flytta ut till egna lägenheter med viss stödpersonal. Den stora utmaningen upplevs nu vara att hitta lägenheter och att fortsätta att bygga upp stödboendeverksamheten för successiv utflyttning och integration.

Samarbetet med skolan för ensamkommande beskrivs nu i stort fungera mycket bra. Det finns en mottagningsenhet på skolan som efter att ha sökt former för arbetet nu börjar att fungera bra. Kultur- och fritid har en integrationslots. Det finns också en ideell organisation "Ifall" som ordnar en del aktiviteter för de ensamkommande ungdomarna.

Samarbete med förskola och skola

Det finns inte något omfattande strukturellt samarbete på politisk nivå eller högsta chefsnivå mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltning/IFO och inget uttalat gemensamt ansvarstagande för verksamheter eller kostnader. Det fanns tidigare en gemensam chefsgrupp med representanter från skola och socialförvaltning. Den lades ner för två år sedan, men ska nu startas igen, enligt ett uppdrag till förvaltningscheferna SOC, BU och KUF att bygga upp samarbetet. I den mån det finns övergripande målsättningar för det gemensamma ansvarsområdet så handlar det i så fall om åtgärder som kan förbättra skolresultaten.

Enhetschefen för barn och unga träffar regelbundet chefen för elevhälsan och chefen för förskola. Det finns en gemensam beredningsgrupp där chefen för IFO deltar och som har arbetat fram idéer till sociala investeringsfonden. Utredarna träffar skolkuratorerna en gång per termin. Samarbetet beskrivs fungera olika väl med olika skolenheter. Enligt uppgift har skolorna relativt goda resurser att hantera elever med behov av stöd. Att kontakterna inte är så omfattande anser några intervjuade också har att det ligger viss prestige i att de ska lösa problemen själva.

De finns några verksamheter som bedrivs förebyggande och också kan användas när problem uppstår. Ventilen finns med ett prosocialt team, med skolan och utredare från IFO. En brobyggare finansieras gemensamt. Sågen-gruppen (fritidsgård, skolkurator, Polisen, öppenvården). Skolan har också en fältkurator. Alla intervjuade känner inte till syftet med gruppernas arbete och ifrågasätter också vad som egentligen kommer ut av samarbetet idag.

Grundskolan upplever att de fått ta stort ansvar för helhetssituationen kring eleverna med problem. Dialogen med skolan i samband med placeringar skulle kunna utvecklas. De önskar få en bättre återkoppling kring vad som sker för eleven. Förskola och skola önskar mer av tidiga teambaserade insatser. De önskar också att föräldrautbildning skulle kunna erbjudas till föräldrar i förskolan.

Representanterna från förskola och skola vill påtala vikten av att etablering och arbetet med integrering av ensamkommande blir bra för att undvika problem och kostnader för framtiden. Näringslivet har bra socialt patos, kommunen borde här föregå med gott exempel och erbjuda arbetsträning och praktik i större skala.

2.3 Några grunddata om verksamhetens utveckling

I tabellen nedan presenteras några grunddata om verksamheten inom de aktuella verksamhetsområdena inom IFO-avdelningen. I tabellerna nedan finns uppgifter om

ekonomisk utveckling, ärendeutveckling och placeringar. Det finns också några jämförelser med kommunerna i närområdet.

Kostnadsutvecklingen för externa köpta tjänster i öppenvård, på institution och i familjehem har ökat kraftigt vilket framgår av tabellen nedan. Det är främst insatser för barn och unga som ökat och 2016 uppgick kostnaden till över 28 miljoner kronor. Kostnaden 2016 för köpta tjänster till vuxna var drygt 4 miljoner kronor.

Tabell 1: Kostnadsutvecklingen för externt köpta insatser under åren 2012-2016.

Kostnadsutveckling bokslut 2012-2016	Bokslut 2012 tkr	Bokslut 2013 tkr	Bokslut 2014 tkr	Bokslut 2015 tkr	Bokslut 2016 tkr	Förändr. kr, % 2012-2016
Kostnader för köpta insatser BoU i öppenvård, HVB, familjehem m.m.	16 292	17 238	18 100	21 470	28 392	74,3
Kostnader för köpta insatser vuxna i öppenvård, HVB, familjehem m.m.	2 845	1 880	3 052	2 780	4 302	51,2

Kostnaderna för externt köpta tjänster har för barn och unga ökat med 74,3 % sedan 2012 och med 51,2 % för vuxna.

I tabell 2 redovisas antalet placeringar för barn och unga i januari 2017 med fördelning på placeringsform, antal placeringsdagar och dygnskostnader.

Tabell 2: Antal placeringar barn och unga, dagar och kostnader i januari 2017.

Barn och familj Exkl. ensamkommande Insatsform	2017 jan	Minskning en vecka i alla plac.	Minskning en månad i alla plac.
Institution			
Kostnad	1 395 191		
Antal placerade	10		
Antal placeringsdagar	292		
Genomsnitt per dygn	4 778		
Konsulentstödda familjehem			
Kostnad	136 400		
Antal placerade	2		
Antal placeringsdagar	62		
Genomsnitt per dygn	2 200		
Familjehem			
Kostnad	1 168 987		
Antal placerade	53		
Antal placeringsdagar	1 643		
Genomsnitt per dygn	711		
Totalt	2 700 578	385 797	1 620 347

Av tabellen framgår att det i januari fanns 6 barn och ungdomar från Klippan som var placerade i olika omsorgsformer. Flest barn och ungdomar, 53 st, var placerade i familjehem. 10 var placerade på institution och 2 i konsulentstött familjehem. Externa placeringar är kostnadskrävande, speciellt institutionsvård. I januari var kostnaden över 2,7 miljoner kronor. Kostnader för externa placeringar är den främsta orsaken till förvaltningens budgetöverskridanden. Det är mycket betydelsefullt att placeringarna inte blir längre än nödvändigt. Om det skulle kunna gå att avkorta tiden för alla placeringar för barn och unga med 30 dagar skulle de minskade kostnaderna uppgå till cirka 1,6 miljoner kronor.

Observera att uppgifterna är exkl. ev. placerade ensamkommande flyktingbarn.

I tabell 3 nedan redovisas motsvarande kostnader för placerade vuxna från Klippans kommun i januari 2017.

Tabell 3: Antal placeringar vuxna, dagar och kostnader i januari 2017.

Vuxna	2017	Minskning	Minskning
Insatsform	jan	en vecka	en månad
		i alla plac.	i alla plac.
Institution			
Kostnad	623 534		
Antal placerade	8		
Antal placeringsdagar	248		
Genomsnitt per dygn	2 514		
Skyddat boende			
Kostnad	164 300		
Antal placerade	3		
Antal placeringsdagar	93		
Genomsnitt per dygn	1 767		
Totalt	787 834	112548	472700

I januari 2017 fanns det 11 placerade vuxna, 8 personer på institution och 3 i någon form av skyddat boende. Kostnaderna är inte lika höga för att placera vuxna, men kostnaden i januari uppgick ändå till knappt 800 000 kr. Om man på motsvarande sätt som för barn och unga kunde avkorta placeringstiden med 30 dagar skulle kostnaden totalt kunna minska med knapp 500 000 kr.

SKL:s databas Kolada ger möjlighet till jämförelser med andra kommuner. Det finns ett stort antal variabler, flera hundra, inom alla kommunala verksamhetsområden. I redovisningen nedan har det för ett urval av, för genomlysningen av IFO, intressanta variabler gjorts jämförelser med Klippan och några kommuner i närområdet. Alla uppgifter finns tyvärr ännu inte tillgängliga för 2016. I figurerna har Klippans resultat för senaste året i tabellen givits en färgmarkering för att visa hur resultatet förhåller sig till jämförelsekommunerna.

Ett sätt att följa upp resultatet av IFO:s arbete och insatser är att följa hur många klienter som återkommer på nytt ett år efter avslutad insats. Att en klient kommer tillbaka med nya behov av insatser kan naturligtvis ha många olika orsaker, men att de överhuvudtaget kommer tillbaka kan ändå ge en indikation om ett perspektiv på begreppet resultat.

Tabell 4: Ej återaktualiserade klienter ett år efter avslutat ärende. Jämförelse med näraliggande kommuner.

Ej återaktualiserade klienter		Kommun	2014	2015	2016
Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Bjuv			71	71
	Klippan		89	87	87
	Perstorp				
	Åstorp		93	85	83
	Örkelljunga				
Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Bjuv			89	93
	Klippan		83	71	68
	Perstorp				
	Åstorp		88	93	94
	Örkelljunga				
Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Bjuv			70	92
	Klippan		74	81	81
	Perstorp				
	Åstorp		95	81	94
	Örkelljunga				
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	Bjuv			97	97
	Klippan		81	82	79
	Perstorp				
	Åstorp		94	92	92
	Örkelljunga				

Av tabellen framgår andelen återaktualiserade i barn- och unga i olika åldrar, för vuxna missbrukare och för personer med försörjningsstöd. I jämförelse med grannkommunerna är det insatser för barn och unga i åldrarna 0-12 år som Klippan uppvisar det bästa resultatet. Påfallande lågt resultat nås för gruppen ungdomar upp till 20 år. För övriga insatser är resultatet 2016 något sämre i jämförelsen.

Inom området försörjningsstöd uppvisar Klippan goda resultat i jämförelse med grannkommunerna. Klippan har en mindre andel barn som ingår i familjer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, lägre kostnad per kommuninvånare och en lägre nivå på utbetalt bistånd per bidragshushåll än jämförelsekommunerna.

Tabell 5: Utvecklingen för några variabler inom försörjningsstöd. Jämförelse med näraliggande kommuner.

Ekonomiskt bistånd	Kommun	2014	2015	2016
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	Bjuv	1,3	1,4	
	Klippan	0,8	1,1	
	Perstorp	2,1	2,4	
	Åstorp	2,2	2,2	
	Örkelljunga	1,1	1,3	
Genomsnittlig biståndsperiod, månader per år	Bjuv	5,9	5,6	
	Klippan	5,7	5,8	
	Perstorp	4,8	5,7	
	Åstorp	6,5	6,1	
	Örkelljunga	5,6	5,6	
Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/invånare	Bjuv	984	926	
	Klippan	514	442	
	Perstorp	1 022	1 260	
	Åstorp	998	959	
	Örkelljunga	991	940	
Utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll (exkl flyktinghushåll), kr/hushåll	Bjuv	40 042	42 098	
	Klippan	34 421	35 098	
	Perstorp	30 379	41 436	
	Åstorp	40 348	41 742	
	Örkelljunga	42 942	41 173	

Under intervjuerna uppgav både ledning och medarbetare att det hade varit svårt att hålla den av lagstiftningen stipulerade maximala utredningstiden fyra månader. Det överensstämmer med resultatet i tabellen nedan där mediantiden framgår (median betyder att det finns lika många utredningar som blir klara snabbare och lika många som tar längre tid än det angivna värdet i tabellen).

Tabell 6: Utredningstider för barn och unga och för vuxna med missbruksproblem, medianvärde. Jämförelse med näraliggande kommuner.

Utredningstider	Kommun	2014	2015	2016
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning för vuxna med missbruksproblem 21+, median	Bjuv		31	59
	Klippan	37	45	75
	Perstorp			
	Åstorp	49	59	90
	Örkelljunga			82
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, median	Bjuv		136	121
	Klippan	94	123	134
	Perstorp			
	Åstorp	127	142	121
	Örkelljunga			

Utredningstiderna är långa speciellt för barn och unga. Där medianvärdet ligger över fyra månader. Det innebär att tidsgränserna överskrids i mer än hälften av alla utredningar under 2016. För vuxna missbrukare är utredningstiderna kortare.

I tabellen nedan redovisas några kostnadsmått för vården av barn och unga samt missbruksvård för vuxna.

Tabell 7: Kostnad för barn och ungdomsvård och missbruksvård för vuxna. Jämförelse med näraliggande kommuner.

Kostnad barn och ungdomsvård och missbrukarvård	Kommun	2014	2015	2016
Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv	Bjuv	1 583	2 179	
	Klippan	1 929	2 188	
	Perstorp	1 837	1 844	
	Åstorp	2 228	2 900	
	Örkelljunga	1 509	1 898	
Kostnad familjehems- och institutionsvård barn och unga, kr/inv 0-20 år	Bjuv	5 233	7 350	
	Klippan	5 512	7 452	
	Perstorp	6 959	6 751	
	Åstorp	5 710	6 556	
	Örkelljunga	5 653	6 478	
Kostnad missbrukarvård vuxna, kr/inv	Bjuv	575	625	
	Klippan	497	539	
	Perstorp	584	473	
	Åstorp	508	609	
	Örkelljunga	326	315	
Kostnad öppna insatser barn och unga, kr/inv 0-20 år	Bjuv	814	1 016	
	Klippan	2 722	1 891	
	Perstorp	625	883	

	Åstorp	2 585	4 089
	Örkelljunga	939	1 855
Kostnad öppna insatser vuxna missbrukare, kr/inv 21-64 år	Bjuv	519	533
	Klippan	518	477
	Perstorp	346	0
	Åstorp	578	628
	Örkelljunga	198	2

Av tabellen framgår att det främst är inom området familjehems- och institutionsvård för barn och unga 0-20 år som Klippan uppvisar ett resultat som överstiger kostnaden i jämförelse med grannkommunerna. I övriga kostnadsått har Klippan mer genomsnittliga värden i jämförelsen.

3. Aktstudier

En genomgång har gjorts, enligt en särskild mall, av samtliga ärenden inom barn och unga som var aktuell för placering i HVB-institution (10 st) och konsulentstödda familjehem (5 st) och ett slumpat urval av tio "vanliga" familjehem i januari månad 2017. Sammanlagt har aktstudien omfattat 25 placeringar. Läsningen har omfattat utredningar, beslut, journalanteckningar.

De flesta utredningarna är välskrivna och väldokumenterade. De finns oftast en bra fakta- och analysdel samt sammanfattande bedömning med motivering och förslag till beslut.

Nedan följer en sammanfattning av de viktigaste iakttagelserna.

- Av de placerade är 3 i förskoleålder, 12 i grundskoleålder, 10 i gymnasieålder, varav 2 är 18 år eller äldre i år, dvs vuxna. 16 är pojkar och 9 är flickor. Könsfördelningen är relativt jämn om man räknar bort de ensamkommande flyktingbarnen.
- Alla, förutom de ensamkommande, har varit kända av socialtjänsten sedan tidigare.
- Nästan alla institutionsplacerade har en diagnos, oftast ADHD och ADHD plus autism. Det är i mycket få ärenden som det går att utläsa att det sker samverkan med LSS-handläggarna.
- Orsaken till placeringen är, helt naturligt, föräldrarnas omsorgsbrister för de yngre barnen och eget beteende för de äldre. Men påfallande många av de äldre har också föräldrar med bristande omsorgsförmåga. Stödet till föräldrar i ett tidigt skede är sannolikt en viktig förebyggande insats.
- Det är långa utredningstider i ett antal ärenden. I 11 av 25 ärenden är tiden över fyra månader. 8, 9 upp till 12 månader förekommer. Utredningsplaner finns i en del ärenden, men är det rätt innehåll? Antal samtal och tidplan för de olika aktiviteterna (det står ofta att utredning ska vara klar senast om fyra månader).
- I 10 ärenden har det inte kunnat utläsas att någon annan insats än den aktuella har övervägts (kan ha skett, men inte dokumenterats).
- Det anges sällan i utredningen vad som planeras efter placeringen.
- Öppenvård före placeringen har varit aktuell i ungefär hälften av ärendena. Öppenvård har i ofta erbjudits men också avbrutits. Det är inte så ofta öppenvården används för att förbereda hemgång.
- Det är i få fall där matchningen mellan individen och institutionen framgår.
- Den genomsnittliga placeringstiden för de som var placerade på institution i januari var i slutet av januari 273 dygn. Genomsnittskostnaden per dygn var 4 756 kr, vilket ger en genomsnittlig årskostnad för en placering på 1 735 977 kr.

- Den genomsnittliga placeringstiden för de som var placerade i ett konsulentstött familjehem i januari var i slutet av januari 273 dygn. Genomsnittskostnaden per dygn var 1 700 kr, vilket ger en genomsnittlig årskostnad för en placering på 620 500 kr.
- Genomsnittskostnaden vid placeringar i familjehem är 712 kr per dygn vilket ger en genomsnittlig årskostnad på 259 880 kr. Placeringstiderna i familjehem är vanligtvis långa och kan vara för en hel uppväxt. Genomsnittstiden i det urval som granskats var i januari 2017 cirka 2,8 år.
- Det presenteras aldrig några kostnadsberäkningar/bedömningar över vad den planerade totala kostnaden för placeringen förväntas bli.
- Uppföljningen i ärendena förefaller ske regelbundet och att det totalt är relativt täta kontakter, utöver besök, via telefon och mail.
- Endast i några få ärenden kan utläsas att det pågår en aktiv planering för avslut eller hemtagning. I få ärenden ges stöd till familjen under placeringen, även om det har skett i ett tidigare skede före placeringen.
- Kvaliteten på institutionerna? I fyra av placeringarna har det skett sammanbrott. Mest TV-spel, rökning för unga, droger under placering, sover till 12, inte mycket skolarbete, "med på slöjden".

Ett bearbetat granskningsunderlag har överlämnats till förvaltningsledningen. Av sekretesskäl bifogas underlaget inte till rapporten.

4. Analys och förslag

En genomlysning blir ofta probleminriktad och det är lätt att glömma av att mycket också fungerar bra:

- Engagerad ledning och medarbetare med en vilja att förbättra och att hitta lösningar.
- Stora arbetsinsatser har utförts under senaste året av många för att klara att bedriva verksamheten trots hög personalomsättning både bland chefer och medarbetare och en stor tillströmning av ensamkommande flyktingbarn.
- Bra resurser (om alla tjänster är tillsatta och medarbetare i arbete).
- En upplevelse av att verksamheten är på väg i en positiv riktning.

4.1 Organisation, ledning och styrning

Det har under de senaste åren varit stor omsättning på såväl chefer som medarbetare i verksamheten. Det pågår fortfarande rekrytering av en avdelningschef för IFO, men när väl den befattningshavaren är på plats måste ett effektivt, systematiskt ledningsarbete säkerställas. Med ett välfungerande ledningsteam blir det möjligt starta det utvecklingsarbete som har fått stå tillbaka under de senaste årens ansträngda situation. Ett ledningsteam kan också säkerställa att de olika enheterna samverkar och agerar som en helhet, internt och i förhållande till klienterna.

Till IFO-ledningens viktigaste uppdrag hör naturligtvis att snabbt vidta åtgärder för att komma i budgetbalans. Att vara i budgetbalans ger förtroende och utvecklingsmöjligheter. Budgeten 2017 för IFO har fått en avsevärd och nödvändig förstärkning. Det är främst budgeten för placeringar för barn och unga som förstärkts. Planum Organisation AB bedömer att det nu borde finnas goda förutsättningar att både bedriva en god verksamhet samtidigt som målet om en budget i balans borde kunna vara nåbart, om resurserna används effektivt och i enlighet med målsättningarna.

I nämndens verksamhetsplan finns det t.ex. målsättningar om att inriktningen ska hemmaplanslösningar för att minska placeringar, men det saknas en målmedveten styrning, mål och strategi inom IFO för att kunna förverkliga intentionerna. Avsikten är att problemen ska mötas tidigt, både med ett klient- och ett effektivitetsperspektiv, innan det blir orosanmälningar, myndighetsbeslut och placeringar. Samtidigt visar utvecklingen att allt större resurser satsas på externt köpta tjänster och placeringar. För barn och unga har ökningen av kostnaderna för externt köpta tjänster ökat med 74,3 procent från 2012 till 2016, från en nivå på cirka 16 till 28 miljoner kronor. Motsvarande ökning för insatser för vuxna har varit 51,4 procent, från cirka 2 till över 4 miljoner kronor. Kostnaderna för externt köpta tjänster måste minska och resurserna måste i första hand verka på hemmaplan.

Det finns behov av att ta fram en plan för uppföljning av verksamhet, resultat och effektivitet. Utan en bra uppföljning saknas faktabaserat underlag för analys och utveckling,

t.ex. för vilken inriktning öppenvård och förebyggande verksamheter ska ha i förhållande till målgruppernas behov. Genomlysningen visar att förvaltningen och IFO-avdelningen i vissa delar har ett bra underlag att bygga en uppföljning på. Men det finns ett stort behov av att utveckla en målgruppsinriktad och skarpare uppföljning för kontroll av resultat och faktabaserad grund för analys och utveckling inom samtliga verksamhetsdelar. En bra uppföljning skapar ett intressant underlag också för medarbetarnas engagemang i att utvärdera och utveckla innehållet i verksamheten. Ta vara också bättre vara på informationen i verksamhetssystemet och gör månatliga utdrag och analyser av uppgifter. Skapa därför en resultatinriktad plan för verksamhetsuppföljning genom att ställa frågorna:

- Vad behöver vi veta för att ha kontroll på volymutveckling, resultat och effektivitet samt ha ett faktabaserat underlag för analys och verksamhetsutveckling.
- Vilka mått ska vi följa?
- Hur ska vi ta fram uppgifterna?
- Hur ofta?
- Vem ska göra det?
- Hur ska det presenteras?

Inrikta främst uppföljningen på hur ärendeutvecklingen är inom olika målgrupper, åldrar, kön och hur kostnaderna fördelas på dessa ärenden. Uppföljningen ska mer inriktas på vilka resultat som verksamheten uppnår, än vilka insatser och aktiviteter som genomförts.

För att inte behoven och kostnaderna ska bli onödigt stora för stöd till barn och ungdomar måste samarbetet med förskola och skola säkras. Skapa en bättre plattform för ett gemensamt ansvarstagande och gemensamt arbete mellan myndighet IFO, förskola/skola och gärna också kultur- och fritidsverksamheten. Bygg upp en välfungerande mötesstruktur på ledningsnivå med barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden. Mötena ska inte enbart innehålla information, utan främst användas för faktagrundade diskussioner om situationen och utveckling av konkreta verksamheter i samarbete. Intervjuerna visar att det finns en vilja att samverka, ta vara på den.

En möjlighet för det framtida utvecklade samarbetet kan vara den "Skottlandsmodell" som SKL för fram som ett alternativ. Skottlandsmodellen är en samordnad arbetsform mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård som syftar till att samhällets skyddsnet ska kunna fånga upp och gemensamt planera insatser för alla barn och unga som behöver stöd. I Skottlandsmodellen är allt frivilligt stöd förlagt till förskolan eller skolan, som är en naturlig bas, eftersom det är där barn och unga vistas på dagarna. I skolan finns också personal från socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Skolan anses också vara viktig som bas eftersom en fungerande skolgång är en nyckel till ett fungerande vuxenliv. Förvaltningsledningarna bör

gemensamt fundera över hur "Skottlandsmodellen" skulle kunna formas i Klippan. Ge ett särskilt uppdrag att bygga upp samarbetet och avsätt gemensamma resurser för aktiviteter och verksamheter. Ta här vara på möjligheterna som ligger i den sociala investeringsfonden.

Bostadsförsörjningsfrågorna är mycket viktiga för att IFO ska kunna genomföra sitt uppdrag. Bostäder behövs för att placeringarna inte ska bli längre än nödvändigt, både för ungdomar och för vuxna. Det behövs lägenheter för personer med särskilda sociala svårigheter och betalningsanmärkningar och lägenheter behövs för den fortsatta integreringen av flyktingar och ensamkommande flyktingbarn/ungdomar. Idag är det beslutat att utredningsgruppen för vuxna ska ha lägenhetsansvaret. Gruppen är inte stor, ligger efter med utredningsarbetet och arbetet med boendefrågorna kommer att ta tid. Överväg istället om det finns behov av en särskild funktion för bostadsansvaret och förvaltningens deltagande i kommunens övergripande bostadsförsörjningsplanering.

Till ledningsfrågorna hör också koordineringen av HVB-verksamheten och integrationsarbetet. Det är viktigt både för ungdomarna och ekonomin. Det finns en utredningsgrupp för ensamkommande och enhetschefer inom HVB-verksamheterna inom IFO-avdelningen och det flyktingsamordnare och integrationsamordnare kommuncentralt men det uttrycks ändå en osäkerhet över vem som styr eller kan styra hur integrationsarbetet ska ske. Det förefaller som det saknas ett tydligt helhetsansvar eller att det i varje fall inte är tydligt för medarbetarna. Hur verksamheten planeras och arbetet bedrivs idag kommer att ha stor betydelse för både resultat för de enskilda flyktingarna samt verksamhetens arbetsbelastning och kostnader på några års sikt.

IFO-avdelningens målgrupper är i många fall också beroende av insatser från Region Skåne. Det lokala samarbetet med vårdcentralerna i Klippan uppges fungera relativt bra, medan det är sämre med de resurser som finns knutet till sjukhusen i Helsingborg och Ängelholm. Det är viktigt att kommunerna i Helsingborgsfamiljen och med stöd av Kommunförbundet i Skåne fortsätter att påverka Regionen att ett större ansvar i de delar, t.ex. psykiatri där de dragit sig tillbaka. Det är ett ledningsansvar, kanske främst politiskt, att påverka förutsättningarna.

Det kan finnas behov av en översyn av det administrativa stödet till IFO-avdelningen i stort. Det kan ge avlastning så att socialsekreterarna kan arbeta med att utveckla med motiverings- och förändringsarbete tillsammans med klienterna. Många av klienterna inom försörjningsstöd behöver ett mycket handgripligt stöd för att ta sig närmare målet om självförsörjning. För att få tid för det arbetet kan en avlastning från administrativa funktioner ge möjligheter.

Under arbetet med genomlysningen har det framförts synpunkter på att IFO-avdelningens uppdrag är för stort genom att även utförandet av omsorgerna om personer med funktionsnedsättning ingår. Myndighetsutövningen för funktionshinderområdet sker däremot inom äldreomsorgens myndighetsfunktion. I praktiken förefaller arbetet mellan de

båda myndighetsfunktionerna inom IFO och ÄO/funk i Klippan ske utan samordning. Det innebär att man inte tillvaratar möjligheterna till en effektiv handläggning där båda kompetensområdena samverkar. Avdelningsledningarna bör därför initiera en diskussion om hur de båda myndighetsfunktionerna kan öka sin samverkan i gemensamma ärenden. Planum Organisation AB menar att det möjligen på sikt kan finnas anledning av se över organisationsstrukturen totalt sett i förvaltningen, men ledningskraften bör i nuläget användas främst för åtgärder som snabbt kan leda till budgetbalans.

4.2 Öppenvård

En förutsättning för att nå de politiska målsättningarna om tidiga insatser på hemmaplan är att det finns en väl utbyggd och väl fungerande öppenvård, som kan ge kommuninvånare med ett öppet stöd som en serviceinsats utan grund i myndighetsbeslut, likväl som ett kvalificerat stöd- och behandlingsarbete på uppdrag från utredningsenheterna.

Sammantaget finns det är relativt stor resurs inom öppenvården som helhet. Det finns erfarna medarbetare med stor självständighet. Det som saknas är dock en tydlig inriktning, systematik i arbetet och en kontinuerlig uppföljning av arbetsformer, med evidensbaserade metoder och utvärdering resultat på ett övergripande plan. Det finns därför behov av ett omtag och nyinriktning av öppenvården, både för barn och unga och vuxna. Det bör övervägas om en lösning kan vara att skapa en samlad öppenvårdsenhet med egen arbetsledning. Ett omtag av verksamheten kräver kommer också att kräva en förstärkt, nära arbetsledning.

Det kan ev. också finnas behov av resurstillskott i öppenvården för att kortsiktigt kunna möta de krav som ställs om öppenvården ska kunna användas aktivare under placeringarna för att skapa ett sammanhållet stödpaket och ge förutsättningar för hemtagning i enlighet med en plan för att minska placeringarna. Det kan finnas behov av ett förstärkt praktiskt föräldrastöd i hemmen (svagbegåvning, komplexa familjer).

Samarbetet med utredarna fungerar relativt bra, men systematiken i kontakter och uppföljning kan öka. Det finns en osäkerhet om vårdplaner i praktiken följs. Uppdragen till öppenvård vuxen är ofta ett år vilket förefaller vara en lång tid.

Det är också angeläget att tänka brett med öppenvårdsperspektiv i en situation där många nyanlända barn och ungdomar och deras familjer snabbt ska integreras. Vuxnas behov av stöd i föräldrarollen behöver också fångas upp tidigt innan stöd via myndighetsutövning blir aktuellt. Samma gäller för missbruk av olika slag. Finns ett brett utbud av öppenvårdstöd kan också särskilda behov uppmärksammas tidigare, som hedersrelaterade problem och våld i nära relationer, liksom barn som bevittnat våld. Öppenvården bör också vara förberedda att tillsammans med primärvården/regionvården möta ett ökat antal ensamkommande som kan komma att må sämre när deras upplevelser kommer i kapp dem i vardagen i Sverige.

En annan målgrupp både i den obligatoriska skolan och under de närmaste åren efter avslutad skolgång, upp till ca 25 år, är de så kallade "hemma-sittarna". Även här krävs nya

former av samarbete i öppenvård för att förhindra problem och stödja när problem uppstått, dels med individperspektiv, men även för att förhindra och begränsa långsiktiga kostnader inom socialtjänsten.

4.3 Enheten för stöd till barn och unga

Utredningsarbetet för barn och unga måste effektiviseras. Genomlysningen visar att det finns behov av större tydlighet och kontroll av former för hur utredningsarbetet bedrivs och hur innehållet formas. Hur arbetet bedrivs har stor betydelse både för resultatet och hur lång tid utredningsarbetet tar. Generellt har handläggarna svårt att hinna med utredningsarbetet inom givna tidsgränser och ofta måste beslut tas om förlängd utredningstid. Angivna tidsgränser ska följas, men lika viktigt är hur arbetet sker på ett effektivt och klientfokuserat sätt. Här krävs att det finns tid för vägledning, individuellt och i grupp. Aktstudierna som genomförts visar att utredningarna generellt håller god kvalitet, men i vissa fall görs utredningsarbetet onödigt omfattande och tydliga utredningsplaner upprättas i allt för få ärenden.

Utredningarna ska inte göras mer utförliga än nödvändigt och utredningen måste snabbare komma till avslut. Det är viktigt att personer med behov snabbt ska komma till insats och till insats när motiveringen är störst. Det är sannolikt i anslutning till att anmälningen eller ansökan har inlämnats, inte fyra månader senare eller mer.

Upprätta utredningsplaner i alla ärenden, med antal samtal och en tidsplanering. Det är inte acceptabelt att det finns väntelista till utredning. Under intervjuerna och i aktstudien framkommer det att utformningen av och användningen av innehållet i utredningsplanerna kan bli bättre. Planerna kan mer medvetet användas till att styra utredningsarbetet, så att mer tid kan läggas på det som verkligen är komplext och mindre på det som kan hanteras med ett mer begränsat arbete. Utredningsplanen kan vara ett handfast stöd för mindre erfarna utredare. Planerna är därmed ett verktyg som styr mot ett mer effektivt utredningsarbete. Den tid som läggs i starten på detta moment kan vinnas tillbaka i högre kvalitet på utredningens resultat. Det är viktigt att det finns tillräckligt med stöd för daglig ärendehandledning från arbetsledningen och att man ger stöd i att begränsa utredningsarbetet för det som verkligen är viktigt för att komma till beslut.

Det finns inte heller någon strategi för hur det kostnadskrävande placeringsinstrumentet ska användas. Ska placeringarna vara långa eller korta? Vilken typ av HVB-hem ska användas? Hur få in placeringen i en "vårdkedja" som så snabbt som möjligt ger resultat och leder tillbaka till stödinsatser som kan ges i öppenvården och i Klippans skolor? En placering är ett stort ingrepp i en enskild människas liv, oavsett om den sker på frivillig basis eller med tvång. Kostnaderna är som tidigare nämnts omfattande både totalt och i det enskilda fallet. Forskning och erfarenhet visar dessutom att placeringar oftast visar ett mycket svagt behandlingsresultat och att det i vissa fall kan vara rent kontraproduktivt. Att minska antalet placeringar och placeringsdagar är nu den enskilt viktigaste åtgärden för IFO och arbetet med en plan för hur det ska ske måste prioriteras.

Intervjuer och aktläsning har visat att det i för liten utsträckning för ett ordentligt resonemang om kostnader och alternativa möjligheter. Bristen på ekonomiskt ställningstagande vid placeringar gör att det inte skapas något tryck på utveckling av verksamheten på hemmaplan. I vissa fall måste det kanske göras en placering, men den bör i normalfallet inte vara längre än att placeringen fungerar som en markering om allvaret och att det ger tid att hinna organisera stödet på hemmaplan, i skolan och till familjen. I avsnittet om aktläsning framgår att de som var HVB-placerade barn och unga i januari 2017 då hade en genomsnittlig behandlingstid på HVB på 273 dygn och att snittkostnaden per dygn var 4756 kr. Översiktligt kan man då säga att det vid placeringstillfället för varje individ funnits cirka 1,3 miljon kr att disponera. Då kan man fundera över om det är HVB-placering som kommer att ge bäst resultat eller skulle man kunna uppnå ett bättre eller åtminstone lika bra resultat genom att använda resurserna för att ställa i ordning ett stödpaket för barnet/ungdomen och familjen på hemmaplan i samarbete öppenvård, skola och kultur och fritid samt primärvård.

Det finns ovanligt många familjehemsplacerade från Klippan. Institutionsplaceringarnas antal och längd måste begränsas, både av verksamhetsskäl och ekonomi. Det uppges inte ske något arbete för återförening med biologiska föräldrar. Är det i några fall så, är detta inte i enlighet med lagstiftning och placeringarna binder onödigt stora kostnader över tid.

Kvalitetskontrollen av institutionerna behöver öka betydligt. Aktläsningen visar många exempel på att behandlingshemmen förefaller ha för liten tilltro till att förändring är möjlig och att kravställandet på förändring brister. Det gäller inte minst kraven på att snabbt komma tillbaka i ett skolarbete som omfattar heltid och där de får möjlighet att fylla de kunskapsluckor de tidigare samlat på sig. Matchningen mellan individen och institutionen är viktig. Ställ stora krav på att de institutioner som ska användas, inte bara ska vara upphandlade i ett ramavtal, utan ändå viktigare dokumenterat kan redovisas goda resultat för de aktuella målgruppen och situationen samt att de har få sammanbrott. Lyckas den enskilda institutionen inte behålla ungdomarna eller de vuxna, så får de sannolikt inte heller något resultat av behandlingen. Det är också viktigt att ha kontroll och uppföljning på avtalen för att säkerställa att man får vad man betalar för.

Utifrån ovanstående resonemang är det viktigt att samlat göra en plan för placeringsarbetet och hur antalet placeringar och placeringsdagar snabbt kan minska. Diskutera och bestäm också hur placeringsinstrumentet ska användas och inrätta ev. en placeringssamrådsgrupp där ledningen (förvaltningschef, IFO-chef, enhetschef), öppenvården och utredarsidan ska vara representerade. Avsikten med en samrådsgrupp är att inför placeringar dels tillvara den samlade erfarenheten och mandatet att sy ihop alternativa lösningar. Såväl planen för placeringsarbetet som samrådsgruppen bör omfatta även placeringsarbetet på vuxensidan.

4.4 Enheten för stöd till vuxna

På motsvarande sätt som inom utredningsarbetet för barn och unga finns det behov av bättre struktur och en tydligare arbetsprocess i utredningsarbetet. Utredningar finns även

här i vänteläge och det finns motsvarande svårigheter avsluta utredningar, även om den genomsnittliga utredningstiden är kortare. Skrivningarna ovan om utredningsarbetet för barn och unga är i stort tillämpligt även på vuxengruppen. Det kan finnas behov av en tätare arbetsledning inom vuxensidan, även om utredningsgruppen inte är så stor. Det finns inte någon 1:e socialsekreterare inom vuxenenheten, men det bör övervägas om det inte kan behövas.

Genomlysningen visar att arbetet med försörjningsstöd är helt inriktat på bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd, kontroller av underlag och att den sökande följer den planering som andra parter har upprättat. Utöver möjligen ett inledande nybesök under den inledande utredningen sker mycket få uppföljningsbesök. Kartläggningar, uppföljningar och besök sker på Arbetscentrum där samordnare i praktiken tar över insatsansvaret efter den inledande utredningen. Att det är få besök som genomförs på IFO anses till del motiveras av den rollfördelning som finns mellan försörjningsstödsgruppen och Arbetscentrum men också av att lokalsituationen på förvaltningen inte medger att besök kan genomföras med tillräcklig omfattning och säkerhet. Inom ekonomiskt bistånd saknas därför ett aktivt arbetssätt inriktat på självförsörjning. I gruppen med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd finns många med en komplex situation som står mycket långt från arbetsmarknaden och som inte heller omfattas av ett aktivt arbete inom ramen för arbetslinjen.

Det finns därför anledning att se över arbetsformerna inom försörjningsstöd. Vem tar helhetsansvaret? Vad är socialsekreterarnas roll? Genomför ev. en processutveckling tillsammans med Arbetscentrum. Det finns ett tydligt behov av att utveckla ett nytt arbetssätt inom försörjningsstödsarbetet.

4.5 HVB-verksamheterna

Klippan har efter en turbulent period inom området, nu byggt upp ett fungerande arbete med de ensamkommande flyktingbarnen och skapat förutsättningar för en långsiktig välfungerande integrering. Genom att tillskapa två HVB-enheter har man kunnat hantera de allra flesta på hemmaplan. Det finns några få ensamkommande ungdomar som placerats externt i konsulentstödda familjehem, men för dessa har man i stort lyckats förhandla ner dygnskostnaden så att den ska motsvara kostnaden för ett enskilt familjehem. HVB-verksamheten har också byggt upp ett bra samarbete med skola och föreningar.

Ungdomarna som bor på Elfdalen och Rickmansgården är främst mellan 16-18 år. Det är viktigt att använd tiden i HVB för att stärka självständigheten och förbereda ungdomarna inför ett eget boende när de fyllt 18 år. Det har nästan inte mottagits några nya barn eller ungdomar sedan början på 2016. Det innebär att HVB-enheterna successivt kommer att få tomplatser i takt med att ungdomar kan flytta ut i eget boende eller om de inte får uppehållstillstånd och att Migrationsverket tar över ansvaret. Det är rimligt att man i takt med minskningen av ungdomar på HVB för över resurser för att stärka ungdomarna när de flyttar ut i eget boende eller stödboende samt för att ge stöd för de anknytningsfamiljer som sannolikt kommer att ansluta.

Sannolikt kan gränsskyddet komma att lyftas och ett bättre väderläge på Medelhavet under våren och sommaren kan möjliggöra nya flyktingströmmar. Det är viktigt att det i kommunen finns någon form av beredskap. Lyft samlat för kommunen frågan om hur nästa ensamkommandevåg/flyktingvåg ska lösas och vilka erfarenheter som ska tas tillvara från det mottagande som förevarit.

5. Slutsatser och förslag

5.1 Inriktningen av förslagen

Genomlysningens syfte har varit att få en extern analys avseende nuläget för att på så sätt skapa en bas för fortsatt utvecklingsarbete. Bakgrunden har främst varit den snabba kostnadsökningen inom barn och familj, främst orsakat av ökningen av placeringar. Genomlysningen har innehållit en analys på operativ nivå i verksamheterna, beskrivning av arbetsprocesserna men också en belysning av organisatoriska och verksamhetsmässiga förutsättningar för verksamheten. Genomlysningen har skett främst genom intervjuer, en aktstudie och en workshop med de intervjuade inom IFO-avdelningen.

Genomlysningens perspektiv har varit att av tillgängliga resurser få ut en verksamhet av så god kvalitet som möjligt. Arbetet med genomlysningen har visat att det finns möjligheter att förbättra styrning, målinriktning och arbetsformer, för att ge bättre resultat av insatta resurser och en förbättrad ekonomi. Planum Organisation AB är övertygad att det med olika insatser går att bryta den höga kostnadsutvecklingen och obalansen gentemot budget. Genomlysningen har i analysen beaktat de tre frågeställningar som bildar grund för uppdraget:

- Vilka behov har målgrupperna idag och hur löser verksamheten dem?
- Hur är förutsättningarna att bedriva en effektiv verksamhet i de aktuella enheterna?
- Hur sker uppföljning av verksamhet och ekonomi?

Genomlysningen skulle, förutom att innehålla en analys, även utmytna i konkreta förslag till utveckling. I handlingsplanen nedan ges förslag som främst syftar till att:

- Vrida arbetet från placeringar till förebyggande insatser och öppenvård
- Insatser för gemensamma verksamheter med förskola och skola
- Utveckla tydliga arbetsformer och begränsa samtidigt utredningsarbetet
- Insatser för en bättre uppföljning av ekonomi och verksamhet, att ekonomi- och kvalitetssäkra insatserna

Planum Organisation AB överlämnar slutrapporten till socialnämnden och förvaltningen som har att fatta beslut kring genomlysningens handlingsplan. Besluta gärna också att genomförandet löpande ska avrapporteras i nämnden plus att det ska ske en samlad uppföljning andra halvåret 2018.

5.2 Handlingsplan

Mot bakgrund av de synpunkter som förmedlats i intervjuer, aktstudier, analysen och den genomförda workshopen i kombination med konsultens erfarenhet från andra kommuner lämnas följande förslag till åtgärder i en handlingsplan. Förslagen i handlingsplanen presenteras i den ordning de omnämns i analysen ovan.

Prioritering och tidsplanering av förslagen samt vem som ska ansvara för genomförandet av respektive förslag bör beslutas av förvaltningsledningen.

Nr	Förslag	Kommentar	Vem ansvarar	Tidplan (klart när)
1.	Ta fram en plan för uppföljning av verksamhet, resultat och effektivitet.	Utveckla en målgruppsinriktad och skarpare uppföljning för kontroll av resultat och få en faktabaserad grund för analys och utveckling inom samtliga verksamhetsdelar.		
2.	Utveckla samarbetet med förskola, skola och kultur- och fritid genom att ta fram en konkret nämndsgemensam öppenvårdsplan för tidiga insatser för barn, unga, familjer och vuxna.	Utnyttja de medel som avsatts i den sociala investeringsfonden och ge nämnderna i uppdrag att snabbt ta fram en plan. Möjligen ska också primärvården involveras i satsningen.		
3.	Inför möten mellan socialnämnd, barn och utbildningsnämnd och kultur- och fritidsnämnd fyra gånger per år.	Dagens situation och en satsning enligt ovan kräver en tät planering och uppföljning även på nämndnivå.		
4.	Säkerställ förvaltningens engagemang i kommunens bostadsförsörjningsprocess. Överväg om förvaltningen ska ha en "motorfunktion" och ett tydligt ansvar för att se till att det finns bostäder till de målgrupper som kommunen har ett särskilt ansvar för.	Det är viktigt av kostnadsskäl och humanitära skäl att det finns tillräcklig volym utan väntelägen för sociala kontrakt, utslussningsbostäder för ensamkommande, genomgångsbostäder för avtalsflyktingar med mera. Involvera kommunledning och bostadsbolag.		
5.	Säkerställ koordineringen av HVB-verksamheten och integrationsarbetet.	Det måste finnas en tydlig styrning av verksamheten från mottagande till avslutad integrering. Det är viktigt både för ungdomarna och ekonomin.		

Nr	Förslag	Kommentar	Vem ansvarar	Tidplan (klart när)
6.	Utvidga samarbetet i familjen Helsingborg och med Kommunförbundet i Skåne.	Fortsätt att påverka Regionen att ett större ansvar i områden som t.ex. psykiatri. Klippan är dessutom för litet för att kunna erbjuda erforderlig kompetens inom alla områden utan behöver samverka med andra.		
7.	Gör en översyn av behovet av administrativ avlastning inom IFO.	Socialsekreterarnas kompetens ska främst användas för ett utvecklat myndighets- och förändringsarbete För att få tid för det arbetet kan en avlastning från administrativa funktioner ge möjligheter.		
8.	Ge socialsekreterarna avlastning med förhandlingar och avtal i samband med köp av externa tjänster.	IFO-avdelningen ingår många mycket kostnadskrävande affärsöverenskommelser. Stöd med förhandlingar och avtal avlastar socialsekreterarna och ger ekonomisk effekt.		
9.	Överväg att skapa en samlad öppenvårdsenhet.	Nuvarande och ev. tillkommande resurser samlas inom en enhet för att skapa ett stärkt, flexibelt stöd med helhetssyn på arbetet med enskilda unga, vuxna och familjer.		
10.	Se över hur inriktningen på öppenvården kan anpassas till den aktuella och kommande problemsituationen i Klippan.	Utöver de traditionella målgrupperna för öppenvården tillkommer nya grupper och som också behöver stöd från öppenvården. Öppenvården har också en stor roll i arbetet med att undvika placeringar		

Nr	Förslag	Kommentar	Vem ansvarar	Tidplan (klart när)
		eller avkorta placeringsperioden.		
11.	Arbeta fram en dokumenterad strategi för placeringar för barn, ungdomar och vuxna.	Strategin bör starta med en diskussion om hur insatsen ska användas, vilken inriktning och vilka kvalitetskrav som ska ställas på institutionerna och familjehemsföretagen.		
12.	Inrätta en samrådsgrupp inför placeringar av barn, unga och vuxna.	Syftet är att chefer, som inte har varit involverade i handläggningen, ska pröva om det finns andra infallsvinklar än placering för den aktuella personen. Det måste vara en grupp med mandat att också besluta om alternativa insatser.		
13.	Upprätta en plan för hemtagning.	Skapa ett insatspaket i de ärenden där det är möjligt att ge stöd på hemmaplan. Säkerställ att det finns en tydlig planering i varje placeringsärende. Följ upp planen varje vecka.		
14.	Utarbeta en rutin och checklista för matchning.	Checklistan bör täcka alla olika former av insatser där matchning ska göras.		
15.	Utveckla arbetsformerna i försörjningsstöd mot ett mer aktivt klientarbete.	Förändrings- och motivationsarbete är mycket svårt att bedriva utan personliga möten. Öka avsevärt frekvensen besök men också arbetet med klienter utanför kontoret.		
16.	Överväg att inrätta en arbetsledande funktion även inom vuxnenheten.	Det finns behov av ett nära arbetsledningsstöd både för att effektivisera utredningsarbetet och att utveckla arbetet inom försörjningsstöd.		

Nr	Förslag	Kommentar	Vem ansvarar	Tidplan (klart när)
17.	Säkerställ att det finns en beredskap för en ev. ny flyktingvåg.	Utvärdera och dokumentera vilka lärdomar som kan dras av det hittillsvarande flyktingmottagandet och HVB-verksamheterna.		

6. Intervjuförteckning

Agnetha Andersson	Lina Mellbris	Malin Svensson
Bent Andersson	Caroline Mildenstrand	Sven Svensson
Karl Gustav Andersson	Ali Muhialdin	Mattias Säflund
Maria Andersson	Anette Nilsson	Thomas Thorné
Rebecka Andersson	Jenny Nilsson	Isabell Thurban
Lilian Bartee	Annika Nordqvist	Marina Toft
Lars Boije	Sara Nylander	Gunilla Torstendahl
Eleonor Book	Madeleine Olofsson	Terese Tärnfors
Helena Borgström	Jenny Palm	Jeanette Waldén
Marie Brynbo	Anneli Persson-Dahlberg	Viveka Wikander
Catarina Carcén	Rasmus Persson	
Helena Ekman	Sandra Persson	
Karin Engqvist	Åsa Persson	
Agneta Hugander	Catrin Ragnvid	
Eva Isaksson-Ståhl	Robin Rask	
Kira Jansson	Inger Rasmussen	
Patrik Johansson	Maja Rur	
Matilda Kilponen	Hans-Bertil Sinclair	
Marie Krizsan	Christina Sjövall	
Agnetha Kullborg-Hultberg	Lisa Skoglund	
Susanna Lillvik	Gabriella Skog-Nilsson	
Johan Lindberg	Johan Stensson	
Jenny Lundholm	Eva Stjärnlind	
Tord Lundmark	Gunilla Svensson	
Bo Malmberg	Klara Svensson	

§ 74**Förbindelsepunkt VA Kungsleden avseende fastigheten Bläsinge
20:43**

KS 2010.0141

Ärendet

Ägaren till Bläsinge 20:43, Kungsleden 27, begär att förbindelsepunkten ska flyttas för kommande anslutning till kommunens vatten- och avloppsledningar. Placeringen ska vara i ett läge som tidigare fastighetsägare uppges ha överenskommet med kommunens VA-ingenjör. Kommunen har nyligen anvisat ett planerat servisläge på annan plats än den fastighetsägarens begär.

När en fastighet ska anslutas till en allmän anläggning för vatten- och avloppsförsörjning så gäller alltid att följande tre dokument tillämpas;

- lagen om allmänna vattentjänster,
- kommunens bestämmelser om hur den allmänna anläggningen ska brukas,
- kommunens VA-taxa.

Fastighetsägaren ska normalt skriftligen ansöka om anslutning och kommunen meddelar förbindelsepunktens läge på en särskild förbindelsepunktskarta. Den skriftliga hanteringen är viktig eftersom en anslutning innebär rättigheter och skyldigheter för båda parter med giltighetstid utan begränsning.

Förbindelsepunkten läggs normalt 0,5 m utanför fastighetsgräns. Det är fastigheten som ansluts, inte en viss byggnad. Kommunen fastställer läget för förbindelsepunkten och tar hänsyn till byggnaders placering och tomtens beskaffenhet där så är praktiskt möjligt.

Ägaren till fastigheten Bläsinge 20:43 hänvisar till en överenskommelse mellan en tidigare ägare och kommunens VA-ingenjör. Tekniska förvaltningen har meddelat ägaren att förvaltningen inte har någon uppgift som visar en överenskommelse. Fanns en överenskommelse, så lär den ha varit muntlig och med begränsad betydelse under ett planeringsskede, där förändringar inträffar. Avtal i den juridiska betydelse som en VA-anslutning innebär kräver de skriftliga dokument som nämns ovan.

Det väsentliga är dock att Kommunstyrelsen i beslut 2008-10-01, § 141, satte ett stopp för utbyggnad av VA-ledningar längs Kungsleden. Utbyggnad av hela sträckan i kommunal regi bedömdes inte vara ekonomiskt försvarbar. Ett tidigare erbjudande från januari 2007 om utbyggnad inom ett första område tidsbegränsades att gälla till februari 2010. Intresset visades inte finnas i den omfattning som kommunstyrelsens erbjudande förutsatte. Därmed avslutades VA-frågan och också diskussioner om villkor för anslutning, marktillträde och liknande.

Under tiden fram till dess Länsstyrelsen kom med ett föreläggande om utbyggnad längs Kungsleden var inte någon ny utbyggnadsplanering aktuell. Däremot planerade den närmast tidigare ägaren till fastigheten 20:43 tillsammans med Tekniska förvaltningen om privata ledningar fram till kommunens verksamhetsområde.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Kommunstyrelsen 2017-04-05, § 52.
Kartskiss Kungsleden, bilaga Ks § 74/17.
Protokollsutdrag Tekniskt utskott 2017-03-11, § 15.

Yrkande

Johan Pettersson (S) yrkar att förbindelsepunkten, med hänsyn till de i ärendet redovisade omständigheterna för fastigheten Bläsinge 20:43, förlägges utanför fastighetens gräns med kortast avstånd till bebyggelse.

Jörgen Bjerknäs (MP) och Tommy Cedervall (L) yrkar bifall till Johan Pettersson förslag.

Åsa Edvardsson (SD) yrkar avslag på Johan Petterssons förslag.

Ordföranden ställer proposition på Johan Petterssons och Åsa Edvardssons förslag.
Ordföranden finner att Kommunstyrelsen bifallit Johan Petterssons förslag.

Kommunstyrelsens beslut

Förbindelsepunkten, med hänsyn till de i ärendet redovisade särskilda omständigheterna för fastigheten Bläsinge 20:43, förlägges utanför fastighetens gräns med kortast avstånd till bebyggelse.

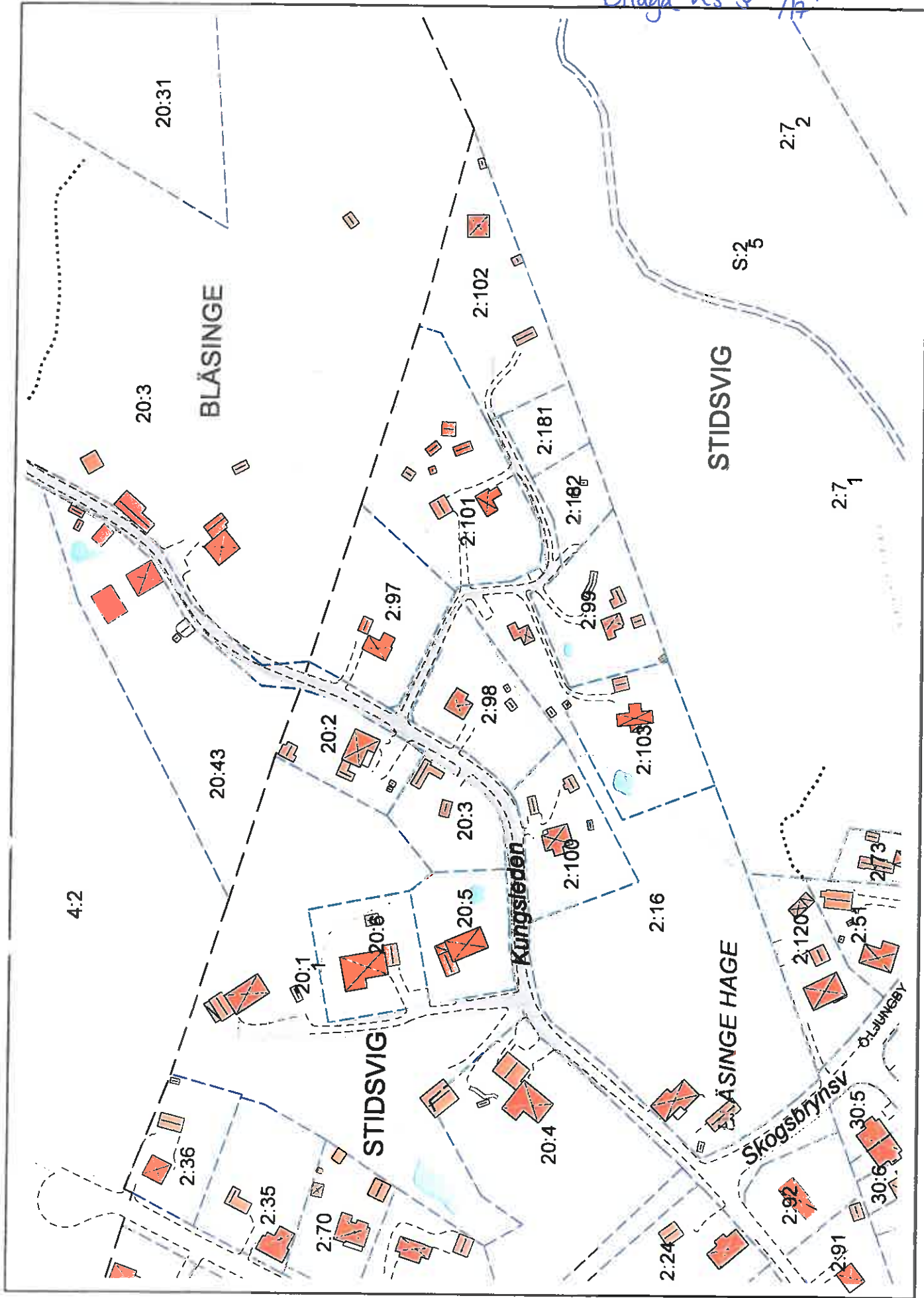
Reservation

Åsa Edvardsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

KS 2010 0141-116.340

Bilaga KS 2008 52/
Bilaga KS 2007 24/17

KS 2010 0141-116.340

Handwritten signature or initials.

Handwritten signature or initials.

§ 75**Ombyggnation av fastigheten Bryggeriet 20**

KS 2016.0915

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 23 augusti 2016 att förvärva fastigheten Bryggeriet 20 med avsikt att använda den för undervisningsverksamhet.

I protokollet finns följande tabell över finansieringsbehovet per år;

2016 Köpeskilling	3,5 Mkr + 150 kkr i lagfart
Del av renovering	0,5 Mkr
2017 Fortsatt renovering	0,5 Mkr
2018 Fortsatt renovering	1,5 Mkr (beredskap för 4,5 Mkr totalt)

I beslutet anges att frågan om anslag för ytterligare renovering (utöver 0,5 Mkr 2016) ska behandlas i arbetet med kompletteringbudget 2017 och budget 2018.

Den externa hyresgästen lämnar lokalerna och gymnasieskolan vill använda dessa så snabbt det går. I första hand behövs undervisningslokaler i den byggnadsdel som har inrymt kontor och personalutrymmen, cirka 700 m².

En mer detaljerad genomgång av renoveringsåtgärder visar lägre kostnader för ventilation och värme än tidigare bedömning. Tillsammans med representanter för skolan bedöms att renovering/ombyggnad för skolans primära behov kostar 2,4 Mkr. Därtill behöver skolan investera 400 kkr i inventarier och verksamhetsutrustning. Det kan noteras att anslaget för 2016 är förbrukat.

Den resterande byggnadsarean, cirka 1 300 m², har varit kallager och frysrum. Skolans avsikt är att riva frysrummet och i bästa fall sälja delar av frysrumsanläggningen. I övrigt ska lokalerna kunna användas utan behov av särskilda anslag till byggnadsrenovering.

Bedömd kostnad enligt ovan är 2,4 Mkr vilken föreslås finansieras genom 0,95 Mkr, anslag 2017 för BUN, "Lokalanpassning nytt program ..." och 1,45 Mkr vilket är ett nytt anslag för 2017.

Barn- och utbildningsnämnden använder del av årets anslag "Upprustning nytt program, flygplatstekniker" för inventarierna.

Beslutsunderlag

Tekniska förvaltningens skrivelse 2017-04-25.

Skiss- etapp 1, bilaga a Ks § 75/17.

Skiss- etapp 1, bilaga b Ks § 75/17.

Yrkande

Kerstin Persson (S) yrkar bifall till förslaget samt att det uppdras till tekniska förvaltningen att utreda om det går att samverka med annan kommunal verksamhet som är i behov av lokaler.

Kommunstyrelsens beslut

1. Finansiering sker genom att 1 045 000 kronor tas ur Kommunstyrelsens anslag för investeringar 2017 och att budget 2018 justeras i motsvarande omfattning.
2. Uppdrar åt tekniska förvaltningen att utreda om det går att samverka med annan kommunal verksamhet som är i behov av lokaler.

Etapp 2

Ks 2016.0915-27 252
Bilaga b Ks § 75/17

10/02

§ 76**Ombyggnation Rönngården**

KS 2017.0370

Ärendet

Fastighetschef Håkan Abrahamsson redogör för behov av ombyggnation av kontor på Rönngården.

Ombyggnationen beräknas kosta 600 000 kronor vilket föreslås finansieras genom Kommunstyrelsens investeringsmedel till förfogande för år 2017

Yrkande

Johan Pettersson (S), Carl-Axel Wilhelmsson (C) och Hans-Bertil Sinclair (M) yrkar bifall till förslaget.

Åsa Edvardsson (SD) yrkar att ärendet återremitteras för framtagande av beslutsunderlag.

Ordföranden ställer proposition på om ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde eller om det ska återremitteras.

Ordföranden finner att Kommunstyrelsen beslutat att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Då endast ett förslag föreligger finner ordföranden att Kommunstyrelsen bifallit detsamma.

Kommunstyrelsens beslut

1. Godkänner ombyggnation av kontor på Rönngården.
2. Investering om 600 000 kronor finansieras genom Kommunstyrelsens anslag för investering för år 2017.

Deltar ej i beslutet

Jörgen Bjerknäs deltar ej i beslutet då beslutsunderlag ej presenterats.

Reservation

Åsa Edvardsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

§ 77**Utökning av parkeringsplatser vid kommunhuset**

KS 2015.1367

Ärendet

Parkeringssituationen vid kommunhuset för kommunens anställda och förtroendevalda är ansträngd. Antalet tillgängliga parkeringsplatser har under det senaste året minskat till följd av att parkeringsplatserna på husets framsida gjorts om till besöksparkeringar medan ett antal parkeringsplatser vid norra gaveln reserverats för el- och hybridbilar.

För att förbättra situationen har kommundirektören gett Tekniska förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag på hur nya parkeringsplatser kan tillskapas mellan kommunhuset och Vita huset, jämte ett kostnadsförslag avseende detta. Tekniska förvaltningen har sedermera upprättat ett förslag innebärande att 14 nya parkeringsplatser tillskapas till en kostnad om 263 000 kronor.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Tekniskt utskott 2017-04-11, § 23.

Yrkande

Tommy Cedervall (L) yrkar avslag på Tekniska utskottets förslag.

Johan Pettersson (S) och Boris Svensson (S) yrkar bifall till Tekniska utskottets förslag.

Carl-Axel Wilhelmsson (C) och Robert Larsson (KD) yrkar att det i samband med utökning av parkeringsplatser vid kommunhuset även byggs ett cykelställ.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att Kommunstyrelsen beslutat att uppdra åt Teknisk förvaltning att beställa entreprenaden i enlighet med föreliggande specifikation, kostnadsberäkning och skiss.

Ordföranden finner även att Kommunstyrelsen bifallit Carl-Axel Wilhelmssons (C) förslag om att det i samband med utökning av parkeringsplatser vid kommunhuset även byggs ett cykelställ.

Kommunstyrelsens beslut

1. Uppdrar åt Teknisk förvaltning att beställa entreprenaden i enlighet med föreliggande specifikation, kostnadsberäkning och skiss.
2. Kostnaden för de nya parkeringsplatserna om 263 000 kronor finansieras via Kommunstyrelsens förfogandeanslag i investeringsbudgeten.

3. Uppdrar åt Teknisk förvaltning att det i samband med utökning av parkeringsplatser vid kommunhuset även byggs ett cykelställ.
-

§ 78**Utökning av parkeringsplatser för personal vid Ljungbygården**

KS 2017.0299

Ärendet

Verksamheterna i de tre sammanbyggda anläggningarna Ljungbygården, Syréngården och Rickmangården saknade tidigare parkeringsplatser för personal och besökande. När Rickmangården senare tömdes, då verksamheten i stort sett flyttade till Väpnaren i Klippan, uppkom balans mellan behov och tillgång av parkeringsplatser. HVB-verksamheten som startade i Rickmangården 2016 innebar en återgång till upplevt underskott av parkeringsplatser.

Det finns således i dagsläget ett behov av utökning av parkeringsplatser. På bifogad karta visas den utökning av parkeringsplatser som tidigare har skissats. På tomten kan förhållandevis enkelt 10 bilplatser ordnas. Bygglov krävs dock. Kostnaden för de 10 bilplatserna på asfalterad yta beräknas till 200 000 kronor. Träden längs Nygatan ska möjligen fällas av åldersskäl och ersättas med nya. Frågan om det är behövt och tillfället är lämpligt utreds nu.

I förslaget till investeringsbudget 2018 ingår ett projekt som omfattar markarbeten för att underlätta transporter till Ljungbygården och byggande av miljöhus med mera. Det är rationellt att genomföra alla markarbeten i ett sammanhang och nämnda projekt kan då utvidgas till att även omfatta de 10 bilplatserna.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Tekniskt utskott 2017-04-11, § 28.

Kartbild, bilaga Ks § 78/17.

Kommunstyrelsens beslut

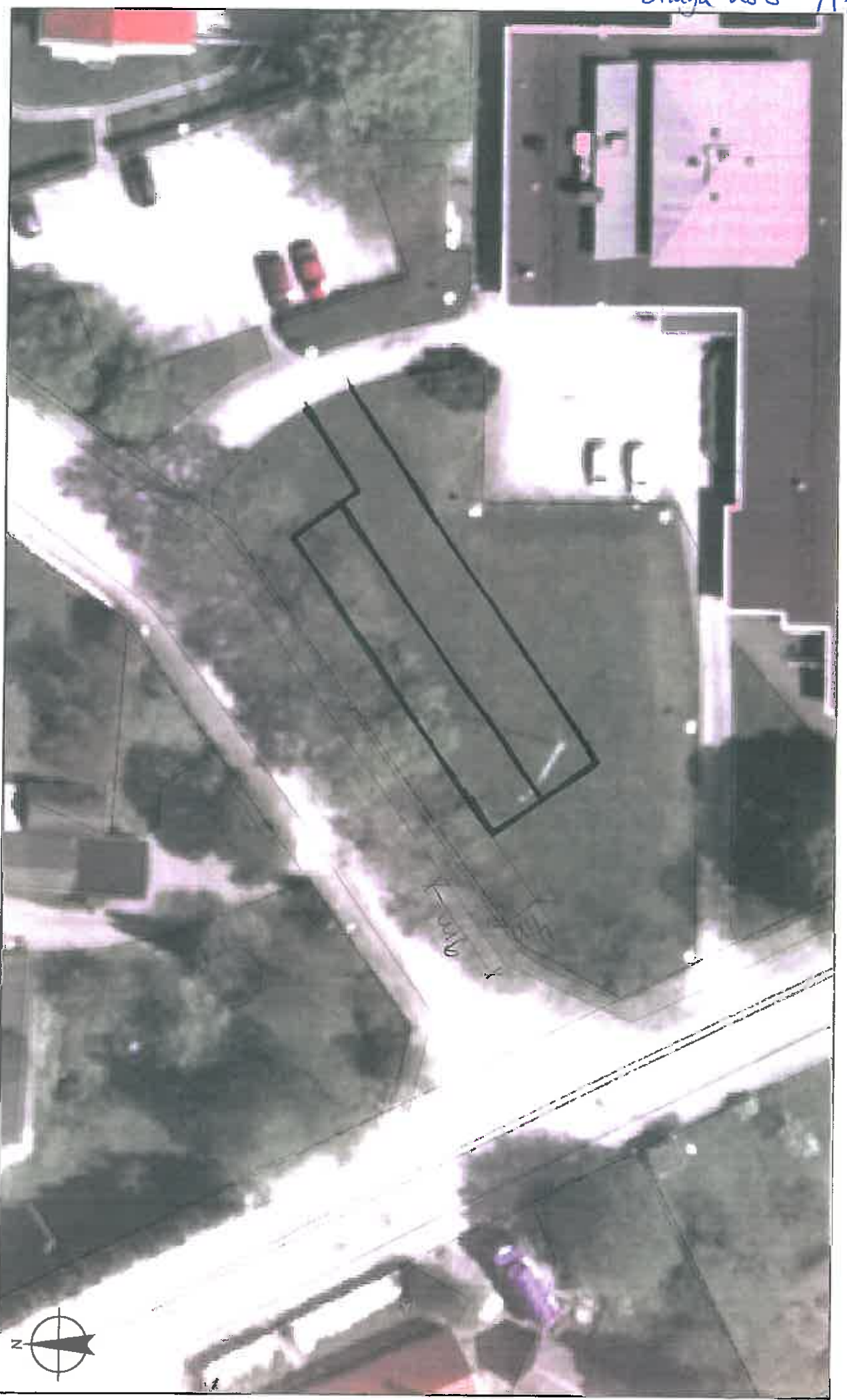
Godkänner tekniska förvaltningens förslag om att Projekt Ljungbygården, markarbeten och miljöhus, i investeringsbudget 2018 utökas till att omfatta tio nya bilparkeringsplatser till en beräknad kostnad om 200 000 kronor vilket finansieras genom Kommunstyrelsens anslag för investeringar år 2018.

KS 2017.0299-2.315

KS 2017.0299-2.315
Bilaga Ks § 78/17

april 4, 2017

1:400

§ 79**Möjlighet till placering av bänkar av modell Klippansoffan på lämpliga platser i kommunen**

KS 2015.1452

Ärendet

Miljöpartiet inkom 2015-11-04 med skrivelse avseende att låta tillverka IKEAs populära soffmodell "Klippan" i betong för placering på lämpliga platser i kommunen.

Kommunstyrelsen beslutade 2016-04-06, § 72, att överlämna frågan om finansiering till budgetberedningen inför arbetet med budget 2017, att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att ta kontakt med IKEA med anledning av fråga om tillstånd samt att inhämta förslag på utsmyckning av sofforna från gymnasieskolans estetprogram.

Priset för en soffa placerad på iordningsställd plats beräknas vara 100 000 kronor. Motsvarande kostnad för sex soffor är 200 000 kronor, tack vare fördelning av kostnaden för gjutform och tidsvinster vid serietillverkning.

Tomas Rikse har ställt frågan om tillstånd till IKEA, men ännu inte fått något svar.

Lärare på gymnasieskolans estetprogram har ställt sig positiv i frågan om elevernas delaktighet i att ta fram förslag på utsmyckning och kommer att återkomma med förslag under hösten 2017. Beslut om att låta tillverka soffa/soffor behöver således följas av beslut om utsmyckning och plats för utplacering av soffa.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Tekniskt utskott 2017-04-11, § 24.

Yrkande

Kenneth Dådring (M), Tommy Cedervall (L) och Robert Larsson (KD) yrkar avslag till byggande av sofforna.

Johan Pettersson (S) och Jörgen Bjerknäs (MP) yrkar bifall till förslaget.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att Kommunstyrelsen beslutat att godkänna beställning av sex betongsoffor samt att kostnaden för tillverkningen av sofforna hanteras i budget för 2018.

Kommunstyrelsens beslut

Godkänner beställning av sex betongsoffor. Kostnaden för tillverkning av sofforna hanteras i budget för 2018.

Reservation

Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas partigrupper reserverar sig mot beslutet.

---

§ 80**Samrådsförslag Valhalla 14**

KS 2016.1046

Ärendet

Klippans kommun och Klippans tätort växer, behovet av bostäder och skolor är stort. Även boende för äldre behövs.

Syftet med planen är att skapa ett attraktivt bostadsområde med möjlighet till äldreboende samt även möjliggöra skolverksamhet. Pågående centrumverksamhet skall också särkerställas. Då planen innehåller skoländamål bedöms den vara av betydande intresse för allmänheten, eller i övrigt av stor betydelse och handläggs därför med ett utökat förfarande. Planen överensstämmer med översiktsplanen och bedöms medge cirka 50 bostäder.

Plan- och byggnämnden beslutade 2017-04-24, § 23, att föreslå Kommunstyrelsen att ställa ut förslaget för samråd efter ändring av text under rubriken *Parkering* i planbeskrivning till *Boendeparkering skall lösas inom kvartersmark med minst 1,5 parkeringsplatser per lägenhet*.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 62.

Tillhörande bilagor, bilaga Ks § 80/17.

Protokollsutdrag Plan- och byggnämnden 2017-04-24, § 23.

Ordföranden finner att Kommunstyrelsen beslutat att ställa ut förslaget för samråd enligt Arbetsutskottets förslag, d.v.s. i oförändrad form, samt att uppdra till Plan- och byggnämnden att utreda och ta fram förslag på ny parkeringspolicy.

Kommunstyrelsens beslut

1. Godkänner att förslaget ställs ut för samråd.
2. Uppdrar till Plan- och byggnämnden att utreda och presentera förslag på ny parkeringspolicy.

Detaljplan för Valhalla 14

i Klippans kommun, Skåne län.

SAMRÅDSHANDLING

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Plankarta med bestämmelser

Planbeskrivning

Fastighetsförteckning

Bullerberäkningar

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Klippans kommun och Klippans tätort växer, behovet av bostäder och skolor är stort. Även boende för äldre behövs. Syftet med planen är att skapa ett attraktivt bostadsområde med möjlighet till äldreboende samt även möjliggöra skolverksamhet. Pågående centrumverksamhet skall också särkerställas. Då planen innehåller skoländamål bedöms den vara av betydande intresse för allmänheten, eller i övrigt av stor betydelse och handläggs därför med ett Utökat förfarande. Planen överensstämmer med översiktsplanen

PLANDATA

Läge och areal

Planområdet omfattar knappt 10 000 m² och ligger centralt i Klippans tätort endast ett stenkast från Klippans station, med närhet till övrig service och handel.

Markägoförhållanden

Planområdet berör en fastighet som ägs av Kultur Inn AB, Valhalla 14

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Förslaget överensstämmer med gällande översiktsplan vilken anger att huvudalternativet för ny bebyggelse är förtätning inom befintliga tätorter med närhet till kollektivtrafik och service.

Detaljplaner

Planområdet berörs av en gällande detaljplan från 1978-12-27 som anger centrumverksamhet för hela området.

Kommunala beslut i övrigt

Kommunstyrelsen gav 2016-08-17 Plan- och byggkontoret i uppdrag att revidera detaljplanen för Valhalla 14 i enlighet med detta föreslag.

Miljökonsekvensbeskrivning

Plan- och byggnämnden bedömer att genomförandet av denna detaljplan inte innebär någon betydande påverkan på miljön i den betydelsen som avses i PBL och anser därmed att en MKB inte behöver upprättas.

Motiven för detta sammanfattas nedan, vilket också skall betraktas som en enklare konsekvensbeskrivning.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Enligt miljöbalken 5 kap. skall gällande miljökvalitetsnormer iakttas vid planering och planläggning. Planen innebär inte att några miljökvalitetsnormer kommer att överskridas.

Planområdet omfattas inte av skydd enligt 7 kap. miljöbalken, vilket behandlar skydd av områden.

Natur

Mark och vegetation

Hela området är detaljplanerat för centrumändamål, men endast den östra delen är bebyggd och delvis hårdgjord.

Den västra delen har en parkkaraktär med gräsbekläddmark, buskar utmed gatorna och en del större träd. Området är dock delvis inhägnat med ett högt staket.

Planområdets västra del med parkkaraktär

Området är delvis inhägnat

Radon

Enligt en översiktlig Radonkartering av Klippans kommun med närmsta mätpunkt drygt 200 meter från planområdet är det låg risk för radon med halter vid mätpunkten på 6,1 kBq/m³

Förorenad mark

Inga undersökningar om det finns föroreningar i marken har gjorts. Inga kända föroreningar eller missatankar därom finns. Den västra, obebyggda, delen av planområdet har tidigare huserat en trafiksäkerhetsbana för barn. Den östra, bebyggda delen har sedan 1907 använts som samlingslokal.

Fornlämningar

Området innehåller inga kända fornlämningar. Skulle fornlämningar påträffas under markarbetet ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas.

Bebyggelse

Omgivning

Omgivande bebyggelse är av brokig karaktär. Direkt söder om planområdet finns en hög radhuslänga i två plan, öster om området ligger tre låga parhus med marklägenheter, bakom dessa finns både villor, flerbostadshus och Klippans gamla färgfabrik som numera är ombyggd och innehåller lägenheter. Norr och väster om planområdet är det övervägande villabebyggelse, i vissa delar från tidigt 1900-tal, fram till sent 60-tal.

Planområde

Inom hela planområdet medges:

Bostadsändamål med möjlighet till inslag av vård av lättare karaktär t.ex. äldreboende
Centrumverksamhet som t.ex. inkluderar butiker, service, gym, kontor m.m.
Skolverksamhet

Bebyggelsen inom planområdet består av det som tidigare var Folkets hus och uppfördes redan 1907. Byggnaden finns med i tätortens bevarandeprogram i kraft av sin karaktär av samlingslokal och att den representerar ett viktigt steg i arbetarrörelsens historia. Särskild hänsyn ska därför visas vid ombyggnad och renovering av byggnaden, speciellt vad gäller fasaden ut mot Östra teatergatan. Idag används byggnaden som samlingslokal och restaurang.

Ny bebyggelse inom planområdet begränsas till en byggnadshöjd om 12,5 meter, vilket bedöms medge 4 våningar.

Exempel på hur ny bebyggelse kan utformas

Parkering

Boende- och besöksparkering ska anordnas inom kvartersmark. Viss möjlighet till besöksparkering finns söder om planområdet vid Valhallagatan.

Gator och trafik

Gatunät, gång- och cykeltrafik

Planområdet avgränsas i norr av Östra teatergatan, i väst av Tingsgatan och i söder av Valhallagatan som alla är lokalgator med måttlig trafik. Längs huvudgatan Ängelholmsvägen finns separat GC-väg norr och österut. Från järnvägsgatan, öster om planområdet, tar man sig norr ut till centrum (ca. 500 meter) och söder ut till stationen (ca.250 meter)

Kollektivtrafik

Klippans järnvägsstation nås inom 250 meter. Tåg mot Helsingborg respektive Hässleholm avgår varje halvtimme under högtrafiktid, och en gång i timmen under lågtrafiktid. Buss 510 mot Ängelholm avgår varje timme under dagtid, och varannan timme kvällar och söndagar.

Trafikbuller

Enligt förordningen bör buller från spårtrafik och vägar inte överskrida 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad, och 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden. Bullerberäkningar har gjorts som visar att nivåerna för områdets mest utsatta punkt som tillåter bostadsbebyggelse och eventuell uteplats ligger på 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maxnivå.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Området ansluts till kommunalt ledningsnät för vatten och spillvatten i Östra Teatergatan.

Dagvatten

Inom kvartersmark ska dagvatten i första hand omhändertas i ett trögt system och infiltreras/fördröjas innan det leds vidare till det kommunala dagvattennätet. Lämpliga lösningar för dagvattenhanteringen fastläggs slutligen i bygglovsskedet och i samråd med Tekniska förvaltningen.

Avfallshantering

Avfallshantering ska ske i enlighet med gällande renhållningsföreskrifter.

Fjärrvärme

Fjärrvärme finns inom fastigheten.

GENOMFÖRANDE

Organisatoriska och ekonomiska frågor

Plankostnad

Avtal om planersättning har upprättats, ingen planavgift skall därför tas ut i samband med bygglov.

Tidplan

Samråd: våren 2017

Granskning: Höst 2017

Antagande: Vinter 2017

Laga kraft: Vinter 2017/2018

Genomförandetid

Genomförandetiden är 15 år från den dag då planen vinner laga kraft. Planen fortsätter att gälla även efter genomförandetidens utgång, tills den ändras eller upphävs. Detta kan då ske utan ersättning till berörda fastighetsägare.

Bygglov kan lämnas även efter genomförandetidens utgång.

Beslut

Samråd 2017-xx-xx

KS 2016.1046-11.214

DETALJPLAN FÖR

Valhalla 14

Klippans kommun, Skåne län

SAMRÅD

Marin Täng
Planeringsarkitekt

Planhandlingar

Planfakta med bestämmelser
Planbeskrivning
Fastighetsförteckning

UPPLYSNINGAR

Grundkartans beteckningar

- 40:1 Fastighet/beteckning
- Fastighetsgräns
- Väg/gångkant
- Byggnad
- Staket
- Nivåkurva

Uppgifter om grundkartan:
Koordinatsystem SWEREF 99 13 30, RH 2000
Upprättad av Plan- och byggtjänsten 2014

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med närliggande beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark

BCDS Bostäder med möjlighet till vård av lättare karaktär t.ex. äldreboende, Centrum- och Skolverksamhet

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Utnyttjandegrad

e2 35 Största byggnadsarea för huvudbyggnaden i procent av fastighetsarea

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad
- På marken får endast komplementbyggnad uppföras

Höjd på byggnader

12,5 Högsta nockhöjd i meter

Skydd av kulturvården

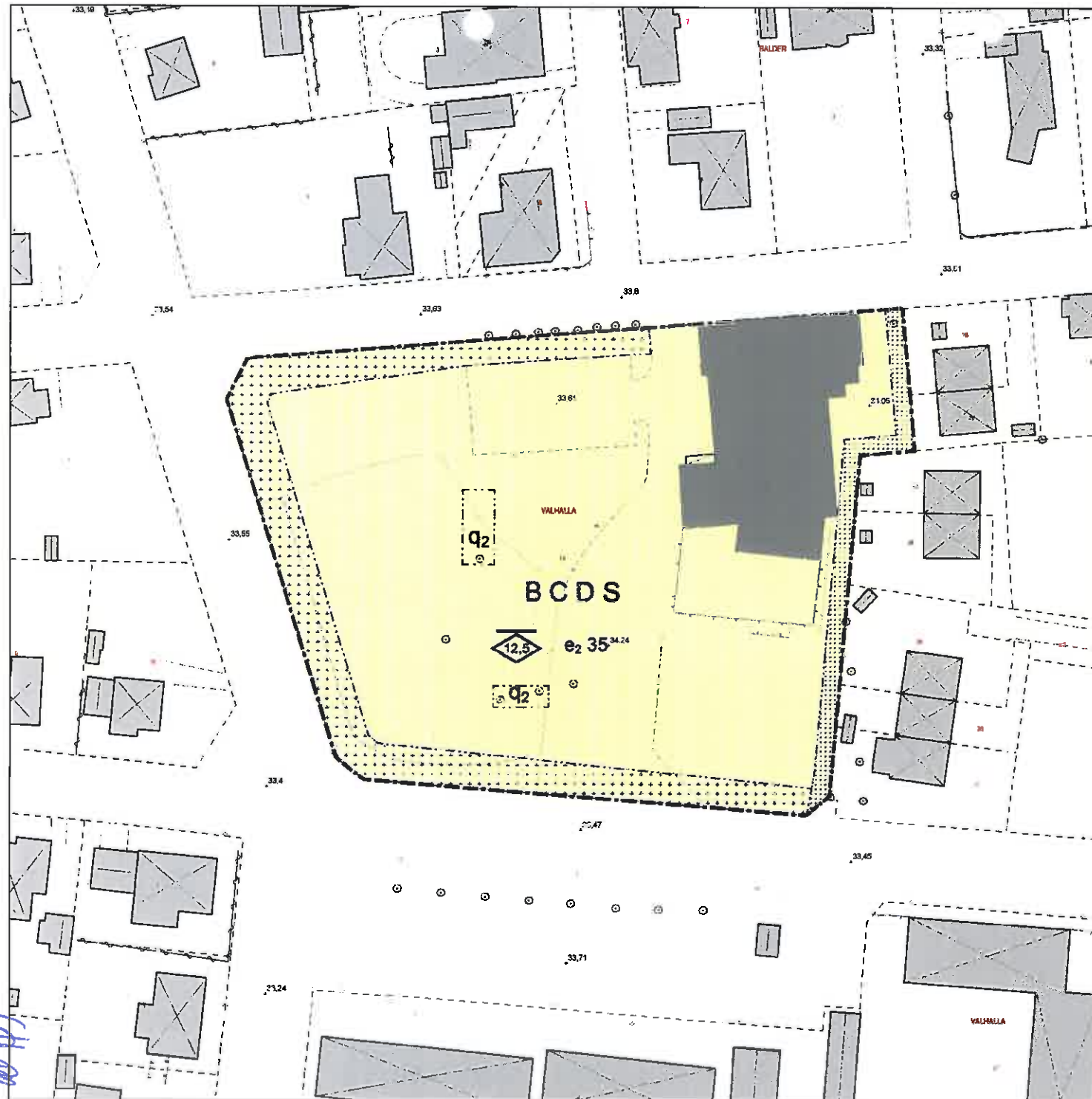
Q2 Träd ska bevaras

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetiden är 5 år från det datum planen vinner laga kraft

BESLUT

Samråd 2017-xx-xx

KS 2016.1046-11.214
Bilaga Au § 62/17
Bilaga KS § 80/17

Trivector Traffic AB, Lund

Objekt: **Valhalla 14**
 Beskrivning: **Bostäder**
 Handläggare: **Martin Tång**
 Databas: **G:\AvdArki\Detaljplan\Valhalla 14\1Samråd\Valhalla 14.tdb**

RESULTAT		
Frifältsvärde	Ekvivalentnivå	dB(A)
		50
Frifältsvärde, L_{maxF}	Maxnivå	dB(A)
		70

Segmentlängd: 1 m
 Mottagarens höjd över marken: 2,0 m

Tåg nr:	1	2	3
Tåglängd (m/dygn)	1 280	2 850	13 200
Maximal tåglängd (m)	160	150	630
Hastighet (km/h)	50	50	50
Tågtyp	Y31/32	X60	GodsDi
Nationalitet	Svenskt	Svenskt	Svenskt
Spår	1	1	1

Delsträcka	1
Spår	1
Ordning inom spåret	1
Form	Rakt
Vinkelområde (grader)	0 - 180
Vinkelrätt Mottagaravstånd (m)	130,0
Marktyp källdel	Porös
Marktyp mottagardel	Porös
Marktyp mellandel	Porös
Bankkorrektio	Nej
Växlar/korsningar	Nej
Tvärsektion	Nej
Skärm	Nej
Totalt ekvivalentnivå (dB(A))	50,1
Totalt maxnivå (dB(A))	70,3
Totalt maxnivå, full tåglängd (dB(A))	70,3

Spår	1
Totalt ekvivalentnivå (dB(A))	50,1
Totalt maxnivå (dB(A))	70,3
Delsträcka för maxnivå (tågmitt)	1
Tågposition för maxnivå (tågmitt)	90°

Beräkning av vägtrafikbuller

2017-02-17

Enl. Naturvårdsverkets modell, rev 1996, Buller VÄG II ver. 1.2.7. Trivector AB

Sida 1

Klippans kommun, Plan- och Bygg

Objekt: Valhalla 14
Beskrivning: Bostäder
Handläggare: Martin Tång
Filnamn: Valhalla 14.vbx

Resultat	
Ekvivalentnivå	
Utenivå med korrektion för fasadreflexer (0,0 dBA)	dBA 50
Maxnivå, Max 5% överskridanden per dygn	
Utenivå med korrektion för fasadreflexer (0,0 dBA)	dBA 70

Mottagarens höjd över marken (m): 2,0

Väg / vägelement	1
Antal fordon/dygn	650
Andel tunga fordon (%)	0
Medelhastighet (km/h)	50
Medelhastighet, tunga fordon (km/h)	50
Vägbredd köryta (m)	7,5
Väglutning (promille)	0
Mottagaravstånd (m)	15,0
Bankhöjd över reflektionsplan (m)	0,0
Skärmhöjd över reflektionsplan (m)	--
Mottagarens höjd över reflektionsplan (m)	2,0
Vinkelområde (grader)	0 - 180
Marktyp (Väg/Skärm till mottagare)	Hård
Marktyp (Väg till skärm)	--
Skärm	Nej
Fasadkorrektioner mm	--
Vägbeläggningskorrektion	Nej
Beräknat reflektionsplan	Nej
Andel tunga fordon på natten (av alla tunga)	--
Andel lätta fordon på natten (av alla lätta)	--
Maxnivåvillkor tunga/överskridande (%)	--
Bullertillskott ekv nivå (dBA)	50,5
Bullertillskott maxnivå (dBA)	69,9

§ 81**Samrådsförslag Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 och del av Klippan 3:117**

KS 2016.0834

Ärendet

Klippans kommun och Klippans tätort växer, behovet av bostäder, förskolor och äldreboende är stort.

Syftet med planen är att skapa ett attraktivt bostadsområde med möjlighet till äldreboende samt även möjliggöra en ny förskola med upp till 8 avdelningar. Planen överensstämmer med översiktsplanen och bedöms medge ca. 80 bostäder.

Plan- och byggnämnden beslutade 2017-04-24, § 22, att föreslå Kommunstyrelsen att ställa ut förslaget för samråd efter följande ändring:

Inte öppna upp för genomfart mellan Västra- och Östra Blomstergatan.

Säkerställa gångväg över parkområdet.

Ändra under rubriken *Parkering* i planbeskrivningen till *Boendeparkering ska lösas inom kvartermark med minst 1,5 parkeringsplatser per lägenhet.*

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 63.

Tillhörande bilagor, bilaga Ks § 81/17.

Protokollsutdrag Plan- och byggnämnden 2017-04-24, § 22.

Ordföranden finner att Kommunstyrelsen beslutat att ställa ut förslaget för samråd i oförändrad form.

Kommunstyrelsens beslut

Godkänner att förslaget ställs ut för samråd.

Dnr

**Detaljplan för
Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 samt del av
Klippan 3:117**

i Klippans kommun, Skåne län.

SAMRÅDSHANDLING

PLANBESKRIVNING

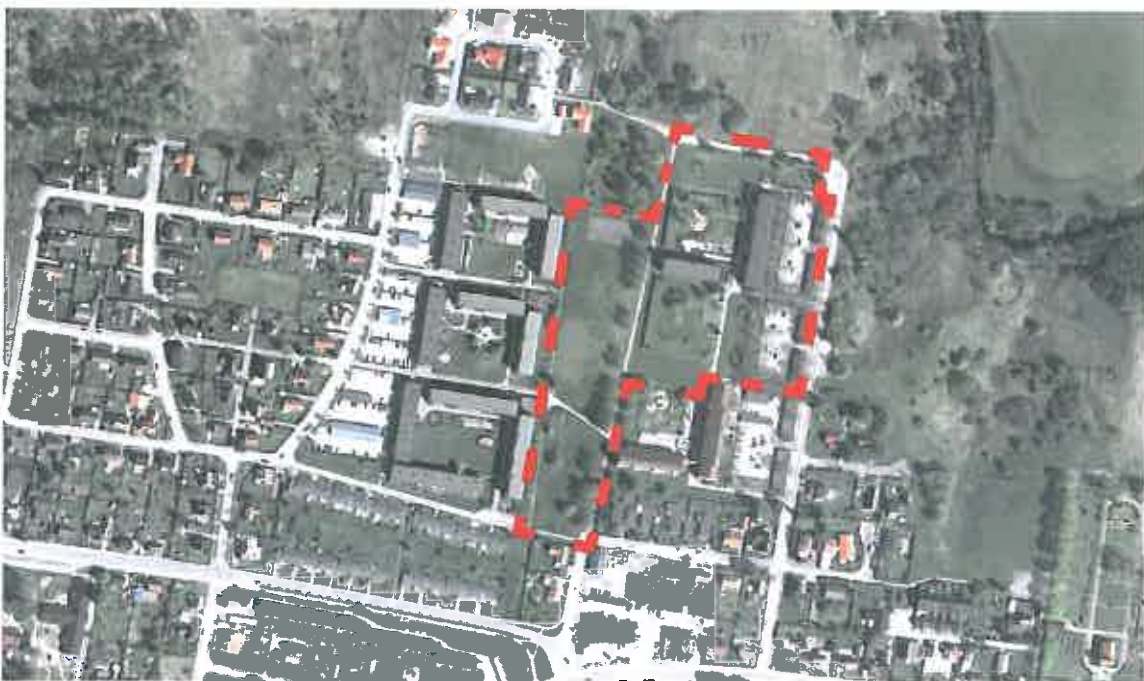
HANDLINGAR

Plankarta med bestämmelser

Planbeskrivning

Fastighetsförteckning

Bullerberäkning

MR

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Klippans kommun och Klippans tätort växer, behovet av bostäder och förskolor är stort. Även boende för äldre behövs. Syftet med planen är att skapa ett attraktivt bostadsområde med möjlighet till äldreboende samt även möjliggöra en ny förskola med upp till 8 avdelningar. Planen överensstämmer med översiktsplanen.

PLANDATA

Läge och areal

Planområdet är beläget drygt 100 meter norr om korsningen Torggatan/ Vedbyvägen och omfattar drygt 40 000 m²

Markägoförhållanden

Planområdet berör fyra fastigheter. Två ägs av Treklövern bostads AB, Nejlikan 19 och 20 och två ägs av Klippans kommun, Klippan 3:145 samt Klippan 3:117.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Förslaget överensstämmer med gällande översiktsplan, som anger att alternativ 1 för ny bostadsbebyggelse är förtätning inom befintliga tätorter.

Detaljplaner

Fastigheterna Nejlikan 19 och 20 berörs av en detaljplan från 1966-11-11, som anger bostadsbebyggelse i tre våningar, strikt reglerad vad gäller placering.

Fastigheten Klippan 3:145 berörs av två detaljplaner från 1962-07-26 samt 1972-07-26 som båda anger allmänplats för park eller plantering i de delar som sammanfaller med planområdet.

Kommunala beslut i övrigt

Kommunstyrelsen gav 2016-06-08 Plan- och byggkontoret uppdrag att ta fram förslag till detaljplan för fastigheten Nejlikan 19-20 samt del av Klippan 3:145.

Miljökonsekvensbeskrivning

Genomförandet av denna detaljplan innebär inte någon betydande påverkan på miljön i den betydelsen som avses i PBL och anser därmed att en MKB inte behöver upprättas.

Motiven för detta sammanfattas nedan, vilket också skall betraktas som en enklare konsekvensbeskrivning.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Enligt miljöbalken 5 kap. skall gällande miljökvalitetsnormer iakttas vid planering och planläggning. Planen innebär inte att några miljökvalitetsnormer kommer att överskridas.

Planområdet omfattas inte av skydd enligt 7 kap. miljöbalken, vilket behandlar skydd av områden.

Natur

Mark och vegetation

Planområdet består av öppna, relativt plana gräsbevuxna ytor med en del större och mindre träd. I de centrala delarna av planområdet finns även en del mindre kullar och buskar.

Radon

Radonmätning har gjorts i två punkter ca. 100 meter nordväst om planområdet och för området gäller låg till normal risk med värden på 10-13 kBq.

Förorenad mark

Inga undersökningar om det finns föroreningar i marken har gjorts. Då marken tidigare varit bebyggd med bostadshus eller endast använts som parkmark föreligger inga misstankar om markföroreningar.

Fornlämningar

Området innehåller inga kända fornlämningar. Skulle fornlämningar påträffas under markarbetet ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas.

Bebyggelse

Omgivning

Omgivande bebyggelse består till största delen av flerbostadshus i rött tegel i 3-4 våningar med byggnadsår runt. Området gränsar även i viss del till lägre villa och radhusbebyggelse av.

Planområde

Den västra delen av planen består av två bebyggelseområden separerade av ett parkområde. Dessa medger bostäder samt bostäder med inslag av vård av lättare karaktär, t.ex. äldreboende. Bebyggelsen är begränsad till en byggnadshöjd om 12,5 meter samt en taklutning på mellan 0-15 grader, byggnadsarean är begränsad till 25% av fastighetsarean.

Den östra delen av planen är uppdelad på tre bebyggelseområden. Det södra medger förskola med en byggnadshöjd av 8 meter. Inom denna fastighet finns också en parkeringsplats med ca. 50 parkeringsplatser.

Det mellersta området medger bostäder och bebyggelsen är begränsad till en byggnadshöjd om 12,5 meter samt en taklutning på mellan 0-15 grader, byggnadsarean är begränsad till 25% av fastighetsarean.

Det nordöstra området medger bostäder med en byggnadshöjd av 3,5 meter och en taklutning på mellan 15-30 grader.

Gator och trafik

Gatunät, gång- och cykeltrafik

Östra- och Västra Blomstergatan binds samman genom att den nuvarande gång och cykelvägen som förbinder dem görs om till en vanlig lokalgata. Det södra bebyggelseområdet för bostäder försörjs härifrån. Stor omsorg krävs vid utformandet av den nya T-korsning som bildas vid Östergatan/Östra Blomstergatan. Nuvarande gång- och cykelväg i Östergatans förlängning behålls i befintlig utformning men övergår längst norrut i

en ny lokalgata. Den nya lokalgatan kommer att försörja det norra bebyggelseområdet för bostäder inom Klippan 3:145 samt planens nordligaste bebyggelseområde för bostäder och ansluter till vändplatsen vid änden på Badvägen. Bebyggelseområdet för förskolan trafikförsörjs genom befintlig parkeringsplats som ansluter till Badvägen.

Parkering

Befintlig parkering inom kvartersmark för skoländamål medger ca. 50 platser vilket bedöms täcka förskolans behov av både arbetsplats- och besöksparkering. Boendeparkering ska lösas inom kvartersmark med minst en parkeringsplats per lägenhet.

Kollektivtrafik

Klippans järnvägsstation nås inom 1,5 kilometer via gång- och cykelväg längs Vedbyvägen, Kyrkogatan och Ängelholmsgatan. Tåg mot Helsingborg respektive Hässleholm avgår varje halvtimme under högtrafiktid, och en gång i timmen under lågtrafiktid. Buss 510 mot Ängelholm avgår varje timme under dagtid, och varannan timme kvällar och söndagar.

Trafikbuller

En bullerberäkning har gjorts som visar att nivåerna för områdets mest utsatta punkt som tillåter bostadsbebyggelse och eventuell uteplats ligger på 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 63 dBA maximal vilket understiger gällande riktvärden.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Området ansluts till kommunalt ledningsnät för vatten och spillvatten i Badvägen samt Västra Blomstergatan.

Dagvatten

Inom kvartersmark ska dagvatten i första hand omhändertas i ett trögt system och infiltreras/fördröjas innan det leds vidare till det kommunala dagvattennätet. Lämpliga lösningar för dagvattenhanteringen fastläggs slutligen i bygglovsskedet och i samråd med Tekniska förvaltningen.

Uppvärmning

Uppvärmning sker lämpligen med fjärrvärme då det finns inom området.

Avfallshantering

Avfallshantering ska ske i enlighet med gällande renhållningsföreskrifter.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

MKN för vatten

Uppfylldheten av miljö kvalitetsnormer för vatten bedöms inte försvåras av planens genomförande. Markens beskaffenhet tillåter infiltration i hela området.

GENOMFÖRANDE

Organisatoriska och ekonomiska frågor

Tidplan

Samråd	maj
Granskning	september
Antagande	december
Laga kraft	januari 2017

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag då planen vinner laga kraft. Planen fortsätter att gälla även efter genomförandetidens utgång, tills den ändras eller upphävs. Detta kan då ske utan ersättning till berörda fastighetsägare.

Bygglov kan lämnas även efter genomförandetidens utgång.

Huvudmannaskap för allmänna platser

Kommunen är huvudman för allmänplatsmark.

Tekniska åtgärder

Ny gata behöver anläggas mellan Västra och Östra Blomstergatan. En ny gata behöver också anläggas i planområdets norra del från vändplatsen vid Badvägens ände total sträcka ca

Avgifter

Inget avtal om planavgift har upprättats, planavgift tas därför ut i samband med byggande enligt denna plan.

Avgift för fastighetsreglering belastar exploitören.

Avgift för va-anslutning tas ut enligt vid aktuell tid gällande taxa

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Klippans kommun kommer att behöva lösa in mark för ny lokalgata som idag hör till fastigheten Nejlikan 20 till en yta av ca 800m².

Sedan tidigare finns en överenskommelse om fastighetsreglering mellan Klippans kommun och Treklövern Bostads AB gällande mark för förskola på Nejlikan 19 samt mark för bostäder inom Klippan 3:145.

KS 2016.0834-5.214

DETALJPLAN FÖR

Nejlikan 19 och 20, del av Klippan 3:145 samt del av Klippan 3:117

Klippans kommun, Skåne län

SAMRÅD

Martin Töng
Planeringsarkitekt

Planhandlingar

Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivning
Fastighetsförteckning

UPPLYSNINGAR

Grundkartans beteckningar

48:1	Fastighetsbeteckning
---	Fastighetsgräns
---	Väg/gångkant
□	Byggnad
□	Slaket
---	Nivåkurva

Uppgifter om grundkartan:

Koordinatsystem SWEREF 99 13 30, RH 2000
Upprättad av Plan- och byggkontoret 2014

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

---	Planområdesgräns
---	Användningsgräns
---	Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap

GATA Lokaltrafik

GÅNG Gångtrafik

PARK Anlagd park

P-PLATS Parkeringsplats

Kvartersmark

B Bostäder

BD Bostäder med möjlighet till inlag av vård av äldre karaktär, t.ex. äldreboende

S Företoa

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Utnyttjandegrad

e2 00 Största byggnadsarea för huvudbyggnader i procent av fastighetsarean

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad

Höjd på byggnader

◇ Högsta byggnadshöjd i meter

Takvinkel

△ Minsta/största takvinkel i grader

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandebestämmelse: Genomförandebestämmelse är 5 år från det datum planen vinnars laga kraft

BESLUT

Samråd 2017-09-xx

KS 2016.0834-5.214
Bilagor Au 5 63/
Bilagor KS 8 81/17

Beräkning av vägtrafikbuller

2017-04-04

Enl. Naturvårdsverkets modell, rev 1996, Buller VÄG II ver. 1.2.7. Trivector AB

Sida 1

Klippans kommun, Plan- och Bygg

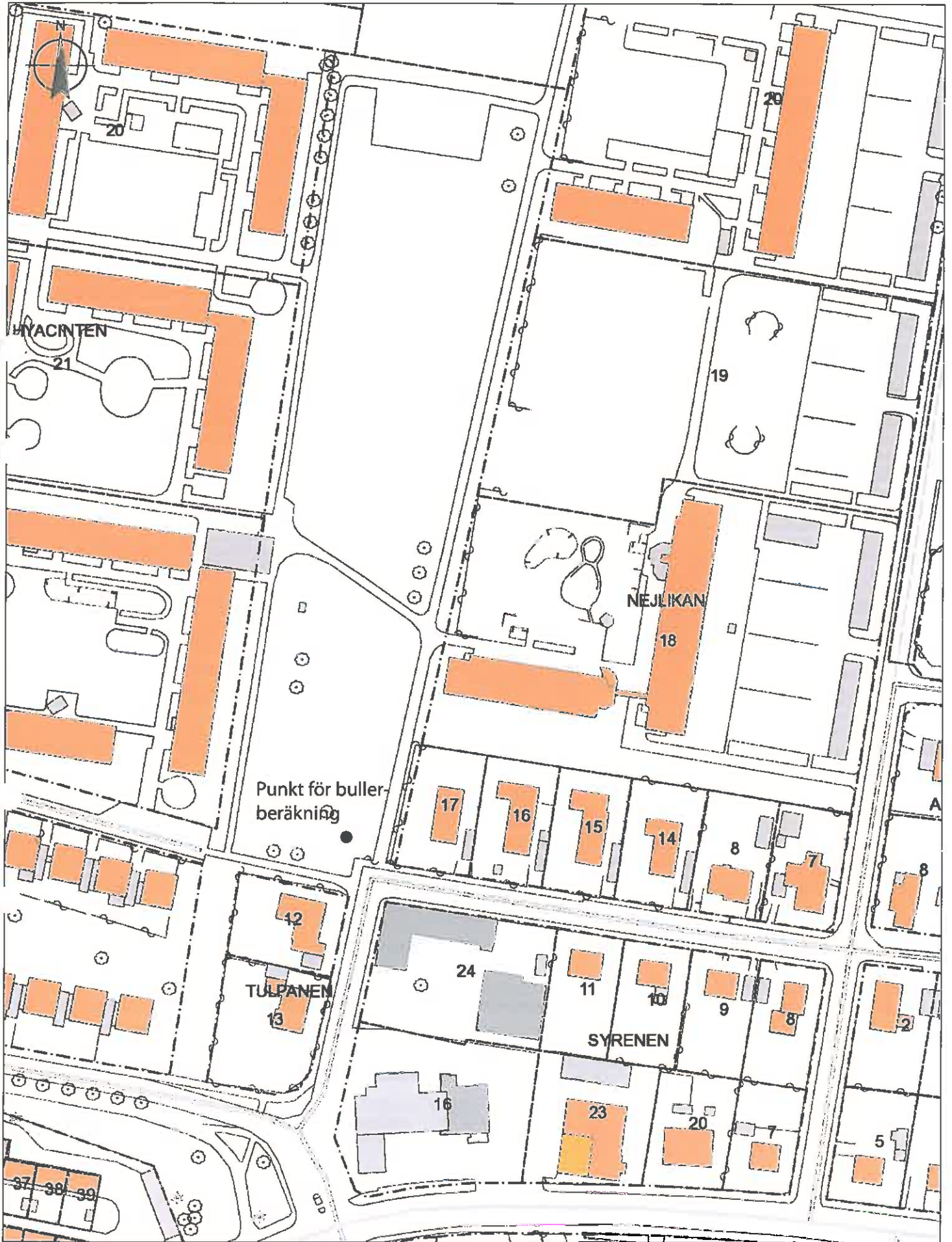
Objekt: **Solslätt**
 Beskrivning: **DP, Bostäder och Förskola**
 Handläggare: **Martin Tång**
 Filnamn: **Buller.vbx**

Resultat	
Ekvivalentnivå	
Utenivå med korrektion för fasadreflexer (0,0 dBA)	dBA 50
Maxnivå, Max 5% överskridanden per dygn	
Utenivå med korrektion för fasadreflexer (0,0 dBA)	dBA 63

Mottagarens höjd över marken (m): 2,0

Väg / vägelement	1
Antal fordon/dygn	2 600
Andel tunga fordon (%)	10
Medelhastighet (km/h)	50
Medelhastighet, tunga fordon (km/h)	50
Vägbredd köryta (m)	9,0
Väglutning (promille)	0
Mottagaravstånd (m)	90,0
Bankhöjd över reflektionsplan (m)	0,0
Skärmhöjd över reflektionsplan (m)	--
Mottagarens höjd över reflektionsplan (m)	2,0
Vinkelområde (grader)	0 - 180
Marktyp (Väg/Skärm till mottagare)	Hård
Marktyp (Väg till skärm)	--
Skärm	Nej
Fasadkorrektioner mm	--
Vägbeläggningskorrektion	Nej
Beräknat reflektionsplan	Nej
Andel tunga fordon på natten (av alla tunga)	--
Andel lätta fordon på natten (av alla lätta)	--
Maxnivåvillkor tunga/överskridande (%)	--
Bullertillskott ekvnivå (dBA)	50,2
Bullertillskott maxnivå (dBA)	62,6

M d

Punkt för bullerberäkning

HYACINTEN

NEJLIKAN

TULPANEN

SYRENE

1:1 500

0

30

60

120 Meter

Handwritten blue initials/signature

§ 82**Sociala investeringar**

KS 2014.1201

Ärendet

En social investering utgörs av en riktad satsning till en utvald och avgränsad målgrupp. Satsningen förväntas, i förhållande till ordinarie arbetssätt, ge bättre utfall för målgruppen och samtidigt leda till minskade samhällsekonomiska kostnader på sikt. Begreppet investering betonar det långsiktiga perspektivet, liksom ett medvetet risktagande och arbetet genererar ett förändrat synsätt där satsningar på individer ses som investeringar istället för kostnader. Det främsta målet med sociala investeringar är att genom tidiga insatser uppnå ett minskat utanförskap i kommunen. Med tidiga insatser menas insatser tidigt i ålder eller tidigt i en process, exempelvis vid skolfrånvaro, arbetslöshet eller i missbruk. Andra positiva effekter av att arbeta med sociala investeringar enligt de föreslagna riktlinjerna är ändrat synsätt gentemot målgruppen, förändrade arbetssätt, mer analys, tänka i effekter och kontinuerlig uppföljning. En ansats till ett modernare arbetssätt.

Hösten 2014 informerades Kommunstyrelsens arbetsutskott om sociala investeringsfonder. Därefter bjöds Kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare, presidierna i Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden m.fl. in till möte med Ingvar Nilsson.

I april 2015 tog Kommunstyrelsen beslut om att starta arbete kring sociala investeringar samt avsätta medel motsvarande en tjänst om 25 % för att koordinera arbetet. Kommunen inleder ett samarbete/utbyte med Region Skåne som senare utvecklas till projektet 1+1=3. Kommunen inleder ett samarbete med Fryshuset kring Social Impact Bond (SIB)/Partnerskap för sociala effekter under perioden 2015-2019. Förstudien genomfördes under sommaren och hösten 2015.

I Maj månad 2015 inleder kommunen ett samarbete med Ingvar Nilsson för perioden 2015-2019.

September 2015-Augusti 2016 arbetar Ystad, Trelleborg, Tomelilla och Klippans kommuner och Region Skåne vidare med projekt 1+1=3 i samarbete med Ingvar Nilsson och Eva Lundmark Nilsson.

I oktober 2015 tar Kommunfullmäktige beslut om riktlinjer för hantering av kommunens förebyggande sociala insatser.

I november månad 2015: Social Impact Bond (SIB)/Partnerskap för sociala effekter.

Kommunen beslutade att förstudien skulle övergå i en pilotstudie. Pilotstudien genomfördes december 2015-oktober 2016. Kommunen arbetar vidare med materialet från förstudien och pilotstudien samt avser använda det i arbetet med sociala investeringar.

Oktober 2016: Heldag med Ingvar Nilsson för ledningsgruppen.

September 2016-Juni 2017: 1+1=3, fas 2. Region Skåne, Ystad och Klippans kommuner i samarbete med Ingvar Nilsson och Eva Lundmark Nilsson. Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 58.

Förslag på riktlinjer för sociala investeringar, bilaga Ks § 82/17.

Yrkande

Kenneth Dådring (M) yrkar bifall till Arbetsutskottets förslag.

Kommunstyrelsens beslut

1. Ändrar namn till sociala investeringar.
2. Godkänner riktlinjer för sociala investeringar i Klippans kommun, bland annat innebärande:
  - förändrad målgruppsformulering
  - ändra ansökningsprocess
  - den politiska ambitionen är att motsvarande en procent av kommunens totala budget ska finnas avsatta i reservationen för genomförandet av tidiga insatser genom sociala investeringar
  - skapa reservationen (REN) och godkänna återföringsmodellen
3. I nuläget ej genomföra konceptet Partnerskap för sociala effekter/Social Impact Bond.

Ks 2014.1201-43. 752

Bilaga Au § 58/17

Bilaga Ks § 82/17

Riktlinjer för sociala investeringar

 **KLIPPANS
KOMMUN**
- en del av familjen Helsingborg

Handwritten initials

Mjuka investeringar ger också avkastning

Beslutad av kommunstyrelsen, den xx månad 2017, § XX

Dokumentansvarig på politisk nivå, kommunstyrelsen
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå, kommundirektör

Sammanfattning

En social investering utgörs av en riktad satsning till en utvald och avgränsad målgrupp. Satsningen förväntas, i förhållande till ordinarie arbets sätt, ge bättre utfall för målgruppen och samtidigt leda till minskade samhällsekonomiska kostnader på sikt. Begreppet investering betonar det långsiktiga perspektivet, liksom ett medvetet risktagande och arbetet genererar ett förändrat synsätt där satsningar på individer ses som investeringar istället för kostnader.

Det främsta målet med sociala investeringar är att genom tidiga insatser uppnå ett minskat utanförskap i Klippans kommun. Med tidiga insatser menas insatser tidigt i ålder eller tidigt i en process, exempelvis vid skolfrånvaro, arbetslöshet eller missbruk. Genom ett tidigt agerande kan utanförskap undvikas och därmed minskar människors utsatthet och framtida kostnader för reaktiva insatser, det vill säga insatser i ett sent skede.

Kommunala verksamheter och aktörer från civila samhället ges möjlighet att ansöka om medel för genomförande av sociala investeringar.

Processen för ansökan sker i flera steg och tar sin utgångspunkt i en idéprövning som bedöms utifrån uppsatta kriterier. Vid godkänd idéprövning kan en ansökan påbörjas. En komplett ansökan innehåller flera delar, däribland problemformulering och nulägesbeskrivning som identifierar behovet av insats, men också evidens och forskning som stärker valet av målgrupp och metod för genomförandet. Ansökan behöver också påvisa vilka effekter som kan förväntas av satsningen och var de kommer att uppstå.

För att säkra framtida medel för arbetet med sociala investeringar tillämpas en återföringsmodell. Modellen innebär att de nämnder, vars verksamheter får effekter som genererar minskade kostnader till följd av genomförda satsningar, återför medel tillbaka till arbetet.

Det förutsätter att satsningarnas effekter följs upp och utvärderas för att synliggöra vad de har resulterat i, både för målgruppen och ur ett kommunal-ekonomiskt perspektiv. Satsningar som genererar positiva effekter ska sedan implementeras och bli en del av ordinarie verksamhet, samt skalas upp i den mån det är lämpligt.

Innehåll

Sammanfattning	1
Innehåll	2
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Mål	4
Vem kan ansöka?	4
Ansökningsprocessen	5
Steg 1 – Behovsanalys	5
Steg 2 – Idéprövning	5
Steg 3 – Ansökan	6
Steg 4 – Beredning och beslut	6
Organisationsstruktur	7
Genomförande	8
Projektledning	8
Förvaltningschefernas roll och ansvar	8
Rapportering och redovisning	8
Uppföljning och utvärdering	9
Utvärderingsschema	9
Effektutvärdering	9
Implementering och uppskalning	10
Ekonomisk hantering	11
Utbetalning och ekonomisk redovisning	11
Återföringsmodellen	11
Stödmaterial och kontaktuppgifter	13

Inledning

Bakgrund

Preventiva insatser kan vara framtidsavgörande, men också samhällsekonomiskt lönsamma. Det genomförs idag alltför få insatser av förebyggande karaktär i förhållande till de mer generella, trots avgörande effekter för såväl individer som samhället vid tidigt agerande.

Genom att avsätta medel för att genomföra tidiga insatser av förebyggande karaktär kan utanförskap motverkas, en av vår tids största utmaningar. Att investera i tidiga insatser innebär en högre kostnad på kort sikt, men leder till såväl mänskliga som kommunal- och samhällsekonomiska effekter och besparingar längre fram.

Genom sociala investeringar förverkligas ett sådant arbetssätt.

I september 2015 beslutade kommunfullmäktige att anta de första riktlinjerna

för arbetet med förebyggande sociala insatser samt 2,5 miljoner kronor avsattes för 2016, 2 miljoner för 2017 och 2 miljoner för 2018.

En social investering utgörs av en riktad satsning till en utvald och avgränsad målgrupp. Satsningen förväntas, i förhållande till ordinarie arbetssätt, ge bättre utfall för målgruppen och samtidigt leda till minskade samhällsekonomiska kostnader på sikt.

Genom ett strukturerat arbete satsas resurser för att uppnå ett visst resultat, utan att på förhand veta om detta kommer att åstadkommas. Begreppet investering betonar det medvetna risktagandet, liksom det långsiktiga perspektivet och arbetet genererar ett förändrat synsätt där satsningar på individer ses som investeringar istället för kostnader.

Syfte

Syftet med sociala investeringar i kommunen är att stimulera till och skapa möjlighet att genomföra tidiga insatser som når de invånare som annars riskerar att hamna i utanförskap, sociala eller ekonomiska svårigheter.

Med tidiga insatser menas insatser tidigt i ålder eller tidigt i en process, exempelvis vid skolfrånvaro, arbetslöshet eller missbruk.

Syftet med sociala investeringar är större än de enskilda satsningar som genomförs. I förlängningen handlar det om att förändra organisationens syn på förebyggande och tidiga insatser som ett medel att påverka människors framtidsutsikter. Insatser av förebyggande karaktär är både socialt meningsfulla, men också ekonomiskt kloka. Genom gränsöverskridande samverkan kan resursoptimering och positiva effekter uppnås, liksom en förändrad syn på systematik kring metod- och verksamhetsutveckling.

Mål

Det främsta målet med sociala investeringar är att genom tidiga insatser uppnå ett minskat utanförskap i Klippans kommun. Med tidiga insatser menas insatser tidigt i ålder eller tidigt i en process, exempelvis vid skolfrånvaro, arbetslöshet eller i missbruk. Genom ett tidigt agerande kan utanförskap undvikas och därmed minskar människors utsatthet och framtida kostnader för reaktiva insatser, det vill säga insatser i ett sent skede. Målet med arbetet är även att uppnå gränsöverskridande samverkan mellan verksamheter och nämnder, samt att de satsningar som genererar positiva individuella och kommunalekonomiska effekter blir en del av ordinarie verksamhet efter genomförd utvärdering.

Mål med sociala investeringar

- Motverka individers utanförskap och framtida kommunala kostnader.
- Uppnå gränsöverskridande samverkan för ett minskat stuprörstänkande.
- Tillvarata nytänkande och möjliggöra för nya arbetsätt och metoder att prövas.
- Ställa om organisationen – från reaktiv till proaktiv.
- Implementera lyckade satsningars arbetsätt och metoder i ordinarie verksamhet.

Vem kan ansöka?

Kommunala verksamheter och aktörer från civila samhället ges möjlighet att ansöka om medel för genomförande av sociala investeringar. Med aktörer från civila samhället menas föreningar, stiftelser, kooperativ och välgörenhetsorganisationer eller liknande sammanslutningar.

Vinstdrivande företag ingår inte i denna definition. Satsningar kan även genomföras tillsammans med kommunala bolag som är majoritetsägda. Kravet är att minst två kommunala nämnder från olika verksamhetsområden ska medverka i satsningen, alternativt en aktör från civila samhället i samverkan med minst en kommunal nämnd.

Ansökningsprocessen

Vägen från identifierat behov till beslut om satsning innehåller flera steg och processtiden från första idé till beslut

kan variera, beroende på omfattning och komplexitet, samt ledtider i beslutsprocessen. Nedan ges en beskrivning av de olika stegen.

Steg 1 – Behovsanalys

För att säkerställa investeringar som når de målgrupper i störst behov av insatser behöver en behovsanalys utgöra utgångspunkt för hur en satsning ska utformas. Med hjälp av statistik och verksamhetsdata kan behov synliggöras och identifieras.

En beredningsgrupp, bestående av tjänstemän från samtliga kommunala förvalt-

ningar, finns kopplad till arbetet med sociala investeringar för att bidra till tvärsektoriella behovs- och målgruppsanalyser, samt förankra arbetet med sociala investeringar i organisationen. Idéer om satsningar utifrån identifierade behov kan komma från beredningsgruppen, men också från enskilda medarbetare i organisationen eller civila aktörer. Förslag till behovsområden kan även initieras politiskt.

Steg 2 – Idéprövning

När behov har synliggjorts kan en lämplig målgrupp och metod för satsning identifieras. Ett underlag för idéprövning tas fram med en beskrivning av behovet som utgör utgångspunkt för idén, formulering av satsningens innehåll och diskussion om vilka effekter som förväntas uppstå till följd av genomförandet. Mall för idéprövning finns på klippan.se/socialainvesteringar.

Idéprövningen skickas till och hanteras av den beredningsgrupp som finns utsedd för arbetet med sociala investeringar. Om beredningsgruppen anser att idéprövningen uppfyller uppsatta kriterier lyfts den till ledningsgruppen för beslut om en ansökan skall påbörjas.

Kriterier för idéprövning

Är idén genomförbar som en social investering?

- Finns ett reellt behov identifierat som grund för idén?
- Innebär idén nya arbetssätt och metoder?
- Är fler nämnder och verksamheter eller civila aktörer involverade i genomförandet?
- Förväntas idén generera ett bättre utfall för målgruppen och kostnadsreduceringar för kommunen?

Steg 3 – Ansökan

Att skriva fram en ansökan till sociala investeringar är ett arbete som pågår en längre tid, med flera involverade under en löpande förankringsprocess. En arbetsgrupp behöver som regel tillsättas med representanter från de verksamhetsområden som blir berörda av satsningen, för att tillsammans formulera och konkretisera hur den ska utformas. En komplett ansökan innehåller flera delar, däribland kostnadskalkyler för genomförandet, beräkningar av förväntade effekter och plan för återföring. För de delarna finns ett utvärderingsteam till hjälp som tillsammans med de som ansöker säkerställer en komplett handling.

Mall för ansökan finns på klippan.se/socialainvesteringar.

Innehåll – ska finnas med i ansökan

- Problemformulering och nulägesbeskrivning.
- Evidens och forskning.
- Målgrupp och avgränsning.
- Metod och bemanning.
- Tid för genomförande (1-3 år).
- Målsättning, effekter och utvärdering.
- Kostnader och återföring.
- Plan för implementering och uppskalning.

Steg 4 – Beredning och beslut

När en ansökan anses vara färdigformulerad skickas den till beredningsgruppen som bedömer om den är komplett och därmed kan godkännas för vidare hantering av ledningsgruppen.

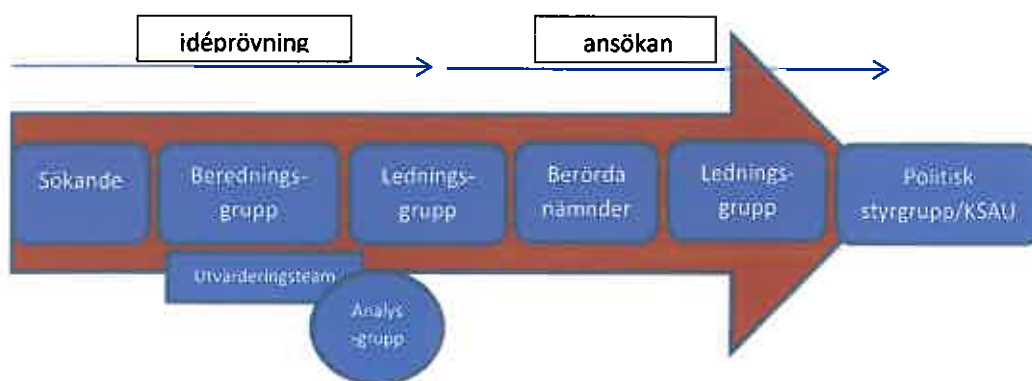
Som ett första steg i beredningen inför beslut ges samtliga involverade nämnder information om ansökans utformning och upplägg, samt möjlighet att lämna synpunkter.

Därefter undertecknas och godkänns ansökan av samtliga berörda förvaltningschefer, samt verksamhetschefer för eventuellt involverade aktörer från civila samhället. Ansökan går sedan vidare för godkännande i ledningsgruppen och till sist för slutligt beslut i den politiska styrgrupp som finns utsedd för arbetet med sociala investeringar. Det är den politiska styrgruppen som har mandat att prioritera bland inkomna ansökningar i de fall det är nödvändigt, samt ansvaret för att beakta och ta ställning till de synpunkter som inkommit från nämnderna.

Organisationsstruktur

Inom arbetet med sociala investeringar finns ett flertal grupperingar involverade med olika uppdrag för att säkerställa att ansökningsprocessen fungerar. Deras arbete beskrivs delvis i de olika stegen

ovan, medan bilden nedan illustrerar hur ansökningsprocessen ser ut i sin helhet. För detaljerad information, se organisationsstruktur och rollbeskrivning på klippan.se/socialainvesteringar.

Genomförande

När en ansökan har beviljats medel efter beslut i kommunstyrelsen kan rekrytering av projektledare och projektmedarbetare påbörjas.

Därefter genomförs satsningen under de 1-3 år som den beviljats medel för.

Projektledning

Till alla satsningar ska kopplas en projektledare, med ansvar för att säkerställa satsningens genomförande. Projektledaren rekommenderas att påbörja sitt arbete 1-2 månader innan övriga projektmedarbetare finns på plats. Genom att skapa förutsättningar för projektledaren att förbereda en smidig start av satsningen kan onödiga hinder och svårigheter undanröjas och en effektiv uppstartsfas åstadkommas.

Under satsningen har projektledaren till ansvar att möjliggöra för projektmedarbetarna att genomföra ett bra arbete, säkerställa att uppföljning sker enligt plan, ansvara för budget och rapportering, förbereda verksamheterna för implementering, samt meddela eventuella behov av förändringar och uppkomna avvikelser i satsningen. Stödmaterial för rollen som projektledare finns på klippan.se/socialainvesteringar.

Förvaltningschefernas roll och ansvar

Förvaltningscheferna har rollen som projektägare för de satsningar som genomförs som sociala investeringar.

Därmed har de det yttersta ansvaret för att säkerställa de övergripande förutsättningar som krävs för att genomförandet av beviljade satsningar ska gå enligt plan.

En viktig del i säkerställandet är förankringen av arbetet i de verksamheter som berörs av satsningen. De ansvarar också för att hantera de hinder och svårigheter som uppkommer i en satsning, liksom att satsningens resultat tas tillvara. Som projektägare har de också det övergripande ansvaret för att lyckade satsningar implementeras och skalas upp på lämpligt sätt.

Rapportering och redovisning

Skriftlig redovisning av beviljade satsningar ska ske två gånger per år i samband med ordinarie redovisning av delår och helår. Redovisning sker i avsedd mall och ska innehålla en redogörelse över

verksamhetens genomförda aktiviteter, arbetssätt och uppnådda effekter, samt satsningens totala ekonomi. Projektledaren ansvarar för att redovisningen inkommer till beredningsgruppen per sista augusti respektive sista december.

Uppföljning och utvärdering

Utvärderingsschema

För att synliggöra vad en satsning resulterar i och skapa förutsättningar för genomförandet av en effektutvärdering krävs att satsningens aktiviteter kontinuerligt följs upp och utvärderas. För varje satsning skapas därför ett utvärderingsschema som visar på systematiken och logiken i vilka mål som ska uppnås genom satsningen, vilka aktiviteter som ska genomföras för att uppnå målen, samt

på vilket sätt aktiviteternas genomförande och effekter ska mätas. Utvärderingsschemat innehåller också en beskrivning av vilka indikatorer satsningen bidrar till att förändra på längre sikt och vilka ekonomiska effekter den förväntas generera. Ett utvärderingsschema tas fram i samarbete med utvärderingsteamet och ska finnas med i ansökan för att den ska anses komplett. Gällande mall finns på klippan.se/socialainvesteringar.

Effektutvärdering

För alla satsningar avsätts motsvarande fem procent av ansökt belopp till utvärdering och uppföljning. Summan inkluderas i beslutet om beviljade medel och ingår i det belopp som ska återföras enligt tillämpad återföringsmodell.

Utifrån framtaget utvärderingsschema följs satsningens aktivitets- och effektmått upp löpande, för att ligga till grund för den effektutvärdering som genomförs i samband med satsningens slutrapport. En uppföljande utvärdering genomförs 1-3 år efter avslutad satsning för att fånga upp de effekter som kräver ett längre tidsperspektiv.

Implementering och uppskalning

Om satsningens slutrapport inklusive effektutvärdering visar positiva resultat ska satsningen i sin helhet eller i utvalda delar implementeras och permanentas i ordinarie verksamhet. En lyckad satsning ska också skalas upp, det vill säga spridas till andra målgrupper eller verksamhetsområden i den mån det är lämpligt. I den händelse att implementeringen och/eller uppskalningen medför kostnadsökningar får detta hanteras i kommunens ordinarie budgetprocess.

Redan i ansökan ska en beskrivning finnas om hur satsningen vid lyckat utfall ska implementeras och vilka målgrupper som är lämpliga för en eventuell uppskalning. Projektledaren ansvarar för att under satsningens genomförande påbörja diskussion med berörda verksamheter och förbereda inför implementering, medan projektägarna ansvarar för att goda förutsättningar för implementeringsarbetet skapas.

Ekonomisk hantering

Utbetalning och ekonomisk redovisning

Beslutet om satsningens genomförande ska inkludera ett beslut om sammanlagd projektkostnad/ projektbudget samt en årsvis fördelning för hela genomförandetiden. Satsningen tilldelas sedan medel kalenderårsvis under den beslutade genomförandetiden. I samband med kommunens delårs- och årsredovisning ska satsningen följas upp såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. Projektledaren är ansvarig för att de årsvisa projektbudgetarna hålls.

Alla utbetalningar sker från en kommun-gemensam REN avsedd för att hantera reservationen för sociala investeringar.

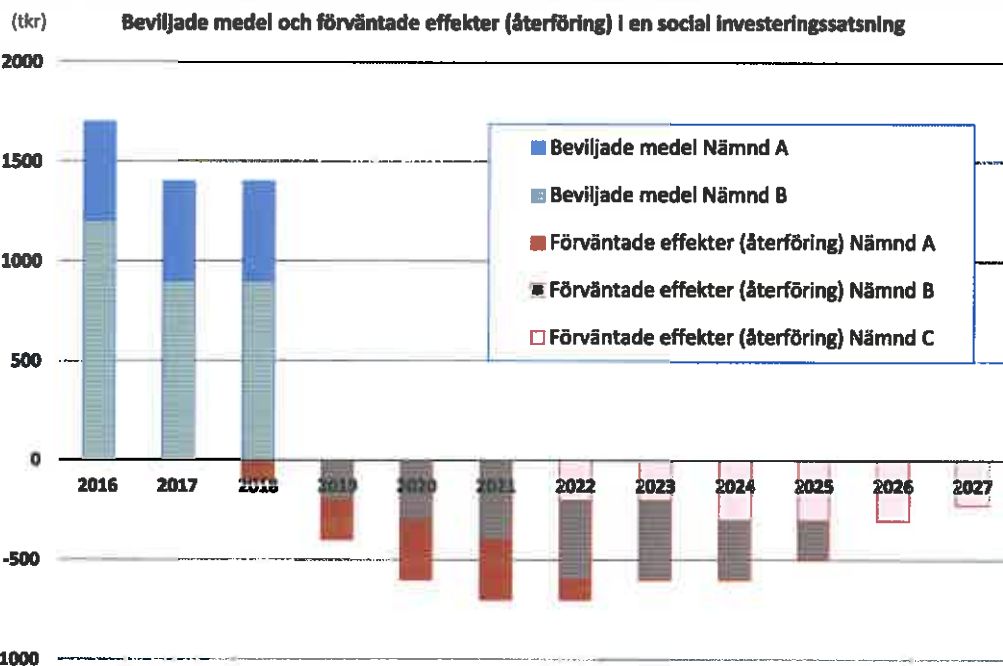
För samtliga kostnader som uppstår inom en satsning används ett gemensamt projektnummer, vilket gör det möjligt att genomföra central uppföljning av de totala kostnaderna inom sociala investeringar.

Återföringsmodellen

För att säkra framtida medel i reservationen för sociala investeringar, och därmed möjligheten att även fortsättningsvis kunna genomföra satsningar, tillämpas en återföringsmodell. Modellen innebär att de nämnder vars verksamheters kostnader på sikt kommer att minska till följd av att en satsning genomförs återför medel tillbaka till reservationen för sociala investeringar. För att en ansökan ska godkännas krävs att antaganden kan göras om att satsningen kommer generera minst lika stora kostnadsbespa-

rande effekter som satsningen har kostat att genomföra. Om kostnadsminskningen blir större än kostnaden för satsningens genomförande tillfaller nettoöverskottet verksamheterna.

I ansökan upprättas en plan över omfattning och tidsperiod för respektive nämnds återföring. Återföring är endast möjlig från kommunala nämnder och majoritetsägda bolag.

Om effekterna av en satsning blir mindre än antagandena i ansökan sker en återföring i den grad som faktiska effekter uppkommer under satsningens genomförande, alternativt som vid en uppföljande utvärdering 1-3 år efter avslutad satsning kan konstateras eller prognostiseras. Dock återförs alltid minst 30 procent av satsningens kostnad, fördelat på respek-

tive nämnd utifrån ursprunglig återföringsplan, oavsett satsningens resultat.

Återföring påbörjas senast tre år efter att satsningen har startat men kan sedan pågå uppemot tio år. Medlen återförs genom internfakturering av berörda nämnder till den kommungemensamma REN som finns upprättad för sociala investeringar.

Stödmaterial och kontaktuppgifter

På klippan.se/socialainvesteringar finns den mall för idéprövning som ska användas för att en första bedömning av idéns genomförbarhet ska kunna göras. Där finns också mallen för ansökan och det stödmaterial som kan behövas i

framtagandet av och arbetet med sociala investeringar.

Vid frågor, kontakta samordnaren för sociala investeringar i Klippans kommun. Kontaktuppgifter finns på klippan.se/socialainvesteringar

 **KLIPPANS
KOMMUN**
- en del av familjen Helsingborg

M C

§ 83**Cirkulationsplats på Ladugårdsvägen**

KS 2017.0305

Ärendet

Rondellen vid Ladugårdsvägen har uppfattats av Tekniska utskottet som alltför dåligt utsmyckad. När den byggdes var avsikten att en marktäckande växt skulle etableras innanför kanstenen. Innanför denna växt ligger en bård med kalkstensplattor, som i sin tur ramar in en busktäckt mittendel. Problemet har varit att den marktäckande växten inte har utvecklats som tänkt och att matjorden var och är smittad med ett mycket besvärligt ogräs. Något som bör observeras är att rondellen i sin utformning inte ger samman skydd för parkarbetarna i skötselarbetet som exempelvis rondellen i väg 13- Storgatan. Fordon kan inte heller köras in i rondellen i samband med skötselarbeten.

Utan större ombyggnadsåtgärder kan två olika åtgärder skissas.

1. Den marktäckande växten med jord byts ut till annan sort, som förutom snabb etablering har en klar blomfärg eller liknande under växtsäsongen. Utöver etableringsskötsel krävs senare ogrärensning cirka två gånger per säsong. Årlig skötselkostnad beräknas till cirka 3 000 kronor.
2. Den marktäckande växten tas bort, växtbädden ordnas så att blomlökar och sommarblommor planteras två gånger per säsong. Regelbunden vattning och ogrärensning krävs i detta fall. Beräknad årlig skötselkostnad är 12 000 kronor.

De båda åtgärderna måste starta med borttagning av befintlig marktäckare och urgrävning av jord så långt det praktiskt går. Beräknad kostnad för detta är 60 000 kronor. Ny jord, nytt växtmaterial och plantering beräknas i de två fallen kosta 30 000 kronor. Oavsett vilken åtgärd som väljs, så är arbetet mer av driftkaraktär än investering. En åtgärd kan inrymmas i driftbudgeten med konsekvensen att andra behov ställs åt sidan, det vill säga att behövliga åtgärder för dessa senareläggs.

Tekniska utskottet beslutade 2017-04-11, § 29, att ställa sig bakom förslag två vilket innebär att den marktäckande växten tas bort, växtbädden ordnas så att blomlökar och sommarblommor planteras två gånger per säsong. Regelbunden vattning och ogrärensning krävs i detta fall. Beräknad årlig skötselkostnad är 12 000 kronor.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Tekniskt utskott 2017-04-11, § 29.

Kommunstyrelsens beslut

1. Ställer sig bakom alternativ nummer två.
2. Uppdrar åt Tekniska förvaltningen att ta fram förslag på hur cirkulationsplatsen ska utsmyckas samt att ta kontakt med Kultur- och fritidsförvaltningen för att sedan återkomma med frågan till Tekniskt utskott 2017-05-09.
3. Finansieras inom ramen för tekniska förvaltningens budgetram.

§ 84**Fyllnadsval av ledamot i Folkhälsorådet efter Istvan Sarközi (M)**

KS 2017.0264

Ärendet

Fyllnadsval av ledamot samt uppdrag som 2:e vice ordförande i Folkhälsorådet efter Istvan Sarközi (M) föreligger.

Ingegerd Hageglin (M) föreslås väljas som ledamot och tillika 2:e vice ordförande i Folkhälsorådet.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Kommunstyrelsen 2017-04-05, § 55.

Kommunstyrelsens beslut

Till ledamot och tillika 2:e vice ordförande i Folkhälsorådet utses Ingeger Hagelin, Västra Forestad 4036, 264 54 Ljungbyhed.

§ 85**Uppföljning av resultat per nämnd samt helårsprognos 2017**

KS 2017.0272

Ärendet

Ekonomiavdelningen har 2017-04-26 inkommit med uppföljning av resultat per nämnd samt helårsprognos 2017 per 2017-03-31.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens rapport, bilaga Ks § 85/17.

Kommunstyrelsens beslut

Informationen noteras.

Nämndernas resultat, samt helårsprognos efter mars 2017

KLEPPANS KOMMUN	AKCKUMULERAD PERIOD				HELÅR				
	Utfall	Budget	diff	Fg År	Budget förändr KB 2017	Årsbudg inkl KB 2017	Prognos mars 2017	Budget / Prognos Avvik	Utfall fg år
Kommunstyrelse	-19,0	-25,3	6,3	-20,0	-1,8	-102,8	-102,8	0,0	-87,5
Plan- och byggnämnd	-0,6	-0,7	0,1	-0,6	-0,2	-2,9	-2,9	0,0	-2,4
Kultur- och fritidsnämnd	-9,1	-10,6	1,5	-8,9	-0,4	-45,0	-45,0	0,0	-39,8
Barn- och utbildningsnämnd	-97,9	-95,7	-2,2	-88,5	-5,4	-388,3	-388,3	0,0	-372,2
Socialnämnd	-87,1	-79,3	-7,8	-81,6	-5,8	-328,3	-333,6	-5,3	-335,7
Revision	0,0	-0,2	0,2	0,0	-0,1	-0,8	-0,8	0,0	-0,7
Finansförvaltning	228,2	218,4	9,9	215,9	8,0	878,4	878,4	0,0	855,6
Totalt	14,6	6,6	8,0	16,2	-5,7	10,3	5,0	-5,3	17,4

Föreslagen budgetförändring under året innebär en sänkning av resultatet (i samband med KB) från 16 mnkr till 10,3 mnkr.

KS 2017.02272-5.042
 Bilaga KS § 85/17

KS

§ 86**Arsredovisning 2016 för Söderåsens Miljöförbund**

KS 2017.0258

Ärendet

Söderåsens miljöförbund har överlämnat årsredovisning för år 2016 för godkännande och beviljande av ansvarsfrihet.

Ekonomichef Jan Tingecz yttrar sig enligt nedan.

Årets resultat om -2 972 000 kronor innebär att medlemskommunernas inriktningsbeslut om att eget kapital inte får understiga 1 000 000 kronor inte uppfyllts. Utgående eget kapital uppgår till 94 000 kronor.

Årets negativa balanskravsresultat skall återställas inom tre år. Åtgärdsplan för hur reglering skall ske skall antas av direktionen. Av senast beslutad budget 2016-12-06 framgår att budget för 2017 uppgår till 260 000 kronor.

Flerårsplanen för 2018-2019 visar på ett överskott om 670 000 kronor vilket innebär ett sammantaget överskott för de närmaste tre åren om 930 000 kronor. Ytterligare åtgärder behöver således vidtas för att återställa årets negativa balanskravsresultat under de kommande tre åren.

Revisionen föreslår respektive kommuns Kommunfullmäktige besluta att inte bevilja ansvarsfrihet för dåvarande ordföranden Marianne Zackrisson då ordföranden genom obehörigt beslutsfattande överträtt sina befogenheter i och med undertecknandet av avtal avseende avgångsvederlag till förbundets tidigare miljöchef.

I övrigt föreslås Kommunstyrelsen bevilja direktionens övriga enskilda ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016.

Revisionen har dessutom särskilt understrukit det särskilda ansvar dåvarande ordförande och vice ordförande haft avseende styrning och ledning.

Arbetsutskottet föreslår Kommunstyrelsen besluta att godkänna årsredovisning 2016 för Söderåsens Miljöförbund. Att inte bevilja ansvarsfrihet för dåvarande ordföranden Marianne Zackrisson och vice ordföranden Markus Zadenius samt att bevilja direktionens övriga enskilda ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016.

Före Kommunfullmäktiges behandling av ärendet bereds Söderåsens Miljöförbund och berörda ledamöter att avge förklaring över anmärkningar som framställts i Revisionens berättelse.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-17, § 71.

Söderåsens miljöförbunds årsredovisning 2016, bilaga a Ks § 86/17.

Revisionsberättelse, bilaga b Ks § 86/17.

Kommunstyrelsen förslag till Kommunfullmäktige

1. Godkänner årsredovisning 2016 för Söderåsens Miljöförbund.
2. Beviljar inte ansvarsfrihet för dåvarande ordföranden Marianne Zackrisson och vice ordföranden Markus Zadenius mot bakgrund av vad som framkommit av revisionsberättelse och granskningsrapport och med hänsyn till det särskilda ansvar som åvilar ordföranden och vice ordföranden.
3. Beviljar direktionens övriga enskilda ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016.

Jäv

Kenneth Dådring (M) och Kent Lodesjö (S) deltar inte i beslutet på grund av jäv.

Årsredovisning 2016

Redovisad i Direktionen 2017-03-14 § 20

Innehåll

Innehåll	2
Förvaltningsberättelse	3-10
Resultaträkning	11
Balansräkning	12
Kassaflödesanalys	13
Tilläggsupplysningar	14
Nyckeltal	15
Bilaga Uppföljning övergripande mål och delmål	1-3
Bilaga: Uppföljning – aktiviteter och projekt	1-3

Vårt uppdrag

Söderåsens miljöförbund är ett kommunalförbund som består av medlemskommunerna Bjuv, Klippan, Perstorp, Svalöv och Örkejlunga kommun. Förbundet bildades den 1 september 2009 och tog då över medlemskommunernas ansvar för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt andra uppgifter som enligt lag skall fullgöras av kommunala miljönämnder.

Under 2010 tog förbundet även över tillsynsansvaret för tobak, receptfria läkemedel samt försäljning av folköl i butik i Bjuv, Perstorp, Svalöv och Örkejlunga kommun. 2014 togs motsvarande tillsyn över även i Klippan.

I Perstorps kommun har förbundet tillsyn över strandskyddet sedan 2010.

Från den 1 januari 2011 har förbundet tagit över tillsynsansvaret för tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet från länsstyrelsen.

Från och med 1 september 2016 har miljöförbundet även tillsyn över sprängämnesprekursorer i de fem kommunerna.

Utöver myndighetsuppgifter som tillsyn och kontroll, ska förbundet också besvara remisser från medlemskommunerna, bistå med expertkunskap, svara för information inom verksamhetsområdet, samt delta i kommunernas krisberedskap. Förbundet kan också åta sig uppdrag som ansluter till vårt verksamhetsområde.

Politisk styrning

Direktion

Förbundet styrs av en direktion som består av två ledamöter och två ersättare från varje kommun, sammanlagt 10 ledamöter och 10 ersättare således.

Ordförandeskapet innehas 2015-2018 av Perstorps kommun, och posten som vice ordförande av Svalövs kommun. Ett konstituerande möte för den nya mandatperioden hölls i december 2014 varvid Marianne Zackrisson valdes till ordförande och Marcus Zadenius till vice ordförande för direktionen.

Ordförande och vice ordförande utgör beredningsutskott. From juni månad har beredningen utökats med Arne Silfvergren. Beredningen har inte någon egen beslutande funktion, men förbereder kallelsen till direktionens sammanträden. Vid beredningen inför de sammanträden där budgeten beslutas är en ledamot från varje medlemskommun representerad.

Direktionen sammanträder varje månad, med uppehåll under sommar och jul. Under 2016 har 12 sammanträden hållits, varav tre är extrasammanträden.

Ledamot

Bjuv:
Lars Karlsson
Jörgen Johnsson

Ersättare

Nils Nilsson
Ninnie Lindell

Klippan

Kent Lodesjö
Kenneth Dådring

Karoline Månsson
Claes Olsson

Perstorp

Marianne Zackrisson
ordföranden tom 1 sept
Ulla-Britt Brandin
ordföranden from 4 oktober
Irena Långberg

Ulla-Britt Brandin tom 4 oktober
Mikael Malm from 21 september
Lars Larsson

Svalöv

Marcus Zadenius v ordf
Håkan Andersson

Anette Halberg
Jonny Andrén, tom 31 mars
Nina Renarve, from 25 april

Örkejlunga

Martin Gustafsson
Arne Silfvergren

Madeleine Roos tom 24 oktober
Per-Uno Nilsson from 28 november
Peter Nilsson

Revisionen

Förbundet har fem revisorer, en från varje kommun.

Rune Ahlberg (Bjuv)
Ingvar Nilsson (Klippan)
Lars-Inge Sjöholm (Perstorp)
Lennart Andersson (Svalöv)
Bengt Hammarstedt, ordf (Örkelljunga)

Revisionen har gett Ernst och Young i uppdrag att genomföra granskning av beslutshandlingen kring miljöchefens avslutade anställning. Rapporten från den genomförda granskningen har redovisats för direktionen. Svar gällande åtgärder på de iakttagelser, bedömningar och rekommendationer som framkommit i granskningen kommer att redovisas 2017.

Miljöförvaltningen

Förbundet har en gemensam miljöförvaltning som är placerad i Klippan, centralt lokaliserad i gamla tingshuset.

Fram till den 23 mars 2016 leddes förvaltningen av Helena Holmgren, därefter togs ledningen över av tf miljöchef Ann Persson. Förvaltningen har inga separata avdelningar, men arbetet är indelat i två arbetsområden: tillsyn enligt miljöbalken respektive livsmedelslagstiftningen. Gemensamt för de båda arbetsområdena finns en tillsynssamordnare som bland annat ansvarar för tillsynsplanering och uppföljning.

Mål för 2016

Övergripande mål

Miljöförbundet skall verka för en hållbar utveckling, både i sin roll som stöd åt medlemskommunerna och i sin myndighetsroll.

Tillsynen ska vara riskbaserad och främst vara förebyggande.

Förbundet skall inom medlemskommunerna bedriva en effektiv och rättssäker myndighetsutövning. Verksamheten skall kännetecknas av kunskap, tydlighet och ett gott bemötande.

Ekonomiska mål

Högst 30% av det egna kapitalet får nyttjas 2016. Förbundet ska ha ett eget kapital på minst 1 mkr.

Mål för personal

Förbundet skall vara en arbetsplats där personalen trivs och känner stolthet över det vi presterar. Gemenskap, trygghet och arbetsglädje är grunden för ett gott arbete.

Alla medarbetare ska ges möjlighet till utveckling.

Utöver dessa övergripande mål finns delmål för verksamhetens tre flanker: Myndighet, Stöd och Uppdrag, samt delmål för resurser Ekonomi och Personal.

Verksamhet 2016

Miljöchef Helena Holmgren fick lämna sin tjänst med kort varsel och Ann Persson tillträdde som tillförordnad chef den 23 mars. Ann Persson lämnade då sin miljöinspektörstjänst. Anns tidigare arbetsuppgifter har fördelats om, vilket har inneburit att flera medarbetare har fått nya arbetsområden att sätta sig in i. Detta innebär att vi har fått prioritera om i verksamhetsplanen och inte har hunnit med uppsatta mål. Vid decembersammanträdet anställdes ny miljöchef som kommer att tillträda i mars 2017.

Viktiga händelser inom administration och internt stöd

De planerade aktiviteterna som genomförts/påbörjats är *Dokumenthanteringsplan*, *E-fakturering*, *Vision*, *Samverkan* och *Hemsidan*, se vidare i dokumentet *Se vidare bilaga uppföljning projekt 2016*.

Vi har bytt ut en av våra fossilbränsle drivna bilar mot en elbil.

Tillsyn och kontroll

Viktiga händelser inom livsmedel

De planerade aktiviteterna som genomförts/ påbörjats är *Matfusk*, *Material i kontakt med livsmedel* och *Hemtjänstens mathantering*, se vidare i dokumentet *Se vidare bilaga uppföljning projekt 2016*.

Vid kontroll upptäcktes att en butik förpackade och märkte om kött, vilket är förbjudet.

Vi har startat tillsynskampanjen på pizzerior där vi använder oss av en ny tillsynsmetod. Metoden innebär att vi skickat ut information om kraven i förväg, går ut två inspektörer på oanmälda kontroller och ställer krav direkt på plats vid avvikelser. En ny mall för att kunna besluta om förbud och föreläggande på plats i anläggningen har tagits fram. 31 pizzerior av 35 har besökts. 3 pizzerior har fått tillfälligt förbud mot sin verksamhet och 18 pizzerior har fått förbud mot delar av hanteringen eller verksamheten.

Vi har deltagit på den nationella kontrollkonferensen där de centrala myndigheterna för livsmedelskontrollen informerat om framtidens kontroll. Bland annat kommer man fokusera mer på samverkan och samsyn mellan myndigheterna inom livsmedelskontrollen. System för att underlätta samverkan i kontrollen är under utredning, exempelvis ett nationellt RASFF-system.

Livsmedelsverket har under året utfört revision hos Miljöförbundet. Miljöförbundets rutiner för kontrolluppdraget har granskats så som planering och uppföljning av kontrollen. Underlag för taxan, personalresurser samt att myndigheten har tillräckliga kunskaper för att klara av uppdraget har granskats.

Personal och representanter från direktionen har fått svara på frågor både skriftligt och muntligt. Dokument har granskats.

Verifiering av kontrollpersonalens kompetens har gjorts genom att livsmedelsverkets revisorer har deltagit i en inspektion med fokus på kontroll av kemiska faror på ett av våra tillsynsobjekt.

Viktiga händelser inom tobak, folköl och läkemedel

De planerade aktiviteterna som genomförts/påbörjats är *Samverkan* och *Kontrollköp av tobak*. Se vidare bilaga *uppföljning projekt 2016*.

Länsstyrelsen har gjort revision av vår tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen i februari.

Länsstyrelsen anser att det arbete vi lägger ner på området utförs på ett föredömligt sätt, däremot anser de inte att vår tillsyn är tillräckligt omfattande. Efter revisionen har vi bjudit in alla kommuner och skolor till ett möte om rökfria skolgårdar där vi diskuterade problematiken och framtidens arbete mot en rökfri skolgård. Vi har även begärt in skriftliga egenkontrollprogram från de av våra tobaksförsäljare där dessa saknades.

Under hösten har vi utfört kontrollköp av tobak för att kontrollera att försäljning inte sker till minderåriga. Kontrollköpen har varit effektiva för att se att företagens rutiner och egenkontroll fungerar och vi kommer fortsätta med kontrollköpen 2017.

Viktiga händelser inom miljö- och hälsoskydd

De planerade aktiviteterna som genomförts/påbörjats är *Fordonstvättar*, *Följa ett vattendrag*, *Bekämpningsmedel på hårdgjorda och genomsläppliga ytor*, *Sprängämnesprekursorer*, *Bakgrundsstrålning*. Se vidare i dokumentet *Uppföljning projekt 2016*.

Trafikverkets arbete med att bygga dubbelspår och nya stationer i Billesholm, Kågeröd, Svalöv och Teckomatorp längs Söderåsbanan har fortskridit som planerat. Det innebär att vi fått handlägga flera ärenden där närboende fått eller kommer att få ökade bullerstörningar från tågtrafiken.

Inom hälsoskyddsområdet har vi genomfört tillsyn av bassängbad, förskolor, tatuerare, solarium och asylboenden. Under året påbörjades tillsyn av vårdboende/äldreboende som kommer fortsätta under 2017. Miljöförbundet bjöd under 2016 in till möte med skolverksamhet med gymnasier och högstadieskolor för information om tillsyn av rökfria skolgårdar och för diskussion hur vi ska komma närmare målet med rökfria skolgårdar i våra medlemskommuner. Vi har haft en fastighetsägarträff i Klippans kommun där vi informerade om vår tillsyn av hyresfastigheter för att kontrollera egenkontrollrutiner och inomhusmiljön.

Den stora flyktingtillströmningen har inneburit att vi fått in mer klagomål och frågor angående inomhusmiljön i boenden för asylsökande. De är ofta brådskande ärenden som visat sig vara befogade och som krävt uppföljning av oss.

Under våren har vi deltagit i en domstolsförhandling vid Mark- och miljödomstolen som gällde kaolinbrytning i Eslövs kommun. Även om själva brytningen är planerad i Eslöv så kommer verksamheten att ha påverkan även i Svalöv och Klippans kommun, främst vad gäller ökade transporter och eventuell påverkan på yt- och grundvattnet. Påverkan

in - 100

M 5 CTT

på närliggande nationalpark och naturreservat diskuterades.

Under 2016 har miljöförbundet fastställt riskklass för de 7 deponier som Örskelljunga kommun inventerat enligt MIFO-fas 1. Två deponier har bedömts tillhöra riskklass 2 och övriga riskklass 3. Perstorps kommun har inventerat sina deponier och inkommit med MIFO-rapporter. Svalövs kommun har påbörjat inventering under 2016. Övriga kommuner förväntas genomföra inventering under 2017.

I mars inkom anmälan om fiskdöd i Boserupsbäcken i Bjuv. Miljöförbundets inspektörer spårade utsläppet till Findus och överlämnade ärendet till Länsstyrelsen som har tillsynen över bolagets miljöfarliga verksamhet. Fiskdöden orsakades av ett ammoniakutsläpp och hundratals döda öringar hittades i bäcken.

I mars inträffade ett utsläpp av eldningsolja på en handelsträdgård i Källna. Oljan rann ut i byggnaden och en del nådde även Pinnån via en golvbrunn. Ett minireningsverk sattes in för att sanera grundvattnet. Saneringen är nu slutförd och grundvattenreningen har gett bra resultat och ett kontrollprogram har tagits fram. Ärendet pågår fortfarande.

Miljöteknisk mark- och grundvattenundersökning har genomförts på Kolleberga plantskola, Sveaskog Förvaltnings AB eftersom verksamheten ska avvecklas. Eventuellt kommer endast mindre behandlingsåtgärder ske i separata lokaler.

Miljöförbundet har förelagt ett antal verksamheter med fastigheter inom vattenskyddsområdet i Perstorp att utföra miljötekniska markundersökningar. Fastigheterna är tidigare inventerade av Länsstyrelsen och misstänks vara förorenade. Om föroreningar påträffas kommer miljöförbundet att ställa krav på efterbehandling.

I slutet av november fick miljöförbundet via tillsynstips information om bristfällig kemikaliehantering på ett miljöobjekt. Arbetsmiljöverket är även inkopplat i ärendet som fortfarande är pågående.

Ansvarsutredning angående den PCB-förorenade dammen i Norra Vram har gjorts och ansvarig har genomfört undersökningar. Miljöförbundet har förelagt om åtgärder. Ärendet fortsätter under 2017.

De första BREF-dokumenterna som berör IED-verksamheter som miljöförbundet har tillsynen på trädde i kraft 2012. Först ut var bland annat tillverkning av glas och mineralull. Inom 4 år från att en BREF träder ikraft ska en statusrapport upprättas av de berörda verksamheterna.

Miljöförbundet har hittills fått in en sådan statusrapport.

Tillsynskampanjen kring enskilda avlopp har fortsatt med tillsyn i Vege ås avrinningsområde i Svalövs kommun. Även i Perstorps kommun har förbundet bedrivit tillsyn på ett område med cirka hundra fastigheter för att följa upp det utskick som gjordes 2015. Genom informationsutskick klargjordes vad som krävs av en godkänd avloppsanläggning och att tillsyn i området ska påbörjas. Detta har effektiviserat vårt arbete genom att minska tiden vi lagt på bemötande av frågor och har även resulterat i att fler ansökningar inkommit innan aktiv tillsyn påbörjats.

Länsstyrelsens tillsyn över kommunernas skyldighet att ordna kommunalt VA har fortsatt och under året har vi hjälpt Örskelljunga kommun med en sammanställning av våra registeruppgifter för att få en bild av hur många i kommunen som har enskilda avlopp och statusen på dessa.

Under året har Svalövs kommun sammankallat till kvällsmöten för byarna Axelvold, Stenestad, Källstorp och Vittskövle för att diskutera möjlig vatten- och avlopps lösning. Vid mötena har miljöförbundet närvarat tillsammans med kommunen och NSVA.

Handläggningsärenden

Miljömyndigheters arbete styrs till mycket stor del av ansökningar och anmälningar som kommer in. Dessa kan röra miljöfarlig verksamhet, skolor, tatuering, solarier, livsmedelsverksamheter, avloppsanläggningar, värmepumpar, marksanering, bekämpningsmedel, gödselhantering, kompostering, sophämtning m.m. Ärendeflödet är ungefär som beräknat.

Ny köldmedielagstiftning har införts vilket innebär att vi har fått lära oss ett nytt sätt att räkna och utföra kontroll på köldmedieanläggningar. Numera ska kylföretagen i stället för antal kg köldmedia som används redovisa hur många ton koldioxidkvivalenter detta motsvarar. Det är ett sätt

att visa hur mycket koldioxid som skulle behöva släppas ut för att ha samma klimatpåverkan som köldmediet i fråga.

Perstorps kommun och Vedby församling i Klippan räknas sedan den 1 april 2016 som nitratkänsligt område. Det innebär bland annat begränsningar för när gödselspridning är tillåten och strängare krav vid lagring av stallgödsel. De strängare bestämmelserna gäller sedan tidigare i Bjuv, Svalöv och resten av Klippans kommun. Örskelljunga kommun fortsätter att ligga utanför känsligt område.

Uppdrag åt medlemskommunerna

Fyra av de fem medlemskommunerna anlidade under året förbundet för uppdrag inom miljöområdet. Dessa avser miljömålsarbete, energi- och klimatstrategi, naturvård o dyl. Exempel på uppdrag under 2016 är arbetet med att ta fram nya miljöprogram för Bjuv och Perstorp och en naturguide för Bjuv. I Örskelljunga kommun har vi arbetat med naturvård i flera olika projekt och sammanställt kommunens miljöbokslut. Vi har också anordnat en miljötemadag på biblioteket i Klippan som fick uppmärksamhet i bland annat lokaltidningen.

Energi och klimatrådgivning

Miljöförbundet ansvarar för energi- och klimatrådgivningen i Klippan, Perstorp och Örskelljunga kommun. Verksamheten har bestått i rådgivning till privatpersoner, främst via telefon, besök hos organisationer och små/mellanstora företag samt deltagande och anordnande av mässor, branschträffar, föredrag och utställningar.

Under året trädde en ny förordning och nya föreskrifter ikraft som ändrade förutsättningarna för rådgivningen radikalt. Bidraget från Energimyndigheten minskar avsevärt i våra kommuner fr.o.m. 2017 samtidigt som kraven på verksamheten ökar. Under hösten fattades därför nya beslut i kommunerna och från och med 2017 kommer förbundet att ansvara för energi- och klimatrådgivningen i samtliga fem kommuner, men som ett resultat av det minskade bidraget kommer det bara att ske med en 80 % tjänst.

Personal

Under 2016 har vi haft en bemanning på i genomsnitt 26,7 årsarbetskrafter. Av dessa är 22 miljöinspektörer en miljöstrateg, en energirådgivare, två assistenter, en controller och en miljöchef.

Fem nya medarbetare har rekryterats under året för att ersätta medarbetare som slutat eller gått på föräldraledighet.

Sjukfrånvaron har varit låg 2,26 %.

Ekonomiskt resultat

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse tkr
Intäkter			
Förvaltning	16 600	16 822	+222
Energi	840	690	-150
Kostnader			
Direktion	360	404	-44
Revision	110	104	+6
Förvaltning	16 740	19 275	- 2 535
Energi	840	690	+150
Resultat	-635	-2 972	-2 337

Miljöförbundet avslutade verksamhetsåret 2016 med ett negativt resultat jämfört med budget, -2 337 tkr, och en självfinansieringsgrad på 46%. Man har valt att underbudgetera 2016 års budget med 635 tkr eftersom förbundet hade ingående eget kapital 2015 på 3 115 tkr.

Det negativa resultatet gentemot budget beror helt på extra ordinära kostnader för överenskommelse med f. d. miljöchefen gällande upphörande av hennes anställning, -2 550 tkr, bortser man från detta blev resultatet gentemot budget +213 tkr.

Intäkter +70 tkr, exklusive medlemsbidrag som visar +50 tkr uppgår

- årsavgifter till 5 310 tkr vilket är 170 tkr mer än budget. Detta beror på fler tillkommande objekt samt ökade timmar per objekt.
- handlägningsärenden till 1 420 tkr vilket är 220 tkr mer än budget. Detta beror till största del på inkomna ansökningar för enskilda avlopp. Man har under året gjort utskick i Perstorps kommun med information om kommande tillsyn.
- timdebiterad tillsyn uppgår till 1 640 tkr vilket är 225 tkr lägre än budgeterat. Det beror på de ökade timmarna på våra årsdebiterade objekt och fler inkomna handlägningsärenden.
- Klimat- och energi minus 150 tkr då bidraget från energimyndigheten inte nyttjats fullt ut. Ej utnyttjade bidragsmedel har återbetalats.

Personalkostnader uppgår till 17 267 tkr. Om de extraordinära kostnaderna räknas bort är kostnaden mot budget +150 tkr vilket beror på en minskad semesterskuld.

Övriga kostnader gentemot budget är +/-0. Direktionen har haft en kostnad utöver budget med 44 tkr. Man har under året haft extra sammanträden och beredningen har utökats med 1 person. Det har också varit en rekryteringskostnad på ca 210 tkr för ny miljöchef som inte fanns medtagen i budgeten. Samtidigt har det under året funnits en återhållsamhet gällande övriga kostnader.

Årets avskrivningar uppgår till 135 tkr.

På balansdagen har förbundet 446 tkr i kundfordringar mot verksamhetsutövare, detta efter att reserv för osäkra kundfordringar på 316 tkr som hänförs till äldre fordringar som har beaktats i bokslutet. De osäkra kundfordringarna täcker 100% av de sammanlagda fordringarna som är äldre än 6 mån.

Sammanfattningsvis kan konstateras att vår ekonomiska situation har försämrats betydligt på grund av den extraordinära kostnaden. Diskussioner har förts med medlemskommunerna för att hitta en långsiktig lösning på förbundets ekonomi.

Avstämning mot balanskravet (tkr)

	2016	2015
Enligt resultaträkning	- 2 972	- 50
Avgår reavinst	0	0
Justerat resultat	-2 972	- 50

Balanskravet har inte uppnåtts.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Måluppfyllelse

Mål			
Övergripande mål			
Finansiella mål			
Personal			
Delmål för verksamheten	😊	😐	😞
Myndighet	3		
Stöd	1		
Uppdrag	1		
Delmål för resurser			
Personal	2		
Ekonomiska mål	3		
Summa	10		
Andel	100%		

Övergripande mål, finansiella mål och mål för personal

Det övergripande målet är uppfyllt.

Det finansiella målet att högst 30% av det egna kapitalet får nyttjas 2016 har inte uppfyllts. Resultatet innebär att inte heller målet att ha ett eget kapital på minst 1 000 tkr uppfylls. Frågan har tagits upp under hösten med medlemskommunerna.

För att möta kostnadsökningarna i form av bland annat löneökningar så har beslut tagits om att medlemsbidraget höjs med 6 kr/invånare och taxorna (K-faktorn) höjs med 3,5% under 2017 och därefter enligt index eller minst med 2,5%.

Målet för personal följs upp genom delmålen för resurser.

Delmål för våra resurser: personal och ekonomi

Vi har ett strukturerat arbetsmiljöarbete. Året har dock av förstäligen skäl varit turbulent för personalen. Den medarbetarenkät som hade planerats har genomförts under hösten.

Vi har börjat ta fram en kompetensförsörjningsplan för respektive tillsynsområde men på grund av turbulensen kommer den slutföras under 2017. Arbetet med den interna kontrollen fortsätter.

Målen för ekonomi handlar om att vi har ett organiserat och strukturerat arbetssätt med uppföljning och rapportering samt jämförbara taxor med närliggande kommuner och ett rättvist avgiftsuttag.

Redovisning av aktiviteter

Varje aktivitet i verksamhetsplanen följs upp och redovisas som smiley. Har vi nått minst 90% av målet sätter vi en glad smiley, 50-89 % en mittemellan nöjd smiley, och under 50 % en sur smiley. 23 % av planerade aktiviteter har kunnat genomföras helt och hållet, 50 % delvis.

Utfallet för respektive aktivitet redovisas i tabellen nedan.

Aktiviteter			
Administration och internt stöd	2	3	
Avlopp			1
Energi och klimatrådgivning	1		
Hälsoskydd	2	1	
Livsmedel	2		1
Miljöskydd	7	1	1
Miljöövervakning, strandskydd, naturmiljö mm	1		
Stöd till medlemskommunerna	2		
Tobak, receptfria läkemedel, folköl	1	1	
Uppdrag	1		
Summa Aktiviteter	19	6	3
Andel	68%	21%	11%

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan konstateras att vi, med hänsyn till den turbulens som varit under 2016, har en god ekonomisk hushållning när det gäller den ordinarie driften. Den uppbokade kostnaden för tidigare miljöchefen är en extra ordinär händelse, vilket innebär att vi inte har haft en god ekonomisk hushållning i detta avseende. De finansiella målen har inte uppfyllts.

Förbundet har ett uppdrag att öka intäkterna med 500 000 kr samt att öka självfinansieringsgraden. Detta arbete har framför allt påbörjats under andra halvåret 2016.

Trots turbulensen under året har de verksamhetsmässiga målen kunnat uppfyllas i relativt stor utsträckning. 2 aktiviteter har bortprioriterats helt och 1 har utförts i mindre omfattning än planerats.

En aktivitet var tänkt som en kort gemensam insats med all personal för att öka gemenskap och förståelse inom förvaltningen och för att kunna besöka ett stort antal verksamheter snabbt. Tänkt inriktning var en begränsad frågeställning. De andra två har nedprioriterats 2016 kommer att slutföras eller påbörjas under 2017. Konsekvenserna är att viss tillsyn fått senareläggas.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK

Flerårsjämförelse*	2016	2015
Nettoomsättning	17 509 108	17 152 475
Resultat efter finansiella poster	-2 972 032	-49 602

Resultatdisposition

Förslag til disposition av förbundets vinst

Till förfogande står

balanserad vinst	3 065 590
årets resultat	<u>-2 972 032</u>
	<u>93 558</u>

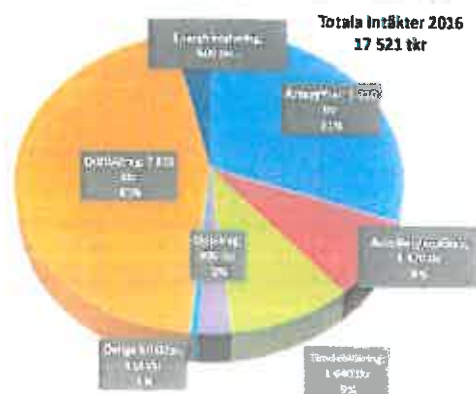
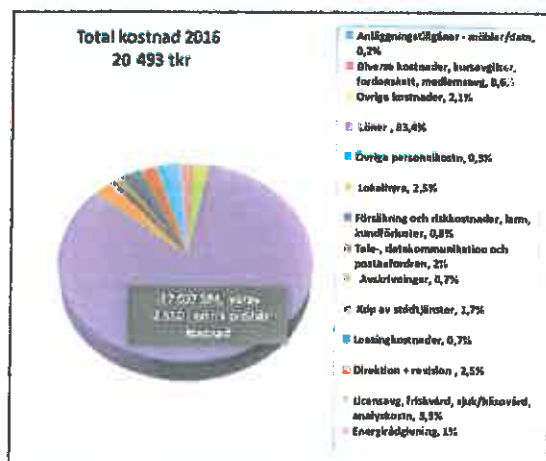
Direktionen föreslår att i ny räkning överförs

<u>93 558</u>
<u>93 558</u>

Beträffande förbundets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande tilläggsupplysningar.

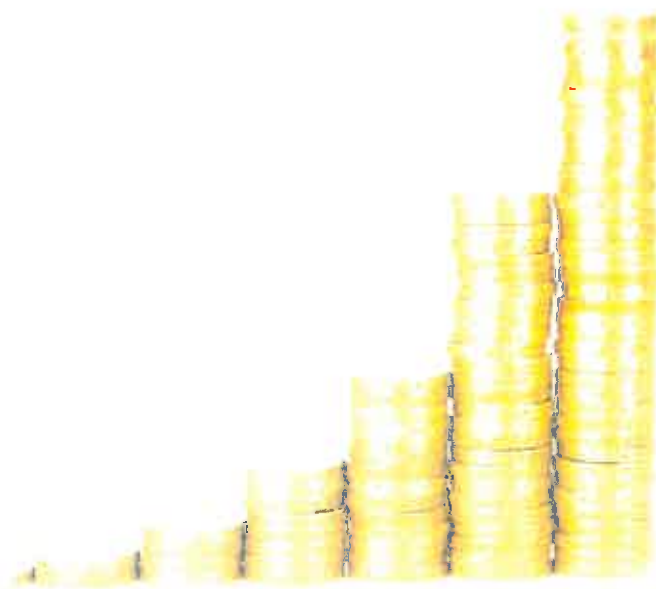
RESULTATRÄKNING	Not	2016-01-01	2015-01-01
		2016-12-31	2015-12-31
Rörelsens intäkter m m			
Nettoomsättning		17 509 108	17 152 475
Övriga rörelseintäkter		0	99 228
		17 509 108	17 251 703
Rörelsens kostnader			
Direktionskostnader		-403 845	-393 671
Övriga externa kostnader	1	-2 663 877	-2 324 998
Personalkostnader	2,3	-17 266 737	-14 428 892
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-135 384	-135 384
		-20 469 842	-17 282 944
Rörelseresultat		-2 960 734	-31 241
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter		9 829	2 817
Räntekostnader		-21 127	-21 178
		-11 298	-18 361
Resultat efter finansiella poster		-2 972 032	-49 602
Årets resultat		-2 972 032	-49 602

	2016-01-01	2015-01-01
	Not 2016-12-31	2015-12-31
BALANSRÄKNING		
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Inventarier och installationer	4 473 823	609 208
Summa anläggningstillgångar	473 823	609 208
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	443 472	589 257
Övriga fordringar	169 680	93 611
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	41 667
	613 152	724 535
Kassa och bank	4 558 730	4 083 604
Summa omsättningstillgångar	5 171 882	4 808 140
SUMMA TILLGÅNGAR	5 645 705	5 417 347
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Fritt eget kapital		
Balanserad vinst	3 065 590	3 115 191
Årets resultat	-2 972 032	-49 602
	93 557	3 065 590
Summa eget kapital	93 557	3 065 590
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	704 942	407 109
Övriga skulder	222 902	221 446
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 624 304	1 723 203
Summa kortfristiga skulder	5 552 148	2 351 758
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	5 645 705	5 417 347
POSTER INOM LINJEN		
Ställd säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

KASSAFLÖDESANALYS	2016-01-01	2015-01-01
	2016-12-31	2015-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-2 972 032	-49 602
Justering för avskrivningar	135 384	135 384
Justering för gjorda avsättningar		
Betald skatt		
Medel från verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-2 836 648	85 782
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	111 383	67 698
Ökning/minskning kortfristiga skulder	3 200 390	-353 384
Kassaflöde från den löpande verksamheten	475 126	-199 904
Investeringsverksamheten		
Förvärv av inventarier, verktyg och installationer		0
Årets kassaflöde	475 126	-199 904
Likvida medel vid årets början	4 083 604	4 283 507
Likvida medel vid årets slut	4 558 730	4 083 604
Kassaflöde	475 126	-199 903

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med lagen om kommunal redovisning (1997:614)

Värderingsprinciper mm

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta

Pensioner

Pensionskostnader har tagits upp som kostnader i resultaträkningen samt som skulder i balansräkningen

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 1 Leasingavtal 2016 2015

Under året har förbundets leasingavgifter uppgått till	148 545	192 850
--	---------	---------

Not 2 Personal 2016 2015

Medeltal anställda
Medeltal anställda byggs på av förbundets betalda närvarotimma relaterade till en normal arbetstid

Medeltal anställda har varit	26,7	26,5
varav kvinnor	19,0	18,2

Sjukfrånvaro
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

Sjukfrånvaro för samtliga anställda	2,26%	1,70%
-------------------------------------	-------	-------

Andel av sjukfrånvaro som avser långtidssjukfrånvaro

	0,00%	0,00%
--	-------	-------

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp

Löner och ersättningar	10 779 778	10 545 620
Pensionskostnader	668 015	618 788
Övriga personalkostnader	228 645	368 918
	<u>11 676 438</u>	<u>11 533 326</u>
Sociala kostnader	3 441 543	3 289 236
Summa styrelse och övriga	<u>15 117 981</u>	<u>14 822 562</u>

Not 3 Lönekostnader enligt avtal med miljöchef 2016 2015

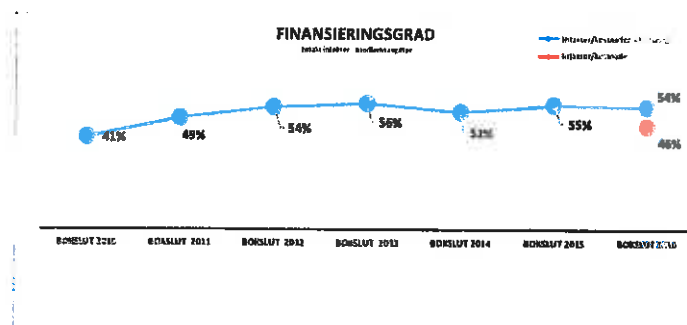
Lönekostnader enligt avtal med miljöchef	1 947 000
Sociala kostnader	605 600
Totalt	<u>2 552 600</u>

Not 4 Inventarier och installationer 2016 2015

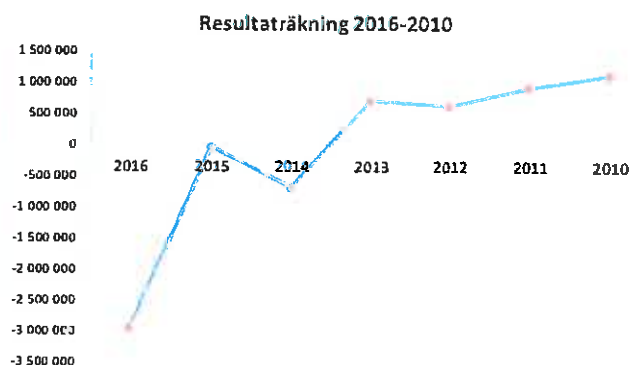
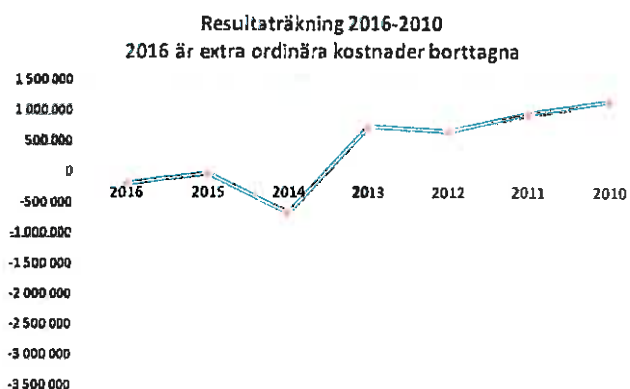
Ingående anskaffningsvärde	1 276 986	1 276 986
Årets anskaffningar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärd	1 276 986	1 276 986
Ingående avskrivningar	-667 778	-532 394
Årets avskrivningar	-135 384	-135 384
Utgående ackumulerade avskrivningar	-803 162	-667 778
Utgående redovisat värde	473 824	609 208

Anskrivningar enligt plan beräknas på en nyttjandeperiod av 3-10 år

NYCKELTAL	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016
Intakter/kostnader - chefsavtal	41%	49%	54%	56%	52%	55%	54%
Intakter/kostnader							46%
-livsmedel				75%	1	65%	60%
-miljö				49%	0	50%	57%
Arsarbetare, antal chefsavtal	17,0	25,0	27,2	27,8	27	26,5	26,7
Löner och sociala avgifter	8 435	11 246	12 862	13 558	14 570	14 109	17 038
Andel lönekostnader -chefsavtal							81%
Andel lönekostnader	76%	83%	84%	83%	83%	82%	83%

RESULTATRÄKNING	2016-01-01 2016-12-31	2015-01-01 2015-12-31	2014-01-01 2014-12-31	2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31	2011-01-01 2011-12-31	2010-01-01 2010-12-31
Ärteins intäkter m m							
Nettoomsättning	17 509 105	17 152 475	16 725 823	17 096 315	16 364 710	14 882 619	11 786 582
Övriga rörelseintäkter	0	99 218	338 142	324 802	392 460	311 455	445 739
Örteins intäkter	17 509 105	17 251 693	17 063 965	17 421 117	16 757 170	15 194 074	12 232 321
Ärteins kostnader							
Direktionskostnader	-403 845	-383 671	-275 836	-324 172	-286 745	-253 978	-280 239
Övriga externa kostnader	-2 663 877	2 524 948	1 929 799	2 434 822	2 619 870	2 417 894	2 149 908
Personalkostnader	-17 266 737	14 422 892	14 867 833	13 655 811	11 170 346	11 496 855	8 575 037
Avskrivningar av materielle	-135 384	-145 384	-85 648	-61 574	701 700	-121 492	171 492
Örteins kostnader	-20 469 842	-17 281 945	-17 799 126	-16 775 819	-16 178 761	-14 289 849	-11 128 677
Ärteinsresultat	-2 960 736	-11 242	-708 161	645 298	578 409	674 226	1 103 644
Resultat från finansiella poster							
Ränteintäkter	9 829	2 617	28 295	67 155	98 056	53 706	15 313
Räntekostnader	-21 127	-21 176	-19 943	-14 127	13 315	13 530	-3 708
Resultat efter finansiella poster	-2 972 032	-49 603	-694 899	698 306	613 180	614 402	1 117 251
Ärteins resultat	-2 972 032	-49 603	-694 899	698 306	613 180	614 402	1 117 251

Uppföljning 2016 Övergripande mål och delmål

Delmålens indikatorer bedöms enligt följande:

- ☺ Genomförd, glad gubbe: 90 % av antalet inspektioner eller åtgärden ska vara avklarade
- ☺ Mittemellanglad gubbe: 50-89 % ska vara uppfyllt
- ☹ Sur gubbe: 0-49 % är uppfyllt.

En samlad bedömning av delmålet görs också.

Övergripande mål

☺	Övergripande mål Indikatorer De 16 miljö kvalitetsmålen, de nationella målen för livsmedelskontroll samt folkhälsomålen ska vara synliggjorda i förbundets verksamhetsplan. Projekt och aktiviteter i verksamhetsplanen ska ha en tydlig koppling till dessa nationella mål och i förekommande fall kommunernas lokala miljömål.
☹	Ekonomiska mål Högst 30 % av det egna kapitalet får nyttjas 2016 Förbundet ska ha ett eget kapital på minst 1 mkr
☹	Mål för personal Förbundet ska vara en arbetsplats där personalen trivs och känner stolthet över det vi presterar. Gemenskap, trygghet och arbetsglädje är grunden för ett gott arbete. Alla medarbetare ska ges möjlighet till utveckling

Myndighet

Total	Per indikator	
☺	☺ ☺	Riskbaserad och förebyggande tillsyn Indikatorer Tillsynsplan som baseras på risk- och erfarenhetsklassning. Tillsynsplanen för varje kalenderår samt 4 årsplan.
☺	☺ ☺ ☺ ☺	Rättssäker och professionell myndighetsutövning Indikatorer: Kunderna ska uppleva ett respektfullt och gott bemötande. Beslut skall vara välgrundade, motiverade och tydligt formulerade. Alla bedöms lika inför lagen. Risk för jäv och opartiskhet får inte förekomma inom förbundet. Överklagade ärenden ska inte underkännas av högre instans på grund av formella felaktigheter i prövningen.
☺	☺ ☺	Handläggning av ärenden ska ske så snabbt, enkelt och billigt som möjligt Indikatorer: Handläggningstiden ska normaltvis inte överskrida tiden som anges enligt SKL:s underlag för taxa. Skriftliga rutiner samt beslutsmallar ska finnas för alla vanligt förekommande ärenden.

Stöd

Total	Per indikator	
☺	☺ ☺ ☺ ☺	<p>Medlemskommunerna ska få stöd och närvaro inom förbundets sakområde</p> <p><i>Indikatorer:</i></p> <p>Förbundet skall delta i kommunernas fysiska planering</p> <p>Förbundet skall ingå i kommunernas krisberedskap</p> <p>Myndighetsrollen respektive stödfunktionen ska vara definierade så att rätt förväntningar ställs.</p> <p>En kontaktperson skall finnas för varje medlemskommun</p>
		<p>Företag och enskilda ska erbjudas samma service som om myndigheten var inordnad i kommunen</p> <p><i>Indikatorer:</i></p> <p>Medlemskommunerna ska ha minst lika högt NKI som medelvärdet inom Familjen Helsingborg i SKL:s undersökning INSIKT.</p> <p><i>Kommentar: Någon ny undersökning har ännu inte presenterats som gäller 2016.</i></p>

Uppdrag

Total	Per indikator	
☺	☺ ☺	<p>Genom uppdragen ska förbundet hjälpa till att utveckla kommunernas miljöarbete</p> <p><i>Indikatorer:</i></p> <p>Verka för att alla medlemskommuner ska ha ett miljömålsprogram, miljöpolicy eller motsvarande måldokument att arbeta efter.</p> <p>Inför varje kalenderår ska det finnas en aktuell plan för uppdragsverksamheten i respektive medlemskommun.</p>

Personal

Total	Per indikator	
☺	☺ ☺ ☺	<p>Stolthet, gemenskap, trygghet och arbetsglädje</p> <p><i>Indikatorer:</i></p> <p>Ett strukturerat arbetsmiljöarbete utifrån arbetsmiljöpolicy. Rutinen för arbetsmiljöarbetet följs, som bl a innefattar årlig handlingsplan och skyddsround. Sjukfrånvaron hos förbundets medarbetare ska inte vara högre än hos medlemskommunerna.</p> <p>Medarbetarenkäter.</p> <p>Medarbetarenkät och tempfrågor har utförts.</p>
☺	☺ ☺	<p>Utveckling</p> <p><i>Indikatorer:</i></p> <p>Kompetensförsörjningsplan skall finnas för respektive tillsynsområde.</p> <p><i>Kommentar: Kompetensförsörjningsplan har börjats på. Vid nyanställning tas hänsyn till vilken kompetens vi behöver komplettera med.</i></p> <p>Tid för kurser och PRAO hos kollega läggs in i personliga verksamhetsplanen..</p>

Ekonomi

Dec	Per indikator	
☺	☺ ☺ ☺	<p>Effektiv organisation och arbetssätt <i>Indikatorer:</i> Ett strukturerat arbete med den interna kontrollen. Kontrollen utgörs av risk- och väsentlighetsanalys, plan för kontroll, åtgärder samt återrapportering till direktionen. Tidsåtgången som anges i behovsutredning och taxa grundas på SKL:s underlag. Rutiner och skrivmallar ska finnas för frekventa ärenden.</p>
☺	☺	<p>Taxa och avgifter som kan jämföras med andra kommuner, företrädesvis inom Familjen Helsingborg <i>Indikatorer:</i> Beräkningsunderlag och ingående parametrar som kan jämföras</p>
☺	☺ ☺ ☺ ☺	<p>Rättvist avgiftsuttag <i>Indikatorer:</i> Ordning på objektsregister i Vision så att alla verksamheter har korrekt klassning för årlig avgift. Alla handläggare tillämpar taxan på samma sätt. Fakturerar timavgift efter utförd tillsyn och handläggning enligt taxa. Efter fakturering följer vi upp och driver in betalningen.</p>

Uppföljning 2016 Aktiviteter och projekt

Aktiviteter och projekt i verksamhetsplanen bedöms enligt följande:

- ☺ Genomförd, glad gubbe: 90 % av antalet inspektioner eller åtgärden ska vara avklarade
 ☹ Mittelmellanglad gubbe: 50-89 % ska vara uppfyllt
 ☹ Sur gubbe: 0-49 % är uppfyllt.

De aktiviteter och projekt som inte nås till minst 90% och därmed får en glad gubbe, kommenteras i kursiv text.

Administration och internt stöd

Juni	Dec	
☹	☹	Dokumenthanteringsplan Fastställa planen. Gallra i arkivet enligt planen. Arkivera ekonomihandlingar enligt planen. Planen har inte fastställts.
☹	☺	E-fakturering Skaffa tekniken och införa så att vi kan erbjuda e-faktura för den som vill.
☹	☹	Vision Förbereda för digitalisering av ärendehantering Komma igång med möteshantering Utveckla rapporter inom administrationen <i>EDP har inte levererat fungerande funktioner.</i>
☹	☹	Samverkan Bjuda in medlemskommunernas kansli. <i>Träffa administratörer inom miljöförvaltningar inom Skåne NordVäst samt i Skånes "10-grupp"</i> <i>Det har inte varit något möte med administrationerna i de 10 största kommunerna i Skåne under året, däremot har Skåne NordVästs administratörer träffats.</i>
☹	☺	Hemsidan Utvärdering och uppdatering av hemsidans utseende och funktion Nytt hemsidaprogram har anskaffats och ny hemsida är under utarbetande och kommer att lanseras i februari 2017.

Avlopp

Juni	Dec	
☹	☹	Avloppsanläggningar för 25-99 pe Kartläggning av vilka avloppsanläggningar som finns som är dimensionerade för 25 - 99 pe och ta fram en tillsynsplan för dessa. Projektet är överfört från 2015. <i>Projektet hamns inte med 2016 och är framflyttat till 2017 och 2018.</i>

Energi- och klimatrådgivning

Juni	Dec	
☹	☺	En plan ska finnas för verksamhetsåret för respektive medlemskommun. Planen följs upp mot slutet av året

Hälsoskydd

Juni	Dec	
☺	☺	Asylboende Tillsyn på asylboenden för att kontrollera inomhusmiljön och egenkontrollrutiner. Fortsättning från 2015.
☹	☺	Vårdboende/äldreboende Kontroll av egenkontrollrutiner och inomhusmiljön på några utvalda vårdboenden.

		Tillsynen fortsätter under 2017.
☹	☹	Flerfamiljshus Tillsyn hos utvalda fastighetsägare för att kontrollera egenkontrollrutiner och inomhusmiljön i några lägenheter. Fortsättning från 2015. Under året har vi haft en fastighetsägarträff och genomfört inventering av hyresvärdar. Projektet fortsätter under 2017.

Livsmedel

Juni	Dec	
☺	☺	Matfusk Medverka i Livsmedelsverkets projekt med att kontrollera fusk inom livsmedelsbranschen.
☹	☺	Material i kontakt med livsmedel Medverka i Livsmedelsverkets projekt med att kontrollera att verksamheterna enbart använder godkänt material som är i kontakt med livsmedel.
☹	☹	Hemtjänstens mathantering Kontroll av hemtjänstens mathantering i miljöförbundets fem kommuner. Tillsyn har genomförts i Klippans kommun. För övriga kommuner har registrering av verksamheterna behandlats.

Miljöskydd

Juni	Dec	
☹	☺	Fordonstvättar Uppföljning av 2014 års tillsynsprojekt med tillsyn av de fordonstvättar som genomfört provtagning av sitt avloppsvatten. Fortsatt uppföljning pågår
☹	☺	PCB Slutlig genomgång av de fastigheter som är uppförda eller renoverade under 1956-1973 för att ställa krav på PCB-inventering i förekommande fall. Tillsynen fortsätter under 2017
☹	☺	Skräpiga tomter Tillsyn av några kända skräpiga tomter i respektive kommun. <i>Tillsyn har bedrivits.</i>
☹	☺	Följa ett vattendrag Undersökning av ett utvalt vattendrag inklusive tillsyn av alla typer av verksamheter som bedöms påverka vattendraget. Möllebäcken har valts och riktad tillsyn pågår.
☹		Läckande gödselbehållare Gemensamt projekt med ett antal andra Skånekommuner. Tillsyn hos djurhållare för att upptäcka eventuella läckande gödselbehållare. I projektet ingår även framtagande av förslag till egenkontrollrutiner och mall för föreläggande om åtgärder. <i>Projektet blev inte av pga ansökan om projektmedel avlogs. Finns fortfarande ett intresse hos oss inspektörer, men det är oklart om projektet fortfarande är aktuellt.</i>
☹	☺	Växthus Deltagande i nationellt tillsynsprojekt. <i>Projektet var planerat till hösten och genomfördes då. Avrapportering kommer att ske 2017.</i>
☹	☺	Bekämpningsmedel på hårdgjorda och genomsläppliga ytor Information till en bred krets av verksamhetsutövare. Tillståndsplikt för spridning av bekämpningsmedel på hårdgjorda och genomsläppliga ytor har införts under 2014 och den berör all yrkesmässig användning, även utanför lantbrukssektorn <i>Vi har gjort ett infoblad, informerat vid tillsynsbesök, hemsida och via kommunala informationskanaler.</i>

18/11 2016

ML *CF*

☹	☹	Gemensamt tillsynsprojekt Gemensamt enklare tillsynsprojekt där hela förvaltningen deltar. Tillsynen genomförs gemensamt under samma dag. Det kan till exempel vara kontroll av märkning av konsumentprodukter i butik <i>Genomförande av projektet nedprioriterades då situationen på förvaltningen innebar att det inte fanns tid för detta.</i>
☹	☺	Vattenskyddsområden. 2015 tog miljöförbundet över tillsynen av vattenskyddsområden från Länsstyrelsen. Vi kommer att ta fram en plan för hur tillsynen ska gå till under de närmaste åren. <i>Tillsynsplan har tagits fram.</i>
☺	☹	Sprängämnesprekursorer Miljöförbundet kommer att ansvara för tillsynen enligt den nya lagstiftningen om kontroll av sprängämnesprekursorer. Vi kommer att ta fram ett förslag till taxa samt förslag till beslut om tillsynsansvar. En plan för tillsynen tas fram under året. <i>Samtliga fem kommuner har beslutat lämna över tillsynsansvaret till miljöförbundet samt antagit taxa för tillsynen. Inventering av tillsynsobjekt kommer att påbörjas under 2017.</i>

Miljöövervakning, strandskydd, naturmiljö mm

Juni	Dec	
☺	☺	Bakgrundsstrålning Mäta bakgrundsstrålningen i samtliga fem medlemskommuner enligt Strålsäkerhetsmyndighetens anvisningar. Mätningen görs var sjunde månad på 10 platser

Stöd till medlemskommunerna

Juni	Dec	
☹		Träffa medlemskommunernas kontaktpersoner minst vår och höst för att efterhöra kommunens behov och önskemål. <i>Kommunerna har inte utsett några nya kontaktpersoner efter de som slutat. Miljöförbundet ser inget behov av en särskild kontaktperson på respektive kommun.</i>
☺	☺	Kalla till träffar med räddningstjänst, bygglovshandläggare, kostchefer i medlemskommunerna två gånger om året. <i>Möte med räddningstjänsterna, kostchefer, bygglovshandläggare och näringslivssamordnare har genomförts. En gemensam workshop genomfördes med räddningstjänsterna. Möten och utvecklat samarbete har skett med näringslivssamordnarna bland annat med träff med livsmedelsföretagare. I Svalövs kommun har man på försök börjat med företagslots.</i>
☺	☺	Närvara vid företagsfrukostar och liknande arrangemang i kommunen. <i>Miljöförbundet deltar så långt möjligt.</i>

Tobak, receptfria läkemedel och folköl

Juni	Dec	
☹	☺	Samverkan Samverkan med polisen och andra myndigheter som Skatteverket och tullen kring försäljning av tobak. Samverkan är etablerad.
☹	☹	Kontrollköp av tobak Genomföra kontrollköp av tobak för att kontrollera att försäljningsställen inte säljer tobak till minderåriga. Projektet är klart och avslutat februari 2017.

Uppdrag för medlemskommunerna

Juni	Dec	
☺	☺	En plan ska finnas för verksamhetsåret för respektive medlemskommun. Planen följs upp mot slutet av året. Plan fanns framtagen.

Bilaga 6 Ks § 86/17

KLIPPANS KOMMUN	
2017.0258-8	042
2017-04-10	
Ärendebeskrivning	
✓ Jant	X

28 mars 2017

Revisorerna i Söderåsens miljöförbund

Till fullmäktige i Bjuvs, Klippans, Perstorps, Svalövs och Örkelljunga kommuner

Revisionsberättelse för år 2016

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer i Bjuvs, Klippans, Perstorps, Svalövs och Örkelljunga kommuner, har granskat den verksamhet som bedrivits i Söderåsens miljöförbund (organisationsnummer 222000-2675) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, internkontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och förbundsordningen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi **bedömer** sammantaget att direktionen inte tillfullo bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Grunderna för denna bedömning är som följer:

Anställningen för förbundets miljöchef har under 2016 avslutats efter träffande av överenskommelse som innebär ett långsiktigt ekonomiskt åtagande på förbundet om sammanlagt runt 2,5 miljoner kronor. Avgångsvederlaget innebär att det finansiella målet för 2016 att högst 30 procent av det egna kapitalet får nyttjas och att förbundet ska ha ett eget kapital på minst en miljon kronor inte nås. Efter särskild granskning har revisorerna konstaterat att ingångna avtal om avgångsvederlag och löneersättning varken har hanterats i enlighet med lagstiftning eller med miljöförbundets reglemente och delegationsbestämmelser. Avtalen har skrivits under av dåvarande ordförande och utan direktionsbeslut.

Delegationsordningen ger inte ordförande möjlighet att avtala om avgångsvederlag, i enlighet med vad kommunallagen slår fast är ärendet om avgångsvederlag, med hänsyn till sin ekonomiska betydelse, sådant att det inte kan delegeras. Det har framkommit att det löpande sedan december 2015 på direktionens möten har skett muntlig kommunikation gällande att avsluta miljödirektörens anställning. Denna kommunikation har dock inte protokollförts.

Vi riktar **anmärkning** mot direktionen. Direktionen har brustit i styrning och ledning genom att underlåta att agera och fatta beslut som varit ägnade att lösa den situation som varit känd. Direktionen har haft information och makt att fatta beslut men dess passivitet är

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

anmärkningsvärd. Vi vill i sammanhanget understryka det särskilda ansvar dåvarande ordförande Marianne Zackrisson och vice ordförande Marcus Zadenius haft i detta avseende, i kraft av sina uppdrag och sina roller i handläggningen.

Vi avstyrker att respektive medlemskommuns fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för dåvarande ordförande Marianne Zackrisson. Ordförande har genom obehörigt beslutsfattande överträtt sina befogenheter i och med undertecknandet av de aktuella avtalen.

Vi tillstyrker i övrigt att respektive medlemskommuns fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen.

Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med direktionens finansiella mål, samt att de övergripande målen uppfyllts men att målen för personal inte uppfyllts. Bedömningen är att målen för god ekonomisk hushållning endast delvis har uppfyllts under året.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll i övrigt varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner miljöförbundets årsredovisning för 2016.

Vi åberopar bifogad redogörelse och bifogade rapporter.

Klippan den 28 mars 2017

Bengt Hammarstedt

Lars-Inge Sjöholm

Rune Ahlberg

Lennart Andersson

Ingvar Nilsson

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisionens redogörelse
- Rapport över granskning av delårsrapport per 2016-06-30
- Rapport över granskning av årsbokslut/årsredovisning 2016
- PM om granskning av beslutshandlingen kring miljöchefens avslutade anställning, 2016-11-07

Till fullmäktige i Bjuvs, Klippans, Perstorps, Svalövs och Örskelljunga kommuner

Revisorernas redogörelse för år 2016

I enlighet med kommunallagens krav har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom direktionens verksamhetsområden. Vi har bedömt om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi har granskat direktionens verksamhet i den omfattning som vi anser motiverat. Granskningsinsatserna har planerats med utgångspunkt i riskbedömningar, utifrån vilka ett antal prioriterade granskningsområden framkommit. Dessa har dokumenterats i en revisionsplan som följts under året.

Revisionens arbete syftar ytterst till att ge fullmäktige i respektive medlemskommun underlag för ansvarsprövning. Under det löpande verksamhetsåret har revisorerna återkopplat resultatet av genomförda granskningar till de som blivit granskade. Resultatet av fördjupade granskningar överlämnas fortlöpande till fullmäktige i respektive medlemskommun.

Granskningens inriktning och resultat

Revisorerna ska årligen granska all verksamhet. Varje revisor har tagit del av protokoll och annan relevant dokumentation inom verksamhetsområdet. Vidare har information fortlöpande inhämtats genom möten med förvaltningsledningen och direktionen. Revisorernas arbete och iakttagelser har redovisats vid revisionens möten.

Revisorerna har även bjudit in direktionen och förvaltningsledningen till revisionens möten för att delge resultatet av de granskningar som genomförts, och för att informera sig i en speciell sakfråga. Fortlöpande har revisorerna rapporterat kring förbundsrelevanta frågor i de respektive hemkommunerna.

Fördjupade granskningar

Under året har revisorernas granskningsarbete kompletterats med fördjupade granskningar till vilka sakkunniga biträden anlits. Följande djupgranskningar har genomförts:

Granskning av delårsrapport

Syftet med granskningen var att bedöma om direktionens mål för god ekonomisk hushållning samt det lagstiftade balanskravet kommer att uppnås. Revisorerna bedömde som ytterst väsentligt att en långsiktig ekonomisk plan utvecklas där förbundets möjlighet att på lång sikt upprätthålla en ekonomi i balans utvärderas och tydliggörs. Revisorerna poängterade vidare att åtgärder krävs för att säkerställa att balanskravsresultatet uppnås, samt att delårsrapportens utformning bör kompletteras för att uppfylla minimikraven enligt RKR 22.

Granskning av årsbokslut och årsredovisning

Inga avvikelser från god kommunal redovisningssed har noterats. Årsredovisningen bedöms vara utformad i enlighet med lag och praxis samt bedöms ge en rättvisande bild av förbundets resultat och ekonomiska ställning. Periodens resultat i förhållande till föregående år är väsentligt lägre vilket i huvudsak beror på högre personalkostnader hänförligt till att

Handwritten signatures and initials in blue ink.

tidigare miljöchefs tjänst avslutats. Balanskravsresultatet uppnås inte. Åtgärdsplan måste upprättas för hur det negativa balanskravsresultatet skall regleras inom 3 år. Inga avvikelser från god kommunal redovisningssed har noterats. Årsredovisningen bedöms vara utformad i enlighet med lag och praxis samt bedöms ge en rättvisande bild av förbundets resultat och ekonomiska ställning. De finansiella målen har inte uppfyllts. Bedömningen är att målen för god ekonomisk hushållning endast delvis har uppfyllts under året. Sammantaget bedöms resultatet i årsredovisningen endast delvis vara förenligt med de beslutade målen, balanskravsresultatet samt de finansiella målen för året uppfylls inte.

Granskning av beslutshandlingen kring miljöchefens avslutade anställning

Revisorerna genomförde en granskning för att bedöma om besluten kring miljöchefens avgång och tillsättande av tillförordnad miljöchef under våren 2016 fattats i enlighet med tillämpliga regler för miljöförbundet. Efter genomförd granskning gjordes bedömningen att ingångna avtal om avgångsvederlag med tidigare miljöchefen, och om löneersättning med tillförordnade miljöchefen, varken hade hanterats i enlighet med lagstiftning, miljöförbundets reglemente eller delegations bestämmelser. Detta grundades på att avtalet gällande avgångsvederlag inte föregåtts av något beslut i direktionen, att avtalet gällande avgångsvederlag inte kontrasignerats, att något anställningsavtal inte skrivits med tillförordnade miljöchef, samt att avtal om lönetillägg för tillförordnad miljöchef inte föregåtts av något beslut eller kontrasignerats.

Information från verksamheten

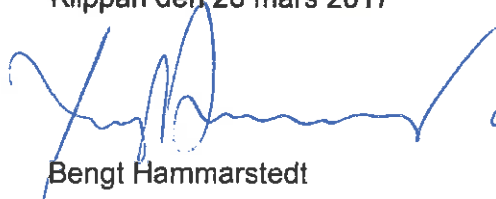
Revisorerna har informerat sig i olika sakfrågor genom att bjuda in förbundsledningen och direktionen till revisionsmöten. Information har bl a inhämtats avseende:

- Förbundets verksamhets- och ekonomistyrning
- Målstyrning, målstruktur och nyckeltal
- Förbundets finansiering på längre sikt
- Tillämpning och strategi avseende taxor
- Förbundets dialog med medlemskommunerna
- Medlemskommunernas aktivitet och framförhållning
- Risk, riskhantering och intern kontroll
- Bemanning och kompetensförsörjning
- Information från samrådsmöten
- Delårsrapport, bokslut och årsredovisning

Erfarenhetsutbyte, utbildning och övrig information

Revisorerna har fortlöpande tagit del av förändringar och nyheter i lagar och riktlinjer kopplade till miljöförbundets verksamhetsområde och relevanta revisionsfrågor. Revisionen har bl a varit representerad vid EY:s utbildningsdagar för förtroendevalda revisorer. Kommunrevisionen består av fem revisorer. EY har varit sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna 2016.

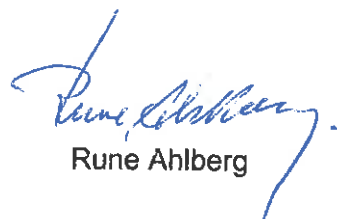
Klippan den 28 mars 2017

Bengt Hammarstedt

Lars-Inge Sjöholm

Rune Ahlberg

Lennart Andersson

Ingvar Nilsson

Till fullmäktige i Bjuvs, Klippans, Perstorps, Svalövs och Örkelljunga kommuner

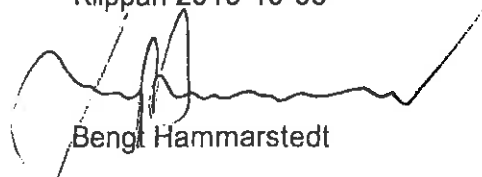
Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2016-06-30

Undertecknade har, i enlighet med vad Kommunallagen föreskriver, översiktligt granskat Söderåsens miljöförbunds delårsrapport per 2016-06-30. Syftet med granskningen är att bedöma om direktionens mål för god ekonomisk hushållning och det lagstadgade balanskravet kommer att uppnås. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision på så sätt att den främst baseras på analytisk granskning och heller inte omfattar all verksamhet.

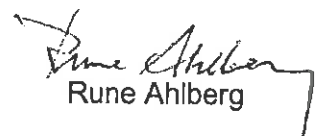
Efter genomförd granskning gör vi följande bedömningar:

- För delårsperioden redovisas ett negativt resultat om -3 128 tkr (-253 tkr). För helåret prognostiseras ett resultat om -3 135 tkr. Förbundet har budgeterat med underskott år 2014 – 2017, vilket skall täckas av inestående eget kapital från tidigare års överskott. Enligt kommunallagen får underskott förekomma om synnerliga skäl föreligger.
- Ett prognostiserat resultat på -3 135 tkr tyder på att balanskravsresultatet inte kommer att uppnås. Detta underskott skall då regleras inom de närmsta tre åren.
- Det är ytterst väsentligt att en långsiktig ekonomisk plan utvecklas där förbundets möjlighet att på lång sikt upprätthålla en ekonomi i balans utvärderas och tydliggörs.
- Revisionen kommer med noggrannhet följa utvecklingen under hösten vad gäller hanteringen av det prognostiserade underskottet. Åtgärd krävs för att säkerställa att balanskravsresultatet uppnås.
- Den ekonomiska analysen kompletteras med uppföljning av det finansiella målet och verksamhetsmålen som direktionen beslutat om inom ramen för god ekonomisk hushållning. Samtliga verksamhetsmål bedöms bli uppfyllda vid årets slut. De ekonomiska målen bedöms dock inte bli uppfyllda vid årets slut.
- Förbundet bedömer att samtliga tillsyner kommer att vara utförda vid årets slut. Vi kommer att följa upp detta i samband med revision av årsbokslutet.
- Delårsrapportens utformning bör kompletteras för att uppfylla minimikraven enligt RKR 22. Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning måste tydliggöras med koppling till måluppfyllelse och balanskravsutredning.
- Sammantaget bedömer vi att resultatet i delårsrapporten delvis är förenligt med de beslutade målen. Prognosen tyder på att balanskravet ej kommer att uppnås samt att de ekonomiska målen ej kommer att uppfyllas.

Klippan 2016-10-06

Bengt Hammarstedt

Lars-Inge Sjöholm

Rune Ahlberg

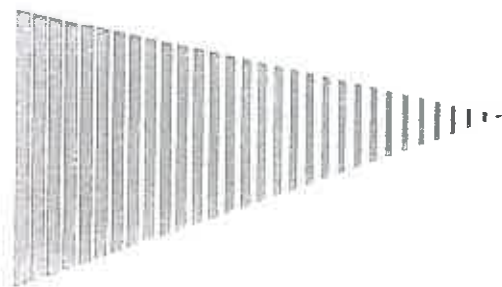

Lennart Andersson

Ingvar Nilsson

Söderåsens miljöförbund

*Rapport från granskning av
årsbokslut/årsredovisning
per 2016-12-31*

2017-03-28 Linn Höglund och Thomas Hallberg

Handwritten initials in blue ink, possibly 'MH' and 'TH'.

Jämför med granskningen

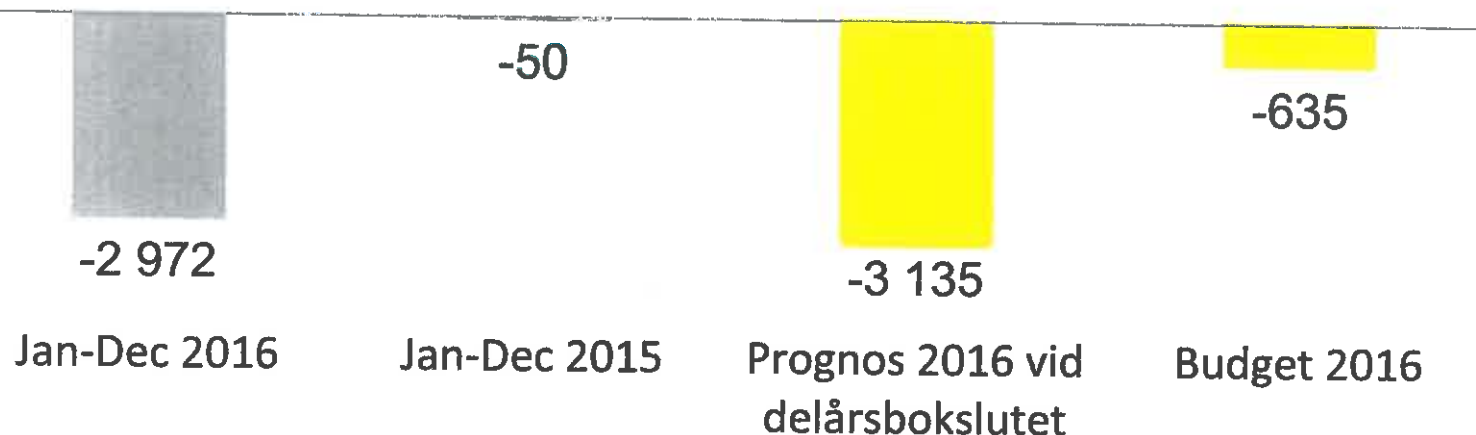

- ▶ Ernst & Young AB, EY, har på uppdrag av revisionen i Söderåsens miljöförbund genomfört en granskning av förbundets årsbokslut och årsredovisning per 2016-12-31.
- ▶ Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.
- ▶ Revisionens huvudsyften är att bedöma om
  - ▶ räkenskaperna är rättvisande,
  - ▶ verksamheten är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredställande,
  - ▶ den interna kontrollen är tillräcklig.

Periodens resultat med jämförelsetal samt prognos och budget för helåret

belopp i tkr

- ▶ Periodens resultat i förhållande till föregående år är väsentligt lägre vilket i huvudsak beror på högre personalkostnader hänförligt till att tidigare miljöchefs tjänst avslutats.

- ▶ Avvikelsen mellan utfall och budget (2016) – 2 337 tkr:

▶ Direktionen	- 44
▶ Miljöförvaltningen	-2 299
▶ Revisionen	+6
▶ Klimat- och energirådgivning	0

Styrelsemyndigheternas utfall 2016-12-31 samt jämförelse med budget

Belopp i tkr			Avvikelse
	Budget	Utfall	Utfall/ Budget
Miljöförvaltningen			
Intäkter	16 600	16 822	222
Kostnader	-16 740	-19 275	-2 535
Finansiella intäkter	10	10	0
Finansiella kostnader	-35	-21	14
Summa	-165	-2 464	-2 299

- ▶ Miljöförvaltningen (- 2 299 tkr)
  - ▶ Årets negativa avvikelse jämfört med budget förklaras i huvudsak av högre personalkostnader.
  - ▶ Intäkterna har varit 222 tkr högre än budget, den positiva avvikelsen beror bl. a på extra offentlig kontroll inom livsmedelstillsyn, ökade intäkter för enskilda avlopp samt fler objekt och ökade timmar på befintliga objekt inom miljö- och hälsoskydd.
  - ▶ Årets negativa budgetavvikelser beror i huvudsak på ökade personalkostnader, vilket beror på ej budgeterat avgångsvederlag till f.d. miljöchef. Sammantaget innebär avgångsvederlaget en kostnadseffekt på ca 2 550 tkr inkl. soc.avg per år. Därtill har året belastats med kostnader för rekrytering av ny miljöchef.

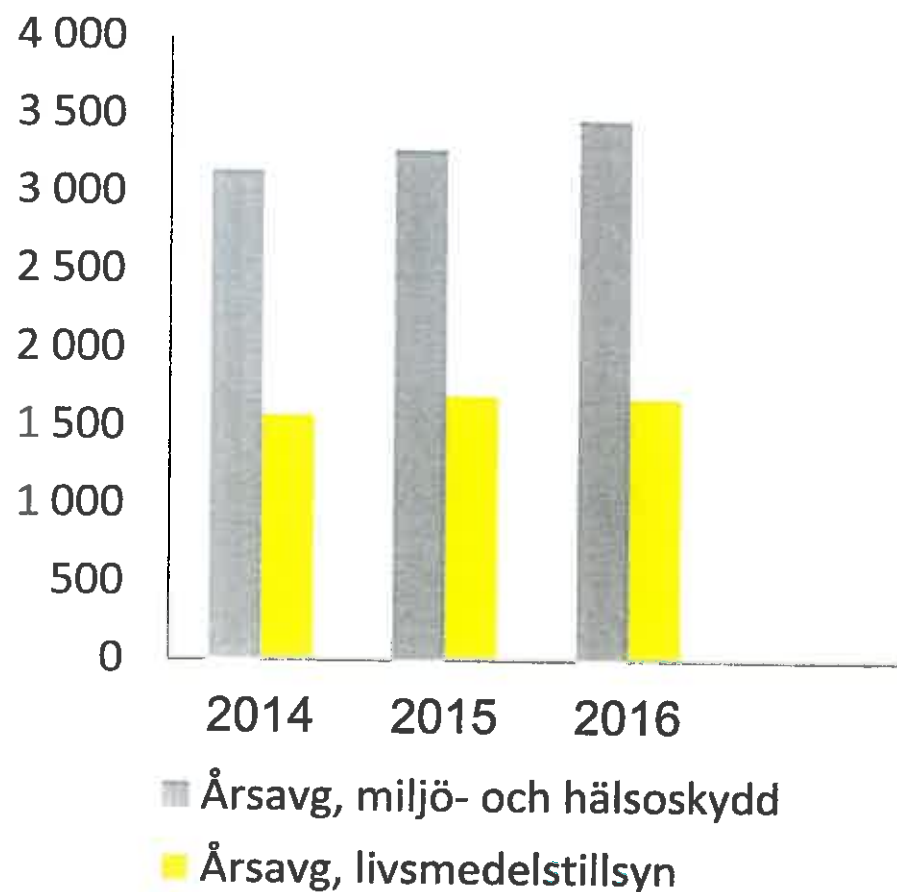
Verksamheternas utfall 2016-12-31 samt jämförelse med budget

Belopp i tkr	Budget	Utfall	Avvikelse Utfall/ Budget
Direktionen			
Kostnader	360	404	-44
Revisionen			
Kostnader	110	104	6
Energirådgivningen			
Intäkter	840	690	-150
Kostnader	840	690	150

- ▶ Övriga verksamheter
  - ▶ Övriga verksamheter uppvisar överlag ett utfall i nivå med budget.
  - ▶ Vad gäller Energirådgivningen har verksamheten under året erhållit bidrag från Energimyndigheten om 840 tkr. Då bidraget under året inte nyttjats fullt ut kommer återbetalning ske 2016, vilket beaktats i bokslutet.

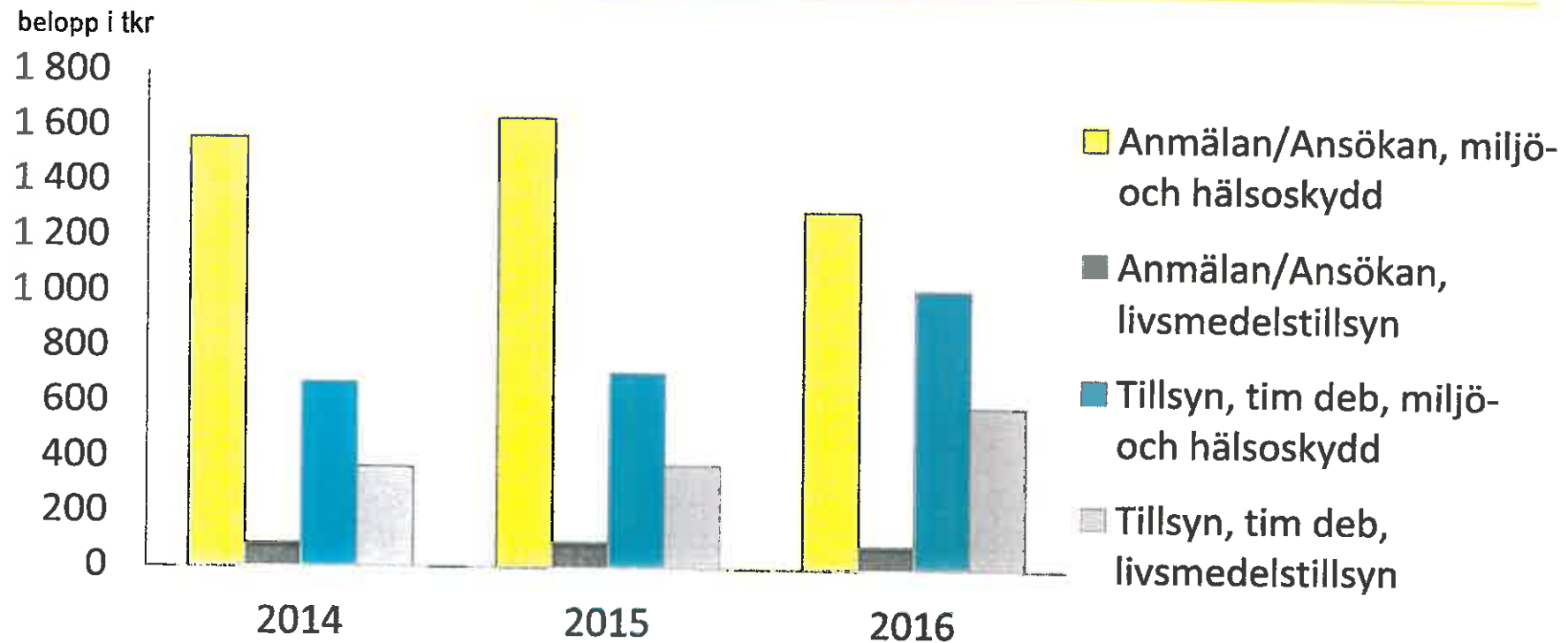
Finansiella intäkter årsavgifter

belopp i tkr

- ▶ Årsavgifterna avseende miljö- och hälsoskydd har ökat något jmf med 2016, vilket beror på fler objekt samt ökade timmar på befintliga objekt.
- ▶ Årsavgifterna avseende livsmedelstillsyn ligger i nivå med 2014 och 2015.

Centrala intäkter forts.

- ▶ Intäkter från Anmälan/Ansökan, miljö- och hälsoskydd har minskat mellan åren, samtidigt som intäkterna från tillsyn tim deb miljö- och hälsoskydd samt livsmedelstillsyn ökat.

Årsrapporter

Reviseringsprocessen

- ▶ Reviseringsprocessen gällande årsbokslutet är oförändrad i förhållande till föregående år. Vi har i vår granskning inte funnit något som tyder på några brister i processen.

Reserveringar

- ▶ Reservering av osäkra kundfordringar har gjorts i bokslutet till 327 tkr (254 tkr). Reserveringen avser fordringar äldre än 12 månader.

Övriga balansposter

- ▶ Vid granskning har inte föranlett några noteringar.

2016 års tillsyner

- ▶ Förbundets bedömning är att samtliga debiterade tillsyner avseende 2016 är genomförda.
- ▶ Vi har tagit del av lista från Vision (ärendehanteringssystemet) som anger nerlagda respektive debiterade timmar. Från nerlagda timmar görs avdrag för timmar som avser extra offentlig kontrolli samt timmar som avser restid. Därtill görs tillägg om 20 % som bedöms avse timmar som antas ej blivit registrerade i Vision, ex. timmar för telefonsamtal, fakturering, administration mm. Avstämningen visar att fler timmar är nerlagda än debiterade.
- ▶ Systemleverantör arbetar fortsatt under 2017 med att ta fram tydliga rapporter för uppföljning och avstämning.

Rättvisande räkenskaper

- ▶ En förutsättning för att kunna bedöma om en ekonomi är i balans är rättvisande räkenskaper. Årsbokslutet skall upprättas enligt god kommunal redovisningssed.

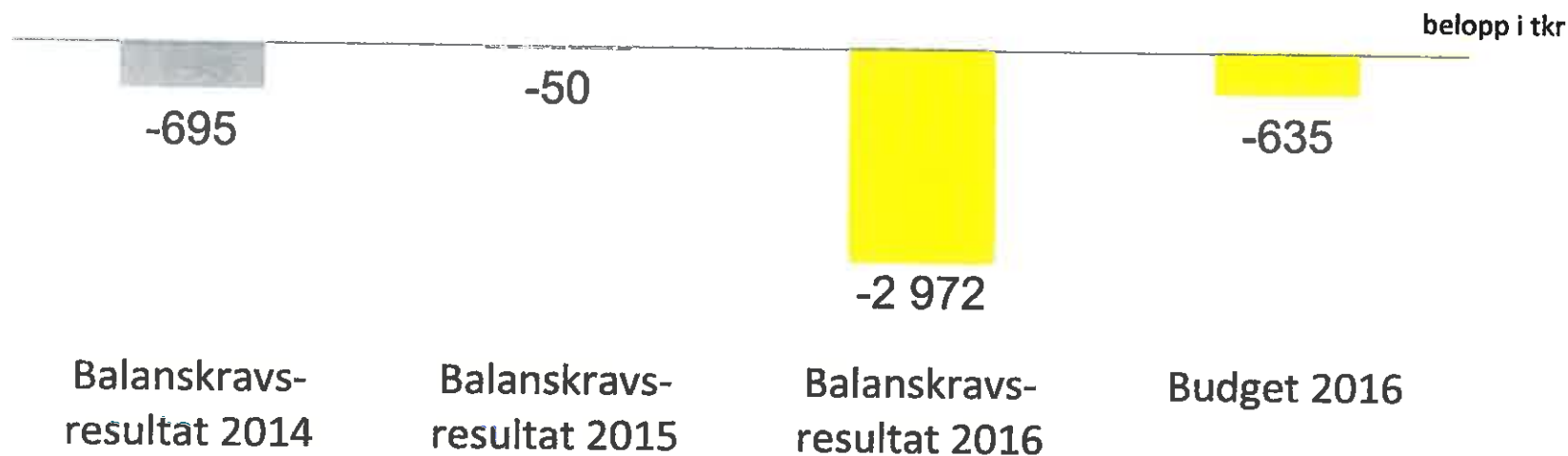
Bedömning

- ▶ Inga avvikelser från god, kommunal redovisningssed med väsentlig betydelse för redovisat resultat och ekonomisk ställning har gjorts.
- ▶ Årsredovisningen är upprättad enligt de krav som lag och praxis kräver och har en fungerande struktur.
- ▶ Vid vår granskning har vi i övrigt inte funnit några väsentliga fel. Varav vår bedömning är att årsredovisningen presenterar rättvisande räkenskaper avseende förbundets resultat och ställning.

Årsrapportering, balanskravet

- ▶ Balanskravsresultatet för räkenskapsåret 2016 uppgår till -2 972 tkr, vilket är -2 337 tkr sämre än budgeterat underskott. Årets utfall innebär således ett negativt balanskravsresultat.
- ▶ Förbundet har valt att budgetera med underskott åren 2014-2016 och nyttja inestående eget kapital från tidigare års överskott.
- ▶ År 2014, 2015 har utfallet varit bättre än budgeterat underskott varav balanskravsresultatet har uppfyllts för dessa år.

5.7 Balanskravet forts.

- Enligt kommunallagen finns möjlighet att underbalansera budget om det finns synnerliga skäl. I kommentarerna till kommunallagen anges att möjligheten ska användas med restriktivitet och ska normalt sett endast avse enstaka år. En finansiell analys skall genomföras där det konstateras att det finns ett eget kapital med realiserbara tillgångar som överstiger rimliga krav på finansiell handlingsberedskap. I ett sådant läge bör det finnas möjlighet att anta finansiella mål som tillåter det egna kapitalet att minska.
- Förbundet har valt att budgetera med underskott 2014-2016 och nyttja inestående eget kapital. I beslut om budgetram för 2014 görs hänvisning till att det finns ett upparbetat kapital sedan förbundsstarten 2009, som vid tillfälle för antagande om budgetram uppgick till 3 mnkr. Synnerliga skäl bedöms enligt beslutet utgöras av att förbundet är en ung organisation vars kostnader till 80 % utgörs av personalkostnader. Enligt inriktningsbeslut av medlemskommunerna får eget kapital inte understiga 1 mnkr.
- I Kommunallagen 8 kap 5 a § framgår att om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren. Direktionen skall anta en åtgärdsplan för hur reglering skall ske. Beslut om reglering skall fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.

Balanskravet forts.

---

2. Beskrivning

- Årets resultat om -2 972 tkr innebär att medlemskommunernas inriktningsbeslut om att eget kapital inte får understiga 1 mnkr inte uppfylls, utgående eget kapital uppgår till 94 tkr.
- Årets negativa balanskravsresultat skall återställas inom 3 år. Åtgärdsplan för hur reglering skall ske skall antas av direktionen.
- Av senast beslutad budget 2016-12-06 framgår att budget för 2017 uppgår till +260 tkr. Flerårsplanen för 2016-2019 visar på ett överskott om 1 485 tkr, vilket innebär ett sammantaget överskott inom närmsta tre åren om 1 745 tkr. Ytterligare åtgärder behöver således vidtas för att återställa årets negativa balanskravsresultat inom de kommande 3 åren.

Årsläpplöjning, finansIELla mål

- ▶ Förbundet har följande finansIELla mål:
  - ▶ Högst 30 % av det egna kapitalet får nyttjas 2016.
  - ▶ Förbundet ska ha ett eget kapital på minst 1 mkr.
- ▶ Inget av de finansIELla målen har uppfyllits under året.

Uppföljning, verksamhetsmål

- ▶ Förbundet har tre övergripande mål, därutöver finns mål för ekonomi (se följande sida) och personal. De övergripande målen har brutits ner i delmål för verksamhetens tre flanker: Myndighet, Stöd och Uppdrag.
- ▶ En sammanfattning av måluppfyllelsen görs i "Årsredovisningen 2016". Mer detaljerad uppföljning av delmål görs i "Uppföljning 2016 Delmål".
- ▶ En översiktlig bedömning huruvida målen för god ekonomisk hushållning uppnås anges i förvaltningsberättelsen. Bedömningen är att målen för god ekonomisk hushållning endast delvis har uppfyllts under året. Vi finner ingen anledning till annan bedömning.

MR
CT

1. Utvärdering, verksamhetsmål forts.

1.1.1. Miljö- och kvalitetsmål:

- ▶ Miljöförbundet skall verka för en hållbar utveckling, både i sin roll som stöd åt medlemskommunerna och i sin myndighetsroll.
- ▶ Tillsynen skall vara riskbaserad och främst vara förebyggande.
- ▶ Förbundet skall inom medlemskommunerna bedriva en effektiv och rättssäker myndighetsutövning. Verksamheten skall kännetecknas av kunskap, tydlighet och ett gott bemötande.
- ▶ Samtliga delmål för flankerna bedöms uppfyllda vid årets slut. De övergripande målen bedöms således som uppfyllda.

1.1.2. Personalmål:

- ▶ Förbundet skall vara en arbetsplats där personalen trivs och känner stolthet över det vi presterar. Gemenskap, trygghet och arbetsglädje är grunden för ett gott arbete.
- ▶ Alla medarbetare ska ges möjlighet till utveckling.
- ▶ Bedöms inte uppfyllda.

Årsredovisning

- Urfallet för 2016 är -2 972 tkr, budgeterat resultat var -635 tkr och prognosen för helåret vid delårsbokslutet var -3 135 tkr.
- Årets resultat om -2 972 tkr är sämre än budgeterat underskott om -635, vilket därmed innebär att balanskravsresultatet inte uppnås. Atgärdsplan måste upprättas för hur det negativa balanskravsresultatet skall regleras inom 3 ar.
- Debiterade tillsyner för 2016 bedöms vara utförda.
- Reservation av osäkra kundfordringar äldre än 6 månader har genomförts i bokslutet.
- Inga avvikelser från god kommunal redovisningssed har noterats. Årsredovisningen bedöms vara utformad i enlighet med lag och praxis samt bedöms ge en rättvisande bild av förbundets resultat och ekonomiska ställning.
- De finansiella målen har inte uppfyllts.
- De övergripande målen har uppfyllts under året. Däremot har målen för personal inte uppfyllts.
- En översiktlig bedömning huruvida målen för god ekonomisk hushållning uppnås anges i förvaltningsberättelsen. Bedömningen är att målen för god ekonomisk hushållning endast delvis har uppfyllts under året.
- Sammantaget bedöms resultatet i årsredovisningen endast delvis vara förenligt med de beslutade målen, balanskravsresultatet samt de finansiella målen för året uppfylls inte.

Söderåsens miljöförbund – PM om granskning av beslutshanteringen kring miljöchefens avslutade anställning

---

Datum 7 november 2016
Till Förtroendevalda revisorer i Söderåsens miljöförbund
Från Malin Lundberg, EY

---

1 Inledning

EY har fått i uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Söderåsens miljöförbund att genomföra en granskning enligt nedan.

1.1 Bakgrund

I slutet av mars 2016 lämnade miljöförbundets chef sin anställning. Enligt vad förbundet kommunicerat hade detta sin bakgrund i att miljöförbundets direktion saknat förtroende för miljöchefen. Det ingångna avtalet med den före detta miljödirektören innebär åtaganden som får mycket omfattande inverkan på förbundets resultat- och balansräkning.

Med anledning av omständigheterna kring slutandet av avtalet har miljöförbundets revisorer beslutat genomföra en särskild granskning av beslutshanteringen kring miljöchefens avslutade anställning.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om besluten kring miljöchefens avgång och tillsättande av tillförordnad miljöchef fattats i enlighet med tillämpliga regler för miljöförbundet.

Med utgångspunkt i syftet kommer granskningen besvara följande revisionsfrågor:

- Hur har miljöchefens avgång samt tillsättande av tillförordnad miljöchef hanterats med avseende på beslut och kommunikation?
- Har ingångna överenskommelser i förbundets namn skett i enlighet med rådande beslutsordning och i enlighet med lagar och regler tillämpliga för miljöförbundet?

1.3 Genomförande och avgränsning

Granskningen avser miljöförbundets direktion. Granskningen har skett genom dokumentstudier och kompletterande frågor till presidiet och förbundets medarbetare. Uppdraget är avgränsat till att fokusera de beslutsmässiga förhållandena avseende avtalen, medan aspekter såsom bevekelsegrunder och konsekvenser av avtalen inte är i fokus.

2 Lagar, regler och avtal

2.1 Förbundsordning och reglemente

I förbundsordningen fastställs att Söderåsens miljöförbund är ett kommunalförbund med förbundsdirektion. Förbundsdirektionen är gemensam miljönämnd för de fem förbundskommunerna Bjuv, Klippan, Perstorp, Svalöv och Örkelljunga. Förbundsordningen fastställer bland annat frågor kring förbundsdirektionens sammansättning, revisorer, protokoll och budgetprocess. I förbundsordningen anges dock inget kring anställningar eller ingående av avtal. Förbundsordningen fastställer vidare att förbundsdirektionen utgör Söderåsens miljöförbunds beslutande, förvaltande och verkställande organ. I reglementets § 3 framgår att direktionen ska sköta förbundets förvaltning så att kravet på god hushållning upprätthålls. I reglementets § 5 fastställs att om direktionen under budgetåret konstaterar eller befarar kostnadsöverskridande eller andra betydelsefulla avvikelser från budget ska medlemskommunerna underrättas om orsakerna till detta och vilka åtgärder som vidtagits eller kommer att vidtas. Det framgår inte närmare hur, eller hur snart, detta ska ske. Gällande undertecknande av avtal samt andra handlingar och skrivelser vilka beslutas av direktionen står det i reglementets § 28 att sådana ska undertecknas av ordförande och kontrasigneras av anställd som direktionen bestämmer. Vid förfall för ordförande ska undertecknande ske av vice ordförande.

2.2 Delegationsordning

Enligt delegationsordningen ska ärenden av principiell eller allmän betydelse beslutas av direktionen, även om ärendet kan hänföras till ärendegrupp som är upptagen i delegationsordningen.

Under rubriken "allmänna ärenden" fastställs att ordförande får besluta "i följande ärenden som är så brådskande att direktionens avgörande inte kan avvaktas". Det framgår dock inte vilka ärenden som åsyftas med "följande ärenden". Punkten hänvisar till 6 kap 36 § kommunallagen (se avsnitt 2.4 för mer information om ordförandes beslutanderätt enligt kommunallagen).

Vidare framgår av delegationsordningen att det är delegerat till miljöchefen att anställa personal inom budgetram. Däremot finns det inte delegerat till någon delegat att anställa miljöchef eller att träffa avtal om avgångsvederlag.

2.3 Anställningsavtal

Anställningsavtalet för A är ingånget 2009-08-11. I detta framgår, vid sidan av uppgift om att uppsägningstiden är 3 månader, inget i övrigt som rör frågan om villkor vid avtalets upphörande.

2.4 Kommunallagen

I 6 kap § 36 kommunallagen fastställs att nämnd får uppdra åt ordförande eller annan ledamot att fatta beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

3 Sammanfattning av händelser rörande miljöchefens avgång och tillsättande av tillförordnad miljöchef

Nedan beskrivs händelseförloppet utifrån den dokumentation som funnits att tillgå. Om det hänvisas till annat än dokumentationen, så framgår det i texten. Grå text är kommentarer för att underlätta läsningen och peka på viktiga händelser eller iakttagelser.

A= Miljöchef 2009-08-11 till 2016-03-23

B= Tf. miljöchef 2016-03-23 tills ny miljöchef anställs

Ordförande= Direktionens ordförande under den aktuella tiden (har vid tiden för granskningen avgått)

10 mars 2016 Beslut om att ta upp ett antal frågor med A

På direktionens möte togs beslut om att ge ordförande i uppdrag att diskutera ledning, styrning och den psykosociala arbetsmiljön med A. I det fall diskussionen leder till förändringar i ledningen och det innebär att miljöchefen lämnar, föreslogs B tillsättas som tf. miljöchef under tiden ny miljöchef rekryteras.

Beslutet kan tolkas som att det på mötet fanns en inledande diskussion om att det fanns en möjlighet att A inte kunde fortsätta sin anställning. Enligt protokollet togs det dock inget beslut varken om avslut av chef eller om storlek på eventuellt avgångsvederlag. Att B vid det fall A lämnar sin tjänst skulle inträda är endast protokollfört som ett förslag och inte som ett beslut.

15 mars 2016 Beslut om finansiellt mål

På direktionens möte beslutas att det finansiella målet för 2017 är att högst 30 procent av det egna kapitalet får nyttjas och att förbundet ska ha ett eget kapital på minst en miljon kronor.

Observera att det dessutom står i direktionens reglemente att: *om direktionen under budgetåret konstaterar eller befatar kostnadsöverskridande eller andra betydelsefulla avvikelser från budget ska medlemskommunerna underrättas om orsakerna till detta och vilka åtgärder som vidtagits eller kommer vidtas i anledning härav.* Någon omedelbar underrättelse har inte skett. Medlemskommunerna fick formellt information om budgetavvikelsen i delårsrapport 2 i oktober.

23 mars 2016 Avtal om avslut av tjänst och avgångsvederlag

Avtalet gäller A:s omedelbara avslut av tjänst och avgångsvederlag. Dokumentet är underskrivet av ordförande endast med egennamn. Underskriften åtföljs varken av titel eller av någon kontrasignering. Klippans kommuns HR-chef biträdde med avtalstext samt närvarade vid avtalets ingång. A hade en facklig företrädare på plats.

Observera att reglementet kräver att handlingar som ordförande skriver på efter beslut av direktionen ska kontrasigneras. I detta fall finns det inget direktionsbeslut och det finns inte heller något i delegationsordningen som ger ordförande rätt att teckna avgångsvederlag.

12 april 2016 Information om förhandling med A

Enligt protokollet har ordförande under § 57 informerat övriga i direktionen om förhandlingarna med A. Vad informationen bestod av framgår inte.

12 april 2016 Beslut om att utse ställföreträdare

Direktionen beslutar (§ 49) vem i organisationen som ska vara ställföreträdare för B.

Observera att det inte tagits något beslut i direktionen om att tillsätta B som tf. miljöchef. Det finns inte heller något i delegationsordningen om anställning av miljöchef.

13 maj 2016 Lönetillägg för tf miljöchef

Ett dokument signerat av ordförande åtföljt av titel, fastställer att B från och med den 23 mars 2016 har utsetts till tf. miljöchef. Det fastställs vilken lön som ska utbetalas under tiden som B innehar tjänsten som miljöchef. Dessutom fastställs att B ska få ett lönepåslag när B återgår till sin ordinarie tjänst. Hur mycket framgår inte utan det fastställs att det ska vara samma lön som en annan anställd innehar.

Observera att det inte tagits något beslut i direktionen om att tillsätta B som tf. miljöchef och att det inte finns något anställningsavtal. Det finns inte heller något i delegationsordningen om anställning av miljöchef. Lönen ska utbetalas retroaktivt från den dag då avtalet om avgångsvederlag undertecknades med A.

21 juni 2016 Beslut om former för tillsättning av ny miljöchef

Beredningen och den tilltänkta nya ordföranden utses att tillsammans ta fram tidsplan och kravspecifikation för ny miljöchef i samråd med personalchefen i Klippans kommun. Under samma punkt informerar Klippans personalchef om förfarande vid rekrytering av chefstjänster.

21 juni 2016 protokollsanteckning

Ledamöterna Martin Gustafsson och Arne Silvergren lämnar in protokollsanteckning på sittande möte. I protokollsanteckningen framförs att de inte hade vetskap om de två avtalen; dels avtalet om avgångsvederlag med A och löneavtalet med B. De vill dessutom framföra att dessa avtal belastar budgeten avsevärt och att eftersom de inte har fått kännedom om avtalen inte kunnat påverka utgången. De menar att de står helt utan ansvar eller deltagande i avtalen.

23 augusti 2016 Information om rekryteringsprocess

Under en informationspunkt (§ 90) informerar direktionens tilltänkta nya ordförande om hur rekryteringen av ny miljöchef fortgår.

23 augusti protokollsanteckning

Ledamöterna Kenneth Dådring, Kent Lodesjö, Claes Olsson, Karoline Månsson, Lars Karlsson, Jörgen Jonsson, Nils Nilsson, Håkan Andersson och Irena Långberg lämnar in en protokollsanteckning på sittande möte. I protokollsanteckningen framförs att de inte hade vetskap om de två avtalen; dels avtalet om avgångsvederlag med A och löneavtalet med B. De vill dessutom framföra att dessa avtal belastar budgeten avsevärt och att eftersom de inte har fått kännedom om avtalen inte kunnat påverka utgången. De menar att de står helt utan ansvar eller deltagande i avtalen.

4 Svar på revisionsfrågorna

Hur har miljöchefens avgång samt tillsättande av tillförordnad miljöchef hanterats med avseende på beslut och kommunikation?

Se avsnitt 3.

Har ingångna överenskommelser i förbundets namn skett i enlighet med rådande beslutsordning och i enlighet med lagar och regler tillämpliga för miljöförbundet?

Vi gör bedömningen att ingångna avtal om avgångsvederlag med A och löneersättning med B varken har hanterats i enlighet med lagstiftning, miljöförbundets reglemente eller delegationsbestämmelser. Vi grundar detta på att

▶ **Avtalet gällande avgångsvederlag inte föregås av något beslut i direktionen.**

Delegationsordningen ger inte ordförande möjlighet att anställa eller att avtala om avgångsvederlag. Saken är inte heller sådan att det kan vara frågan om ett brådskande ordförandebeslut. Det har inte heller anmälts tillbaka till direktionen som ett sådant. Kommunallagen¹ slår fast att ärenden av principiell beskaffenhet inte kan delegeras. Detta framgår även i direktionens delegationsordning. Vår bedömning är att summans storlek och betydelse för förbundets ekonomi är av så stor vikt att det ska ses som ett ärende av principiell betydelse. Att avgångsvederlaget dessutom innebär att det finansiella målet för 2017 att högst 30 procent av det egna kapitalet får nyttjas och att förbundet ska ha ett eget kapital på minst en miljon kronor inte nås, förstärker vår bedömning.

Det har framkommit att det löpande sedan december 2015 har skett muntlig kommunikation gällande att avsluta A:s anställning på direktionens möten. Denna kommunikation har dock inte protokollförts. Det ska vidare enligt uppgift ha genomförts möten mellan direktionens ordförande och medlemskommunernas kommunstyrelseordförande och kommunchefer. Dessa har dock inte heller protokollförts. Medlemskommunerna har inte heller något operativt ansvar och ett möte med dem kan endast genomföras i informationssyfte.

▶ **Avtalet gällande avgångsvederlag inte har kontrasignerats.**

Begreppet kontrasignering finns inte i kommunallagen. Att begreppet ändå är aktuellt beror förmodligen på att termen finns angiven i SKL:s normalförslag till reglementen. Det innebär att det är vanskligt att beskriva den kommunalrättsliga innebörden. Kontrasignering har i vissa fall liknats vid vidimering men av propositionen till aktiebolagslagen, prop. 1975:103 s 381 framgår följande:

---

¹ 3 kap 9-10 §§, 6 kap 34 § kommunallagen

"I gällande lag finns bestämmelse att vid kollektivt firmateckningsbemyndigande kan föreskrivas att en firmatecknare bör underteckna endast såsom kontrasignant. Denna föreskrift, till vilken ingen sanktion är knuten, har ej upptagits i förslaget. Hinder föreligger ej att kontrasignation fortfarande används. Kontrasigntanten är verklig firmatecknare och det saknar juridisk betydelse för giltigheten av rättshandlingar m. m., om han tecknar på sätt som brukas för kontrasignation eller ej."

Det står alltså att "Kontrasigntanten är verklig firmatecknare och det saknar juridisk betydelse för giltigheten om han tecknar på sätt som brukas för kontrasignering". Detta är taget ur aktiebolagslagen och därmed inte direkt applicerbart på alla former av undertecknande. Det är dock intressant att kontrasignering enligt förarbetena till aktiebolagslagen är en verklig firmatecknare. Det innebär därför att det behövs ett undertecknande från kontrasigneraren för att handlingen ska vara undertecknad på rätt sätt. Om en handling är undertecknad på rätt sätt men utan att dessa personer haft befogenhet att fatta beslut har det skett ett befogenhetsöverskridande. Det blir ändå gällande om motparten är god tro. Om en handling är undertecknad på fel sätt men beslut har fattats på rätt sätt är handlingen vanligtvis ändå giltig.

Vår bedömning blir därmed att eftersom avtalet inte har föregåtts av ett beslut och eftersom A har innehaft sitt uppdrag sedan miljöförbundet bildades 2009 och borde varit väl insatt i förbundets regler för avtalstecknande kan avtalets giltighet ifrågasättas.

► **Något anställningsavtal inte har skrivits med B**

Vi har i vår granskning konstaterat att det inte finns något anställningsavtal med B. Det råder delade meningar om vilken organisation som förvarar originalen av anställningskontrakten, men något dokumenterat anställningsavtal verkar inte finnas. Ett anställningsavtal kan vara muntligt. Problemet uppstår när bevis om anställning inte finns och parterna blir oense om formerna. Gällande en miljöchef handlar det dessutom också om en anställning med ett omfattande delegerat ansvar för myndighetsutövning mot enskild.

Vår bedömning är att det är en brist att det inte finns ett dokumenterat anställningskontrakt för en befattningshavare som har delegerat rätt att fatta myndighetsbeslut gällande enskild. Det är av stor vikt att det för den enskilde i kontakt med en myndighet och i överprövningar inte finns osäkerheter kring befattningshavares anställningar.

► **Att avtal om lönetillägg för B inte har föregåtts av något beslut eller kontrasignations**

Det finns inte beslutat i delegationsordningen att ordförande får underteckna avtal om lön. Gällande kontrasignering hänvisar vi till vad som tidigare framförts. Dessutom vill vi tillägga att vi ser det som olämpligt att ordförande samtidigt går in och reglerar B:s framtida lön vid en återgång till sin ordinarie tjänst. En sådan löneförhandling borde genomförts enligt gängse regler.

5 Rekommendationer

Med bakgrund i ovanstående rekommenderar vi miljöförbundets direktion att:

- ▶ se över alla styrande dokument och säkerställa att de är tydliga och överensstämmer med direktionens uppdrag och vilja,
- ▶ säkerställa att alla förtroendevalda och medarbetare är välinformerade och införstådda med de styrande dokumentens innehåll och innebörd,
- ▶ söka juridiskt stöd för att utröna huruvida avtalet gällande avgångsvederlag är giltigt.

2016-11-07

Malin Lundberg, EY

Bilaga 1 källförteckning

Dokument

- ▶ Styrdokument för Söderåsens miljöförbund, förbundsordning och reglemente, fastställd av medlemskommunerna 120528
- ▶ Delegationsordning för Söderåsens miljöförbund, fastställd av direktionen 090901, uppdaterad senast 140825
- ▶ Överenskommelse/Avtal (ett avtal om avgångsvederlag mellan förbundet och A)
- ▶ Sammanträdesprotokoll från direktionens sammanträden under 2016
- ▶ Anställningsavtal med A
- ▶ Lönetillägg för tf miljöchef (gäller lönetillägg för B)

Svarat på frågor via telefon

- ▶ Tidigare ordförande
- ▶ Personalchef Klippans kommun

Svarat på frågor via e-post

- ▶ Vice ordförande i Söderåsens miljöförbund

§ 87**Erbjudande om delägarskap i Inera AB**

KS 2017.0213

Ärendet

Företaget Inera AB bildades 1999 och har hitintills ägts gemensamt av alla landsting och regioner och verksamheten har varit inriktad på utveckling av e-hälsa. Verksamheten riktar sig till både invånare och medarbetare inom vård och omsorg. Genom bolaget sker samverkan kring gemensamma lösningar, gemensam infrastruktur och stöd för digitalisering. Bland de gemensamt utvecklade tjänsterna finns till exempel 1177 Vårdguiden, UMO (Ungdomsmottagning på nätet) och Journal via nätet.

Frågan om ändrat ägande och ändrad verksamhetsinriktning för Inera AB har diskuterats under många år. Inte minst har företrädare för landsting och regioner uttalat sitt stöd för en förändring som innebär att verksamheten breddas och även omfattar kommunerna samt ger en närmare anknytning till SKL:s arbete med verksamhetsutveckling. Efter en omfattande förankrings- och beslutsprocess beslutade styrelsen för SKL den 7 oktober 2016 att godkänna att SKL Företag AB förvärvar merpart av aktierna i Inera AB. Samtliga landsting och regioner har sedan dess fattat beslut om att sälja 145 av sina 150 aktier i Inera AB. Efter den formella tillträdesdagen den 16 mars 2017 kan nu landets kommuner erbjudas att köpa fem aktier vardera och bli delägare på samma villkor som landsting och regioner.

Den ändrade inriktningen för bolaget finns formulerad i aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv. Styrningen över bolaget sker genom ägarråd och bolagsstämma. I bolagsstyrelsen finns 15 ledamöter, med politiska företrädare- sex från kommunsidan, sex från landsting/regioner samt tre tjänstemän.

Hittills har Ineras verksamhet alltså varit inriktad på hälso- och sjukvårdsområdet, men genom det breddade ägandet ska bolaget kunna verka inom betydligt fler verksamhetsområden, till exempel skola, omsorg och samhällsbyggnad.

Genom att kommunen blir delägare i företaget, blir det möjligt att köpa tjänster från Inera AB, utan föregående upphandling (genom det så kallade Teckal-undtaget i upphandlingslagstiftningen). Som delägare kan kommunen också vara med och påverka utvecklingen av digitalisering i offentlig sektor. Ett breddat ägande ligger också i linje med SKL:s uppdrag att främja och stödja samverkan mellan medlemmarna i verksamhetsutveckling genom digitala lösningar.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 64.

Sveriges kommuner och landstings skrivelse 2017-02-24.
Aktieöverlåtelseavtal, bilaga a Ks § 87/17.
Anslutningsavtal till aktieägaravtal, bilaga b Ks § 87/17.
Aktieägaravtal bilaga c Ks § 87/17.
Bolagsordning, bilaga d Ks § 87/17.
Ägardirektiv, bilaga e Ks § 87/17.
Årsrapport för Inera 2016, bilaga f Ks § 87/17.

Yrkande

Johan Pettersson (S) yrkar bifall till Arbetsutskottets förslag.

Kommunstyrelsens beslut

1. Av SKL Företag AB förvärva 5 (fem) aktier i Inera AB för en köpeskilling om 42 500 kronor, i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet.
2. Godkänna i ärendet redovisat aktieägaravtal och att inträda som part i aktieägaravtalet genom redovisat anslutningsavtal.
3. Finansiering av köp av aktier om 42 500 kronor görs av Kommunstyrelsens anslag för investeringar 2017.

Bilaga a Ans 64/17
Bilaga a KS 87/17

AKTIEÖVERLÅTELSEAVTAL

mellan

SKL Företag AB

och

[KOMMUN]

rörande

INERA AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. BAKGRUND	1
2. ÖVERLÅTELSE OCH TILLTRÄDE.....	1
3. KÖPESKILLING.....	1
4. VILLKOR FÖR TILLTRÄDET AV AKTIERNA	1
5. KÖPARENS GARANTIER.....	2
6. SÄLJARNAS GARANTIER.....	2
7. BEGRÄNSNING AV SÄLJARNAS ANSVAR	2
8. ÖVRIGT	2

Detta aktieöverlåtelseavtal ("**Avtalet**") har denna dag ("**Avtalsdagen**") ingåtts av och mellan:

- A) SKL Företag AB, organisationsnummer 556117-7535 ("**Säljaren**");
- B) [KOMMUN] ("**Köparen**").

Envar av Säljarna och Köparen benämns i det följande var för sig som "**Part**" och gemensamt som "**Parterna**".

1. BAKGRUND

- 1.1 Säljaren äger aktier i Inera AB, organisationsnummer 556559-4320 ("**Bolaget**") i vilket bolag samtliga Landsting och Regioner samt – efter tillkommande köp – ett antal kommuner äger aktier.
- 1.2 Säljaren är villig att till Köparen överlåta 5 (fem) aktier ("**Aktierna**") i Bolaget och Köparen önskar förvärva Aktierna från Säljaren. Aktiebrev avseende Aktierna har ej utfärdats.
- 1.3 Mellan befintliga aktieägare i Bolaget gäller ett aktieägaravtal ("**Aktieägaravtalet**") vilket Köparen genom särskilt anslutningsavtal ska biträda.
- 1.4 Mot ovanstående bakgrund har Parterna nu ingått detta Avtal.

2. ÖVERLÅTELSE OCH TILLTRÄDE

- 2.1 Tillträdet av Aktierna enligt detta Avtal ("**Tillträdet**") ska ske den dag som Parterna gemensamt bestämmer ("**Tillträdesdagen**").
- 2.2 På Tillträdesdagen ska Säljaren överlåta Aktierna till Köparen och Köparen förvärva från Säljaren Aktierna mot att Köparen erlägger Köpeskillingen.
- 2.3 Aktierna överlåts med alla därtill hörande rättigheter och fria från alla belastningar, med undantag för belastningar som framgår av Bolagets bolagsordning respektive Aktieägaravtalet.

3. KÖPESKILLING

3.1 Köpeskilling

- 3.1 Köpeskillingen för Aktierna ska uppgå till **42 500** kronor ("**Köpeskillingen**").

4. VILLKOR FÖR TILLTRÄDET AV AKTIERNA

- 4.1 Tillträdet av Aktierna är villkorat av att Köparen senast vid Tillträdet biträtt Aktieägaravtalet enligt punkt 1.3 ovan.

5. KÖPARENS GARANTIER

Köparen garanterar att Köparen är behörig att ingå och fullfölja sina åtaganden enligt Avtalet och Aktieägaravtalet såväl per Avtalsdagen som per Tillträdesdagen.

6. SÄLJARNAS GARANTIER

6.1 Säljaren lämnar följande garantier till Köparen ("Garantierna") vilka lämnas per Avtalsdagen och per Tillträdesdagen:

- (a) Bolaget är ett svenskt aktiebolag som är vederbörligen registrerat i enlighet med gällande svensk lagstiftning;
- (b) Aktierna är fullt betalda och Säljaren är ägare till Aktierna.

7. BEGRÄNSNING AV SÄLJARNAS ANSVAR

7.1 Vid brott mot någon av Säljarens Garantier eller vid annat brott av Säljaren mot detta Avtal har Köparen ersättning med ett belopp som motsvarar den Skada (krona för krona) som Köparen lidit på grund av brottet.

7.2 Detta avtal är den fullständiga och enda regleringen av Köparens förvärv av Aktierna och Köparen bekräftar att Köparen avstår från att göra gällande varje slag av anspråk till följd av förvärvet på annan grund än som anges i detta Avtal.

7.3 Vid brott mot någon av Säljarens Garantier eller vid annat brott av Säljaren mot detta Avtal har Köparen ersättning med ett belopp som motsvarar den Skada (krona för krona) som Köparen lidit på grund av brottet.

8. ÖVRIGT

8.1 Överlåtelse

Part får inte överlåta, delegera, vidareavtala eller på annat sätt överföra eller pantsätta eller skapa någon belastning över några av sina rättigheter eller skyldigheter hänförliga till detta Avtal, utan att dessförinnan ha erhållit de andra Partens skriftliga medgivande.

8.2 Kostnader

Utöver vad som uttryckligen överenskommits enligt detta Avtal, ska alla kostnader och utgifter som uppkommit i samband med förhandlingen, förberedelsen och ingåendet av detta Avtal betalas av den Part som ådragit sig sådana kostnader och utgifter. Inga kostnader avseende transaktionen ska bäras av Bolaget.

8.3 Fullständig reglering

Detta Avtal utgör Parternas fullständiga reglering av samtliga de frågor som Avtalet berör och

detta Avtal ersätter samtliga tidigare skriftliga eller muntliga förhandlingar, avtal och överenskommelser rörande samtliga de frågor som Avtalet berör.

8.4 Ändringar

Ändringar av och tillägg till detta Avtal ska endast betraktas som giltiga om de gjorts skriftligen och vederbörligen undertecknats av Parterna.

Detta Avtal har upprättats och undertecknats i två likalydande exemplar av vilka Säljaren och Köparen tagit var sitt ett exemplar.

DATUM:

DATUM:

[KOMMUN)

SKL Företag AB

KS 2017.213-7.005

Bilaga 2 1 (2)

Bilaga bAu § 64/17
Bilaga b ks § 87/17

**ANSLUTNINGSAVTAL TILL
AKTIEÄGARAVTAL
avseende
INERA AB**

ML CH

1. BAKGRUND

- 1.1 SKL Företag AB, nedan benämnt "**SKL Företag**", äger aktier i Inera AB, org. nr. 556559-4230, nedan kallat "**Bolaget**", i vilket bolag samtliga Landsting och Regioner samt – efter tillkommande förvärv – ett antal kommuner också äger aktier.
- 1.2 SKL Företag har genom köp från Landsting och Regioner förvärvat de aktier SKL Företag äger i Bolaget i syfte att bland annat kunna vidareöverlåta aktier i Bolaget till kommuner som ännu inte är aktieägare i Bolaget.
- 1.3 Mellan SKL Företag, Landstingen och Regionerna samt de kommuner som har förvärvat aktier i Bolaget gäller ett aktieägaravtal, nedan benämnt "**Aktieägaravtalet**", vilket fogats till denna Förbindelse, **Bilaga 3**.
- 1.4 Undertecknad kommun har genom särskilt avtal förvärvat aktier i Bolaget från SKL Företag.
- 1.5 Denna Förbindelse omfattar samtliga parts vid var tid innehavda aktier.

2. ANSLUTNINGSÅTAGANDE

- 2.1 Genom undertecknande av detta anslutningsavtal inträder undertecknade kommun som part i Aktieägaravtalet och ikläder sig samtliga rättigheter och skyldigheter i förhållande till övriga parter i Aktieägaravtalet.
- 2.2 Bestämmelserna i Aktieägaravtalets punkter 15 om meddelanden och 18 om överlåtelse ska tillämpas på motsvarande sätt avseende denna Förbindelse.

Detta anslutningsavtal har upprättats i två exemplar, varav SKL Företag respektive undertecknade kommun erhållit var sitt.

DATUM:

DATUM:

_____
[KOMMUN]

_____
SKL FÖRETAG AB

Handwritten signature

Bilaga c Au § 64/17
Bilaga c KS § 87/17

AKTIEÄGARAVTAL

avseende

INERA AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Avsnitt	Sida
1. PARTER	1
2. BAKGRUND	1
3. PARTERNAS MÅLSÄTTNING med bolaget.....	1
4. FINANSIERING OCH VINSTUTDELNING	2
5. PARTERNAS INFLYTANDE ÖVER BOLAGET.....	2
6. ÄGARRÅD.....	2
7. BOLAGETS STYRELSE.....	3
8. STYRELSENS ARBETSFORMER.....	3
9. VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR	3
10. REVISOR.....	4
11. VALBEREDNING	4
12. aktiebrev.....	4
13. RÄTT FÖR FÖRVÄRVARE ATT TILLTRÄDA AVTALET.....	4
14. FÖRKÖP	4
15. MEDDELANDEN	5
16. handlingsoffentlighet	5
17. ÄNDRING av BOLAGSORDNING.....	5
18. ÖVERLÅTELSE AV AVTALET	5
19. AVTALSTID	6
20. ÖVRIGT	6

1. PARTER

- 1.1 Detta aktieägaravtal ("**Avtalet**") har ingåtts mellan nedan angivna parter och de parter som enligt vad som anges i Avtalet kan komma att tillträda avtalet;
- 1.2 SKL Företag AB (556117-7535), (nedan benämnt "**SKL Företag**")
- 1.3 Samtliga landsting och regioner, enligt Bilaga 1.1 till Aktieöverlåtelseavtal.

Samtliga ovan nämnda parter, samt eventuellt tillkommande parter, benämns nedan gemensamt "**Parterna**" och var och en för sig "**Part**", "**Parten**" eller, i förekommande fall "**Tillträdande Part**".

2. BAKGRUND

- 2.1 SKL Företag och de Parter som anges i punkt 1.2 och 1.3 äger sammantaget samtliga aktier i Inera AB, org. nr. **556559--4230**, nedan kallat "**Bolaget**". SKL Företag har genom köp från ett antal av Parterna enligt förvärvat de aktier SKL Företag äger i Bolaget.
- 2.2 Genom detta Avtal avser Parterna reglera sina mellanhavanden avseende ägandet av Bolaget och bedrivandet av Bolagets verksamhet. Vid bristande överensstämmelse mellan innehållet i bolagsordning och detta Avtal, ska Avtalets bestämmelser, Parterna emellan, äga företräde. Den bolagsordning som Parterna enats om har den lydelse som framgår av Bolagsordningen.
- 2.3 Detta Avtal omfattar samtliga Parts vid var tid innehavda aktier.

3. PARTERNAS MÅLSÄTTNING MED BOLAGET

- 3.1 Bolaget är efter SKL Företags förvärv av majoriteten av aktierna i Bolaget ett dotterbolag till SKL Företag. Syftet med att övriga Parter givits tillfälle att vara (eller i förekommande fall, bli) aktieägare är att, genom detta Avtal, tillförsäkra deltagande Regioner, Landsting och Kommuner ett avgörande inflytande över Bolagets strategiska mål och viktiga beslut.
- 3.2 I detta Avtal har införts bestämmelser om ett ägarråd ("**Ägarråd**") som ska utgöra det beslutsorgan i vilket samtliga Parter äger delta och som beslutar om ändring av bolagsordning, övergripande strategiska frågor och bolagsstyrning. Bolagets verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att aktieägande kommuner och landsting kan utöva kontroll över bolaget motsvarande den som myndigheten utövar över sin egen förvaltning. Bolaget ska i huvudsak utföra verksamhet för ägarnas (eller andra enheter som ägarna utövar kontroll över) räkning.
- 3.3 Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med dess bolagsordning samt i enlighet med från tid till annan antagna ägardirektiv, vilka ska gälla till dess beslut fattats om annat.
- 3.4 Bolaget ska så långt möjligt nyttja marknaden och föreliggande konkurrensförhållanden.
- 3.5 Bolaget ska inom ramen för självkostnadsprincipen enligt 8 kap. 3c § kommunallagen agera affärsmässigt. Bolagets olika delverksamheter ska långsiktigt vara självfinansierade.

4. FINANSIERING OCH VINSTUTDELNING

- 4.1 Bolaget ska finansieras genom i Bolagets verksamhet genererade medel samt, vid behov, genom extern upplåning. Part är inte skyldig att tillskjuta medel till Bolaget, ställa säkerhet eller pant eller på annat sätt bidra till Bolagets finansiering på annat sätt eller i större omfattning än vad som uttryckligen anges i detta Avtal.
- 4.2 Parterna har enats om verksamhetsföremål och att Bolaget inte ska drivas i syfte att bereda vinst åt aktieägarna på sätt som anges i bolagsordningen, Bilaga 3.
- 4.3 SKL Företag avser som ett led i förvärvet av aktierna i bolaget att ställa ut en förlustgaranti gentemot Bolaget på ett belopp om maximalt **35 MSEK**. Till undvikande av tvivelsmål noteras att SKL Företag samma sätt som övriga Parter, och enlighet med punkt 4.1 ovan, inte har något åtagande att därutöver tillskjuta medel eller att annars bidra till Bolagets finansiering.

5. PARTERNAS INFLYTANDE ÖVER BOLAGET

- 5.1 Parterna ska utöva sitt inflytande över Bolaget vid Ägarråd och bolagsstämma på sätt som anges i detta Avtal.
- 5.2 Parterna förbinder sig att vid bolagsstämma i Bolaget rösta i enlighet med de beslut och val som sker vid Ägarråd enligt detta Avtal.
- 5.3 Parterna är överens om att Bolagets verksamhet ska ledas av Bolagets styrelse som har att verkställa vad Parterna från tid till annan fastställer i ägardirektiv och genom beslut vid Ägarråd respektive bolagsstämma.

6. ÄGARRÅD

- 6.1 Parterna ska tidigast åtta och senast fem veckor före årsstämma i Bolaget sammanträffa vid ordinarie Ägarråd. Vid ordinarie Ägarråd ska beslut fattas om
- 6.1.1 fastställelse av ägardirektiv med strategiska mål för Bolaget avseende nästkommande räkenskapsår;
- 6.1.2 övriga vid årsstämma i Bolaget förekommande ärenden;
- 6.1.3 val av ledamöter till valberedningen; samt
- 6.1.4 annat ärende som Part initierat enligt punkt 6.2.

- 6.2 Envar Part äger att hos SKL Företag hemställa att ärende rörande bolaget ska behandlas vid Ägarråd. Sådan hemställan ska ha inkommit i så god tid att SKL Företag kan inta ärendet i kallelse till Ägarråd.
- 6.3 Annat Ägarråd än inför årsstämma får sammankallas av SKL Företag. SKL Företag är skyldigt att kalla till sådant Ägarråd om minst en tiondel (1/10) av samtliga Parter så begär.
- 6.4 SKL Företag kallar till Ägarråd och ska, om möjligt, tillse att deltagande vid Ägarråd ska kunna ske på distans.
- 6.5 För kallelse till Ägarråd ska följande gälla.
- 6.5.1 Kallelse till Ägarråd ska ske med brev på posten eller e-post till samtliga Parter ej senare än tre veckor före Ägarråd. Sådan kallelse ska innefatta förslag till dagordning. Förslag till beslut ska ange förslagets huvudsakliga innehåll, även förslag till ägardirektiv enligt 6.1.1.
- 6.6 Vid Ägarråd har Part så många röster som motsvarar antalet av sådan Part ägda aktier i Bolaget, dock att SKL Företag har lika många röster som samtliga övriga Parter tillsammans minskat med ett (1).
- 6.7 För giltigt beslut vid Ägarråd krävs att minst hälften (1/2) av de vid Ägarrådet företrädde rösterna röstar för beslutet samt att beslutet biträds av mer än en tredjedel (1/3) av de Landsting som är företrädde vid Ägarrådet samt mer än en tredjedel (1/3) av de kommuner som är företrädde vid Ägarrådet.

7. BOLAGETS STYRELSE

- 7.1 Bolagets styrelse ska bestå av lägst sex (6) och högst femton (15) ledamöter inklusive ordföranden. Suppleanter ska ej utses.
- 7.2 Minst 2/3 av ledamöterna i styrelsen ska utses bland representanter för aktieäggande regioner, landsting och kommuner. Parterna är överens om att dessa ska representera samtliga delägande kommuner, landsting och regioner.

8. STYRELSENS ARBETSFORMER

- 8.1 Styrelsens arbetsformer ska fastställas i arbetsordningen för styrelsen vilken ska beslutas av styrelsen.

9. VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

- 9.1 Tillsättande och avsättande av Bolagets verkställande direktör beslutas av Bolagets styrelse.

10. REVISOR

10.1 Revisor i Bolaget ska vara samma revisor som i SKL Företag. Därutöver ska två lekmannarevisorer utses. Som lekmannarevisor ska utses revisor som valts för granskning av styrelsens och övriga nämnders verksamhet hos aktieägande kommuner, landsting eller regioner.

11. VALBEREDNING

11.1 Bolaget ska ha en valberedning bestående av högst sju (7) ledamöter valda vid Ägarråd.

11.2 Valberedningens uppdrag ska vara att till Ägarråd lägga fram förslag till styrelse, styrelseordförande, revisorer och lekmannarevisorer samt arvoden till dessa. Valberedningen ska eftersträva att styrelsen får en med hänsyn till Bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bakgrund i övrigt. Valberedningen ska härvid särskilt beakta styrelsens sammansättning med avseende på kön och etnicitet samt representativitet för aktieägande regioner, landsting och kommuner.

12. AKTIEBREV

12.1 Aktiebrev ska ej utfärdas.

13. RÄTT FÖR FÖRVÄRVARE ATT TILLTRÄDA AVTALET

13.1 Parterna är överens om att, oaktat vad som i övrigt anges i detta Avtal, samtliga regioner, landsting och kommuner i Sverige som inte redan är aktieägare, ska ges tillfälle att från SKL Företag förvärva aktie i Bolaget samt att sådan Tillträdande Part äger rätt att ansluta sig till detta Avtal utan övriga Parters särskilda medgivande.

13.2 Tillträdande Part ska tillträda detta Avtal genom särskilt anslutningsavtal som ska undertecknas av den Tillträdande Parten och av SKL Företag.

14. FÖRKÖP

14.1 Part (nedan kallad "**Erbjudande Part**") äger inte, helt eller delvis, överlåta sina aktier i Bolaget till tredje man utan att först skriftligen erbjuda SKL Företag att lösa av Erbjudande Part sålunda erbjudna aktier. Erbjudandet ska innehålla uppgift om antalet aktier som erbjuds till inlösen för en köpeskilling motsvarande akties kvotvärde.

14.2 SKL Företag ska inom sextio (60) dagar ("**Acceptfristen**") från erbjudandet meddela Erbjudande Part om förköpserbjudandet accepteras eller inte. Erbjudandet måste accepteras i sin helhet och inte endast delvis.

14.3 Har inte SKL Företag accepterat förköpserbjudandet innan utgången av Acceptfristen ska detta i sin helhet anses förkastat.

- 14.4 Accepteras förköpserbudandet på sätt som ovan anges ska SKL Företag erlægga köpeskillingen för de erbjudna aktierna kontant senast trettio (30) dagar efter utgången av Acceptfristen. Äganderätten till förköpta aktier övergår den dag då köpeskillingen erlagts, varvid Erbjudande Part ska överlämna eventuellt utfärdade aktiebrev avseende de förköpta aktierna, vederbörligen endosserade, till SKL Företag.
- 14.5 Om förköpserbudandet inte accepteras, eller om köpeskillning inte erlæggs inom den tid som anges i punkten 14.4 ovan, ska Erbjudande Part ha rätt att överlåta förköpserbudna aktier till tredje man under förutsättning att villkoren vid sådan överlåtelse ej är mer förmånliga för köparen än vad som hade gällt vid förköp enligt denna punkt 13. Såsom ytterligare förutsättningar gäller dels att sådan överlåtelse kommer till stånd inom sextio (60) dagar från utgången av Acceptfristen, dels att köparen i samband med sitt förvärv av aktierna skriftligen förklarar sig tillträda detta Avtal som part i Erbjudande Parts ställe. Utträdande Parts ansvar enligt detta avtal upphör ej dessförinnan. Inträde i detta Avtal förutsätter godkännande härtill av övriga Parter.

15. MEDDELANDEN

- 15.1 Meddelanden som enligt Avtalet ska lämnas skriftligen ska sändas med rekommenderat brev eller e-post till respektive Parts officiella adress.
- 15.2 Meddelandet ska anses vara motpart till handa:
- 15.2.1 tre (3) arbetsdagar efter avsändandet, om avsänt med rekommenderat brev,
- 15.2.2 den dag mottagaren bevisligen erhållit meddelandet, om detsamma översänts med e-post.

16. HANDLINGSOFFENTLIGHET

- 16.1 Bolaget ska tillämpa den s. k. offentlighetsprincipen i enlighet med vad som föreskrivs i lag och bolagsordning.

17. ÄNDRING AV BOLAGSORDNING

Punkterna 3-4 , 7-9, 12 och 14 i bolagsordningen får inte ändras utan godkännande av fullmäktige i minst 2/3 av de aktieägande regionerna, landstingen och kommunerna.

18. ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

- 18.1 Part äger inte rätt att annat än då så följer av uttrycklig bestämmelse häri, utan skriftligt medgivande från behörig företrädare för övriga Parter, överlåta Avtalet eller sina rättigheter eller skyldigheter enligt Avtalet till annan.

19. AVTALSTID

19.1 Detta avtal gäller från och med dagen för Parts undertecknande och intill dess sådan Part inte längre är aktieägare i Bolaget.

20. ÖVRIGT

20.1 Detta Avtal reglerar med uteslutande av lag (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag uttömmande alla frågor som Avtalet berör.

Detta Avtal har upprättats i 2 exemplar, varav Parterna erhållit var sitt.

DATUM:

DATUM:

[KOMMUN]

SKL Företag AB

Handwritten signature

BOLAGSORDNING

(beslutad vid extra bolagsstämma 170316)

1. BOLAGETS FIRMA

Bolagets firma är Inera AB.

2. SÄTE

Styrelsen ska ha sitt säte i Stockholm.

3. FÖREMÅLET FÖR BOLAGETS VERKSAMHET

Bolaget ska samordna, tillhandahålla och utveckla gemensamma tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling i kommuner, landsting, regioner, samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, inom deras verksamhetsområden och ansvar.

Bolaget ska inom ramen för de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-2 och 7-8 §§ kommunallagen och självkostnadsprincipen enligt 8 kap. 3c § kommunallagen agera affärsmässigt.

Bolaget får bara när det är förenligt med den kommunala kompetensen och aldrig till större omfattning än tjugo (20) procent av bolagets omsättning tillhandahålla tjänster till andra än direkta eller indirekta aktieägare.

4. BOLAGETS SYFTE

Bolagets syfte är inte att bereda vinst åt aktieägarna utan att bidra till en effektivisering och utveckling av landstingens, regionernas och kommunernas verksamhet genom samordnade lösningar med optimalt resursutnyttjande och hög kvalitet.

I händelse av bolagets likvidation ska vinst och bolagets behållning, efter det att bolagets förpliktelser fullgjorts, fördelas mellan aktieägarna i förhållande till deras andel i aktiekapitalet.

5. AKTIEKAPITALET

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 3.000.000 och högst 12.000.000 kronor.

6. ANTAL AKTIER

Antal aktier ska vara lägst 3 000 och högst 12 000 stycken.

7. STYRELSE

Styrelsen ska bestå av lägst sex och högst femton ledamöter.

8. REVISORER

Bolaget ska ha lägst en och högst två revisor(er) med högst två ersättare.

9. LEKMANNAREVISORER

Bolaget ska ha två lekmannarevisor(er) med högst två ersättare.

10. KALLELSE TILL BOLAGSSTÄMMA

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom e-post eller brev med posten till aktieägarna tidigast sex veckor och senast två veckor före stämman.

11. ÄRENDEN PÅ ORDINARIE STÄMMA (ÅRSSTÄMMA)

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

- 1) val av ordförande vid stämman
- 2) upprättande och godkännande av röstlängd
- 3) val av sekreterare och en eller två justeringsmän
- 4) prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
- 5) godkännande av förslag till dagordning för stämman
- 6) framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen
- 7) beslut
  - a. om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen,
  - b. om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c. om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktör,
- 8) bestämmande av antalet styrelseledamöter samt i förekommande fall antalet revisorer, lekmannarevisorer och ersättare,
- 9) fastställande av arvoden åt styrelsen och i förekommande fall för revisorerna
- 10) val av styrelseledamöter samt i förekommande fall, revisorer, lekmannarevisorer och ersättare
- 11) val av styrelseordförande
- 12) annat ärende, som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

12. BOLAGSSTÄMMANS KOMPETENS

Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman.

- 1) Årligt fastställande av verksamhetsinriktning med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren
- 2) Fastställande av rambudget för verksamheten
- 3) Ram för upptagande av krediter
- 4) Köp och försäljning av fast egendom
- 5) Bildande av bolag
- 6) Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant
- 7) Ställande av säkerhet
- 8) Beslut i annat ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt för bolaget

13. BOLAGETS RÄKENSKAPSÅR

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

14. OFFENTLIGHET

Allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.

Om bolaget överlämnar verksamhet till privat utförare ska bolaget genom avtalet med utföraren tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

Lena Dahl

Ägardirektiv för Inera AB – förslag inför ägarråd 170421 och bolagsstämma 170607

Ägare

SKL Företag AB äger 97 procent av aktierna i bolaget. Övriga aktier ägs av landsting och regioner. Samtliga kommuner ska ges tillfälle att köpa aktier i bolaget. Vid full anslutning från kommuner, landsting och regioner kommer det innebära att SKL Företag AB äger 50,8 procent av aktierna.

Sveriges Kommuner och Landsting äger samtliga aktier i SKL Företag AB. SKL Företag AB är moderbolag i SKL:s bolagskoncern.

Bolagets verksamhet

Bolaget ska samordna, tillhandahålla och utveckla tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling i kommuner, landsting, regioner, samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, inom deras verksamhetsområden och ansvar.

Föremålet för verksamheten är angivet i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen. Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget ska i första hand ta fram gemensamma tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling inom områden där marknaden inte bedöms kunna tillgodose ägarnas behov och intressen. Bolaget ska så långt möjligt nyttja marknaden och föreliggande konkurrensförhållanden.

Beslut som fattats av ägarrådet återfinns i **bilaga**.

Bolagets styrning

Bolaget är efter SKL Företags förvärv av majoriteten av aktierna i bolaget ett intressebolag till SKL Företag. Syftet med att övriga parter givits tillfälle att vara (eller i förekommande fall, bli) aktieägare är att tillförsäkra deltagande kommuner, landsting och regioner ett avgörande inflytande över bolagets strategiska mål och viktiga beslut. I aktieägaravtal har införts bestämmelser om ett ägarråd som ska utgöra det beslutsorgan i vilket samtliga parter äger delta och som beslutar om övergripande strategiska frågor och bolagsstyrning.

Bolagets verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att aktieäggande kommuner,

SKL Företag AB

Postadress: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20, Tfn: 08-452 70 00, Fax: 08-452 72 25
www.skf.foretag.se, Epost: info@skf.foretag.se, Postgiro: 67 33 01-8, Bankgiro: 251-7381, Org nr: 556117-7535

landsting och regioner kan utöva kontroll över bolaget motsvarande den som myndigheten utövar över sin egen förvaltning. Bolaget ska i huvudsak utföra verksamhet för ägarnas (eller andra enheter som ägarna utövar kontroll över) räkning.

Verksamhetens finansiering

Bolaget ska inom ramen för de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-2 och 7-8 §§ kommunallagen och självkostnadsprincipen enligt 8 kap. 3c § kommunallagen agera affärsmässigt. Bolagets olika delverksamheter ska långsiktigt vara självfinansierade.

Bolaget får bara när det är förenligt med den kommunala kompetensen och aldrig till större omfattning än tjugo (20) procent av bolagets omsättning tillhandahålla tjänster till andra än direkta eller indirekta aktieägare.

Bolagets syfte är inte att bereda vinst åt aktieägarna utan bidra till en effektivisering och utveckling av kommunernas, landstingens och regionernas verksamhet genom samordnade lösningar med optimalt resursutnyttjande och hög kvalitet.

Strategier för koncernen

Bolagen inom SKL-företagskoncernen ska skapa värde för SKL och dess medlemmar genom att stödja SKL:s verksamhetsidé:

En fråga om demokrati.

SKL är en medlemsorganisation för kommuner, landsting och regioner. Som arbetsgivar- och intresseorganisation driver vi deras frågor och erbjuder stöd och service.

Vi väcker frågor, agerar kraftfullt och bildar opinion.

Vårt uppdrag är att ge kommuner, landsting och regioner bättre förutsättningar för lokalt och regionalt självstyre. Målet är att utveckla välfärden.

Det är en fråga om demokrati.

SKL:s verksamhet styrs ytterst av kongressens inriktningsdokument som innehåller ett antal inriktningsmål för respektive kongressperiod. Varje år beslutar styrelsen i SKL om en verksamhetsplan och budget. Koncernens bolag ska bidra till förbundets inriktning och målsättningar.

AK CH

Koncerngemensamma riktlinjer

Riktlinjer för Sveriges Kommuner och Landsting ska i möjligaste mån tillämpas i dotterbolagen. Följande riktlinjer ska ingå i ägardirektiv:

SKL:s alkoholpolicy

SKL:s policy om rökfri arbetstid.

Ledande befattningshavare i dotterbolagen ska ha en uppsägningstid om minst 3 månader.

Styrelse- och vd-utvärdering ska genomföras vartannat år och resultatet ska rapporteras till styrelsen i SKL Företag AB.

Dotterbolagen ska genomföra medarbetarundersökningar vartannat år.

Vid nominering av styrelseledamöter samt ledande befattningshavare i bolagen, bör en jämn könsfördelning eftersträvas så att andelen män respektive kvinnor blir minst 40 procent.

Bolagen inom koncernen ska aktivt arbeta med hållbarhetsfrågor. Varje bolag ska ha en hållbarhetsredovisning.

Styrelsen

Styrelsen ska bestå av lägst 6 och högst 15 ledamöter inklusive ordföranden. Styrelseledamöterna föreslås av en valberedning vilken ska bestå av högst 7 ledamöter. Valberedningens uppdrag är att till ägarmöte lägga fram förslag till styrelse, styrelseordförande samt arvoden till dessa.

Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation.

Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Styrelsen ska se till att SKL Företag AB:s tidplaner för ekonomisk- och verksamhetsmässig rapportering kan följas.

Styrelsen ska årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete. I arbetsordningen ska det bl.a. anges hur ofta styrelsen ska sammanträda.

Styrelsen ska i skriftlig instruktion ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören.

Verkställande direktör

Styrelsen utser, i samråd med SKL Företag AB:s vd, en verkställande direktör för bolaget.

Lön och övriga anställningsvillkor fastställs, i samråd med SKL Företag AB:s vd, av styrelsen.

Styrelsen ska i en skriftlig vd-instruktion ange ansvar och befogenheter för vd.

Om vd ska skiljas från sina uppgifter, ska samråd ske med SKL Företag AB:s vd.

Bolagets utveckling

Styrelsen ska uppmärksamma bolagets långsiktiga utveckling och anpassningsförmåga till nya krav och förutsättningar. Detta ska beskrivas i bolagets affärsplan.

Investeringar

Bolagets behov av investeringar ska framgå av investeringsbudgeten. Beslut om större investeringar ska ske i samråd med SKL Företag AB:s vd.

Ekonomiska krav

Verksamheten i bolaget ska bedrivas på affärsmässiga grunder och bidra till medlemsnytta. Som ekonomiska mål gäller följande:

Lönsamhetsmål – nettomarginal

Nettomarginalen beräknas som resultatet efter finansiella poster i procent av rörelsens intäkter.

Nettomarginalen ska under perioden 2017-2019 uppgå till minst 3 procent.

Kapitalstruktur mål – soliditet

Soliditet beräknas som eget kapital, inklusive obeskattade reserver exkl. skatt, dividerat med balansomslutningen.

Soliditeten ska långsiktigt uppgå till minst 15 procent.

Utdelning

Bolaget ska inte lämna utdelning. Uppkommen vinst ska återinvesteras i bolaget och långsiktigt förbättra bolagets soliditet.

Bilaga 1 A u § 64/17
Bilaga 1 K § 87/17

Årsrapport 2015

inera

LANDSTING OCH REGIONER
I SAMVERKAN FÖR E-HÄLSA

Innehåll

- 3 Inera i korthet
- 4 Styrelseordförande och vd har ordet
- 6 Delaktiga patienter förändrar och förbättrar vården
- 8 Nationell patientöversikt
- 10 1177 Vårdguiden och UMO – i allmänhetens tjänst
- 12 Nu kan alla hålla koll på hur sjuka vi är
- 13 Lyckat byte av SITHS-certifikat
- 14 Ineras tjänster öppna för kommersiella företag
- 15 Vården i siffror
- 16 Nytt projekt för nöjdare kunder
- 17 Ineras kärnkompetens, styrning och ledning
- 18 Tjänster och projekt
- 22 Flerårsöversikt
- 24 Styrelse och ledningsgrupp
- 26 Revisionsberättelse

Inera i korthet

Inera koordinerar landstingens och regionernas gemensamma e-hälsoarbete. Våra tjänster används av medarbetare inom vård och omsorg, invånare och beslutsfattare.

Exempel på nationella tjänster som landstingen och regionerna har valt att samverka kring är 1177 Vårdguiden, Vårdhandboken, UMO, e-tjänsten Journalen och Nationell patientöversikt. Samverkan gäller även olika läkemedelstjänster och säkerhetslösningar. Inera ansvarar också för den tekniska infrastruktur och arkitektur som är förutsättningen för de nationella e-hälsotjänsterna.

Inera är ett aktiebolag som ägs av landsting och regioner. Bolaget leds av en styrelse med två politiker från respektive hälso- och sjukvårdsregion. Vd ansvarar för verksamheten.

Vi har ett nära samarbete med eHälsomyndigheten, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Socialdepartementet, Socialstyrelsen, journalsystemsleverantörer och övriga aktörer inom e-hälsoområdet.

Under 2015 var Ineras omsättning drygt 626 mkr och hade vid årets slut 121 anställda.

Från vänster:
Johan Assarsson, vd
Anders Henriksson,
styrelseordförande

STYRELSEORDFÖRANDE & VD:

2015 - ett fantastiskt e-hälsoår!

Utvecklingen inom e-hälsoområdet är verkligen en aktuell fråga för hälso- och sjukvården. Allt fler e-hälsolösningar är sammankopplade via Ineras tjänsteplattform. Allt fler digitala lösningar för hälso- och sjukvården planeras och införs. Detta kommer att ge patienter, vård- och omsorgspersonal och beslutsfattare bättre tjänster och verktyg för att nå och dela information mellan vårdgivare.

Vi har under året utvecklat vår koordinerande roll och framför allt drivit frågan om samordnad arkitektur och ny teknik. Den gemensamma IT-arkitekturen prövades med stor framgång när en ny version av Nationell patientöversikt utvecklades och infördes under 2015. All information till patientöversikten går via Ineras tjänsteplattform. Samma anslutningar används även för e-tjänsten Journalen. Journalen med patientens tillgång till sin egen journalinformation, breddinförs nu över hela landet och vi är övertygade om att det är en viktig del för patientmedverkan på riktigt.

Besökssiffrorna för UMO och 1177 Vårdguiden blev högre än någonsin. Och konkret och lyckad samordning ser vi när alla vårdgivare via plattformen för stöd och behandling nu kan erbjuda internetbaserat stöd och behandling på ett säkert sätt, som ett komplement till traditionell kontakt.

För att även kommunerna ska kunna dra nytta av våra tjänster fortsätter processen för att Inera ska bli ett bolag som ägs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), landsting, regioner och kommuner gemensamt. På så sätt kan ännu bättre prioriteringar göras gemensamt för hela e-hälsoarbetet och lösningarna hänga ihop över vårdgivargränserna.

Vi har tagit nästa steg i e-hälsoarbetet och fattade beslut under året att kunna erbjuda våra tjänster till kommersiella företag med vårdavtal på öppna marknaden. Tanken är att på så sätt kunna knyta ihop så stora delar som möjligt av hälso- och sjukvården i Sverige digitalt och att bidra till innovation och utveckling.

Det vi ser är att tillsammans med andra skapar vi förutsättningarna och grunden till utveckling och rätt prioriteringar inom e-hälsa. Vårt uppdrag är engagerande och spännande. Vi ser optimistiskt fram emot 2016.

JOHAN ASSARSSON, VD
ANDERS HENRIKSSON, ORDFÖRANDE

Delaktiga patienter förändrar och förbättrar vården

Snart finns Journalen i hela landet och forskningen visar att en mer informerad och delaktig patient är bra för vården. Som patient kommer man till en början att nå helt olika information i Journalen beroende på var i landet man har fått vård. Målet framåt är att vårdgivare enas kring vad patienten kan läsa.

FAKTA:

- Man når Journalen via 1177 Vårdguidens e-tjänster
- Användare loggar in med e-legitimation
- Över 400 000 personer har ett konto
- Under 2015 är den införd hos:
  - Uppsala
  - Skåne
  - Västmanland
  - Jönköping
  - Kalmar
  - Östergötland
  - Halland
  - Kronoberg
  - Västerbotten
- Under 2016 kommer alla landsting och regioner erbjuda Journalen
- DOME är ett VINNOVA-finansierat samarbetsprojekt mellan Lunds Universitet, Högskolan i Skövde, Örebro Universitet och Uppsala universitet.

Införande som ger patienter tillgång till sin journal via nätet har pågått hela året över hela landet. Under 2016 kommer alla landsting och regioner att göra det möjligt för patienter att läsa sin journal via nätet. Studier av införandet visar att en mer informerad och delaktig patient i förlängningen är bra för vården och ökar vårdkvaliteten.

En av DOMEs projektledare, Rose-Mharie Åhlfeldt, som är docent i Informationsteknologi inom området informationssäkerhet på Högskolan, i Skövde berättar om arbetet i DOME-projektet och om hur hon började arbeta med dessa frågor.

Patientens perspektiv

Redan tidigt i karriären blev Rose-Mharie intresserad av patienterna och deras perspektiv i vården. Hon noterade hur informationsflödet inte följer patienten i vårdkedjan och hur patienten inte har tillgång till sin egen information. Patienten vet inte mycket om sin egen vård. Undermålig information leder till brister i patientsäkerhet och respektfullhet. Patienten kommer i kläm, informationen faller bort och patienten får vänta. När man skapar systemen behöver man tänka i processer utifrån patientens perspektiv.

Svårt få helhetsbild

Nu pågår införande nationellt av möjligheten att läsa journalen via nätet, men fortfarande kommer det vara svårt för patienten att få en helhetsbild av sin information då olika regler gäller för olika landsting och regioner. Det som visas eller inte visas i Journalen beror

på var vården ägt rum, vilket innebär att den information patienten ser kan skilja sig mellan olika vårdgivare och landsting.

– Det är med andra ord inte patientens behov av information som är i fokus utan var patienten bor som bestämmer vilken information patienten kan ta del av. Det är väldigt långt kvar innan vi har patientens behov i fokus, anser Rose-Mharie Åhlfeldt.

Patienten känner trygghet av möjligheten

När journalen via nätet infördes i Uppsala var farhågorna att patienten skulle ställa många frågor till vården mellan mötena, men så har det inte blivit enligt patienterna. I en studie riktad specifikt till cancerpatienter läser de snarare på i lugn och ro, samlar sina frågor och bearbetar dem inför det planerade mötet.

Rose-Mharie Åhlfeldt

Förstår innehållet i informationen

Det forskarna även tagit upp i studien var den förväntade oro som fanns från vården om att patienten inte skulle förstå innehållet i sin journal, men det upplever de att de gör i stor utsträckning. Patienten har ju ofta först fått informationen muntligt och när de sedan läser och upptäcker något uttryck/ord de inte förstår, tar de reda på det själva. I studierna har man inte sett att patienter skulle lida av att ta del av information.

Aktivt val att läsa eller inte

Patienterna vet att vårdpersonalen är stressad och har ont om tid, så de avvaktar och tar med sig sina frågor till nästa besök. Vissa väljer aktivt att inte läsa, eller väntar med att läsa. Men de gör det som en aktiv handling och tycker inte att möjligheten att läsa borde tas bort, utan är nöjda med att kunna välja.

Förväntar sig hög säkerhetsnivå

När det gäller integritet och säkerhet förväntar sig patienterna att det är säkert och att systemet håller en hög säkerhetsnivå. Dessutom använder inte patienterna ofta möjligheten att dela sin journal med någon man utsett till ombud. Däremot kan de läsa eller visa journalen tillsammans med någon närstående.

Murbräcka till något större

Landsting och regioner som erbjuder tjänsten Journalen har gjort olika bedömningar för hur och när patienten kan ta del av journalinformationen. Daniel Forslund, är innovationslandstingsråd i Stockholms läns landsting och ledamot i Ineras styrelse, berättar om sin syn på möjligheterna med journalen via nätet och regelverket.

– Möjligheten att läsa sin journal via nätet kommer att påverka hälso- och sjukvården mycket mer än vi tror. Just att få tillgång till sin journal via nätet kan kännas smalt, men det är en murbräcka till något mycket större. Det öppnar upp för dialog, ger praktiska verktyg för en mer informerad patient och driver fram en mer personcentrerad vård. En ny användning av information om vård och hälsa kommer leda till förändringar som vi inte ens kan överblicka idag, säger Daniel Forslund.

I december beslutade Stockholms läns landsting att påbörja införandet av e-tjänsten Journalen och det kommer bli obligatoriskt att ansluta sig för alla vårdgivare med landstingsavtal. Nu pågår arbete med att ta fram regelverket och göra tekniska anpassningar. Detta ska vara klart direkt efter sommaren så att tjänsten kan lanseras under hösten 2016.

Daniel Forslund

Regelverket måste bygga på nationell kunskap

– Vi kommer såklart att diskutera regelverk och införande med professionen, men det är ett politiskt beslut i botten. Det finns mycket erfarenhet från andra landsting och regioner som underlättar vårt införande.

Idag kan en patient nå helt olika information i Journalen – beroende på var i landet man har fått vård. Vad är viktigast att ta tag i kring regelverk tycker du?

– Jag tycker man som patient har rätt att kräva lika behandling i alla landsting och regioner. Det är en märklig ordning när landsting och regioner ger helt olika möjligheter för sina invånare att nå sin information. Det finns ingen logik i det. Skyddsvärdet för en patient kan inte vara större hos ett landsting eller region än hos något annat.

Gränser är bara streck på kartan - vi måste enas om regelverket

Läkarförbundet, Vårdförbundet och sjukvårdshuvudmännen behöver samla sig och komma överens. Det finns ingen medicinsk anledning att ha olika. Gränser mellan landsting och regioner är ju bara streck på kartan! Det är inte rimligt att man som patient kan nå helt olika innehåll vid helt olika tillfällen, beroende på var man har fått vård.

Målet är att nå full enhetlighet, men som ett första steg borde vi komma överens om en gemensam lägstanivå för vilken information som alltid ska finnas tillgänglig. Det måste vi kunna enas om!

Under 2016 pågår ett arbete för att ta fram ett nytt nationellt regelverk.

Nationell patientöversikt

– en av de viktigaste nationella e-tjänsterna

Den 8 december 2015, genomfördes en lyckad driftsättning av en ny version av Nationell patientöversikt (NPÖ). Den nya versionen bygger på modern teknik och därför finns det goda möjligheter till en fortsatt utveckling av innehåll och funktionalitet.

FAKTA:

- Det är nu möjligt ta del av vaccinationer i NPÖ
- All information till NPÖ går via Ineras tjänsteplattform
- Antalet användare ökar stadigt
- Alla landsting och regioner och 10 kommuner visar sin information
- Cirka 230 kommuner kan läsa journalinformation

Den 8 december 2015, genomfördes en lyckad driftsättning av en ny version av Nationell patientöversikt (NPÖ). Den nya versionen bygger på modern teknik och det finns därför goda möjligheter till en fortsatt utveckling av innehåll och funktionalitet.

Den stora förbättringen av NPÖ har skett i tekniken även om utseendet och användarvänligheten också har utvecklats.

– Den nya versionen innehåller en hel del förbättringar som gör att användarna på ett enklare sätt kan hitta rätt information i NPÖ. Med den nya versionen kommer också möjligheten att redan nu ta del av ny information, som exempelvis genomförda vaccinationer, säger Ingela Jägerstedt-Larsson, ordförande i förvaltningsgruppen för NPÖ.

Nationell patientöversikt gör det möjligt för behörig vårdpersonal att med patientens samtycke ta del av journalinformation som registrerats hos andra landsting, kommuner eller privata vårdgivare. Att få tillgång till en heltäckande bild av tidigare dokumentation är viktigt för att personal i vård och omsorg ska kunna fatta rätt beslut och utöva en god vård.

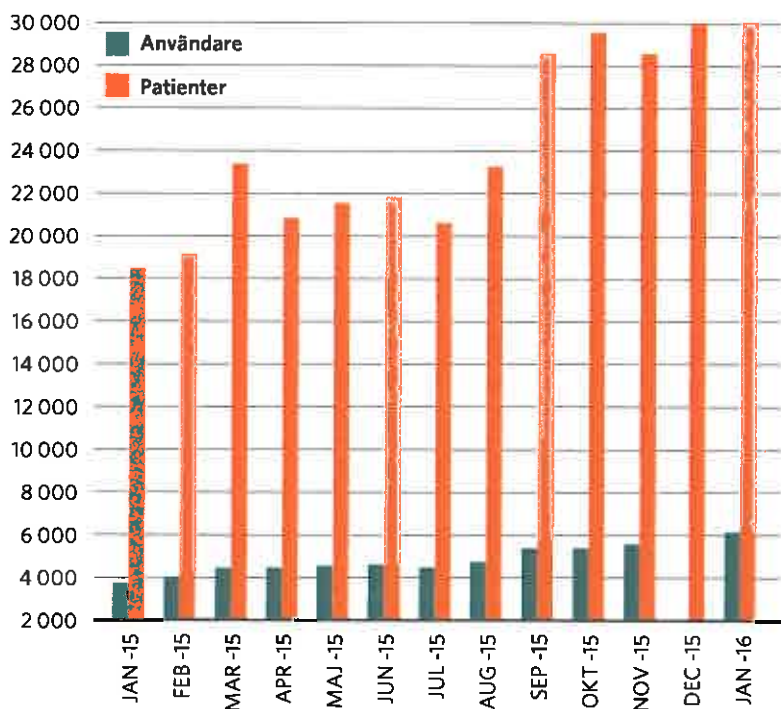
Statistiken i den här artikeln, visar hur många användare NPÖ har haft nationellt över hela landet och hur stort antal patienter de sökt information om per månad.

Under 2009 började Örebro med NPÖ och de var först. Redan från start var verksamheterna med i diskussionerna och påverkade innehållet och prioriteringar för vad NPÖ skulle innehålla.

– En av fördelarna med att vara först var just det att kunna påverka innehållet. Vi tänkte säkert på självklara saker, men det var bra att verksamheterna fick vara med i diskussionerna och prioriteringarna. Samtidigt var det ju lite svårt också eftersom systemet var så tomt, vi var de enda på plats. Som att vara först med telefon, det fanns ingen att ringa till, berättar Karin Rydberg, tjänsteansvarig.

Användningen är hög i Örebro och NPÖ är en självklar del av arbetet och ger stor nytta just för att tjänsten har så mycket information som behövs för att göra en bra planering och bedömning med patienterna. Kommunerna är de största användarna och använder tjänsten

framför allt för att ta del av dokumentation från sjukvården, för patienter i omsorg och hemsjukvård.

– I mitt yrke som sjuksköterska kan jag hämta värdefull information som jag behöver för att göra rätt bedömning och jag kan snabbt komma åt den. Det gör att jag kan planera bättre. Vi var tidiga med att använda NPÖ och det beror nog på att vi är lite framåt men också på att vi har haft en chef som tidigt förstod nyttan. Det gäller att komma över tröskeln och våga förändra sitt arbetssätt, säger Annalena Lönnqvist, sjuksköterska, Askerund hemsjukvård.

NPÖ har funnits sedan länge och är en av de viktigaste nationella e-hälsotjänsterna. Den nya versionen bygger på Ineras tjänsteplattform, som integrerar Sveriges vårdssystem och hanterar journalinformationen på ett strukturerat och enhetligt sätt. Nu när den nya versionen är lanserad finns goda förutsättningar att fortsätta arbetet med att fylla NPÖ med innehåll och öka kännedomen, användningen och nyttan av tjänsten.

1177 Vårdguiden och UMO

– i allmänhetens tjänst

1177 Vårdguiden och UMO (ungdomsmottagningen på nätet) har en positiv utveckling i såväl kännedom och antal besök som nöjdhet. Landstingen och regionernas gemensamma satsningar ligger bakom framgången, liksom tillkomsten av nya uppmärksammade e-tjänster.

SAMMANFATTNING NKI 2015:

TJÄNST	NKI
Klamydia-provtagningstjänsten i 1177 Vårdguidens e-tjänster	91
1177 Vårdguiden på telefon	84
UMO.se	81
1177.se	80
1177 Vårdguidens e-tjänster	72

NKI = Nöjd Kund Index

Riktmärken för NKI
 <55 Inte nöjd
 55-74 Nöjd
 >74 Mycket nöjd

Källa: SCB Medborgarundersökning 2014

Det är Stockholms läns landsting som har det nationella utföraruppdraget för 1177 Vårdguiden och UMO.

Under året har ett första steg tagits för att koppla ihop de öppna och inloggade tjänsterna genom att lyfta in e-tjänsterna som en tydlig del av 1177 Vårdguiden och ta bort namnet och varumärket Mina vårdkontakter, något som också syns i ökat antal besök.

– Särskilt positivt för hela 1177 Vårdguiden 2015 är den 30-procentiga ökningen av ärenden inom e-tjänsterna. 88 procent uppger att de följer råden när de ringt 1177 Vårdguiden på telefon och förbättringen av driftsäkerheten för telefonplattformen, säger Kim Nordlander, chef för 1177 Vårdguiden och UMO inom Stockholms läns landsting som har det nationella utföraruppdraget.

Införandet av Journal på nätet runt om i landet har gett uppmärksamhet åt e-tjänsterna bland annat genom medier, och säkert bidragit till ökat antal inloggnings. Även den nya plattformen Stöd och behandling, som är ett verktyg för vårdgivare att erbjuda stöd, utbildnings- och behandlingsprogram över nätet, förväntas öka intresset för e-tjänsterna på ett liknande sätt. Användningen har

kommit igång och väntas öka kraftigt under de närmaste åren.

1177.se utökades också med flera nya teman – Patientlagen och Våga berätta, med information för barn om psykisk hälsa. Våga berätta innehåller även information om barns rättigheter enligt Barnkonventionen, Patientlagen och rättigheter när någon i familjen är sjuk. Även ett nytt tema för vårdpersonal har tagits fram för att ge råd om hur 1177 Vårdguiden kan användas i kontakten med invånarna.

I februari driftsattes en helt ny version av UMO.se med ny form och mobilanpassning som möjliggör att all information är tillgänglig i alla typer av enheter på samma sätt. Den nya formen bottnar i UMO:s verksamhetsidé om att vara en aktuell, levande och trovärdig digital kontaktyta för unga som söker information och dialog om sex, hälsa och relationer.

– Att lyfta ungas egna erfarenheter är en trovärdighetsfaktor. Ungas perspektiv har, som alltid i arbetet med UMO.se, tagits till vara i utvecklingen av den nya formen. Användartester har genomförts med unga i olika åldrar och med olika förutsättningar att ta till sig information. Vi har även gjort enkäter och följt upp trender i ungas webbanvändning. Allt för att skapa en lättanvänd och

lockande webbplats för de allra viktigaste frågorna, säger Åsa Sandler, produktionsledare på UMO:s redaktion.

Starka varumärken och ökad användning

Satsningarna som landsting och regioner gör i att bygga erbjudanden till invånare via välkända varumärken är mycket framgångsrik. Varumärkesundersökningarna visar att kännetecknet om UMO ligger på 79 procent i målgruppen. Och kännetecknet om 1177 Vårdguiden ligger på hela 89 procent.

Tjänsterna har haft en positiv utveckling vad gäller kännedom, användning och nöjdhet under de senaste åren: Invånarnas användning av 1177 Vårdguidens e-tjänster har ökat både i antal individer, inloggningar och ärenden. Drygt 65 000 nya användare har tillkommit under året. Antalet anslutna vårdenheter har också ökat med omkring 9 procent. Antalet besök på 1177.se samt umo.se fortsätter öka. 1177 Vårdguiden på telefon ligger på en stabil nivå.

Införandet av Stöd och behandling

En av de större händelserna under året är att 1177 Vårdguiden i mars utökades med en helt ny nationell tjänst och plattform, Stöd och behandling. Exempel på användning via nätet är behandling mot ångest och depression, smärta, tinnitus och screening vid alkohol-

och drogproblem. Tjänsten kan också användas för att bygga program och utbildningar som stöd för patientens egen vård och omsorg, men även program som stöder vårdprocesserna för bättre interaktion mellan vård och patienter för att främja delaktighet och öka tillgängligheten.

Utvecklar strategier för införanden och utbildning

Arbetet med att ta fram en ny generell införandestrategi och modell för införande-program som stödjer breddinföranden blev klart under första kvartalet 2015.

– Den strategin och modellen tillämpar vi nu i införandet av Stöd och behandling och det upplever vi som en stort steg framåt, berättar Eva Lindholm, ansvarig för införande av e-tjänster inom 1177 Vårdguiden.

– Införandeprogrammet för Stöd och behandling riktar sig till projektledare, kommunikatörer, vårdgivaradministratörer, designers, utgivare, behandlare och verksamhetsutvecklare, fortsätter hon. Programmet erbjuder bland annat utbildning i Designer-verktyget, utbyte av gemensam information om erfarenheter landstingen emellan – och genomgång av juridiska frågeställningar, såsom upphovsrätt, upphandling, riskanalys och avvikelshantering med utgångspunkt i att Stöd och behandling är ett Nationellt Medicinskt Informationssystem (NMI).

UNDER ÅRET HAR WEBBPLATSERNA VUNNIT ETT ANTAL PRISER:

Web Service Award till 1177 Vårdguiden på webben, priset som Sveriges bästa responsiva webbplats

Motivering: "1177 Vårdguiden lyckas leverera all den information som användaren kan tänkas behöva i sin mobil. Det är enkelt att hitta rätt och användarna tar enkelt del av den information som eftersöks. Man har arbetat hårt med användarvänligheten, vilket verkligen har lönat sig."

Web Service Award till UMO, priset som bästa sajt för samhällsinformation – med högsta betyg i tävlingens historia!

Motivering: "Man har lyckats med det svåra uppdraget att nå en kräsen målgrupp genom att använda rätt tonalitet och tilltal. Med smarta funktioner har man uppnått fantastiska betyg i användarvänlighet och design."

Svenska publishing-priset till UMO i kategorin digitala läromedel.

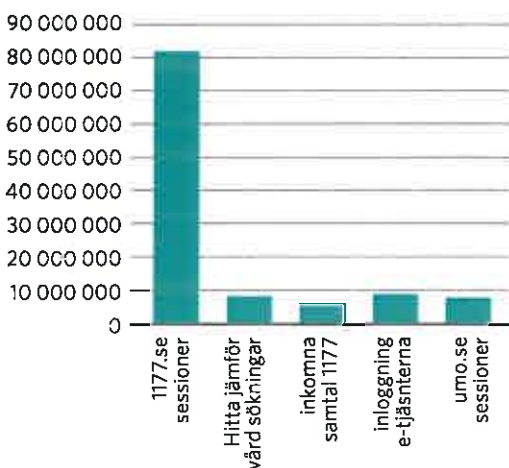
Motivering: "För en sajt med perfekt användarperspektiv och uttömmande, sakliga svar."

Servicedesk forum awards 2015, branschpriset för "Årets Servicedesk Manager 2015" gick till Camilla Widmark, Supportansvarig på Invånartjänster.

Motivering: "Hon såg tidigt helhetsbilden och var noga med att både verktyg och processer implementerades parallellt för att projektet skulle bli så lyckat som möjligt"

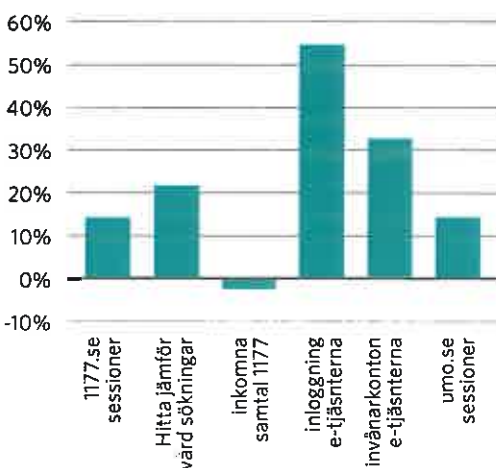
ANVÄNDNING 2015

1177 Vårdguiden och UMO har tillsammans ca 100 miljoner kontakter med invånarna om året.

FÖRÄNDRING 2015 I JÄMFÖRELSE MED 2014

De mätningar som genomförs visar att invånarna är mycket nöjda med tjänsterna.

Nu kan alla hålla koll på hur sjuka vi är

Statistiktjänsten har sedan två år gett möjlighet för landsting och regioner att följa utvecklingen av sjukskrivningsmönster för sina vårdverksamheter. Under 2015 öppnades en publik del av tjänsten, där även allmänheten kan få en bild över sjukskrivningsmönster i landet.

- **I Statistiktjänsten** kan alla invånare i Sverige nu följa bland annat hur många kvinnor respektive män som är sjukskrivna och hur andelen är fördelad per landsting/region. Det finns även fakta för fördelning av sjukskrivningar bland åldrar, hur länge de är sjukskrivna och för vad. Fortfarande saknas statistik i Statistiktjänsten från några landsting, men de kommer att anslutas under 2016, säger Anders Glennhage, tjänsteansvarig för Statistiktjänsten på Inera.

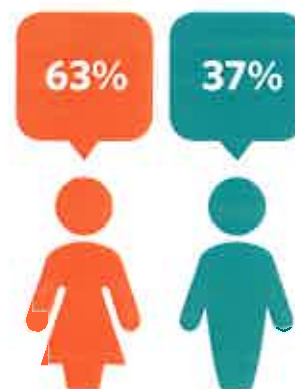

Anders Glennhage

Målet med Statistiktjänsten är att göra uppföljning av sjukskrivning på lokal, regional och nationell nivå möjlig. Tjänsten ger möjlighet att se hur hälso- och sjukvården arbetar med sjukskrivning, bland annat avseende könsuppdelad statistik. Målgruppen är bred, potentiella användare är bland andra verksamhetschefer, processledare och verksamhetsutvecklare. Statistik på vårdgivar- och vårdenhetsnivå är endast nåbar via kommunikationsnätet Sjunet, för hälso- och sjukvårdspersonal med särskild behörighet och SITHS-kort.

– Landstingen har behov av att följa upp egna vårdenheter, men även privata enheter som ingår i respektive landsting via avtal. Eftersom det idag inte finns någon nationell källa över avtal har Inera valt att under 2015 utveckla en lösning som innebär att landstingen själva rapporterar in vilka enheter som ingår i landstinget och som man vill följa upp, berättar Anders Glennhage.

Lösningen har utformats så att sekretessreglerad information inte utlämnas från de privata enheterna till landstingen, all statistik presenteras med tröskelvärden för att undvika att identiteter röjs.

FÖRDELNINGEN
MELLAN KÖN:

Lyckat byte av SITHS-certifikat

Under 2015 har SITHS Förvaltningsgrupp tillsammans med SITHS-an slutna organisationer arbetat hårt med att byta ut gamla certifikat på SITHS-kort. Gamla certifikat, som utfärdats med SITHS CA v3, upphörde att gälla den 28 november 2015 och behövde därför ersättas med SITHS CA v1.

Konsekvensen – om utbytet inte skedde i tid – skulle bli att personer med gamla certifikat inte skulle kunna använda sitt SITHS-kort för elektronisk identifiering efter den 28 november. Totalt var det ungefär 220 000 kort och certifikat som skulle bytas ut. Drygt 125 000 användare skulle byta sitt certifikat och resten behövde få ett helt nytt SITHS-kort.

Förberedelser och planering

Hösten 2013 påbörjades förberedelserna inför bytet av kort och certifikat. Samtliga SITHS-an slutna organisationer informerades, ny funktionalitet för att underlätta utbytet planerades, och många organisationer började planera för hur deras eget utbyte skulle gå till. Trots att förberedelserna startade i god tid, var det inte förrän vid halvårsskiftet 2015 som arbetet kom igång på allvar.

Ny funktionalitet som underlättade

För att underlätta utbytet av kort och certifikat lanserade SITHS Förvaltningsgrupp i november 2014 ny funktionalitet i SITHS Admin, som gjorde det möjligt att ta reda på vilka kort och certifikat som behövde bytas inom respektive organisation. I maj 2015 kom ytterligare funktionalitet som gjorde det möjligt att utfärda nya certifikat till befintliga kort till många personer samtidigt.

– Den nya funktionaliteten uppskattades mycket av verksamheterna som skulle arbeta med utbytet, berättar Kerstin Arvedson, tjänsteansvarig för SITHS. De upplevde att verktyget var enkelt att använda och underlättade arbetet med utbytet.

Utbyte av certifikat – tillhör också en vardag

Trots att det var enormt många kort och certifikat som skulle bytas på en gång, så tillhör utbyte av kort certifikat den vanliga rutinen, som är ett löpande arbete för SITHS. Ett SITHS-kort och SITHS-certifikat är som regel giltigt i fem år, och ska av säkerhets- och kvalitetsskäl alltid bytas efter denna tid. Det som krånglade till det denna gång, var

att själva korten var giltiga längre än själva SITHS CA v3 certifikaten, som hade en kortare livslängd än normalt. Detta medförde att hanteringen av antal byten blev större och mer komplex än vad det vanligtvis är.

– Att något sådant händer igen måste vi undvika, säger Kerstin Arvedson. Det var en stor påfrestning för alla berörda – an slutna organisationer, SITHS Förvaltning och Nationell kundservice.

Resultat över förväntan

Trots att de flesta organisationerna kom igång relativt sent med sitt utbyte, blev resultatet över förväntan. Efter ”den stora dagen” var det hur lugnt som helst. I stort sett fungerade allt som vanligt för användarna. Fantastiskt roligt! Och vi vill återigen tacka alla SITHS-an slutna organisationer för ett mycket bra arbete.

– Gott samarbete, anpassat IT-stöd, samt tydlig och kontinuerlig kommunikation, gjorde att vi nådde ett lyckat resultat, säger Kerstin Arvedson. Det är vi jätteglada för!

Ineras tjänster öppna för kommersiella företag

Inera har tagit nästa steg i e-hälsoarbetet och erbjuder sina tjänster till kommersiella företag på öppna marknaden. Avsikten är att bidra till innovation och utveckling. Möjligheten kommer göra Inera till ett nav för hela Sveriges vårdinformation, och leda till en positiv utveckling för både patienter och vårdpersonal.

Hittills har i stort sett bara Ineras ägare, landsting och regioner, haft möjlighet att köpa tjänster från Inera. Men efter en juridisk utredning fattade Ineras styrelse beslutet att anslutning till exempelvis tjänsteplattformen, eller andra av Ineras tjänster, också ska kunna erbjudas direkt till kommersiella företag.

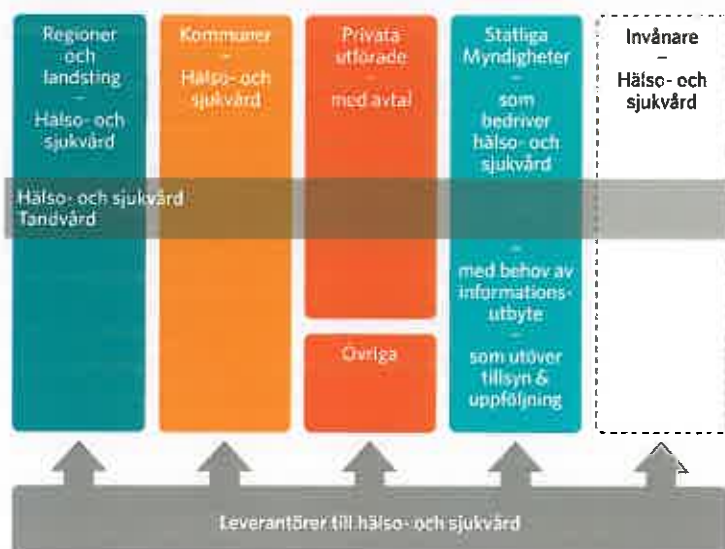
Syftet är att stimulera utvecklingen inom e-hälsa, så att marknadsaktörer kan använda Ineras tjänster för att ta fram nya, innovativa applikationer och funktioner för patienter och invånare eller medarbetare i vård och omsorg.

Förhoppningen är att marknaden ska bidra till att utbudet av tjänster ökar snabbare, så att patienter får större möjligheter till självservice och delaktighet i vården, och vårdpersonal får effektiva verktyg.

Ingen information kommer att släppas ut från vårdsystemen via tjänsteplattformen om inte de vårdgivare som äger informationen har avtalat om detta. Inera kommer dessutom att kräva att få certifiera tjänster som ansluts till plattformen. Allt för att hålla en hög säkerhet och kvalitet i hanteringen av känslig information.

Flera leverantörer erbjuder tjänster till Inera och många av dem ligger långt fram när det gäller innovativa lösningar för vård och omsorg, och både vårdgivare och patienter har stor nytta av att deras tjänster kan utbyta information med alla vårdsystem som anslutits till tjänsteplattformen. De möjligheter som tjänsteplattformen ger är en mycket viktig pusselbit för att öka samverkan mellan det offentliga och privata aktörer på området.

INERAS MARKNAD ENLIGT NY POLICY

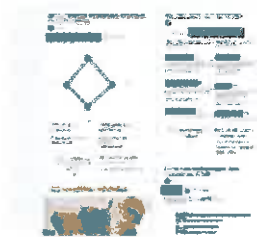

Vården i siffror

Vården i siffror är en webbplats som visar en mängd olika mått och resultat inom svensk hälso- och sjukvård. Det kan till exempel handla om utfallet av en viss typ av behandling, hur lång väntetiden är för att få en viss typ av vård, eller hur många som fått en viss typ av behandling.

HÄLSA OCH SJUKVÅRD I SVERIGE

Vårdens i siffror har tagits fram som ett led i arbetet med Nationella Kvalitetsregister.

I våra rapporter visar du resultaten för de olika sjukvårdsområdena och sjukhusen.

Se mer: [Hälsa och sjukvård](#)

ÖPPNA JÄMFÖRELSE I VÅRDEN I SIFFROR

Här hittar du det senaste givna till i den senaste rapporten Öppna jämförelser.

Genom att jämföra sjukvården och patienter mellan olika sjukhus och sjukvårdsområden kan vi se skillnader i vård och resultat. Detta är viktigt för att förbättra vården.

Se [öppna jämförelser](#) i [Vården i siffror](#)

HAR HITTAT DU INFORMATION FRÅN

82

Sjukhus

1531

Vårdcenter

44

Register

279

Indikatorer

8

Månatliga rapporter

Informationen som visas i Vården i siffror hämtas från nationella kvalitetsregister och andra register och databaser som innehåller kvalitativa mått av olika slag. Vården i siffror har sitt ursprung i den tryckta upplagan "Öppna jämförelser Hälso- och sjukvård", som nu gjorts om och istället visar all data i digital form.

Nu öppen för alla

Under 2015 har Vården i siffror utökats med ny data, som till exempel hjärtsjukvård, intensivvård, psykiatrisk vård, habilitering, reumatisk sjukvård, väntetider i vården, patientsäkerhet, överlevnad vid cancersjukdomar, minskning av övervikt efter obesitaskirurgi, med mera. Dessutom har ett arbete pågått med att visualisera indikatorer i nationella rapporter som skapar överblick över olika sjukdomsområden.

Ett stort arbete har också gjorts med att öppna upp webbplatsen för allmänheten. Sedan december 2015 är Vården i siffror tillgänglig för alla som är intresserade av hur svensk hälso- och sjukvård utförs och dess resultat. Tidigare krävdes inloggning med SITHS-kort.

Viktig källa som förbättrar vården

Syftet med Vården i siffror är att skapa dialog om resultat och kvalitet mellan och inom olika ledningsnivåer hos vårdgivare. Ökad kvalitet genom förbättringsarbete och mer jämlik vård är önskvärda effekter. Syftet är också att göra hälso- och sjukvårdsstatistik tillgänglig för både invånare och vårdpersonalen, för att ge inspiration och skapa nya kontaktytor för erfarenhetsutbyte. Målet med Vården i siffror, är att webbplatsen ska vara samlingsplatsen för all statistik av mått och resultat i vården.

Nytt projekt för nöjdare kunder

Inera driver internt ett projekt som syftar till att vi ska bli en mer kundanpassad och professionell leverantör av nationella tjänster, projektet Kundfokuserade processer och stödsystem.

Syfte med detta projekt är att ta ett större grepp kring alla led i Ineras affär, och skapa bättre förutsättningar för en effektivare leverans. Målet med projektet är att Inera ska uppfattas som en professionell organisation, som på ett effektivt sätt levererar efterfrågade tjänster. I slutändan ska detta resultera i nöjdare kunder.

– Det är härligt att se all den energi och kreativitet som finns bland alla medarbetare som deltar i projektet, säger Rolf Åström som är projektledare. Utgångspunkten för hela projektet är alla synpunkter vid färd vid landstingsbesök, via ärenden som Nationell kundservice hanterat, och vid andra kontakter vi haft med kund. Detta har gett oss en hyfsat bra bild över vad kunder förväntar sig av oss, och det vill vi leva upp till. Förhoppningen är att Inera ska bli en ännu bättre samarbetspartner, som förenklar vardagen för alla som vill använda, förstå och hantera våra tjänster. Vi kommer inte att vara nöjda, förrän våra kunder är nöjda, lovar Rolf.

Sömlös hantering mellan delområden

Inom projektet Kundfokuserade processer och stödsystem ingår tio delområden, vars uppgifter ska samordnas och koordineras med varandra. Gemensamt för alla delområden är att de styrs mot samma mål – kundens nytta och behov.

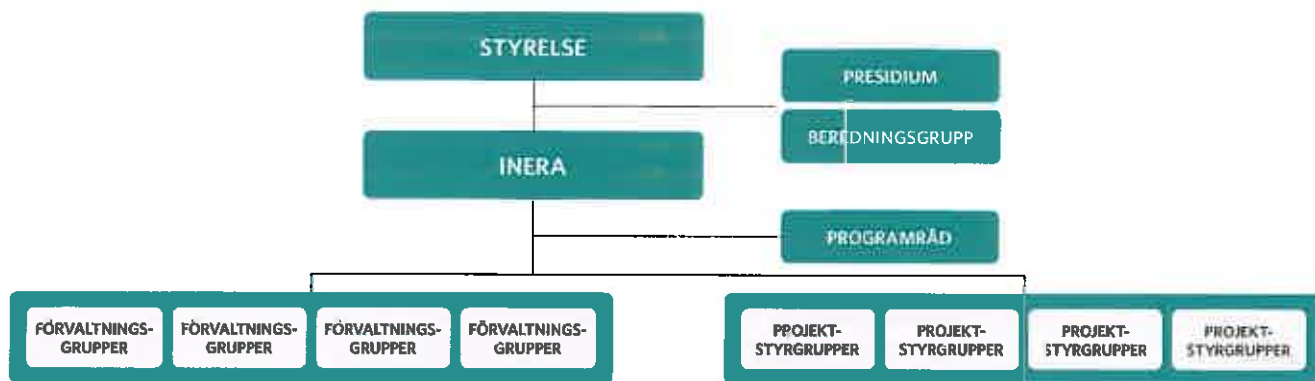
Delområden

De delområden projektet omfattar är;

- En ny version av Inera.se. Kund, som ska ta fram interna processer för ett bättre kundmöte.
- Affär, som ska skapa tydlighet kring avtal och prismodeller.
- Processer och roller, där dessa ska beskrivas övergripande.
- Planer, som ska identifiera vilka planer Inera och kunder behöver använda och ta fram.
- Systemintegration, ansvarar för att alla tekniska kopplingar mellan system fungerar.
- Leverans, ska ta fram en leveransprocess som fungerar för våra kunder.
- Support, arbetar med att ta hem all support till Inera och skapa en nationell kundservice.
- Uppföljning, ska se över intern och externt behov av statistik och annan uppföljning.
- Ekonomi, tar fram stödsystem och ska införa e-fakturering.

SVERIGES LANDSTING OCH REGIONER

Ineras kärnkompetens, styrning och ledning

Ineras kärnkompetens utgörs av styrning, ledning och koordinering, samt kravställning och förankring i samverkan med våra ägare och kunder. Viktiga funktioner är även strategisk arkitekturstyrning, kundservice och kommunikationsverksamhet. Beredningsprocessen av ärenden och nya uppdrag via programråd, beredningsgrupp och styrelse är etablerad och fungerar bra.

Styrelsen består av två politiker från respektive hälso- och sjukvårdsregion, en från den styrande majoriteten och en från oppositionen. De beslutar om övergripande planer och strategi för verksamheten. I deras ansvar är att bereda ärenden och få rekommendationer från sina respektive huvudmän i viktiga frågor.

Beredningsgruppen bereder ärenden till styrelsen. De har ansvar för att berätta för och stämma av med sina huvudmän om de prioriteringar som Inera gör.

Programrådet är Ineras kanal mot landsting och regioner för förankring, dialog och samverkan kring de gemensamma, nationella tjänsterna inom e-hälsa.

Programrådet deltar i beredningen av de ärenden och uppdragsförslag som kommer in till Inera och medverkar till att ta fram en verksamhetsplan. Det är sammanhållande för landsting och regioners planer för anslutning till tjänster. De medverkar till att säkerställa deltagande med strategisk verksamhets-, kommunikations- och it-kompetens i förvaltning- och projektstyrgrupper. Rådet ansvarar för att samverkan sker med ledningsnätverken, det vill säga hälso- och sjukvårdsdirektörer (HSD), informationsdirektörer (ID), IT-direktörer (SLIT), samt ekonomidirektörer och de kommunala chefsnätverken. Programrådet är också rådgivande till beredningsgruppen.

Det är Vd som ansvarar för att Ineras verksamhet sker enligt styrelsens riktlinjer. Till sitt stöd har vd en ledningsgrupp som består av avdelningschefer och enhetschefer.

DET FINNS CIRKA 25 FÖRVALTNINGSGRUPPER med representanter från landsting, regioner, kommuner och privata vårdgivare för tjänsterna hos Inera.

Tjänster och projekt

1177 Vårdguidens e-tjänster

Genom att logga in på 1177 Vårdguidens e-tjänster kan invånare i hela landet kontakta vården, utföra vårdärenden och läsa personlig information om sin vård på ett säkert sätt. Det kan till exempel handla om att boka tid, förnya recept, ta del av provsvar eller annan vårdokumentation och på andra sätt få stöd i sin vårdprocess. Under 2015 har utförda ärenden ökat med 30 procent inom 1177 Vårdguidens e-tjänster.

1177 Vårdguiden på telefon

1177 Vårdguiden på telefon är en nationell tjänst. Om man behöver sjukvårdsrådgivning kan man ringa 1177 dygnet runt, året om, var man än befinner sig i Sverige. 88 procent uppger att de följer råden när de ringer 1177 Vårdguiden på telefon.

Rådgivningsstödet webb

Rådgivningsstödet webb är ett stöd för legitimerad vårdpersonal, framför allt sjuksköterskor, att bedöma vårdbehov. Merparten av landstingen och regionerna använder Rådgivningsstödet webb inom primär- och öppenvården.

1177 Vårdguiden på webben

1177 Vårdguiden på webben är landstingens och regionernas gemensamma tjänst till allmänheten för råd om vård på webb. Webbplatsens innehåll produceras av vårdpersonal och bearbetas både av en nationell redaktion och av regionala redaktioner/redaktörer. 1177.se anpassas automatiskt beroende på var man bor och man kan få nyheter, information och länkar till de e-tjänster som är aktuella i det egna landstinget eller regionen. En av de större händelserna under året är att 1177 Vårdguiden utökades med en helt ny nationell tjänst och plattform, Stöd och behandling. 1177 Vårdguiden har under året fått ett flertal utmärkelser.

Hjälplinjen

Nationella hjälplinjen erbjuder kostnadsfri psykologisk hjälp och vänder sig till människor som är i psykisk kris eller i andra svåra livssituationer. Man kan kontakta Nationella hjälplinjen för egen del eller om man är orolig

för någon närstående. Både den som kontaktar Hjälplinjen och den som svarar är helt anonyma. Hjälplinjen besvarar cirka 13 000 samtal per år. De vanligaste orsakerna till kontakt är i nämnd ordning; relationsproblem, oro för närstående, ångest, depression samt kris och självmord.

Journalen

Sedan 2015 är det Inera som förvaltar och utvecklar Journalen. Tjänsten gör det möjligt för invånarna att läsa journalinformation från hälso- och sjukvården via nätet.

I november genomförde Inera en nationell konferens för att diskutera Journalen via nätet ur olika perspektiv. Omkring 120 personer deltog och deltagarna var företrädare för landsting, regioner och kommuner, vårdprofessioner, myndigheter och leverantörer.

Utvärderingen visade att konferensen om Journalen via nätet var mycket uppskattad, men att man gärna vill ha mer tid för fortsatta diskussioner och Inera planerar därför för fler konferenser under 2016.

Vårdens intyg

20 landsting/regioner har infört Läkarintyg som gör det möjligt för läkare och handläggare att skicka läkarintyg och meddelande elektroniskt mellan hälso- och sjukvården och Försäkringskassan. 20 landsting/regioner har anslutit till nya tjänstekontrakt som gör det möjligt för invånare att själva hantera sina intyg via Mina intyg en e-tjänst som man når via 1177 Vårdguidens e-tjänster. Den riktar sig till invånare där de kan hantera sina läkarintyg. Nu finns möjlighet att hantera två av Transportstyrelsens läkarintyg för högre körkortsbehörighet (Läkarintyg och Läkarintyg diabetes).

I de fall fråga/svar inte stöds av journalsystemet finns tilläggsapplikationen Webcert Fråga/Svar och nu stödjer Webcert även av Transportstyrelsens läkarintyg för högre körkortsbehörighet (Läkarintyg och Läkarintyg diabetes). Arbete pågår för att ge privata vårdgivare möjlighet att hantera intyg i Webcert.

Under året har Statistiktjänsten för ordinerad sjukskrivning lanserats. Det är en webbtjänst som gör det möjligt att följa upp och se samlad statistik för den i läkarintygen ordinerade sjukskrivningen.

Födelseanmälan gör det möjligt för förlossningskliniker att skicka födelseanmälan elektroniskt till Skatteverket och direkt få tillbaka ett personnummer till det nyfödda barnet. Tjugo landsting har infört tjänsten.

Projektet Intygstjänster har under 2015 fortsatt vidareutveckla intygstjänsterna. Inera AB fick i uppdrag från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) att fortsätta det nationella utvecklingsarbete som påbörjades i projektet Intygstjänster 2013 genom att under åren 2014-2015 uppfylla samtliga delmål under sjukskrivningsmiljardens villkor 5 "Utökat elektroniskt informationsbyte" samt tilläggsuppdraget "Fördjupade medicinska utredningar".

STÖD OCH BEHANDLING

Tjänsten Stöd och behandling är en av 1177 Vårdguidens e-tjänster som möjliggör för landsting, regioner, kommuner och privata vårdgivare med vårdavtal att erbjuda invånare stöd- och behandlingsprogram via nätet. Några olika tillstånd som det finns program för är exempelvis ångest, depression och smärta. I tjänsten Stöd och behandling finns också ett elektroniskt verktyg för att kunna specialdesigna olika typer av stöd- och behandlingsprogram utifrån de behov den aktuella målgruppen har. Införandet pågår för fullt och i början av mars var 150 vårdenheter anslutna.

UMO

UMO.se är en nationell ungdomsmottagning på nätet där unga mellan 13 och 25 år kan hitta relevant, aktuell och kvalitetssäkrad information om sex, hälsa och relationer. På UMO.se finns texter, filmer, animationer, tester och illustrationer som ger unga kunskap och möjlighet att reflektera kring olika frågor som rör sex, hälsa och relationer. Förhoppningen är att unga på så vis får verktyg för att fatta egna väl grundade beslut som rör viktiga frågor i deras liv. Kännedomen i målgruppen är 79 procent och under året har webben helt anpassats för mobilen.

E-blanketttjänsten

E-blanketttjänsten är anpassade blanketter som berör olika verksamhetsområden, framför allt inom kommunal förvaltning. Under 2015 påbörjades arbetet med att modernisera e-blanketttjänsten. Formulären får nytt modernt

utseende, men med samma innehåll som de nuvarande PDF-blanketterna, de får ett nytt tillgänglighetsanpassat format, kommer att kunna fyllas i på skärmen och sedan skrivas ut. Alla blanketter kommer även som PDF-er.

Samtliga gränssnitt är responsiva och anpassar utseendet utefter besökarens typ av enhet. Det innebär exempelvis att formulären fungerar lika bra i mobiltelefon eller läsplatta som i dator.

Eira och Socialtjänstbiblioteket

Via landstingssamarbetet Eira, får vårdens personal tillgång till internationella forskningsresultat via ett stort antal e-tidskrifter. De gemensamma licensavtalen omfattar all vårdpersonal i landets 21 landsting och regioner men ger även privata vårdgivare med landstingavtal rätt till åtkomst. Under året infördes bland annat proxy åtkomst till Eira Discovery för privata vårdföretag.

Från årsskiftet 2015/2016 erbjuder Inera inte längre Socialtjänstbiblioteket och från och med januari 2016 släcktes www.socialtjanstbiblioteket.se ned.

eKlient

En viktig del av arbetet med eKlient är att tillsammans med landsting och regioner ta fram standarder och sätta livscykelplaner för hur länge viktiga IT-komponenter ska användas. Detta underlättar både för till exempelvis landstingen och för samarbetsparter, som får en norm att förhålla sig till vid utveckling och framtagning av nya system och tjänster. Det underlättar också för andra nationella projekt, som får en samlad bild över hur till exempel landstingens IT-miljöer utvecklas över tid.

Elektronisk remiss

Elektronisk remiss skapar grunden för elektroniskt utbyte av remisser mellan vårdgivare inom det egna landstinget/regionen samt utanför det egna landstinget/regionen. Det finns ännu ingen som använder Elektronisk remiss via den nationella tjänsteplattformen, men planering pågår inför det första införandet.

Man har under året tagit fram en lösning för hantering av bilagor samt en informationsspecifikation för utbud.

Hjälpmedelstjänsten

Under 2015 togs all funktionalitet i drift för Hjälpmedelstjänsten. Hjälpmedelsleverantörer registrerar sina produkter, och information om dessa i tjänsten som hanterar en del av det totala utbudet i Nationell katalog för produkter och avtal som omfattar 660 000 artiklar, varav 260 000 är ISO-klassificerade hjälpmedel.

En planerad uppdatering i slutet av 2015 med förbättringar för tjänsten är framflyttad till början av 2016.

Infektionsverktyget

Syftet med Infektionsverktyget är att förebygga vårdrelaterade infektioner, förbättra följsamhet till behandlingsrekommendationer samt att minska bruket av bredspektrumantibiotika. Via Infektionsverktygets rapportverktyg kan man ta fram rapporter över vårdrelaterade infektioner, antibiotikaordinationer, koppling till riskfaktorer etc. inom enskilda organisationer. Denna återkoppling hjälper verksamheten att själv identifiera problem, och ger ett bra underlag att använda i det lokala förbättringsarbetet.

Under året har förbättringar gjorts i systemet samt anpassningar påbörjats av Infektionsverktyget till Primärvården. Flytt har skett av IT-driften till Inera.

Nationell patientöversikt

Nationell patientöversikt gör det möjligt för behörig vårdpersonal att med patientens samtycke ta del av journalinformation som registrerats hos andra landsting, kommuner eller privata vårdgivare.

Nationell patientöversikt fick i december ett nytt utseende och några nya funktioner som en vy för kalendern, möjlighet att sortera informationen samt möjlighet att ta del av läkemedelsinformation och vaccinationer. Den stora utvecklingen under året skedde i den teknik för hur information från journalerna hämtas till Nationell patientöversikt och möjligheterna för vårdgivare att dela med sig av vårdsystem.

Nitha

Nitha är ett nationellt IT-stöd för händelseanalys. Nitha består av en operativ del där analysledare och experter registrerar och utför analyser av skador inom vården enligt en systematiserad metod. Nitha består också av en kunskapsbank, där vårdpersonal kan ta del av avslutade analysrapporter och ta lärdom av dessa erfarenheter. En händelseanalys är en systematisk metod som ska ge svar på frågan vad som hände, varför det hände och hur vården ska arbeta för att händelsen inte ska upprepas igen.

Några få vårdgivare står för en stor del av överförda analyser till Nitha. Totalt överförda analyser till Nitha Kunskapsbank var i slutet av 2015 cirka 800 stycken.

Pascal

Pascal är en applikation för vårdpersonal att förskriva och beställa läkemedel och handelsvaror för patienter som får sina mediciner fördelade i påsar (dospatienter). Vid årets uppdatering infördes nya funktioner som sammantaget ger en bättre tjänst. Valet av funktioner har tagits fram tillsammans med, och utifrån de behov som, vård och omsorg har. Möjligheten att kunna se vilka läkemedel som ändrats för patienten är extra viktig för sjuksköterskor inom den kommunala vården. Tidigare har sjuksköterskan behövt kontrollera utifrån dosreceptet och jämföra datum och tider för att upptäcka om en förändring skett. En annan viktig funktion är att användarna av Pascal har möjlighet att nå läkemedelsförteckningen för alla patienter, inte bara dospatienter.

Rikshandboken i barnhälsovård

Rikshandboken är en webbplats som innehåller aktuell och kvalitetssäkrad kunskap om små barns hälsa och utveckling samt metoder och riktlinjer för barnhälsovårdens verksamhet. En viktig förutsättning för att nå jämlik och rättvis barnhälsovård är att barnhälsovårdsprogrammet följs och att Rikshandboken används.

Årsskiftet 2015/2016 flyttade förvaltningsuppdraget av Rikshandboken i barnhälsovård tillbaka till Inera efter några år hos Stockholms läns landsting.

Svenska informationstjänster för läkemedel (Sil)

Sil är en tjänst med kvalitetssäkrad läkemedelsinformation. Information om dosering och iordningsställandet av läkemedel till barn har inkluderats från ePed som tas fram på Astrid Lindgrens Barnsjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset i Solna. Via Sil tillhandahålls läkemedelsinstruktioner och tjänster för rimlighetskontroller för barn doseringar.

Svenska biobanksregistret

Genom att samla översiktlig information om prover i ett gemensamt system, blir det enklare att genomföra samtyckesbegränsningar och söka efter prover som kan vara till nytta för forskning. I skrivande stund är det 17 av 26 vårdgivare som har anslutit sina patologisystem till Svenska biobanksregistret, SBR. Sedan starten har 1,3 miljoner prov blivit överförda till registret. Under året har tjänsten genomfört en uppdatering av säkerheten i systemet, nytt gränssnitt har kommit på plats och en verksamhetsanalys har tagits fram.

Svevac

Vissa landsting använder Svevac som en journalhandling medan andra landsting använder e-tjänsten som ett kvalitetsregister. Svevac har cirka 10 000 användare, det finns cirka 2,3 miljoner personer/patienter som är inlagda i systemet och sammantaget finns cirka 10 miljoner vaccinationer registrerade.

Video- och distansmöten

Video- och distansmöte fyller en viktig funktion när det gäller att effektivisera och underlätta arbetet inom vård- och omsorg. Tack vare den snabba tekniska utvecklingen ökar användningsområdena allt mer. Några av alla dessa användningsområden är ambulanssjukvård, arbetsterapi, barnhjärtoperationer och psykiatri på distans. Videotjänsten genomförde en upphandling som fick för få anmälda och godkända leverantörer. Ett nytt försök kommer genomföras 2016.

Vårdhandboken

Vårdhandboken är ett oundgängligt verktyg för den som snabbt vill få tillgång till uppdaterad kunskap i tillämpad hälso- och sjukvård. Den ger praktiska råd och tillförlitliga metoder. Fler och fler väljer att använda Vårdhandboken som hade drygt 2,6 miljoner besök under 2015. Årsskiftet 2015/2016 flyttade förvaltningsuppdraget av Vårdhandboken tillbaka till Inera efter några år hos Stockholms läns landsting.

Easy

Tjänsten innehåller funktioner för att hantera verksamhetens olika roller, regelverk, självdeklarationer samt avvikelser från en given standard/regelverk. Easy visar svart på vitt när ett regelverk inte efterföljs, och förenklar processen att utföra granskningar på ett strukturerat och effektivt sätt.

Identifieringstjänsten SITHS

SITHS är en tjänstelegitimation för både fysisk och elektronisk identifiering. Ett ordinarie SITHS-kort innehåller ett personligt Telia e-leg som visar vem du är, och ett SITHS-certifikat som visar identiteten i din yrkesroll. SITHS-kortet har många användningsområden och är en av de viktigaste grundtjänsterna inom nationell e-hälsa. Under året genomfördes ett stort byte av SITHS-certifikat, som går att läsa mer om i årsrapporten.

Katalogtjänst HSA

HSA är en elektronisk katalog som innehåller kvalitets-säkrade uppgifter om personer, funktioner och enheter i Sveriges kommuner, landsting och privata vårdgivare. Innehållsuppdateringar har genomförts under året, bland annat schemauppdatering. Förberedelser pågår för upphandling av ny teknisk plattform under 2016.

Sjunet

Sjunet är ett kvalitetssäkrat kommunikationsnät framtaget och anpassat för vård och omsorg. Sjunet har en garanterad tillgänglighet och ställs ofta som krav för att sprida verksamhetskritisk information. Under året genomfördes en upphandling för en ny driftleverantör som blev överklagad. Flytt av driftsleverantör har inte kunnat ske under året.

Säkerhetstjänster

Säkerhetstjänster är viktiga för att tillgodose lagliga krav och för att patienter ska känna förtroende för vårdens sätt att hantera patientinformation. Under året har man flyttat driften till ny driftleverantör, etablerat SAMBI – attribut förvaltning, samt genomfört en förstudie om kontexhantering, SSO och mobil autentisering. Ett nytt gränssnitt har tagits fram för spärr och logg. Arbetet med att ta fram en nationell PU – tjänst pågår fortsatt även under 2016. Planerad upphandling planeras om och genomförs inom ramavtalsupphandling av applikationsförvaltning.

Tjänsteplattform

Tjänsteplattformen underlättar integrationer genom att vara navet mellan system och tjänster. Hela den IT-arkitektur som utgår från den nationella tjänsteplattformen prövades med stor framgång när en ny version av Nationell patientöversikt utvecklades under 2015. All information till patientöversikten går via Ineras tjänsteplattform. Samma anslutningar används även för e-tjänsten Journalen, som visar upp samlad journalinformation till patienter. En enda anslutning kan alltså användas för flera ändamål. Varje vecka gör Inera cirka 60 nya anslutningar till tjänsteplattformen. Behovet från vårdgivare att ansluta sina vårdssystem ökar stadigt och totalt rör det sig om tusentals vårdenheter som kommunicerar med varandra via tjänsteplattformen varje dag.

Flerårsöversikt

2015

Intäkter (tkr)

Nettoomsättning	628 124
Övriga intäkter	0
Summa	628 124

Rörelsens kostnader (tkr)

Material och tjänster	-237 477
Övriga externa kostnader	-304 257
Personalkostnader	-84 598
Avskrivningar och övriga kostnader	-1 648
Summa	-627 980

Rörelseresultat	144
------------------------	------------

Räntor, bokslutsdisposition och skatt (tkr)

Ränteintäkt och kostnad	516
Periodiseringsfond	-240
Skatt	-162
Summa	114

Årets resultat	258
-----------------------	------------

Balansomslutning (tkr)	399 849
Soliditet	7 %
Antal anställda	121
Sjukfrånvaro	3,1 %

2014   2013   2012   2011

605 759	305 567	429 790	377 841
158	0	1 000	0
605 917	305 567	430 790	377 841

-215 441	-118 342	-163 008	-125 642
-325 845	-120 737	-163 162	-158 471
-63 987	-65 851	-105 459	-92 153
-813	-1 511	-672	-1 452
-606 086	-306 441	-432 300	-377 718

-169	-874	-1 511	123
-------------	-------------	---------------	------------

864	1 085	2 709	3 076
0	0	-530	-1 020
-233	-156	-428	-54
631	929	1 750	2 002

462	55	240	2 125
------------	-----------	------------	--------------

399 735	264 525	211 232	185 785
7 %	10 %	12 %	14 %
100 st	92 st	153 st	135 st
2,6 %	1,7 %	2,1 %	1,8 %

Styrelse

Inera leds av en styrelse som består av två politiker från respektive hälso- och sjukvårdsregion.

Anders Henriksson (S)
Landstinget i Kalmar län,
ordförande

Marie Morell (M)
Region Östergötland

Martin Andréasson (M)
Västra Götalandsregionen

Jim Aleberg (S)
Västra Götalandsregionen

Anna Fransson (S)
Region Kronoberg

Carl Johan Sonesson (M)
Region Skåne

Daniel Forslund (L)
Stockholms läns landsting

Leif Dahlby (S)
Region Gotland

Fredrik Larsson (M)
Landstinget i Värmland

**Marie-Louise
Forsberg-Fransson (S)**
Örebro läns landsting

Per Wahlberg (M)
Landstinget Västernorrland

Peter Olofsson (S)
Västerbottens läns
landsting

Crowe Horwath Osborne AB
Member Crowe Horwath International

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Inera AB
Org.nr 556559-4230

Rapport om årsredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Inera AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Inera ABs finansiella ställning per den 2015-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Inera AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

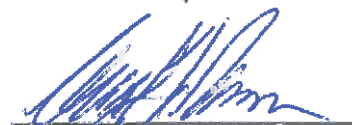
Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 april 2016

Curt Johansson
Auktoriserad revisor

2016-04-12

Till årsstämman i Inera AB

Organisationsnummer 556559-4230

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av årsstämman utsedd lekmannarevisor, har granskat Inera AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt årsstämmans uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv.

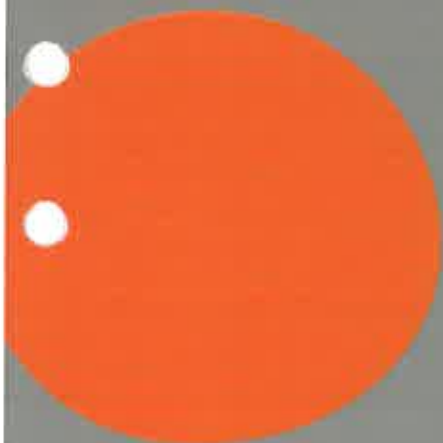
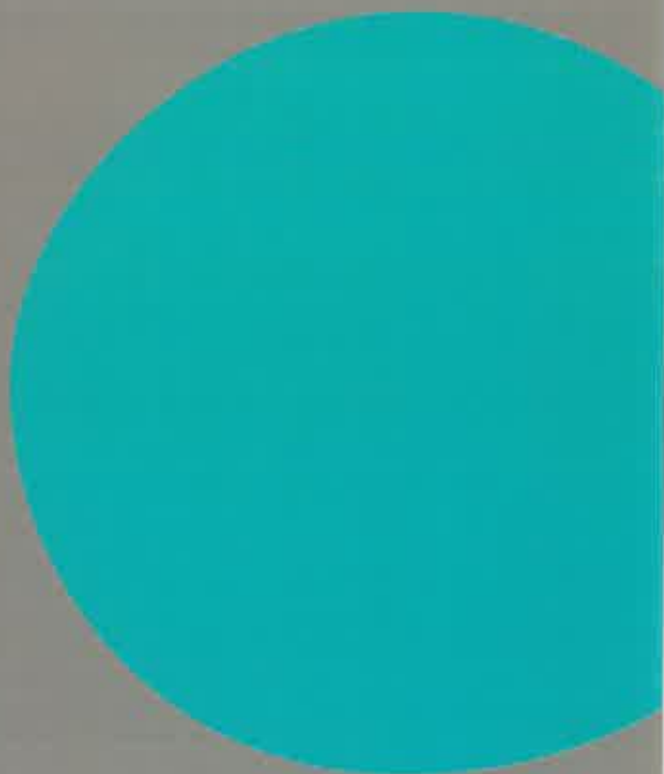
Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Växjö 12 april 2016

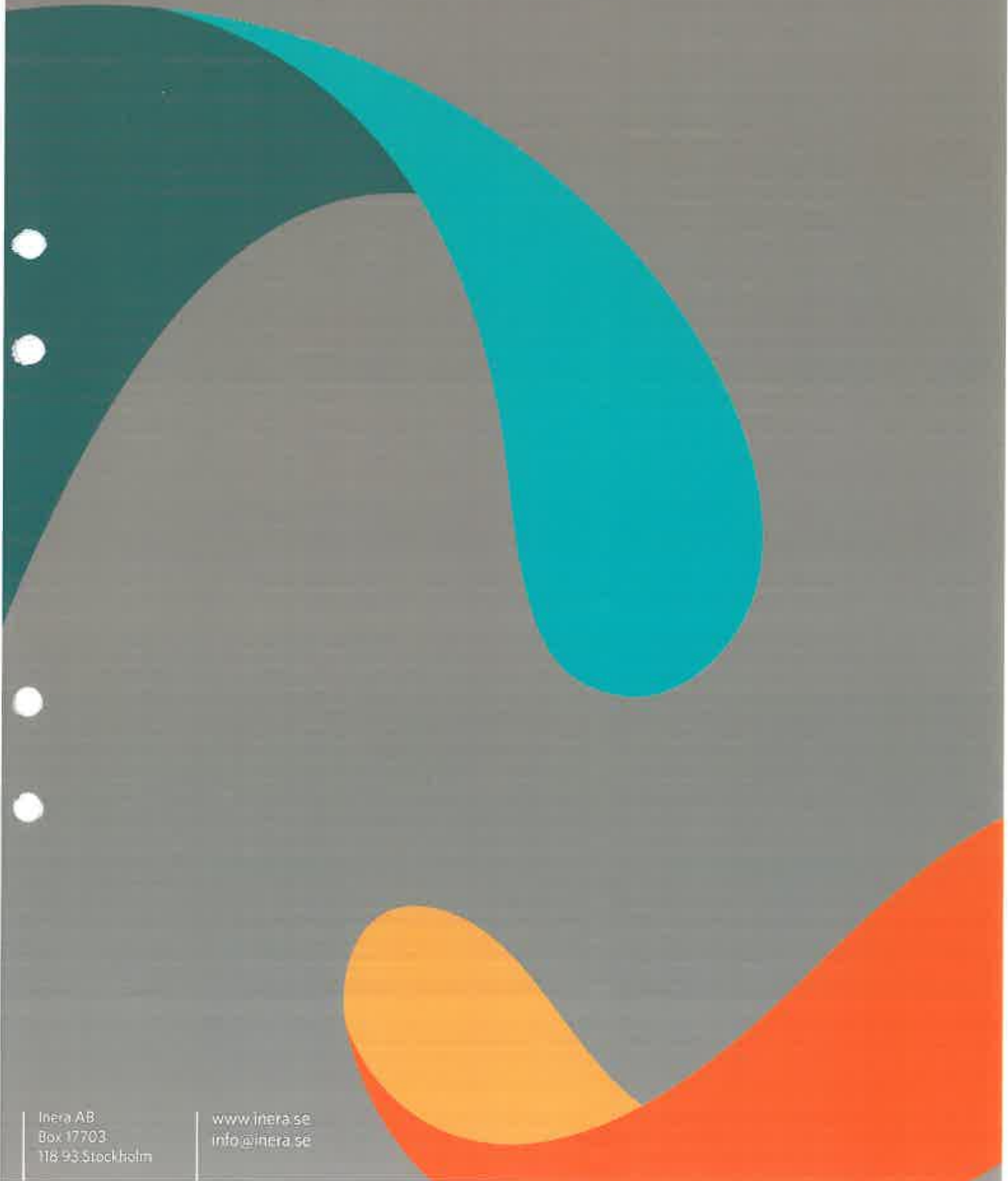
Roland Gustbée

Formgivning: Kärnhäset

Fotografer: Cecilia Phil (sid. 4, 7, 24), Anders Ekmark (sid. 9), Fredrik Persson (sid. 10),
Elinia Zwenger (sid. 10), Marie Andersson (sid. 12), Johan Olsson (sid. 12), Peter Nordahl (sid. 16)

Inera AB
Box 17703
118 93 Stockholm

www.inera.se
info@inera.se

MR

§ 88**Hantering av statsbidrag från Migrationsverket 2017**

KS 2016.0259

Ärendet

Klippans kommun arbetar sedan 2015 utifrån en modell för intern omfördelning av statsbidrag från Migrationsverket. Statsbidrag som utbetalas via Migrationsverket kan delas in i fyra kategorier:

- automatisk schablon som utbetalas för att täcka vissa kostnader
- schabloner som går att söka hos Migrationsverket
- områden där Migrationsverket ersätter kommunen för faktiska kostnader
- speciella bidrag och omkostnadsersättningar. (t.ex. tilldelningen om 40 mnkr som utbetalades 2015.)

Sökbara ersättningar är alltid avsedda att täcka specifika kostnader som uppstått inom en förvaltning. De automatiska schablonerna behöver däremot fördelas utifrån vilka kostnader de avser täcka, samt de behov som finns inom kommunen. En modell för denna fördelning antogs i Kommunstyrelsen 2016-04-06 § 53. Då det skett vissa förändringar i organisationen sedan dess behöver vissa ändringar göras. Vidare föreslås ytterligare ändringar utifrån att uppföljningen kan förbättras och administrationen förenklas ytterligare.

Fördelningsnyckeln som föreslås reglerar hur de olika typerna av ersättningar hanteras. De flesta schabloner täcker en kostnad för en specifik verksamhet. Schablonersättning för etablering eller introduktion för nyanlända personer ska dock allmänt täcka ökade kostnader för exempelvis:

- mottagande och praktisk bosättning
- introduktionsinsatser eller kostnader i skola, förskola och barnomsorg
- svenska för invandrare
- samhällsorientering
- tolk-kostnader

Klippans kommun behöver ta ställning till hur ersättningen ska fördelas mellan kommunens förvaltningar.

Principiella ändringar fördelningsrutin

En ändring enligt bifogad fördelningsnyckel föreslås utifrån följande övergripande principer:

- kundtjänst ges en tilldelning av etableringsmedlen för att täcka kostnaderna för kundtjänst utökade ansvar gentemot målgruppen.
- den nya enheten för arbetsmarknad och integration ges en tilldelning för att täcka kostnaderna för den personal som arbetar med mottagande och praktisk bosättning (tidigare anställda inom kommunledningsförvaltningen).
- fördelning utifrån en försiktig prognos istället för månatliga utbetalningar.
- förenklad rutin för utbetalning.
- samma belopp som betalades ut förra året, med viss ökning för volymökning inom de verksamheter som berörs av fler nyinflyttade.
- planerade datum för avstämning inför bokslut.
- överskott fonderas inför framtida kostnader.

Vid den praktiska hanteringen av utbetalningar kommer detta att anpassas till ekonomiavdelningens rutiner med bl.a. månadsbokslut.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 59.

Förändrad fördelningsnyckel, bilaga Ks § 88/17.

Kommunstyrelsen beslut

Antar förändrad fördelningsnyckel av statsbidrag från Migrationsverket.

Bilaga Au § 59/17
 Bilaga Ks § 88/17

Bilaga 1 - intern fördelning

Bilaga 1: Fördelningsnyckel etableringsschablon 2017

Fördelning etableringsschablon

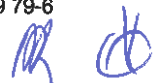
Kansliavdelning	400 000
Kundtjänst	1 000 000
Socialförvaltningen	1 500 000
Barn och Utbildningsförvaltningen	3 500 000
Arbetsmarknad och Integration + Samhällsorientering	2 200 000
Kultur och fritidsförvaltningen	500 000
Utvecklingskassa	300 000
Överskott enl. prognos	2 000 000

Fördelning av övriga schabloner

Avser	Summa	Förslag till fördelning
Grundersättning EKB	500 000	Tilldelas socialförvaltningen
Grundersättning*	224 000	Kommunledningsförvaltningen
Initiala kostnader	3000-7500	Socialförvaltningen
Vårdkostnad EKB**	750-1350	kr/dygn Socialförvaltningen
Utredningskostnad**	52 000	Socialförvaltningen
UT-schablon	30 000	ÖFN fakturerar Socialförvaltningen faktiska kostnader
Återsökta medel	FK	Förvaltning som sökt kostnad

*Ändrade schabloner fr. 1/1 2017

**Ändrade schabloner fr. 1/7 2017

§ 89

Hemlöshet och anhöriginvandring

KS 2017.0297

Ärendet

Få familjer som beviljas rätt till familjeåterförening har möjlighet att planera sitt eget boende.

Ensamkommande flyktingbarn som beviljas rätt att återförenas med sina föräldrar kan utifrån gällande lagstiftning inte förväntas ta ansvar för sina föräldrars boendesituation, istället har föräldrarna ansvar för att införskaffa en bostad, antingen från utlandet, eller med mycket kort varsel när de kommer till Sverige.

Vuxna som beviljas familjeåterförening kan förväntas ta ett större ansvar för sin och sin familjs boendesituation. Informationen från Migrationsverket kring när familjeåterförening kan ske är dock bristfällig. En vanlig situation som uppstår på grund av detta är att personer bosätts i enlighet med bosättningslagen i en lägenhet som passar en ensamstående person, bara för att strax därpå vara aktuella för familjeåterförening varvid bostaden de anvisats till är allt för liten.

En annan vanlig situation är att en person boende i asylboende beviljas familjeåterförening. Individens har då sitt boende tillgodosett genom Migrationsverket men familjen tillåts inte bo på asylboendet. Familjen blir därmed hemlös i kommunen där asylboendet ligger. De kan då i enlighet med vistelsebegreppet enligt socialtjänsten ha rätt till visst stöd från den kommun där de har sin vistelse.

I varje enskilt fall måste en individuell bedömning av individens behov och rätt till bostad göras, men det finns också ett behov av en mer övergripande viljeinriktning och riktlinje för att hanteringen ska ske rättsenligt. Individuella bedömningar kompliceras av att vi vet att det just nu är mycket svårt att hitta en reguljär bostad samt att Treklövern bostads AB inte accepterar etableringsersättning eller ekonomiskt bistånd som godtagbara inkomster för att kunna få en bostad genom företagets bostadskö.

Kommunstyrelsens föreslås besluta att godkänna riktlinjer enligt följande:

Riktlinjer för boendehantering avseende nyanländas hemlöshet och anhöriginvandring***Ensamkommande barn som beviljas familjeåterförening:***

Att Klippans kommun i fall där ett ensamkommande barn beviljas en familjeåterförening ansvarar för att bistå familjen med att hitta en bostad.

Ansvarig chef för enheten för barn och unga inom Socialförvaltningen ges mandat att fatta beslut om barnets familj ska få hjälp att hitta en bostad. Beställning av bostad lämnas sedan till kundtjänst i Klippans kommun.

Kriterier för bedömning i dessa fall är följande:

- att barnet är kommunplacerat av Klippans kommun.
- att det är säkerställt att familjeåterförening beviljats (det finns ett beslut och handlingar så som bokade flygbiljetter)

Vuxna som är aktuella för familjeåterförening:

I fall där vuxna individer bosatts av Klippans kommun, i socialt kontrakt eller motsvarande, beviljas en familjeåterförening som ansvarig chef bedömer ohållbar, ges ansvarig chef för (den planerade enheten för) Arbetsmarknad och utveckling inom Barn och utbildningsförvaltningen mandat att fatta beslut om familjen ska beviljas stöd i att hitta en bostad. Beställning av bostad lämnas sedan till kundtjänst i Klippans kommun.

Kriterier för bedömning i dessa fall är följande:

- att individen bosatts av Klippans kommun i socialt kontrakt.
- att individen är folkbokförd i Klippans kommun eller att familjen har sin närmsta tillhörighet till Klippans kommun efter invandring i enlighet med vistelsebegreppet i Socialtjänstlagen.
- att individen som beviljats familjeåterförening kan påvisa att han/hon planerat sitt boende och ansträngt sig för att lösa familjens boendesituation.
- att det är säkerställt att familjeåterförening beviljats (det finns ett beslut och handlingar så som bokade flygbiljetter)

Kommunledningens ansvar:

Kommunledningsgruppen ansvarar för att det finns bostäder att tillgå, som kundtjänst kan förmedla, och att kundtjänst har resurser för tillräcklig bemanning.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 60.

Yrkande

Johan Pettersson (S) yrkar bifall till förslaget.

Kommunstyrelsens beslut

Godkänner Riktlinjer för boendehantering avseende nyanländas hemlöshet och anhöriginvandring enligt ovan.

§ 90**Medborgardialog och demokratimässa**

KS 2017.0245

Ärendet

Klippans kommun har sedan några år tillbaka haft målet att utveckla möjligheter för medborgarna att känna delaktighet och inflytande genom nya former för demokrati och medborgardialog.

Ett viktigt steg i detta arbete är att genom information och öppenhet ge kommuninvånarna ökade kunskaper om kommunens organisation och verksamheter. Därigenom kan fler bli intresserade av våra verksamheter, av demokratifrågor och av kommunens utveckling. Detta kan leda till en dialog som gör människor mer engagerade och delaktiga i vad kommunen gör men ger också en möjlighet att rekrytera fler till de politiska partierna och de kommunala beslutsprocesserna.

Med detta syfte föreslås att kommunen bjuder in medborgare till ett eller två möten för att:

- ge information om kommunens organisation och verksamheter, politiskt och förvaltningsmässigt.
- inspirera till engagemang i form av medborgardialog eller politiskt arbete.

I den första delen föreslås kommunens politiska organisation samt förvaltningsorganisationen och verksamheterna presenteras. Kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunens ledningsgrupp föreslås ansvara för detta. Den andra delen föreslås genomföras som en "demokratimässa" med föreläsning/inspiration om demokrati och medborgardialog samt med representanter för de politiska partierna som "utställare". Möjlighet ska finnas att etablera kontakt och dialog mellan medborgare och de politiska partierna. Aktiviteterna föreslås genomföras under våren 2017.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-14, § 61.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

Uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att genomföra informationsmöte samt planera för demokratimässa.

§ 91**Region Skånes indelning i valkretsar**

KS 2017.0263

Ärendet

Regionstyrelsen beslutade 2017-03-16, § 60, att föreslå Regionfullmäktige besluta om en ändrad indelning av valkretsar i Region Skåne från och med valet 2018.

Kommunen har möjlighet att senast 2017-05-15 inkomma med synpunkter på förslaget.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsens skrivelse 2017-03-21.

Yrkande

Johan Pettersson (S) yrkar att sex valkretsar förordas. Bakgrunden är att det dels är kort om tid att göra en noggrann utredning om vilka konsekvenser en förändring av valkretsarna innebär och dels för att garantera en bra geografisk fördelning av mandaten i Regionfullmäktige.

Hans-Bertil Sinclair (M) yrkar bifall till Johan Petterssons förslag.

Kommunstyrelsens beslut

Klippans kommun förordar att den tidigare valkretsindelningen med sex valkretsar bibehålls.

§ 92**Motion för ett stärkande av varumärket- svar**

KS 2016.0763

Ärendet

Kenneth Dådring (M) har 2016-04-26 inkommit med motion om att tillse att skyltplatserna utmed väg 21 bekläds med skyltar med texten "Klippans kommun- Här bor och mår vi bra!" och att motsvarande sätts upp vid E4 samt att utreda kostnader, möjliga finansieringar och drift av en till tre digitala informationstavlor för Klippans centralorts in-/utfarter.

Ärendet återremitterades av Kommunstyrelsens arbetsutskott 2016-12-17 för komplettering med utredning av kostnader och finansiering av analoga skyltar längs väg 21 och E4 samt en till tre digitala informationstavlor.

Det är positivt att kommunens ställningar används i största möjliga utsträckning för skyltning.

Utvecklingsstrateg Anna Ilirzon har inkommit med komplettering avseende kostnader enligt nedan.

Klippans kommun har idag tre analoga välkomstskyltar vid infarterna till Klippans respektive Ljungbyheds tätorter, totalt sex skyltar. Samtliga välkomstskyltar medger upp till två s.k. underskyltar med egna budskap. Klippans tre välkomstskyltar byter i genomsnitt unika underskyltar vid åtta tillfällen per år. Ljungbyheds välkomstskyltar byter underskyltar vid i snitt fyra tillfällen per år. Det finns ingen begränsning i hur ofta man kan byta, denna intervall har fram till dagens datum motsvarat efterfrågat behov. Den totala kostnaden för byte av skyltar är 5 000 kronor per skylt-trio.

Summa kostnader per år: 60 000 kronor

Kostnaden för digitala infartskyltar har inhämtats från tre olika leverantörer. Med en utgångspunkt i rekommenderad storlek på digital skylt vid en 70-väg om ca 15 kvm innebär det en kostnad om 500 000 kronor per skylt. Tillkommer gör kostnad för installation, el och internet. Vidare tillkommer kostnader för reparationer. Livslängd för digitala skyltar uppskattas till 8-10 år.

Summa kostnad ca: 1 600 000 kronor

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 65.

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2016-12-17 § 194.

Utvecklingsstrateg Anna Ilirzons komplettering 2017-04-04.
Kenneth Dådrings (M) motion 2016-04-26, bilaga Ks § 92/17.

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige

1. Motionen avslås avseende punkt 1 om att omgående tillse att skyltplatserna utmed väg 21 bekläds med skyltar med texten "Klippans kommun- Här bor och mår vi bra!" och att motsvarande sätts upp vid E4:an då behovet av variation av budskap på s.k. välkomstskyltar uppfylls genom nuvarande lösning.
2. Motionen anses besvarad avseende utredning av kostnader, möjliga finansieringar och drift av en till tre digitala informationstavlor för Klippans centralorts in-/utfarter.

Bilaga Au § 65/17
Bilaga Ks § 92/17

moderaterna

KLIPPANS KOMMUN Kommunstyrelsen		
Dnr: 2016.763-1	012	
2016-04-26		
Ärendebeteckning		
Nämnd/Förv:	Förklaringsdagar	Ärendebeslut
	NLK	x

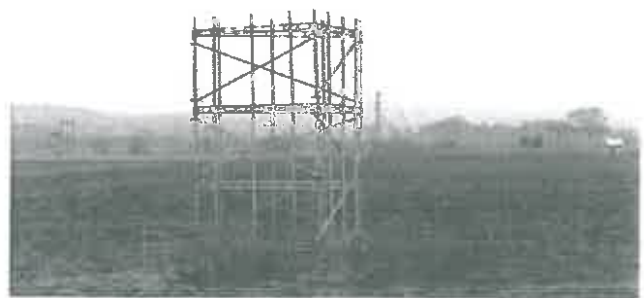
Motion 2016-04-26, För ett stärkande av varumärket!

Att sprida information och att på olika sätt belysa vår kommun är viktigt för att stärka Klippan som varumärke. Väg 21, E4:an samt alla infarter mot Klippans centralort är väl lämpade platser för detta. Längs väg 21 och E4:an är det troligtvis personer boende utanför kommunen som är målgruppen, medan vid infarterna är det i huvudsak i kommunen boende, som informationen ska riktas till.

Av anledning ovan, är det av stor vikt att dessa platser nyttjas på ett bättre sätt än idag.

Väg 21 / E4:an

Idag finns det skelett kvar på vad som tidigare varit skyltplatser. Dessa kan nyttjas bättre med syfte att stärka Klippans varumärke för boende utanför kommunen. Vår vision "Klippans kommun – Här bor och mår vi bra!" är lagom mycket text och ger god information om vad Klippans kommun är och står för.

Infarter mot centralorten:

Vid infarterna till Klippan finns idag statiska skyltar som till viss del kan bytas ut för att sprida information. Med dagens digitala teknik finns möjligheter att ge väldigt mycket mer information än vad som ges idag. De digitala tavlorna kan uppdateras närhelst det behövs och på så sätt alltid vara aktuella. Ett kortare, aktuellt bildspel med information såsom "Klippan:s FF vs Barcelona FC idag på Åbyvallen kl 17.00", eller "Byavandring i Färingtofta idag kl 16.00), varvas med näringslivsinfo. Allt från marknadsföring av lokala aktörer eller erbjudande från desamma skulle kunna var en grund för finansieringen av dessa digitala tavlor.

KlippanAlliansen föreslår därför KF besluta:

1. att omgående tillse att skyltplatserna utmed Väg 21 bekläds med skyltar med texten "Klippans kommun – Här bor och mår vi bra!" och att motsvarande sätts upp vid E4:an
2. att utreda kostnader, möjliga finansieringar och drift av 1-3 digitala informationstavlor för Klippans centralorts in-/utfarter.

Kenneth Dådning (M)

Tommy Cedervall (L)

Robert Larsson (Kd)

En motion från Moderaterna med stöd från övriga Klippanalliansen.

Klippans Alliansen

Liberalerna

§ 93**Motion om bibliotek, skola och mötesplats- svar**

KS 2016.1678

Ärendet

Helena Dådring har 2016-10-27 inkommit med motion avseende bibliotek, skola och mötesplats i Ljungbyhed. Motionären framför att biblioteket är en naturlig mötesplats som ska vara tillgänglig för alla och att Ljungbyhedsskolans biblioteket idag inte uppfyller kraven för skolbibliotek. Genom att placera Ljungbyhed bibliotek på eller i direkt anslutning till skolan får kommunen ännu ett bibliotek som kan nyttjas av fler invånare och bli en mötesplats. Motionären föreslår att Ljungbyheds bibliotek placeras på eller i direkt anslutning till Ljungbyhedsskolan.

Motionen har remitterats till Kultur- och fritidsnämnden och Barn- och utbildningsnämnden för yttrande.

Kultur- och fritidsnämnden och Barn- och utbildningsnämnden har ställt sig positiva till att en utredning genomförs kring möjlighet att Ljungbyheds bibliotek integreras med Ljungbyhedsskolans.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 69.

Helena Dådrings motion 2016-10-27, bilaga Ks § 93/17.

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige

1. Uppdrar åt Kultur- och fritidsnämnden att utreda möjligheten att integrera Ljungbyheds bibliotek med Ljungbyhedsskolans skolbibliotek.
2. Motionen anses besvarad.

Motion 2016-10-27

Bilaga Kf § 98/16
Bilaga Au § 69/17
Bilaga Ks § 93/17

KLIPPAN KOMMUN		
2016.1678-1		880

Bibliotek, skola och mötesplats

Biblioteket är en naturlig mötesplats som ska vara tillgänglig för alla. Dessutom ska "innehållet" vara av god kvalitet med en bredd som faller många i smaken.

Ljungbyhedsskolans bibliotek idag uppfyller knappt vad som krävs för att vara ett skolbibliotek. Genom att placera Ljungbyhedsbiblioteket på eller i direkt anslutning till skolan får kommunen ännu ett bibliotek som kan nyttjas av fler invånare och dessutom bli det en naturlig mötesplats för olika åldrar. Biblioteket skulle ha två ingångar, en ingång för allmänheten och en ingång för skolans elever. Detta med anledning av att skolan inte ska ses som en allmänplats utan vara en plats för elever och skolans personal.

Ett exempel på ett sådant bibliotek är Klippans bibliotek, där både allmänheten och Åbyskolan kan nyttja utbudet.

Moderaterna i Klippan yrkar därför på ...

... att Ljungbyheds bibliotek placeras på eller i direkt anslutning till Ljungbyhedsskolan.

Helena Dådring (M)

En motion från Moderaterna

§ 94
Bidrag till föreningar och organisationer 2017

KS 2016.0265

Ärendet

Inkomna ansökningar om bidrag från föreningar och organisationer till 2017 års verksamhet föreligger enligt nedan.

Gråmanstorps Bygdegårdsförening - 65 000 kr (beviljades 63 000 kr år 2016)
 Färingtofta IK för Tornsborgs tivoli - 80 000 kr (beviljades 48 000 kr år 2016)
 Östra Ljungby och Källna socknars hembygdsförening - 150 000 kr (ansökte ej 2016)
 Föreningen Klippans begravningsplats för smådjur - 20 000 kr (beviljades 5000 kr år 2016)
 Klippans Hembygdsförening - 50 000 kr (beviljades 50 000 kr år 2016)
 Östra Ljungby Bygdegårdsförening - 80 000 kr (beviljades 63 000 kr år 2016)
 Klippans civilförsvarsförening - 15 000 kr (årligt bidrag 5 000 kr, för övning 10 000 kr)
 Färingtofta Röda korskrets - 5 000 kr (beviljades 2000 kr år 2016)
 Ljungbyheds Röda korskrets - 10 000 kr
 Klippan krets av Svenska röda korset - 10 000 kr
 Ljungbyheds framtid /nattöga - 26 000 kr (20 000 kr för verksamhet, 6000 kr hyra lokal)
 Ljungbyheds Köpmanna- och företagarförening - 8 000 kr
 Skånes Nordvästpassage - 13 600 kr
Summa 532 600 kr

För bidrag till föreningar finns ett anslag i budget om 159 000 kr (verksamhet 8004). Vissa bidrag finansieras genom anslag inom ramen för Näringslivsavdelningen eller Kommunledningen (säkerhetschef). I den mån dessa anslag ej täcker har finansiering tagits av Arbetsutskottets eller Kommunstyrelsens anslag till förfogande. År 2016 beviljades, utöver ovan, bidrag till följande föreningar och organisationer.

Klippans köpmannaförening - 9 800 kr.

Företagarna i Klippan - 15 000 kr.

Summa 24 800 kr

Finansierades inom ramen för dåvarande Näringsliv och kommunikationsavdelningens budget.

Föreningen Klippanbygdens Natur - 12 000 kr

Östra Ljungby Rödakorskrets - 2 000 kr

Föreningen Puggehatten - 3 000 kr

Lunds botaniska förening - 5 000 kr

Nämndemannaföreningen i Helsingborgs Domsaga - 2 700 kr

Vassröjning Sorrödssjöarna - 30 000 kr.

Summa 54 700 kr

Finansierades 2016 antingen av Kommunstyrelsens anslag till förfogande eller av arbetsutskottets anslag till förfogande.

Det noteras att i Kommunstyrelsens budget 2016 anslogs medel om 100 000 kr för "bygdegårdar" som var ett engångsanslag. Engångsbidraget fördelades enligt följande; Östra Ljungby Bygdegårdsförening 63 000+39 000=102 000 kr, Gråmanstorps Bygdegårdsförening 48 000+30 000=78 000 kr och Färingtofta IK för Tornsborgs tivoli 49 000+31 000=80 000 kr.

År 2016 beviljades även bidrag till Skånes arkivförbund med 10 000 kr avseende verksamhetsår och budget 2017.

Östra Ljungby och Källna Socknars Hembygdsförening som förvaltar Tingsgården i Östra Ljungby har år 2017 ansökt om 150 000 kr avseende bidrag till underhåll på byggnaden Tingsgården i Östra Ljungby. Kultur- och fritidsnämnden har överlämnat ansökan till Kommunstyrelsen då den avser byggnad och inte verksamhet. Åtgärderna på Tingsgården kan föranleda att föreningen kommer med ytterligare bidragsansökningar och inför eventuella sådana krävs att de föregåtts av dialog.

Vissa av ovanstående föreningar får även verksamhetsbidrag från Kultur- och fritidsnämnden. Det förekommer att föreningar skickar ansökningar till Kultur- och fritidsnämnden som borde till Kommunstyrelsen och vice versa. Det vore önskvärt med en helhetssyn vid hantering av bidragsansökningar från föreningar. Det blir allt svårare att med gränsdragning och vilka ansökningar som ska bifallas respektive avslås. Detta understryks av att Kommunstyrelsen eller arbetsutskottet under 2017 kommer att hantera bidragsansökningar från föreningar om 600 000-700 000 kr. Det bör övervägas om ansvaret för bidrag till föreningar och organisationer inte bör åvila en nämnd för att uppnå en helhetssyn.

Nedanstående förslag till bidrag för 2017 utgår ifrån de bidrag som beviljades 2016. Förutsättning för utbetalning är alltid att verksamhetsberättelse inlämnats för föregående år.

Det noteras att Ljungbyheds framtid/nattöga inte fått ansökan om bidrag behandlad för verksamhetsår 2016 då ansökan kommit in sent hösten 2016.

Kommunstyrelsen föreslås bevilja bidrag till föreningar och organisationer, som sökt bidrag för 2017, enligt följande:

1. Gråmanstorps Bygdegårdsförening - 63 000 kr

Färingtofta IK för Tornsborgs tivoli - 48 000 kr
Östra Ljungby och Källna socknars hembygdsförening - 150 000 kr
Östra Ljungby Bygdegårdsförening - 63 000 kr
Klippans Hembygdsförening - 50 000 kr
Föreningen Klippans begravningsplats för smådjur - 5 000 kr
Färingtofta Röda korskrets - 5 000 kr
Ljungbyheds Röda korskrets - 10 000 kr
Klippan krets av Svenska röda korset - 10 000 kr
Ljungbyheds framtid /nattöga - 26 000 kr
Skånes Nordvästpassage - 13 600 kr
Summa 443 600 kr

Finansiering med 160 000 kr av anslag för bidrag till föreningar för bidrag Östra Ljungby och Källna socknars hembygdsförening samt Ljungbyheds Röda korskrets (verksamhet 8004).

Finansiering med 283 6000 kr från anslag av Kommunstyrelsens medel till förfogande.

2. Ljungbyheds Köpmanna- och företagarförening med 8 000 kr.
Finansiering inom ramen för Näringslivsavdelningens anslag.
3. Det noteras att ersättning till Föreningen Klippanbygdens Natur (uppdragsersättning Kungsfiskarens fortlevnad) erlaggs enligt avtal med 12 000 kr.
Finansiering av anslag från Kommunstyrelsens medel till förfogande.
4. Det noteras att säkerhetschefen har delegation på att besluta om bidrag till Klippans civilförsvarsförening 15 000 kr.
Finansiering inom ramen för anslag kris- och säkerhet.
5. Bemyndigar Kanslichefen att bevilja bidrag för 2017 till följande föreningar med den begränsningen att bidraget inte får överstiga 2016 års bidrag för följande föreningar; Föreningen Klippanbygdens Natur, Östra Ljungby Rödakorskrets, Föreningen Puggehatten, Lunds botaniska förening, Nämndemannaföreningen i Helsingborgs Domsaga och Vassröjning Sorrödssjöarna.
Finansiering av anslag från Kommunstyrelsens medel till förfogande vilket uppgår till högst 54 700 kr. Det återstår därefter 391 700 kr av Kommunstyrelsens anslag av medel till förfogande.
6. Utbetalning av sökt bidrag sker snarast efter beslut om godkännande under förutsättning att verksamhetsberättelse för 2016 inlämnats.

7. Uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att utreda om ansvar för bidrag till föreningar och organisationer inte bör åvila en nämnd för att uppnå en helhetssyn och även utreda eventuellt behov av riktlinjer.
8. Det erinras om att före det eventuella ytterligare ansökan från Östra Ljungby och Källna socknars hembygdsförening prövas avseende bidrag för åtgärder på Tingsgården prövas ska det ha föregåtts av dialog.
9. Uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att i samråd med kommunens övriga förvaltningar se över hanteringen av bidragsansökningar från föreningar vilket ska presenteras vid Kommunstyrelsens sammanträde senast 2017-12-06.

Beslutsunderlag

Beredningsförslag Arbetsutskottet 2017-04-12, § 66.

Yrkande

Johan Pettersson (S) yrkar bifall till Arbetsutskottets förslag med tillägg avseende punkt 1 att även bevilja bidrag till Ljungbyhed framtid/nattöga för verksamhetsår 2016 samt att uppdra till kommunledningsförvaltning om översyn av kommunens hantering av föreningsbidrag enligt punkt 9.

Kommunstyrelsens beslut

- 1. Gråmanstorps Bygdegårdsförening - 63 000 kr
- Färingtofta IK för Tornsborgs tivoli - 48 000 kr
- Östra Ljungby och Källna socknars hembygdsförening - 150 000 kr
- Östra Ljungby Bygdegårdsförening - 63 000 kr
- Klippans Hembygdsförening - 50 000 kr
- Föreningen Klippans begravningsplats för smådjur - 5 000 kr
- Färingtofta Röda korskrets - 5 000 kr
- Ljungbyheds Röda korskrets - 10 000 kr
- Klippan krets av Svenska röda korset - 10 000 kr
- Ljungbyheds framtid /nattöga avseende år 2016- 26 000 kr
- Ljungbyheds framtid /nattöga avseende år 2017- 26 000 kr
- Skånes Nordvästpassage - 13 600 kr
- Summa** **469 600 kr**

Finansiering med 160 000 kr av anslag för bidrag till föreningar för bidrag Östra Ljungby och Källna socknars hembygdsförening samt Ljungbyheds Röda korskrets (verksamhet 8004).

Finansiering med 309 6000 kr från anslag av Kommunstyrelsens medel till förfogande.

2. Ljungbyheds Köpmanna- och företagarförening med 8 000 kr.
Finansiering inom ramen för Näringslivsavdelningens anslag.
3. Det noteras att ersättning till Föreningen Klippanbygdens Natur (uppdragsersättning Kungsfiskarens fortlevnad) erläggs enligt avtal med 12 000 kr.
Finansiering av anslag från Kommunstyrelsens medel till förfogande.
4. Det noteras att säkerhetschefen har delegation på att besluta om bidrag till Klippans civilförsvarsförening 15 000 kr.
Finansiering inom ramen för anslag kris- och säkerhet.
5. Bemyndigar Kanslichefen att bevilja bidrag för 2017 till följande föreningar med den begränsningen att bidraget inte får överstiga 2016 års bidrag för följande föreningar; Föreningen Klippanbygdens Natur, Östra Ljungby Rödakorskrets, Föreningen Puggehaten, Lunds botaniska förening, Nämndemannaföreningen i Helsingborgs Domsaga och Vassröjning Sorrödssjöarna.
Finansiering av anslag från Kommunstyrelsens medel till förfogande vilket uppgår till högst 54 700 kr. Det återstår därefter 365 700 kr av Kommunstyrelsens anslag av medel till förfogande.
6. Utbetalning av sökt bidrag sker snarast efter beslut om godkännande under förutsättning att verksamhetsberättelse för 2016 inlämnats.
7. Uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att utreda om ansvar för bidrag till föreningar och organisationer inte bör åvila en nämnd för att uppnå en helhetssyn och även utreda eventuellt behov av riktlinjer.
8. Det erinras om att före det eventuella ytterligare ansökan från Östra Ljungby och Källna socknars hembygdsförening prövas avseende bidrag för åtgärder på Tingsgården prövas ska det ha föregåtts av dialog.
9. Uppdrar åt kommunledningsförvaltningen att i samråd med kommunens övriga förvaltningar se över hanteringen av bidragsansökningar från föreningar vilket ska presenteras vid Kommunstyrelsens sammanträde senast 2017-12-06.

§ 95**Delegationsärende 2017**

KS 2017.0001

Ärendet

Enligt gällande delegationsordning anmäles följande beslut fattade på Kommunstyrelsens uppdrag:

2017-04-12	Enligt protokoll §§ 56-69	Arbetsutskottet
2017-04-19	Enligt protokoll §§ 70-71	Arbetsutskottet
2017-04-11	Enligt protokoll §§ 20-29	Tekniskt utskott
2017-04-06	Enligt protokoll §§ 10-15	Personalutskott

Parkerings- tillstånd	mars 2017 §§ 1796-1799	Kom.ledn.förv. Kundtjänst
--------------------------	---------------------------	------------------------------

Bostads- anpass.bidrag	20170201-20170331	Teknisk förv. assistent
---------------------------	-------------------	----------------------------

Beslutsunderlag

Kansliets sammanställning 2017-04-26.

Kommunstyrelsens beslut

Informationen noteras.

